

WOENSDAG 16 SEPTEMBER 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

2. Benoemingen in de interparlementaire delegaties (termijn voor de indiening van amendementen): zie notulen

3. Bosbranden van deze zomer (2009) (ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

4. Top van de G-20 te Pittsburgh (24-25 september) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de Top van de G-20 te Pittsburgh (24-25 september 2009).

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is voor mij een groot genoegen hier aanwezig te zijn vandaag en het Zweedse voorzitterschap te vertegenwoordigen. Het voorzitterschap en de Commissie zullen samen de EU vertegenwoordigen op de Top van de G-20 op 24 en 25 september te Pittsburgh. Morgen houden we in Brussel een informele Europese Raad om het gemeenschappelijk standpunt van de EU voor te bereiden. Zoals u allemaal weet, heeft de mondiale financiële crisis mondiale maatregelen zonder weerga noodzakelijk gemaakt.

Ten eerste, snelle en krachtadige financiële en monetaire beleidsmaatregelen ter ondersteuning van de financiële sector en de reële economie. Ten tweede, coördinatie van de mondiale inspanningen en ontwikkeling van de rol van de G-20 als coördinatieforum, onder andere voor maatregelen met betrekking tot de regulering van de financiële markten. De financiële en monetaire beleidsmaatregelen die we snel konden nemen, waren absoluut noodzakelijk om het dieptepunt van de crisis door te kunnen komen.

De globale steun aan de Europese economie dit en volgend jaar wordt geraamd op vijf procent van het bnp. De centrale banken hebben op de crisis gereageerd door het renteniveau in de buurt van nul te houden. Vandaag zijn we voorzichtig hoopvol dat, wat betreft de acute problemen van de financiële sector, het ergste achter de rug is, maar de economische situatie is nog altijd onstabiel en het risico op een terugval is groot. We zijn er ons zeer van bewust dat de toenemende werkloosheid de komende tijd een erg dominerende kwestie zal blijven. De situatie is nog altijd onzeker, maar had heel wat erger kunnen zijn.

Coördinatie en samenwerking op internationaal niveau zullen ontzettend belangrijk zijn om een breed herstel te verzekeren en om de toon aan te geven voor een terugkeer naar duurzame groei op lange termijn die op een stabiel fundament rust. De G-20 hebben daarin een centrale rol gespeeld en zullen dat blijven doen. De G-20 zullen ook samenwerken met de internationale financiële instellingen, het IMF en de Wereldbank, om te garanderen dat ze over voldoende middelen en een goed werkende interne organisatie beschikken om economische groei te kunnen ondersteunen en financiële stabiliteit in de hele wereld te kunnen verzekeren.

Het G-20-proces heeft de volgende belangrijke resultaten opgeleverd:

We hebben ten eerste een gemeenschappelijke analyse van de problemen waardoor onze economieën zijn getroffen. Dat klinkt misschien niet als een grote stap voorwaarts, maar een gemeenschappelijke kijk op de financiële sector en de problemen van de reële economie die aan de basis van de crisis liggen, is een voorwaarde voor effectieve tegenmaatregelen.

We hebben ten tweede echte vooruitgang geboekt met een reeks concrete maatregelen waar we het in het voorjaar op de top in Londen over eens werden. Het gaat daarbij om, bijvoorbeeld, een omvattend pakket maatregelen om onze economieën aan te zwengelen en versterkte samenwerking op het gebied van toezicht op en regulering van de financiële markten. We hebben er verder voor gezorgd dat het Internationaal Monetair Fonds voldoende middelen heeft om te voldoen aan de vraag naar leningen. We hebben er ons bovendien

toe verbonden de internationale financiële instellingen beter in staat te stellen toezicht te houden op de mondiale macro-economische situatie om tijdig te kunnen waarschuwen als vergelijkbare problemen opnieuw zouden opduiken.

Er moet nog veel worden gedaan, maar we hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt die door gecoördineerde internationale inspanningen is doorgedrukt. Ik ben van mening dat de EU samen met de andere landen van de G-20 grote vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot een aantal cruciale kwesties die doorslaggevend zijn om strategisch te kunnen reageren op de economische en financiële crisis. Dankzij onze gecoördineerde EU-strategie neemt Europa het voortouw in het debat in plaats van het te volgen. Bij het uitwerken van mondiale oplossingen wordt naar onze oplossingen gekeken. Daarom nodigt het voorzitterschap de staatshoofden en regeringsleiders morgenavond uit voor een diner, om voort te bouwen op het succesvolle werk van de informele Ecofin-lunch en de vergadering van de ministers van Financiën van de G-20 in Londen zodat we goed voorbereid naar Pittsburgh vertrekken.

Ik verwacht dat de vergadering morgen en de Top in Pittsburgh verdere vooruitgang zullen opleveren met betrekking tot de globale kwesties die ik heb genoemd, maar ook op enkele bijkomende gebieden. Een onderwerp dat veel ministers van Financiën in sterke bewoordingen aan de orde hebben gesteld, is de rol van het bonusstelsel voor de financiële stabiliteit. De ministers van Financiën van de EU zijn het erover eens dat wij het voortouw zouden moeten nemen om effectieve mondiale normen te eisen om ervoor te zorgen dat het bonusstelsel geen destabiliserende gevolgen heeft en dat de uitbetalingen van de bonussen in redelijke verhouding tot de prestatie staan. Dat is een belangrijk onderdeel van de globale inspanning om grotere transparantie van en beter toezicht op de financiële sector te verzekeren en dat is cruciaal om in de toekomst stabiliteit te kunnen verzekeren.

De Raad voor financiële stabiliteit is verzocht om op de Top van Pittsburgh verslag uit te brengen over zijn werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van beginselen voor bonusstelsels. Ik hoop dat dit verslag concrete strategieën zal bevatten die in de praktijk uitvoerbaar zijn en die garanderen dat financiële instellingen zinnige en verantwoorde belonings- en bonusstructuren invoeren. Bovendien hoop ik dat we het erover eens kunnen worden dat we de nodige stimulansen aan onze economieën blijven geven zolang dat nodig is, maar het is ook belangrijk dat we er ons toe verbinden om de maatregelen af te bouwen wanneer ze niet langer nodig zijn zodat we overheidsfinanciën weer in evenwicht kunnen krijgen wanneer het herstel een feit is.

We zijn nog maar net begonnen na te denken over die exit-strategieën. Hoe zij eruit zullen zien en gecoördineerd en uitgevoerd worden, zal een erg belangrijk onderdeel zijn om tot een evenwichtig economisch herstel op lange termijn te komen. Een andere grote uitdaging is de werkgelegenheid. We moeten de noodzakelijke maatregelen zorgvuldig uitwerken, en tegelijkertijd een goed afgewogen samenspel van financieel en structureel beleid handhaven. Ik ben ervan overtuigd dat we ons opnieuw zullen laten leiden door de noodzaak om te weerstaan aan protectionisme en rechtvaardige spelregels op de mondiale markten te verzekeren. Daarvoor zullen de regulering van en het toezicht op de financiële markten verregaand moeten worden gecoördineerd, en hetzelfde geldt voor de afbouw van buitengewone maatregelen die we hebben genomen ter ondersteuning van de financiële sector. Zowel op nationaal als op EU-niveau zal nog altijd veel werk noodzakelijk zijn.

Morgen en in Pittsburgh, maar ook gedurende de rest van het jaar, zullen de discussies over de hervorming van de financiële instellingen voort worden gezet. We willen dat die instellingen sterk zijn, met voldoende middelen, het juiste mandaat, politieke richtsnoeren en bestuursstructuren die hun ledensamenstelling correct weerspiegelen. Die kwesties zijn complex en houden verband met elkaar, maar ze moeten dringend worden aangepakt zodat de financiële instellingen hun werk kunnen doen dat steeds belangrijker wordt.

Tot slot wil ik zeggen dat er grote behoefte is aan politieke besluitvaardigheid als we vooruitgang willen boeken in de discussies in de aanloop naar de klimaattop in Kopenhagen. Dat staat erg hoog op de prioriteitenlijst van het Zweedse voorzitterschap. Wij willen zorgen voor de juiste stimulansen zodat iedereen maatregelen neemt voor het beperken van de opwarming van de aarde en het aanpassen van economische strategieën zodat ze een ontwikkeling bevorderen die goed is voor het klimaat.

Het is ons doel dat de vergadering in Pittsburgh tot vooruitgang leidt op het gebied van richtsnoeren voor de financiering van mondiale klimaatmaatregelen. Ik kan niet beloven dat we alles zullen bereiken wat we willen, want het zijn erg complexe kwesties, maar we beloven dat het voorzitterschap de standpunten van de EU op een verantwoorde manier naar voren zal brengen en verdedigen. In die geest kijk ik uit naar vruchtbare discussies met de staatshoofden en regeringsleiders morgenavond en de concrete resultaten die de wereld volgende week van Pittsburgh verwacht.

(Applaus)

Joaquín Almunia, lid van de Commissie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, dames en heren, dit is de eerste keer in deze nieuwe zittingsperiode dat ik het Europees Parlement toespreek. Om te beginnen wil ik u allen gelukwensen met het feit dat u gekozen, of in vele gevallen herkozen bent. Ik ben er zeker van dat wij allen het gevoel van verantwoordelijkheid delen met betrekking tot de aanpak van een van de grootste politieke uitdagingen van onze generatie: hoe deze ernstige economische en financiële crisis te boven komen. We moeten het klimaat van vertrouwen en stabiliteit herstellen voor onze burgers, hun kansen vergroten en het hoogst mogelijke niveau van sociale cohesie garanderen voor iedereen.

Deze kwestie, die volgende week ter sprake komt op de Top van de G-20 in Pittsburgh, neemt een centrale plaats in in deze uitdaging en deze bezorgdheid. Ik ben ervan overtuigd dat deze kwestie telkens zal terugkeren in de loop van de komende periode en van de hele zittingsperiode van het Europees Parlement, los van de vraag of deze vraagstukken aan de orde komen op de G-20-toppen, op de Europese Raden, in uw eigen debatten of in de initiatiefvoorstellen die de volgende Commissie aan dit Parlement zal voorleggen.

De Top van de G-20 in Pittsburgh is de derde top die gehouden zal worden op het niveau van staatshoofden en regeringsleiders sinds de *Lehman Brothers*, een jaar en een dag geleden, ten val kwamen, wat het begin was van een crisis met een omvang die we al vele decennia niet hadden meegemaakt.

In het licht van de twee eerste bijeenkomsten van de G-20 in Washington en Londen, in november vorig jaar en april van dit jaar, is duidelijk dat de G-20 een beslissende rol speelt in het coördineren van de globale aanpak van deze crisis.

De bijdrage van de G-20 om een gecoördineerde aanpak te vinden is van vitaal belang geweest om een nog ergere recessie te vermijden dan degene die we nu meemaken. Die bijdrage is ook van vitaal belang geweest bij het leggen van de basis van een economisch en financieel stelsel dat een herhaling van de onevenwichtigheden en excessen die ons in de huidige situatie hebben gebracht, in de toekomst moet vermijden.

De Europese Unie heeft een actieve en beslissende rol gespeeld door de G-20 in dit opzicht te stimuleren. Zoals voorzitter Barroso hier gisteren zei, was de eerste top van Washington een Europees initiatief van het Franse voorzitterschap, van president Sarkozy samen met de Commissie. De Europese Unie heeft ook een beslissende bijdrage geleverd op het punt van de vaststelling van de ambitieuze doelstellingen van de twee vorige toppen, en door haar actieve deelname aan de voorbereidende werkzaamheden voor die toppen, om niet alleen tot beginselverklaringen maar ook tot concrete afspraken en resultaten te komen.

Alle Europeanen, net zoals de Europese instellingen, mogen hier blij mee zijn. Verder mogen we redelijk tevreden zijn over het niveau van coördinatie tussen de verschillende Europese afgevaardigden in de G-20, de Europese landen die lid zijn van de G-20 en als zodanig aan de vergaderingen van de G-20 deelnemen, en het voorzitterschap van de Europese Unie samen met de Commissie, die alle Europeanen en het gemeenschappelijk standpunt van alle lidstaten vertegenwoordigen.

Op de Top van Washington van november jongstleden hebben de voornaamste economieën ter wereld – de G-20-landen nemen zo'n 90 procent van het totale mondiale bbp voor hun rekening – overeenstemming weten te bereiken over de uitvoering van plannen voor het stimuleren van de economische activiteit, in een periode, vorig najaar, toen het krediet, de internationale handel en investeringen ineens stil kwamen te liggen als gevolg van de buitengewoon ernstige financiële neergang die zich eerst manifesteerde in augustus 2007 en zich daarna in een ongelofelijk versneld tempo voltrok in september 2008.

Een paar dagen na de Top van Washington, vorig jaar, heeft de Commissie het Europees economisch herstelplan gepresenteerd dat in december de politieke steun van de Europese Raad heeft gekregen. Dit plan ligt ten grondslag aan de Europese respons op de crisis in de vorm van belastingmaatregelen en maatregelen ter stimulering van de vraag door middel van instrumenten die in handen zijn van de nationale regeringen en parlementen, of in handen van de Europese instellingen zelf.

Volgens de meest recente informatie zullen deze discretionaire fiscale stimuleringsmaatregelen, in combinatie met het effect van de automatische stabilisatoren, die in de Europese landen van groot belang zijn vanwege onze belastingdruk en ons sociale welvaartsstelsel, waarschijnlijk een impuls geven, als bijdrage aan de totale vraag, die gelijk is aan 5,5 procent van het bbp van de Europese Unie tussen 2009 en 2010.

De nieuwe Amerikaanse regering heeft eveneens een bijzonder belangrijk stimuleringsplan goedgekeurd. Daar de automatische stabilisatoren van dat land niet zo uitgebreid zijn als die van ons in Europa, zorgt de

totaalsom van de directe stimuleringsmaatregelen en de automatische stabilisatoren voor een impuls die aan beide zijden van de Atlantische Oceaan vergelijkbaar is. Ook landen als Japan, China, Canada en andere leden van de G-20 hebben soortgelijke fiscale stimuleringsmaatregelen genomen.

In dit verband werd er op de Top van Londen van begin april dit jaar nadrukkelijk op gewezen dat er haast was bij de uitvoering van deze plannen, dat ze moesten worden onderworpen aan een nauwkeurige follow-up, en verklaard werd dat er zo nodig extra maatregelen moesten worden getroffen. Thans kunnen we zeggen dat de stimuleringsplannen, samen met de vitale monetaire stimuleringsmaatregelen van de banken, alsook de mobilisatie van overheidsmiddelen ter ondersteuning van de financiële instellingen en met name de banken, de vrije val van de economie hebben kunnen stoppen. De eerste symptomen van herstel worden nu, dit najaar, zichtbaar, zoals te zien is aan de economische vooruitzichten die ik twee dagen geleden in Brussel gepresenteerd heb. Voor het eerst in twee jaar is het in deze vooruitzichten niet nodig geweest om de voorafgaande vooruitzichten naar beneden bij te stellen.

Toch kunnen we nu nog niet garanderen dat de economische activiteit op eigen kracht op peil blijft als we de stimuleringsmaatregelen intrekken. Zelfs met deze stimuleringsmaatregelen is het gevaar van een terugval beslist niet ondenkbaar, gezien de buitengewoon zorgwekkende stijging van de werkloosheid en gezien de nog niet verholpen zwakke plekken van het financiële stelsel.

Een van de boodschappen waarover de ministers van Financiën van de G-20 op hun bijeenkomst van begin deze maand in Londen overeenstemming hebben bereikt met het oog op de Top van Pittsburgh, is dan ook dat de tijdelijke steunmaatregelen voorlopig moeten worden voortgezet, zonder dat dit iets afdoet aan de noodzaak nu een begin te maken met het formuleren van een gecoördineerde strategie om een uitweg te vinden uit de crisis. Hierop zal ik in het kort terugkomen aan het einde van mijn betoog.

De eerste twee toppen van de G-20, die van Washington en die van Londen, zijn ook van doorslaggevend belang geweest voor het vaststellen van een globale agenda van hervormingen van de stelsels van financiële regulering en financieel toezicht. Je zou kunnen zeggen dat er sprake is van een radicaal keerpunt ten opzichte van bijna drie decennia die overheerst werden door een model van liberalisering en door theorieën over de vermeende onfeilbaarheid van de financiële markten.

In Washington hebben de landen van de G-20 de grondslagen gelegd, ze hebben de beginselen vastgelegd en de agenda bepaald om de financiële markten aan een meer strikte en doeltreffende regulering en controle te onderwerpen, om ervoor te zorgen dat geen enkele regio, geen enkel product en geen enkele financiële marktdeelnemer zich zou kunnen onttrekken aan het toezicht van de regulerende en controlerende autoriteiten. Die autoriteiten moeten op veel nauwere wijze samenwerken en hun acties coördineren om de flagrante ondoelmatigheid van de nationale controlestelsels te corrigeren met het oog op de geglobaliseerde markten en met het oog op de financiële instellingen die over de grenzen heen op deze markten opereren.

Op de Top van Londen in april is er hard aan gewerkt om de invoering van de agenda van deze hervormingen een concrete en significante stimulans te geven. Van prudentiële boekhoudvoorschriften, die van toepassing zijn op financiële instellingen, tot de duidelijke eisen ten aanzien van de transparantie van rechtsgebieden die niet willen meewerken, ofwel de belastingparadijzen, met inbegrip van de regulering van *hedge funds* of andere financiële instellingen, de organisatie van transparante derivatenmarkten, of de uitvaardiging van regels inzake de beloning van directieleden van financiële instellingen en van de *traders* die op de markten opereren, de G-20 heeft op de Top van Londen beslissende stappen genomen om de belofte van hervormingen na te komen.

De Europese Unie heeft derhalve een bijzonder belangrijke taak verricht, niet alleen door deze overeenkomsten te bevorderen op G-20-niveau maar ook door deze G-20-overeenkomsten toe te passen. Dit heeft het afgelopen jaar intensieve regulerende werkzaamheden met zich meegebracht. Een aantal van de voorstellen zijn al goedgekeurd in dit Parlement en door de Raad. Over andere wordt nu gedebatteerd, hier en in de Raad, en tussen nu en het eind van het jaar is de Commissie voornemens een aanvullende reeks voorstellen aan te nemen, om te beginnen volgende week, een dag voor de Top van Pittsburgh, zoals het voorstel een Europees Comité voor systeemrisico's en drie Europese autoriteiten voor microtoezicht in te stellen, op grond van de aanbevelingen van het verslag-Larosière, waarmee zowel de Raad als de Commissie akkoord is gegaan.

Ook de regering van de VS heeft een plan met ambitieuze financiële hervormingen onthuld dat president Obama deze week nogmaals als prioriteit van zijn mandaat bestempeld heeft. Hij erkende de verantwoordelijkheid van de Verenigde Staten als de plaats waar de crisis ontstaan is en tot ontwikkeling is gekomen.

Doelstelling van de Top van Pittsburgh is onder meer de vooruitgang van deze hervormingen na te gaan, en de vereiste convergentie van de regelgeving aan beide zijden van de Atlantische Oceaan te waarborgen. Elke afwijking van de regelgeving zal of kan in de toekomst worden aangewend door investeerders voor arbitragestrategieën, die opnieuw zouden kunnen zorgen voor ernstige verstoringen van de markten. Behalve toe te zien op de naleving van wat reeds overeengekomen is en de invoering van goedgekeurde maatregelen te stimuleren, dient de Top van Pittsburgh echter een duidelijke politieke boodschap af te geven. Er moet nu duidelijk worden gemaakt dat de politieke leiders, de instellingen, onze landen en de Europese Unie vastbesloten zijn om een solide rechtskader op te stellen waaraan zij zich serieus verbinden, met de raad dat "vooral niemand moet denken dat, nu we het ergste van deze crisis achter de rug hebben, de praktijken die de crisis hebben veroorzaakt kunnen worden hervat alsof er niets is gebeurd".

De burgers verwachten garanties dat van de financiële instellingen en hun leiding geëist wordt dat ze zich aan een aantal regels houden - vooral inzake beloningen - die hen ervan zullen weerhouden het financiële stelsel en de reële economie in haar geheel weer in gevaar te brengen. Gezegd moet dat de Europese Unie op dit punt volkomen eensgezind is.

Een andere belangrijke kwestie op de agenda van de verschillende G-20-toppen is de hervorming van de internationale financiële instellingen, die mevrouw Malmström al aan de orde heeft gesteld.

Het enige wat ik hier nog aan wil toevoegen is dat er in Londen een essentiële stap vooruit is gezet wat betreft de financiële capaciteit van deze instellingen, en vooral van het Internationaal Monetair Fonds. De kredietwaardigheid van dit Fonds is verhoogd met een bedrag van niet minder dan 500 miljard dollar, zodat het totaalbedrag waarover het nu beschikt voor zijn transacties 750 miljard dollar belooft. Bovendien is als extra maatregel besloten om bijzondere trekkingsrechten ter waarde van 250 miljard dollar te verdelen onder alle leden van het Fonds, evenredig aan hun bijdrage, en bovendien is overeengekomen de financiële capaciteit van het Monetair Fonds te vergroten om zijn concessionele kredietverstrekking aan de armste landen te verruimen. Al die maatregelen zijn reeds van start gegaan. In een half jaar tijd is er in dit opzicht veel meer vooruitgang geboekt dan in vele voorafgaande jaren.

Het spreekt dan ook vanzelf dat de Europese Unie besloten heeft een navenante bijdrage te leveren aan deze verhoging van de financiële middelen van het Fonds, en de leden van de Europese Unie zijn overeengekomen hun gebruikelijke bijdragen te verhogen met 125 miljard euro om een evenredig aandeel te leveren aan de financiering van de nieuwe doelstellingen.

De leiders van de G-20 zullen ook de aanpassing bespreken van de vertegenwoordiging van de verschillende landen in de bestuursorganen van de internationale financiële instellingen. De landen met een opkomende economie en de ontwikkelingslanden streven zeer terecht een meer adequate vertegenwoordiging na. Dit is een streven dat de Europese Unie ondersteunt, maar het moet wel worden vertaald in concrete overeenkomsten. Daarom blijft de Commissie bij haar standpunt, dat op een lijn ligt met wat dit Parlement tot nog toe gedacht heeft – ook al is het niet het officiële standpunt van het voorzitterschap van de Europese Unie –, dat de beste vertegenwoordiging van de Europese Unie in deze organen één enkele vertegenwoordiging is.

Op de agenda van de Top van Pittsburgh zullen nog andere zaken aan de orde komen: de financiering van de klimaatverandering, als voorbereiding op de Top van Kopenhagen, de noodzaak om de internationale handelsbesprekingen te hervatten en niet toe te geven aan de verleidingen van het protectionisme, en het versterken van de steunmaatregelen aan de meest kwetsbare en zwakste landen om deze crisis het hoofd te bieden. Zoals u weet, heeft de Commissie vorige week een mededeling aangenomen betreffende de financiering van de klimaatverandering.

Staat u mij ten slotte toe uw aandacht te vestigen op de wens die geuit is op de laatste bijeenkomst van de ministers van Financiën van de G-20 en die op de Top van Pittsburgh aan de orde zal worden gesteld: de noodzaak om de grondslagen te leggen van een toekomstig model voor een meer evenwichtige en duurzame groei. Hiervoor zullen in de eerste plaats oplossingsgerichte strategieën nodig zijn, niet om die meteen ten uitvoer te leggen maar om ze ten uitvoer te leggen wanneer de tijd daarvoor rijp is, en op gecoördineerde wijze. De ontwikkeling van zulke strategieën is namelijk niet alleen van vitaal belang om een aanvaardbare uitweg uit deze crisis te vinden, maar ook om tegelijkertijd een duurzaam perspectief op de middellange en lange termijn te bieden, na het diepe gat die de crisis geslagen heeft in onze overheidsfinanciën, in onze werkgelegenheidsniveaus, en in het groeivermogen van onze economieën.

Corien Wortmann-Kool, namens de PPE-Fractie. – Mijnheer de Voorzitter, minister Malmström, commissaris Almunia, we bevinden ons in een wereldwijde crisis. Een financiële sector die wereldwijd opereert. Daarvoor

moeten we dus zo veel mogelijk op het wereldtoneel bindende regels afspreken. Daarom is ook die G-20 in Pittsburgh zo belangrijk, al zal de Europese Unie natuurlijk ook zelf voortvarend moeten handelen. De inzet moet gericht zijn op het herstel van de balans tussen vrijheid en verantwoordelijkheid, de waarden die ten grondslag liggen aan onze sociale markteconomie, de kern van ons EVP-verkiezingsprogramma.

Voorzitter, de G-20-top is een belangrijke top, waar het gaat om meer dan visie - gelukkig hebt u dat ook gezegd -, het is een top waar knopen moeten worden doorgehakt. Het gaat om structurele wijziging in het risicomanagement, meer transparantie, betere regels voor het financieel toezicht. Commissaris Almunia, u zei dat er voorstellen liggen voor de *hedge funds*; wat wilt u op dat punt in de G-20-top bereiken? Een snelle hervorming van het IMF en de Wereldbank, ook die is hard nodig. En - gelukkig hebt u dat beiden genoemd - er moet tijdig gewerkt worden aan gecoördineerde exit-strategie, anders veroorzaakt dat weer nieuwe problemen.

Voorzitter, het is van het grootste belang dat de foute bonuscultuur wordt aangepakt met bindende regels, want bonussen die kortetermijngewin belonen, vormen een groot gevaar voor de stabiliteit van financiële instellingen. Maar er is meer. Want terecht is er heel veel publieke verontwaardiging, en ook daarom is het heel belangrijk dat we op dat punt daadkracht tonen.

Voorzitter, de top is pas een succes wanneer er bindende afspraken gemaakt worden. Ik ben ingegaan op de financiële regelgeving, maar ook de klimaatverandering, de voorbereiding van een succesvolle Kopenhagen-top, strijd tegen protectionisme in het belang van werkgelegenheid zijn natuurlijk heel erg belangrijk. U, de Europese Unie, wij met elkaar, moeten daarin een voortrekkersrol vervullen en het is belangrijk dat u daarom de Europese lidstaten op één lijn krijgt.

Udo Bullmann, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de commissaris, dames en heren, allereerst wil ik benadrukken dat we in de huidige economische situatie niet op de oude voet door mogen gaan. Als we dat doen, zal de economie maar langzaam herstel te zien geven en ook bij ons in Europa zullen we met werkloosheidscijfers worden geconfronteerd die een drastische stijging blijven vertonen. Daarom wil ik u oproepen om moedig te zijn. Dat is de belangrijkste boodschap van dit Parlement aan de deelnemers van de Top van de G-20 in Pittsburgh. Wees moedig.

Mijnheer Almunia, u hebt een verfrissende toespraak gehouden die een felicitatie waard is. Het is tijd dat u dit in praktijk gaat brengen. Het is goed om met bonussystemen te beginnen, maar dat is niet voldoende. Overal op de financiële markt waar speculanten die gericht zijn op de korte termijn, op basis van verkeerde regels voordeel hebben ten opzichte van mensen die op de lange termijn willen investeren in goede arbeidsplaatsen, voortreffelijke producten en in het welslagen van hun ondernemingen, moeten we omschakelen. Het is juist dat geen financiële markt en geen riskante speler daarop zonder solide regelgeving mag blijven. Daarom moeten de offshorecentra worden gereguleerd, van waaruit de hele wereld nog altijd met twijfelachtige producten wordt overspoeld. Dat is de belangrijkste taak die we nu op ons moeten nemen.

U hoeft ook niet bang te zijn voor de discussie over het belastingbeleid. Het is niet verboden deze te voeren. De instelling van een internationale belasting op kapitaalbewegingen, die voordelen oplevert voor de langetermijnbelegger, zou over het algemeen bevorderlijk zijn voor deze discussie. Onze coördinatie van het internationale en ook van het Europese economische beleid moet worden verbeterd en versterkt. Het is goed dat we nadenken over een exit-strategie, maar het is op dit moment belangrijker dat we uitzoeken hoe we de economie krachtiger kunnen ondersteunen en de coördinatie van ons economisch beleid kunnen verbeteren.

Sylvie Goulard, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, minister, commissaris, wij stellen alle inspanningen die u heeft genoemd en die inderdaad al behoorlijk verstrekkend zijn, uiteraard op prijs, maar wij willen meer. Wij willen dat een aantal elementen en toezeggingen van de G-20 geconcretiseerd worden. Ik wijs u onder andere op het verschil tussen de tamelijk bemoedigende cijfers op financieel gebied en de verschrikkelijke cijfers over de werkloosheid in de Europese Unie. Als er langdurige werkloosheid heerst is dat allereerst een menselijk drama, maar het leidt ook tot druk op de overheidsfinanciën en het uitblijven van economisch herstel door consumptie.

Wij, de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa, vrezen een Japans scenario en een slappe groei gedurende enkele jaren. Ik denk dat uw land Zweden, mevrouw Malmström, hier helaas ook ervaring mee heeft. Help ons alstublieft om lering uit die ervaring te trekken.

Ik vind dat er drie belangrijke werkterreinen zijn. Ten eerste moeten we doorgaan met internationale samenwerking, met de strijd tegen protectionisme en met het versterken van de mondiale instellingen zoals het IMF. We komen er niet alleen uit. Europa moet die boodschap onophoudelijk blijven benadrukken.

Ten tweede moeten we effectief toezicht en een veel grondigere sanering van het bankwezen realiseren. In dat opzicht moeten we oppassen voor de uitwerking van uitingen van de G-20. Er is een uitvoerende kant, maar ook aan de wetgevende kant is er werk te doen, en voor ons, mijnheer Almunia, zijn de voorstellen van de Commissie over het toezicht een stap in de goede richting, maar niet voldoende. Op termijn willen we instellingen die een meer Europees karakter hebben. Voorts vind ik dat we moeten nadenken over gemeenschappelijke strategieën om uit de crisis te komen terwijl we de euro beschermen, en waarbij we moeten oppassen dat de tekorten de gemeenschappelijke monetaire discipline niet onder druk zetten.

Tot slot wil ik commissaris Almunia bedanken voor het feit dat hij heeft gezegd dat hij voorstander is van gemeenschappelijke standpunten van de Europese Unie in de internationale instellingen, waarmee hij de gemeenschappelijke methode verdedigt. Wij rekenen op u om ervoor te zorgen dat niet alleen de grote staten hun stem laten horen, maar dat de belangen van de gehele Europese Unie en de gehele interne markt goed worden behartigd.

Sven Giegold, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de commissaris voor zijn betoog. Een aantal zaken baart me wel zorgen. In de eerste plaats heeft de Commissie ontwikkelingssamenwerking in dit Parlement een ontwerp-resolutie opgesteld. Het Parlement – ik citeer – “stelt met grote bezorgdheid vast dat de crisis reeds een zware tol op menselijk vlak heeft geëist en voor de kwetsbaren in de armste landen desastreuze gevolgen heeft. De verwachting is dat dit jaar alleen al het aantal werklozen daar met 23 miljoen zal toenemen en dat 90 miljoen meer mensen onder de armoedegrens terecht zullen komen. Verder dreigt de behandeling met levensreddende medicijnen voor 1,7 miljoen met hiv besmette mensen te worden stopgezet en zullen er tussen 2009 en 2015 per jaar gemiddeld 200 000 tot 400 000 meer kinderen sterven”.

Spijtig genoeg is de ontwerp-resolutie niet aangenomen, ook al zijn alle fracties bij de opstelling ervan betrokken geweest. Wij betreuren dit ten zeerste en vinden het een schande dat het Parlement niet in staat is gebleken een resolutie op te stellen tijdens de Top van de G-20 inzake de ontwikkelingsvraagstukken.

De grote vraag is nu hoe we de gevolgen van de crisis moeten financieren. De Duitse minister van Financiën en de bondskanselier hebben in dit verband voorgesteld om tijdens de G-20 te praten over de mogelijkheid van een algemene transactieheffing. Mijn vraag aan de Commissie en het voorzitterschap van de Raad is: Steunt u dit voorstel?

De tweede vraag gaat over de belastingparadijzen. De G-20 wil die aanpakken door van geval tot geval informatie uit te wisselen. We weten dat dit niet werkt. Het voorstel van de Commissie ontwikkelingssamenwerking is een systeem waarbij gegevens per land worden verstrekt, zodat transnationale ondernemingen verplicht zijn per land verslag uit te brengen. Ons voorstel is de informatie automatisch uit te wisselen. Dit zorgt voor een daadwerkelijke informatiestroom tussen de diverse landen.

Het wereldwijde financiële systeem dient transparant te zijn. Wij zouden dan ook graag weten wat u vindt van deze concrete voorstellen om uit de crisis te komen en de gevolgen te financieren.

Kay Swinburne, *namens de ECR-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik dank u voor de betogen die we vanmorgen hebben gehoord. Ik was met name verguld mevrouw Malmström te horen spreken over de noodzaak dat de vertegenwoordigers op de Top van de G-20 te Pittsburgh overeenstemming bereiken over een gedegen coördinatie van de aanhoudende ondersteuning van stimuleringsmaatregelen en van de wijze waarop deze steunmaatregelen ten uitvoer worden gelegd, alsmede over vastberaden en gecoördineerde inspanningen om te komen tot een toekomstige regeling.

Maar de achtergrond van deze Top wordt gevormd door de biljoenen dollars die landen uitgeven aan overheidssteun en stimuleringsmaatregelen. We zien dat twee van de grootste economieën ter wereld bepaalde protectionistische maatregelen nemen, in het bijzonder met betrekking tot banden en pluimvee. Verder zien we dat twee van 's werelds meest ingewikkelde regelgevingsstructuren, te weten de EU en de VS, nadenken over een volledige hervorming van hun financiële stelsels. Daarom hoop ik dat het bij de besprekingen in de eerste plaats zal gaan over belangrijke kwesties als de manier waarop we de financiële diensten moeten coördineren, zeker nu in sommige landen de negatieve spiraal langzaam lijkt te worden doorbroken. We moeten de agenda niet laten bepalen door debatten over het controleren van de bonussen van de bankiers.

Het moet tijdens deze Top vooral gaan over de vraag hoe we binnen een afgesproken termijn een gemeenschappelijk regelgevingskader tot stand kunnen brengen waarmee we voorkomen dat individuele landen concurrentievoordeel kunnen behalen of gebruik kunnen maken van regelgevingsarbitrage om speculatief te handelen. Bij de regulering van de financiële sector geldt dat de pionier niet op voorsprong wordt gezet. Ondernemingen die in Wales, de EU en elders in de wereld kapitaal willen verwerven, zijn alleen gebaat bij een globale en gecoördineerde aanpak.

Als ondernemingen uit mijn geboortestreek Wales geen kapitaal kunnen aantrekken in de VS, als de banken die zij in de arm nemen dermate hoge kapitaaleisen stellen dat de Europese belastingbetaler nog meer risico moet gaan nemen, dan zal het ons niet in dank worden afgenomen als wij onze toevlucht nemen tot te omslachtige regelgeving. Ik ben van mening dat we altijd moeten kiezen voor een globale en gecoördineerde aanpak om de toekomstige toegang tot kapitaal voor al onze ondernemingen in Wales, de EU en elders in de wereld te waarborgen.

Miguel Portas, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) In Portugal is de winst van de banken tijdens het eerste kwartaal van dit jaar met 18 procent toegenomen. Het enige cijfer dat nog meer gestegen is, is het werkloosheidscijfer. Portugal is geen uitzondering, maar een voorbeeld van een niet nagekomen belofte van de G-20, die ons heeft beloofd dat we deze crisis zouden oplossen met een nieuwe economische wereldorde.

Dat is niet waar. De vijftig miljoen nieuwe werklozen en de tweehonderd miljoen nieuwe armen bewijzen dat dit niet zo is. Daarom verzoek ik de Commissie en mevrouw Malmström aandacht te besteden aan bonussen en hedgefondsen, maar vooral ook een einde te maken aan wat hier niet aan de orde is gesteld, namelijk offshore bankoperaties, belastingparadijzen, de heffing op financiële transacties en het bankgeheim. Als ze willen dat de burgers in hen geloven, moeten ze maatregelen nemen die zichtbaar zijn.

Mario Borghezio, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hoeveel vertrouwen kunnen de mensen hebben in een regulering van de financiële markten die wordt overgelaten aan de hogepriesters van de mondiale geldcultus, zoals Mario Draghi?

In de Verenigde Staten is een volksopstand aan de gang, een nieuwe, conservatieve revolutie van het volk tegen de financiële oligarchie. Wij volkeren geloven niet in beleid dat erop gericht is de financiële machten te redden op kosten van de belastingbetalers, in de Verenigde Staten net zo min als in Europa. Laten de Europese regeringen liever voldoende middelen besteden aan de reële economie en zich bezighouden met de productie, de werkgelegenheid. We kunnen de resultaten van de G-20 zien: plafonds en bonussen komen niet in het plaatje voor, evenmin als de afschaffing van belastingparadijzen!

De maatregelen zijn er daarentegen uitsluitend op gericht diegenen te redden die verantwoordelijk zijn voor de financiële zeepbel: nu al is er 23 biljoen euro uitgegeven, waarvan 5 biljoen door de Europese Centrale Bank. Degenen die verantwoordelijk zijn voor de financiële zeepbellen krijgen het geld van onze economie in de schoot geworpen. Tegenover de 850 miljard voor de banken staat slechts 50 miljard voor sociale vangnetten en stimulansen voor de productie. De realiteit is dat de politiek wikt, maar het hoge geldwezen beschikt.

Zowel in de VS als in Europa lijken de politici slechts dienstknechten van het mondialistische bankwezen. Europa, word wakker! Volg het voorbeeld van het Amerikaanse volk dat een tweede grote revolutie ontketent: de conservatieve revolutie van het volk!

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, we hebben een revolutie van de democratie nodig. Dat blijkt zeker uit dit proces, dat nu met de G-20 – daar kunnen zich immers meer landen bij aansluiten; alhoewel ook een G-3 tot de mogelijkheden behoort – gelukkig in beweging is gekomen. Wat vindt u ervan als de Raad zou helpen bij het opzetten van een democratisch controlemechanisme, vooral gezien zijn traditie van consensus? Dat hoeft niet direct een wereldparlement te zijn, maar voor wat hier opgezet wordt, is een democratische controle nodig door verkozen afgevaardigden, in een ruimere opzet dan het Europees Parlement.

Ook wil ik er met nadruk op wijzen dat het vraagstuk van de systemische risico's principieel moet worden aangepakt. Juist met betrekking tot de vervelende situaties waarin we steeds weer terecht zijn gekomen – dat begon al in 1998 met LTCM, Hypo Real Estate en natuurlijk Lehman –, en tot de gevolgen daarvan, zouden er regels moeten zijn die het onmogelijk maken dat dit principiële probleem van het *Too big to fail* kan optreden. Daarin kan het mededingingsrecht voorzien, al gaat het hier beslist ook om een in wezen globaal vraagstuk.

Ten aanzien van de transactiebelasting wil ik erop wijzen dat al in 1999 hier in het Europees Parlement de Tobintaks-groep is ingesteld. Mooi dat er op dat gebied vooruitgang is geboekt. Als het gaat om het controlepakket is het dringend nodig dat we op het niveau van de Unie optreden en dat we ons niet laten tegenhouden door mensen die het verkeerde Europa voorstaan.

Othmar Karas (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de cijfers worden beter. De veelsoortige oorzaken van de crises – het gaat niet alleen om lacunes in de regelgeving – zijn echter nog lang niet weggenomen. Daarom mogen de politieke wil en onze vastberadenheid niet afnemen en mogen we de moed niet laten zakken, integendeel.

We hebben het vandaag over de G-20. Het is een goede ontwikkeling. We hebben inderdaad nieuwe ofwel veranderde structuren, prioriteiten en waarderingsgrondslagen nodig voor de totstandbrenging van een mondiale economie en een financiële, maatschappelijke en rechtsorde in de hele wereld.

Daarvoor zijn er drie voorwaarden te onderscheiden. De eerste voorwaarde is de uitwerking van een democratisch parlementair legitimeringsproces. De tweede bestaat uit meer EU in Europa en meer Europa in de wereld – dat betekent ook dat de waarden van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ons exportartikel zijn en dat het verantwoordelijkheidsmodel van de ecologisch-sociale markteconomie de grondslag van onze mondiale orde is. De derde voorwaarde is dat in die gebieden waarvoor via de G-20 geen overeenstemming binnen handbereik is, toch Europese regelgeving noodzakelijk is.

We zijn voorstander van Europees geïntegreerd, en dus niet alleen maar gecoördineerd, toezicht op de financiële markt, gebaseerd op het model van de Europese Centrale Bank. Het verslag-De Larosière gaat niet ver genoeg. We zijn voor het debat over de bonussen, maar dit debat gaat met de verandering van de regels voor de uitbetaling niet in de goede richting. We moeten de belastinggrondslagen veranderen, en overal waar bonussen worden uitgekeerd, moet er ook een maluscomponent zijn.

Ik ben van mening dat het debat over de procyclische effecten er momenteel bij inschiet. Voor de jaren 2009 en 2010 moeten we een einde maken aan de procyclische effecten van de crisis en van de bestaande regelgeving. De politieke wil mag niet afnemen. Daarom gaan we nu na de toespraken van de fungerend voorzitter van de Raad en de commissaris optimistisch naar Pittsburgh.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, voorzitter van de Raad, commissaris, een jaar na de val van Lehman Brothers zal de Europese Unie tijdens de Top van de G-20 in Pittsburgh een kritisch geluid moeten laten horen om een herhaling van de gebeurtenissen te voorkomen en om de dynamiek van de verandering boven aan de agenda te houden. Ik heb daar vier opmerkingen over.

Ten eerste hebben de staatshoofden en regeringsleiders, tijdens de Top van de G-20 in Londen in april van dit jaar, toegezegd de middelen van het IMF te vergroten. Goed. We hebben gezien dat er veel steun was om deze doelstelling te halen. Ik vrees dat dit verhult dat er minder vastberadenheid is om een rol te spelen bij de hervorming van het bestuur van het IMF, waar juist zoveel behoefte aan is.

Ten tweede moeten we waken voor mode-effecten. Ik zou niet willen dat de enorme aandacht die tijdens dit debat uitgaat naar de bonussen en beloningen van bestuurders en handelaren – een punt dat absoluut noodzakelijk is om te komen tot een systeem dat minder op de korte termijn is gericht en dat langetermijninvesteringen bevordert – het even belangrijke punt overschaduwde van de strijd tegen de fiscale paradijzen, dat tijdens de Top van Londen het hoofdonderwerp was.

Ten derde, en hierbij kom ik terug op de woorden van de heer Bullmann, is dit een historisch moment om opnieuw de vraag te stellen of de banken moeten bijdragen aan de financiering van de gevolgen van de crisis. Hiermee kunnen we het debat heropenen over de belastingheffing op transacties, zodat ook daardoor financiële middelen vrijkomen voor investeringen op de lange termijn. Nogmaals, na de manier waarop banken zijn gesteund en geholpen om de crisis te doorstaan, is het rechtvaardig, normaal en doeltreffend dat zij nu kunnen bijdragen aan de financiering van de economie.

En ten slotte, als we kijken naar de werkgelegenheid, vind ik dat de vergaderingen van de G-20 vanaf het begin hebben verzuimd om het macro-economische vraagstuk aan de orde te stellen, het vraagstuk van een wereldwijde overeenkomst voor werkgelegenheid en de terugkeer naar een strategie die ons in de toekomst in staat stelt om het wereldwijd verstoorde evenwicht, dat aan de basis staat van de huidige crisis, te herstellen.

Wolf Klinz (ALDE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik juich de snelle en vastberaden reactie van de G-20 op de wereldwijde financiële crisis toe. Er is veel gebeurd. De brand schijnt te zijn geblust, maar het fundament van ons financiële systeem is nog steeds wankel. De burgers zijn onzeker. De winst wordt bij

de aandeelhouders opgepot, verliezen worden gesocialiseerd – dat is hoe de burgers erover denken. Intussen gaan steeds meer marktdeelnemers weer over tot de orde van de dag. Ze zetten grote stappen en concentreren zich niet op hetgeen ze eigenlijk als dienstverlener zouden moeten doen, namelijk het ondersteunen van de reële economie. Economische ethiek en verantwoordelijkheid lijken bij velen nog steeds niet in het woordenboek te staan.

Ik verwacht van de G-20 op korte termijn concrete maatregelen. Hopelijk trekken de lidstaten van de Unie hierbij één lijn. We hebben nieuwe toezichtstructuren nodig en meer eigen middelen, die in verhouding met het risico een progressieve stijging vertonen, stimulerende maatregelen die op de lange termijn – en niet op de korte termijn – zijn gericht, een gecoördineerde exit-strategie met betrekking tot de staatssteun, inperking van het protectionisme en overeenstemming van de regelgeving in plaats van concurrentie van de regelgeving. Verder moeten de procyclische effecten worden onderdrukt en moet er een oplossing komen voor het *"Too big to fail"*-probleem. Bovenal moeten we vasthouden aan de aloude sociale markteconomie.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – Mijnheer de Voorzitter, tot nu toe draait het bij de G-20 om maatregelen voor de financiële sector. Maar iedereen lijkt te vergeten dat de reële economie ook te lijden heeft van hebzucht en een obsessie voor kortetermijnwinsten.

Ik heb diep respect voor de kleine ondernemingen die ondanks alles blijven vechten om te overleven. Zij verdienen de leningen waar zij recht op hebben. Maar ik heb totaal geen respect voor de bestuurders van een aantal grotere ondernemingen die geen affiniteit hebben met de producten en diensten die zij aanbieden en enkel denken in termen van expansie en speculatie.

Derhalve doe ik een oproep aan de G-20 om te praten over wegen waarlangs we de economie democratischer kunnen maken. We moeten ervoor zorgen dat de werknemers en anderen die opkomen voor het algemeen belang, voldoende zeggenschap hebben over de macht die het bestuur van de onderneming heeft.

We moeten binnen de EU opnieuw kijken naar het statuut van de Europese vennootschap. We moeten zorgen dat de aandeelhouders en het bestuur niet langer gebruik kunnen maken van speculatieve groeistrategieën die op lange termijn schadelijk zijn voor de belangen van de onderneming en van diegenen die voor de onderneming werken.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het gros van de Europeanen is geen ondernemer of bankier, maar heeft een familiebedrijf in de landbouw, werkt als kleine ondernemer of is ambtenaar.

De meeste Europeanen hebben schoon genoeg van het huidige systeem, waarin multinationals en banken de dienst uitmaken. Wat zij nodig hebben en wensen, is een fundamenteel nieuw paradigma. Daarin dient een verschuiving plaats te vinden van globalisme naar lokalisme, van volledig op winst en geld gerichte besluitvorming naar besluitvorming die de mens en de gemeenschap centraal stelt, van landbouw met vrijhandel volgens de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) naar voedselsovereiniteit, lokale productie en lokale landbouw.

Het is belangrijk dat u tijdens de Top van de G-20 echt de mening van de meerderheid van de Europeanen uitdraagt.

Werner Langen (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wie moet wie reguleren en op welke manier? Dat zal een van de vragen zijn waarover op de top van de G-20 verschil van mening zal heersen. Hoewel men het erover eens is dat de oude praktijk van ongebreidelde ontwikkeling van de financiële markten niet mag terugkeren, is de manier waarop de regulering plaats moet vinden en hoe verstrekkend deze moet zijn, fel omstreden. Men zal nog wel overeenstemming kunnen bereiken over regels met betrekking tot het eigen vermogen, over ratingbureaus, en mogelijk ook wel over vraagstukken in verband met derivaten en de toelating ervan. Maar zodra het gaat om het probleem van de oneerlijke concurrentie, de belastingen en het toezicht zal men het al niet meer met elkaar eens zijn. Verder zal er discussie zijn over bonussen en over het verzoek van Europa om een Tobintaks in te voeren.

Wij als Europeanen hebben derhalve de verantwoordelijkheid om los van de resultaten van de top van de G-20 ons eigen huiswerk te doen. De Commissie maakt zich niet volledig afhankelijk van de resultaten van de top en bevindt zich daarmee op de juiste weg. Het motto moet zijn: geen speler op de financiële markt, geen financieel product en geen financiële markt mag in de toekomst zonder toezicht blijven.

Maar op de agenda staat ook het wereldwijde herstel van de economie. We mogen hierbij niet op de oude voet voortgaan, zodat de ongelijkheid in de wereld ten voordele van de Verenigde Staten en de grote

industrielanden in stand wordt gehouden. We moeten ons bezighouden met de uitbanning van armoede en honger in de wereld. Daarvoor moet deze top van de G-20 een nieuwe stimulans vormen.

Ik wil nog een punt aan de orde stellen dat tot nu toe alleen nog maar door commissaris Almunia ter sprake is gebracht. Het zal noodzakelijk zijn dat we in Europa het stabiliteits- en groeipact naleven en dat we dit niet terzijde schuiven. Alleen omdat dit pact er was en omdat we ook het hervormde stabiliteits- en groeipact hebben nageleefd, kon Europa handelend optreden. Dat moet een Europese doelstelling blijven: een snelle exit-strategie uit de buitensporige schuldenlast in de richting van een stabiele economie, en van het stabiliteits- en groeipact waar we zoveel baat bij hebben gehad.

Edward Scicluna (S&D). – (MT) Mijnheer de Voorzitter, een van de populairste thema's van dit moment, in elk geval in het nieuws over de G-20-top, zijn bonussen. Het is duidelijk een veelbesproken kwestie, maar we moeten wel begrijpen dat het werkelijke probleem veel complexer is. Het moet gezegd dat deze bonussen, als ze het financiële systeem in gevaar brengen, uiteraard moeten worden gecontroleerd. We mogen echter niet vergeten dat er enorme tekorten waren in de buitenlandse handel tussen verschillende landen die tot deze crisis hebben geleid, evenals andere interne begrotingstekorten.

We moeten ook rekening houden met werkgelegenheid. We weten dat de werkgelegenheid ongeveer een jaar achterloopt op de gevolgen van de crisis voor het BBP. Bij het analyseren van werkgelegenheidskwesties dienen de huidige fiscale stimuleringspakketten dan ook te worden voortgezet totdat ze positieve resultaten opleveren. De Commissie dient ervoor te zorgen dat er geen inconsistenties zijn en dient te eisen dat het begrotingstekort eerst afneemt voordat ze een einde maakt aan de stimuleringspakketten.

VOORZITTER: LIBOR ROUČEK

Ondervoorzitter

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de Top van de G-20 met als hoofdthema het beheer van de bonussen pakt de bron van het probleem geenszins aan en vormt helaas niet de oplossing voor een verbetering van het bestaande systeem.

De reeks voorstellen voor wijziging van de regelgeving beperken zich tot een analyse van oppervlakkige kwesties en richten zich niet op maatschappelijke doelstellingen. Het doel zou moeten bestaan uit een complete omslag van het financiële stelsel, een publieke en sociale controle en een meer democratische top waar alle landen aan mee mogen doen en die kwesties als de toegenomen werkloosheid, de stijgende prijzen van eerste levensbehoeften en brandstof, behandelt. Een top die belangrijke beslissingen neemt om in de markt in te grijpen om de aanhoudende privatisering en de vernietiging van de welvaartsstaat een halt toe te roepen.

Dit is wat de mensen echt willen. De burgers vandaag de dag willen complete structurele veranderingen. Weg met het neoliberale systeem, dat tot onderontwikkeling leidt in plaats van ontwikkeling en weg met winstmaximalisatie die zich tegen de belangen van het volk richt.

Jean-Paul Gauzès (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik ben verheugd over uw vastberadenheid.

Europa is begonnen met de invoering van een doeltreffende regelgeving, maar mag zich niet afzonderen. Een nauwe internationale samenwerking is noodzakelijk en dat verwachten we dan ook van de G-20. Deze top moet de hervormingen die tijdens voorgaande vergaderingen zijn ingezet streng en onverbiddeijk voortzetten. We moeten het internationale raamwerk voor de regelgeving van de financiële sector optimaal afstemmen op investering, groei en werkgelegenheid. We moeten leidende beginselen vaststellen. De crisis is nog niet voorbij. We mogen niet terugkeren naar de situatie van voorheen en afzien van maatregelen die nodig zijn om nieuwe crises, die zeer schadelijk zijn voor de reële economie, de groei en de werkgelegenheid, te voorkomen voor zover dat mogelijk is.

Versterking van het toezicht en de regelgeving is eveneens noodzakelijk. De verplichtingen met betrekking tot het toezicht moeten een afspiegeling zijn van het niveau van het stelselmatige risico dat de financiële instellingen voor deze sector vormen. De speculaties, die een groot risico vormen, moeten ontmoedigd worden door de eisen aan het eigen kapitaal te vergroten en door de regels van het akkoord van Basel internationaal toe te passen.

Voor wat betreft de beloningen in de financiële sector is het wenselijk om beloningscommissies in te stellen, de transparantie van de beloningen te vergroten door strengere eisen ten aanzien van de openbaarmaking

en toezicht te houden op variabele beloningen zoals bonussen. Versterking van de internationale financiële instellingen is eveneens noodzakelijk, evenals de hervorming van het bestuur en de vertegenwoordiging bij het IMF.

Mijnheer de commissaris, dit zijn enkele verwachtingen die burgers hebben ten aanzien van de komende G-20-Top, waar Europa met één stem, vastberaden en overtuigend, zal moeten spreken.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Commissaris Almunia, minister, ik zou u willen vragen om in Pittsburgh niet te vergeten dat we niet alleen een financiële en economische crisis van ongekende omvang meemaken maar ook een zeer ernstige sociale crisis die verwoestende gevolgen heeft voor de allerarmsten, voor degenen die alleen hun baan hebben, voor de kleine ondernemers, voor de minst bevoorrechte regio's en landen. Ik hoop dat het in Pittsburgh duidelijk wordt dat de economie wel belangrijk is maar dat mensen nog belangrijker zijn en dat de economie er is om de mensen te dienen.

Verder, commissaris, en minister, mag in Pittsburgh niet vergeten worden dat Europa bestaat. U moet uw stem boven de drie andere stemmen verheffen. Ik heb hier het schrijven van 3 september van de drie Europese premiers. Geen woord over Europa. Ze zeggen dat het belangrijk is dat Europa met één stem spreekt, maar ze laten de stem van Europa niet horen.

U moet harder praten dan zij. U moet hun duidelijk maken dat Europa een recht en een verplichting heeft, dat onze visie op de sociale markteconomie de oplossing biedt voor deze crisis en herhaling daarvan in de toekomst zal kunnen voorkomen.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE). – (ES) Dames en heren, ik ben eens met veel dingen die hier gezegd zijn, maar ik zou ze op een aantal punten willen nuanceren.

Ik ben het ermee eens dat het te vroeg is om de zieke zijn krukken af te nemen, maar het is wel hoog tijd dat we hem erop voorbereiden om zonder te lopen. We zullen overtollige liquiditeit op de markten moeten absorberen, de onevenwichtigheden van de overheidsfinanciën moeten corrigeren, en het respect voor de concurrentieregels herstellen. In Pittsburgh staan ons verschillende dingen te doen die we niet alleen kunnen doen: we moeten vroegtijdige alarmmechanismen invoeren die werken, want degene die we hadden, hebben niet gewerkt; we moeten het regelgevingskader herzien, want het bestaande regelgevingskader heeft niet gewerkt.

Ik ben het er ook mee eens dat het belangrijk is regelingen te nemen betreffende de bonussen en de belastingparadijzen – maatregelen die allemaal nodig maar niet afdoende zijn. Belangrijker lijkt me echter dat we de slagkracht herstellen van de financiële instellingen, de schulden beperken en in goede tijden reserves aanleggen om de slechte tijden te doorstaan. Belangrijker is dat we een inspanning leveren op het gebied van het toezicht.

De commissaris weet dat ik het verslag-Larosière ondersteund heb ofschoon het mij ontoereikend leek, want ik zou voorstander zijn van een meer gecentraliseerd toezicht. Het is echter duidelijk dat het Europese toezicht niet kan functioneren zonder nauwe samenwerking met de toezicht houdende instanties van de andere belangrijke economische gebieden van de wereld. Verder moeten we ingrijpen in de handel. Het is goed om de opkomende landen te helpen maar belangrijker is dat de barrières worden opgeheven die nog een belemmering zijn voor de goederenhandel.

Het belangrijkste, commissaris, is dat we de grondslagen moeten leggen voor een stabiele, duurzame groei voor over een generatie. Daarvoor hebben we vrije markten nodig, markten die openstaan voor innovatie, voor ondernemers, maar die wel aan een zekere regulering onderworpen zijn.

Dan zou ik willen afsluiten met een citaat, dat mijn landgenoot Almunia bekend in de oren zal klinken: "Kondig niet veel verordeningen uit, maar als je landsverordeningen en decreten vaststelt, zie er dan op toe dat zij goed zijn en zorg er bovenal voor dat zij goed worden nageleefd", zei Don Quichot tegen zijn vriend Sancho.

Peter Skinner (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de commissaris. Ik ben het van harte eens met zijn Handvest voor duurzame economische bedrijvigheid en denk dat we dit moeten meenemen naar de G-20. Maar ik vind niet dat we al onze pijlen moeten richten op de bonussen van de bankiers. Die moeten wel worden aangepakt, maar ze leiden in velerlei opzicht de aandacht af van waar het werkelijk om gaat. Eerlijk gezegd lijkt het me ook niet waarschijnlijk dat we de slag gaan winnen op basis van een verlanglijst met mondiale problemen die we willen oplossen.

Er woedt brand in de financiële sector. We moeten eerst zeker weten dat we die brand hebben geblust en dat die niet weer opblaait. Dat vraagt om een consistente aanpak. De G-20 is een toonaangevend forum, maar we hebben daarnaast behoefte aan vaste structuren zoals de Trans-Atlantische Economische Raad om vraagstukken als de internationale standaarden voor financiële verslaglegging (IFRS) ter hand te nemen. Als we echt iets willen doen aan de systeemrisico's, moeten we niet in de achteruitkijkspiegel blijven staren en ons concentreren op de toekomst.

Kader Arif (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de crisis die we momenteel meemaken is diep en langdurig. Het is daarom dringend noodzakelijk om uitvoering te geven aan de vereiste regelgeving en het toezicht van de financiële sector en de banken, om te voorkomen dat de huidige crisis zich nog heviger herhaalt. Het financiële systeem dient weer in dienst te staan van de reële economie in plaats van deze te blijven schaden.

Vanuit dit oogpunt is de vorige top van de G-20 in Londen, waaraan werd gerefereerd, uitgelopen op voorstellen die op zijn minst onvolledig waren, maar bovenal zijn de mooie woorden niet omgezet in daden en de financiële problemen bestaan nog steeds.

Gezien deze situatie en om ervoor te zorgen dat de Top van de G-20 in Pittsburgh echt nut heeft, dient de Europese Unie te pleiten voor krachtige wetgevingsmaatregelen die echt effect zullen hebben. Afgezien van de noodzakelijke maatregelen voor het toezicht op de financiële wereld die door veel van mijn collega's zijn opgesomd, wil ik van mijn kant ook de vraagstukken van handel en ontwikkeling ter sprake brengen, want er zal in Pittsburgh ook sprake zijn van hervatting van de Doha-ronde. Hervatten, ja, maar op voorwaarde dat het oorspronkelijke en centrale doel van de ronde, namelijk ontwikkeling, niet nogmaals aan de kant wordt geschoven. Onze zuidelijke partners zullen, terecht, niet accepteren dat er aan hun zorgen voorbij gegaan wordt.

De uitdaging van deze G-20 gaat verder dan de financiële crisis. Het gaat om het leggen van de basis van een nieuwe wereldwijde governance.

Ramon Jauregui Atondo (S&D). – (ES) Minister, mijnheer Almunia, drie ideeën in één minuut.

Ten eerste hebben we meer Europa nodig. En wel omdat Europa, gezien de globale situatie, sterk en verenigd moet zijn. Als we hier niet in slagen, dan zal Europa niet meetellen en geen rol spelen.

Ten tweede hebben we meer Staat nodig. En wel omdat we, naast het ontwikkelen van een nieuwe vorm van *governance* voor de wereld, naast een betere regelgeving en een beter toezicht, en een uitbreiding van de internationale coördinatie, ook een einde moeten maken aan de belastingparadijzen en de transnationale belastingwetgeving moeten herzien. Dit is naar mijn idee een urgente kwestie voor de toekomst.

Ten slotte hebben we een betere markt nodig. Het lijkt me essentieel dat we blijven wijzen op de noodzaak een nieuwe ethiek voor het bedrijfsleven te creëren en een nieuwe cultuur van corporatieve verantwoordelijkheid. Naar mijn idee is dat onontbeerlijk. Bedrijven moeten deel gaan uitmaken van de samenleving en als zodanig moeten zij aansprakelijk worden gesteld voor die belangengroepen, die *stakeholders*.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, minister, mijnheer Almunia, allereerst, op 3 september jongstleden hebben Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk overeenstemming bereikt en zich gezamenlijk uitgesproken in een Europees consensus over het vraagstuk van het toezicht op de bonussen van handelaren.

Donderdag zal de Raad bijeenkomen met vertegenwoordigers van alle 27 lidstaten om de top van de G-20 voor te bereiden. Ik moedig u aan om actief te zoeken naar een oplossing, een gemeenschappelijk antwoord, maar bovenal een ambitieus antwoord op het vraagstuk van de beloningen van handelaren. De regels die tijdens de laatste G-20 in april waren afgekondigd en de maatregelen die waren genomen zijn niet gerespecteerd, want banken, die overigens ook nog hadden geprofiteerd van staatssteun, hebben snel gezorgd voor voldoende geld om de handelaren te belonen.

De Europese burgers kunnen niet begrijpen en zouden niet begrijpen dat er geen sancties volgens als de maatregelen die tijdens de G-20 zijn genomen, niet worden nageleefd. Als er sprake is van staatssteun, dan moet het niet naleven van verplichtingen absoluut worden bestraft. Het is dus noodzakelijk dat er concrete, en vooral gemeenschappelijke, maatregelen worden genomen in Pittsburgh. We kunnen niet in ons eentje deugdzaam zijn.

Kortom, er moet een beter toezicht op de beloningen komen met regels op het gebied van transparantie, governance en verantwoordelijkheid en bij het niet naleven van die regels moeten sancties worden toegepast.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Naar mijn mening is het een behoorlijk ambitieus plan dat u wilt voorleggen aan de G-20. Ik ben echter bezorgd over de conclusies die de G-20 zal trekken en wat de werkelijke gevolgen ervan zullen zijn voor de maatschappij, aangezien de resultaten die op het niveau van de EU-lidstaten zijn doorgedrongen vooralsnog noch tastbaar, noch zichtbaar zijn.

Mevrouw Malmström zei dat de kwestie draait om proportionele salarisniveaus voor managers, maar het moet gezegd dat alle gegevens aangeven dat juist in de sectoren die wij financieel hebben gesteund en van de ondergang hebben gered, managers buitenproportionele salarissen ontvangen. Bovendien is er niets gebeurd met offshore banking – dat mechanisme is simpelweg nog niet ingeroepen.

Dit alles leidt tot toenemende werkloosheid en problemen voor middelgrote en kleine bedrijven. Naar mijn mening moeten wij ons in de toekomst misschien op minder zaken richten en ervoor zorgen dat het werk waar wij ons wel op concentreren in elk geval volledig wordt uitgevoerd.

Pascal Canfin (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, u heeft gesproken over het bestuur van het IMF. Ik zou ook willen weten of u van plan bent om tijdens de G-20 de kwestie aan de orde te stellen van de voorwaarden die het IMF verbindt aan zijn leningen aan staten. We hebben gezien dat de vroegere, zeer liberale voorwaarden niet gewijzigd zijn, met name voor de leningen die waren verstrekt aan bepaalde Europese staten. Wat is uw standpunt daarover?

Ten tweede, wat is het standpunt van de Commissie en de Raad ten aanzien van het Chinese voorstel om in plaats van de dollar een iets andere internationale munteenheid in te voeren om het financiële systeem op een andere manier te reguleren?

Ten derde is de G-20 ook een onderdeel van de voorbereiding op Kopenhagen. De Commissie heeft een bedrag tussen de twee en de vijftien miljard euro voorgesteld om de zuidelijke landen te helpen bij de aanpassing aan de klimaatverandering. Wat is het standpunt van de Raad? Welk bedrag gaat u volgende week bij de G-20 op tafel leggen?

Vicky Ford (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de G-20 heeft ons veel zinvolle antwoorden opgeleverd: de noodzaak om de financiële regelgeving en het financieel toezicht te herzien alsook de noodzaak om samen te werken. Onze nationale politici zeggen één ding, maar hier binnen de EU lijken we iets anders te doen. De details van de regelgeving die al door een aantal van mijn collega's aan de orde zijn gesteld, maken duidelijk dat er sprake is van divergentie in het tijdsplan voor de tenuitvoerlegging en in de details van de regelgeving.

Onze economieën zijn nog steeds heel kwetsbaar. De werkloosheid neemt toe en het is erg moeilijk om toegang tot financiering te krijgen, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen. Willen we dat onze Britse of Europese ondernemingen te lijden hebben van concurrentienadelen als zij werkkapitaal nodig hebben? Willen we dat het lenen bij een Europese bank dermate duur wordt dat onze klanten en onze ondernemingen uitwijken naar Wall Street om daar geld te lenen? Willen we Wall Street weer alle troeven in handen geven ten koste van de Europese banken?

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Enikő Győri (PPE). – (HU) Dames en heren, staat u mij toe dit thema te benaderen via een van de misstanden van de crisis. De Hongaarse bevolking was verbaasd dat de halfjaarwinsten van de Hongaarse banken twee derde bedragen van het niveau van vóór de crisis, terwijl het land zich momenteel moet bedruipen met de steun van het IMF en de EU ten gevolge van zeven jaar socialistische regering. Banken kunnen nog altijd eenzijdig hun contracten wijzigen, waarmee ze mensen die een lening in vreemde valuta hebben afgesloten in de hoop om aan een woning te komen, in een kwetsbare positie brengen.

Ik geloof stellig dat er tegen dergelijke toestanden moet worden opgetreden. We moeten de banken en andere spelers op de financiële markt onder werkelijk toezicht stellen. We moeten verhinderen dat de schadelijke bonuspraktijken van voor de crisis gewoon kunnen voortbestaan. We moeten ethische regels vastleggen, want we zien waartoe overmatige liberalisering heeft geleid. Laten we een wereld creëren waarin niet kortetermijngewin en onmatigheid worden beloond, maar echt werk, en waarin het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt beschouwd als een fundamentele waarde. We moeten samen met zinnige regels aan de slag om onze G-20-partners te overtuigen.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Uit wat er tot nu toe is gezegd, is duidelijk geworden dat er moet worden opgetreden tegen bonussen en belastingparadijzen om het vertrouwen van de burgers terug te winnen. Graag wil ik van commissaris Almunia en mevrouw Malmström weten wanneer het door de Hongaarse minister-president voorgestelde Europese financiële toezicht met zijn activiteiten zal beginnen. Verder wil ik aangeven dat het een uiterst belangrijke taak van dit Parlement zou moeten zijn – maar niet in verband met de G-20 – om de belangen van de Europese consumenten en burgers te beschermen.

Zij zijn namelijk volledig overgeleverd aan de banken, die niet voldoende geloofwaardige informatie verstrekken. In Hongarije is er een ethische code opgesteld. Ik stel voor dat er ook op Europees niveau zo'n ethische code komt om het gedrag van burgers en banken te reguleren, want ik ben ervan overtuigd dat enorm veel onschuldige mensen het slachtoffer zijn geworden, aangezien gewone mensen het risico van een lening niet kunnen overzien. Deze Europese taak is van cruciaal belang.

Corinne Lepage (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, minister, commissaris, het zeer ambitieuze programma dat u ons heeft gepresenteerd is interessant, maar vindt u niet dat we ons moeten richten op het belang dat investeerders momenteel nog altijd hebben bij transacties en rentabiliteit op zeer korte termijn vergeleken met de middellange en lange termijn?

Het gebrek aan financieringsmogelijkheden van onze ondernemingen, met name in Europa, komt juist voort uit het belang dat investeerders nog altijd hebben bij beleggingen op zeer korte termijn. Vindt u niet dat we dit punt moeten aanpakken?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle Parlementsleden die tot dit debat hebben bijgedragen van harte bedanken. Ik meen in dit Parlement een erg grote eensgezindheid vast te stellen over wat er in het Europees standpunt belangrijk is en op welke kwesties wij ons moeten concentreren in de aanloop naar de G-20. De EU heeft vandaag een erg eensgezinde en duidelijke stem op het internationale toneel en ik wil de Commissie en met name de heer Almunia echt bedanken voor het werk dat hij heeft verricht om tot de totstandkoming van die eensgezindheid te helpen bijdragen.

Veel leden hebben kwesties aangekaart die zowel de commissaris als ikzelf hebben behandeld. Ja, we hebben beter toezicht op en betere regulering van de financiële markten nodig. We hopen dat een toezichtstelsel zo snel mogelijk een feit zal zijn. We zullen daarvoor het Larosière-Verslag als basis gebruiken en kijken hoe snel we het systeem kunnen invoeren. We hebben meer gecoördineerde mondiale oplossingen en effectieve en werkende internationale instellingen nodig. We hebben duidelijke beginselen voor bonusstelsels nodig. Ik heb groot vertrouwen in de Raad voor financiële stabiliteit en zijn mogelijkheid om concrete, uitvoerbare voorstellen te doen die wij kunnen bespreken.

We zullen ook de kwestie van klimaatfinanciering aan de orde stellen. We zullen alle landen aansporen om hun verantwoordelijkheid te nemen, maar ik ben er niet zeker van dat het realistisch is om te verwachten dat we tijdens de vergadering in Pittsburgh ook over bedragen zullen kunnen discussiëren. We zullen ons daar vanzelfsprekend voor inzetten want het zou een goede zaak zijn.

We hebben ook mondiale oplossingen nodig. We kunnen EU-oplossingen niet uit het mondiale stelsel lichten, maar we moeten in plaats daarvan verzekeren dat we zo veel mogelijk mondiale oplossingen krijgen. De werkloosheid is misschien wat de mensen in heel Europa met betrekking tot de economische en financiële crisis het duidelijkst waarnemen. De werkloosheid zal in de meeste van onze landen nog een tijd aanhouden en dat is zeer, zeer ernstig. Hiervoor zijn Europese en nationale oplossingen nodig. We moeten een sterk arbeidsmarktbeleid hebben, we moeten het voor bedrijven en ondernemers gemakkelijker maken om het risico te nemen om mensen in dienst te nemen en te durven investeren en we moeten ervoor zorgen dat mensen inzetbaar zijn door te investeren in opleiding en onderzoek. In oktober zullen wij in de Raad Ecofin een bijzondere discussie over werkloosheid voeren.

We moeten ook exit-strategieën bespreken. Anders bestaat het risico dat de maatregelen die we hebben genomen negatieve gevolgen krijgen voor met name de werkloosheid en groei, alsmede tekorten en inflatie veroorzaken. De meest kwetsbaren in de samenleving worden daar altijd het eerst door getroffen. Wat betreft de armste landen, zijn we er ons terdege van bewust dat zij in de internationale crisis de grote verliezers zijn. Zij treft de armste mensen ter wereld hard. We hebben besproken en blijven bespreken hoe wij het die mensen wat gemakkelijker kunnen maken. Het is belangrijk dat de multilaterale ontwikkelingsbanken (MDB's) over voldoende middelen beschikken om zogenaamde zachte leningen te kunnen verstrekken. Het is ook belangrijk dat we ervoor zorgen dat het internationale handelstelsel naar behoren werkt en geen inherent protectionisme kent. Daarom zijn de diverse discussies over mondiale heffingen en verschillende varianten op de Tobintaks

alleen zinvol als het echt mogelijk is ze wereldwijd in te voeren, en momenteel is dat niet het geval. Bijgevolg zouden ze alleen maar contraproductief werken en onze economieën niet helpen.

Veel Parlementsleden hebben de kwestie van hedge funds en een nieuwe regulering van de financiële markten aangesneden. Voor het Zweedse voorzitterschap zijn dat prioritaire kwesties. We zullen daar samen met u over beslissen en we kijken ernaar uit erg nauw met het Europees Parlement samen te werken om zo snel mogelijk een richtlijn inzake hedge funds en regulering van de financiële markten tot stand te brengen. Ik ben me ervan bewust dat het moeilijk en ingewikkeld is – dat er met heel veel verschillende dingen rekening moet worden gehouden – maar we zijn bereid zo nauw mogelijk met u samen te werken om dat tot stand te brengen.

Samengevat: de vergadering van de G-20 kan natuurlijk niet alle problemen oplossen die we hebben besproken. Ik heb goede hoop dat we niettemin aanzienlijke vooruitgang kunnen boeken met betrekking tot de kwesties die we hebben besproken. De Europese burgers voeren druk uit, maar er zijn ook in de hele wereld mensen die verwachten dat wij blijf geven van leiderschap en de stabiliteit van de financiële stelsels verbeteren, dat we ons uiterste best doen om dit soort crises in de toekomst te voorkomen en ervoor te zorgen dat we sterker uit de crisis kunnen komen dan toen ze uitbrak. De EU is eensgezind, de EU staat sterk en ik kan verzekeren dat het Zweedse voorzitterschap zijn uiterste best zal doen om de Europese standpunten volgende week te verdedigen en naar voren te schuiven tijdens de top van de G-20. Hartelijk dank voor een erg interessant debat.

Joaquín Almunia, lid van de Commissie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat we het er allen over eens zijn dat in de huidige situatie, waarin we nog heel grote en complexe uitdagingen hebben aan te gaan als gevolg van de crisis, het welslagen van de G-20-Top in Pittsburgh en het geloof dat we, als gevolg van die bijeenkomsten, een begin zullen maken met het vinden en toepassen van oplossingen voor de problemen en uitdagingen die voor ons liggen, van het grootste belang zijn. Het is een feit dat bepaalde economische indicatoren een significante verbetering beginnen te laten zien, met name in de groei van de internationale handel en in het vertrouwen van consumenten en investeerders. Over alle onderwerpen van de agenda van de Top moeten en naar ik hoop zullen de staatshoofden en regeringsleiders overeenstemming bereiken, zodat ze naar aanleiding van de bijeenkomst van volgende week ten uitvoer kunnen worden gelegd.

Een van de belangrijkste punten die hier genoemd zijn, is de behoefte aan duidelijkheid, aan een duidelijke boodschap over hoe de belangrijkste economieën van de wereld van plan zijn de coördinatie van hun acties voort te zetten. De volgende stap in de coördinatie van het economisch beleid moet zijn dat er een exit-strategie wordt vastgesteld, en dat er afspraken worden gemaakt over het besluit inzake het moment en de manier waarop die strategie op gecoördineerde wijze ten uitvoer zal worden gelegd. Van de crisis van de negenentwintigste moeten we geleerd hebben – en volgens mij hebben we dat ook gedaan – dat de stimuleringsmaatregelen niet te snel moeten worden opgeheven, als de economie, om het in de woorden van een van de sprekers te zeggen, nog niet zonder krukken vooruit kan. Aan de andere kant moeten we de stimuleringsmaatregelen ook niet langer dan nodig gebruiken, omdat we in dat geval weer de omstandigheden creëren die geleid hebben tot het ontstaan van de zeepbellen en onevenwichtigheden die deze crisis hebben veroorzaakt. Dat is een bijzonder belangrijke kwestie, die op de Top van Pittsburgh moet worden opgehelderd.

We moeten vermijden dat we fouten uit het verleden herhalen, niet alleen op het gebied van de macro-economische beleidsvormen maar ook op dat van de financiële regelgeving en controle. Ik denk dat die toezegging op vorige toppen al heel duidelijk gebleken is. Nu is het zaak dat we dit verder uitwerken, dat we die al aangegane toezeggingen nakomen, zowel op globaal niveau als, in ons geval, op Europees niveau.

In dat opzicht ben ik het eens met degenen die in het debat vanochtend gezegd hebben dat niet alles moet worden herleid tot het punt van de beloningen. Toch ben ik het volkomen eens met degenen die zeggen dat de kwestie van de beloningen vanuit economisch, sociaal, politiek en ethisch oogpunt bijzonder belangrijk is. Ik denk dat Europa op dit punt zijn leiderschap laat zien – zoals ook het geval is geweest voor de andere agendapunten van de G-20 – zowel door de staatshoofden en regeringsleiders als door de Europese instellingen zelf, het voorzitterschap van de Europese Unie en de Commissie.

We mogen niet vergeten dat de Commissie de lidstaten al in april van dit jaar aanbevelingen heeft toegezonden over de kwestie van de beloningen, en die zijn praktisch dezelfde als de voorstellen die nu door iedereen gedaan worden. We moeten aandacht blijven schenken aan de problemen van het financiële stelsel – meer kapitaal, herstructureringen en sanering van de balansen van de banken – zowel op Europees als op globaal niveau.

Als je een financieel stelsel hebt dat volledig onderling gekoppeld is, dan is het volstrekt zinloos om je problemen binnen je grenzen op te lossen als de anderen dat niet tegelijkertijd ook doen – denkt u maar terug aan vorig jaar, toen we op de dag vóór de crisis met de *Lehman Brothers* nog dachten dat we de grootste problemen van de in de Verenigde Staten ontstane financiële crisis wel konden ontwijken. Tegelijkertijd is volkomen waar wat velen onder u gezegd hebben, namelijk dat het politieke doel uiteindelijk niet alleen is de balansproblemen van een bank op te lossen of zijn schulden te kapitaliseren, maar dat het fundamentele probleem de werkgelegenheid is, de positie van ons midden- en kleinbedrijf, en de houdbaarheid van ons stelsel van overheidsdiensten en van sociale bescherming.

Zonder een gezond financieel stelsel is al het andere echter niet haalbaar. Dat is de uitdaging waarvoor de Top van Pittsburgh een oplossing moet zien te vinden, of waarvoor de G-20 zich moeten blijven inzetten op de Top van Pittsburgh.

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over een kwestie die in vele betogen aan de orde zijn gesteld. Ofschoon ik het eens ben met de andere agendapunten van de G-20, waarover velen van u iets gezegd hebben, is er één punt waarop ik hier wil ingaan, en dat is het punt van de belastingparadijzen en rechtsgebieden die niet willen meewerken.

Op de bijeenkomst van de G-20 in Londen zijn inderdaad geen oplossingen gevonden voor alle problemen die de belastingparadijzen met zich meebrengen. Het zou bijzonder moeilijk zijn om op één dag alle oplossingen te vinden voor een probleem dat al jarenlang bestaat. Net zo goed is het echter volkomen waar dat er sinds de top van Londen in het afgelopen half jaar veel meer problemen zijn opgelost dan die welke in de vele jaren voorafgaand aan de top van Londen tot een oplossing waren of konden worden gebracht. Op dit specifieke punt is overeenstemming bereikt over de uitwisseling van informatie die nodig is om belastingontduiking te voorkomen en om te voorkomen dat economische en financiële activiteiten voor de overheid verborgen worden gehouden door gebruikmaking van de bescherming van belastingparadijzen. Het afgelopen half jaar hebben we echter veel bereikt op een punt dat van groot belang is om te voorkomen dat financiële activiteiten die voor de regulerende, controlerende overheden verborgen worden gehouden, opnieuw storingen in het stelsel veroorzaken. Dit is ook van groot belang vanwege de boodschap die we hiermee geven aan onze burgers over de verdeling van verantwoordelijkheden en de inspanningen die nodig zijn om deze crisis aan te pakken.

Dan is er nog iemand geweest die gezegd heeft dat de stem van de Unie luider moet klinken dan de stemmen van de Europese leden van de G-20. Ik kan u verzekeren dat er onder het Zweedse voorzitterschap en vertolkt door de Europese Commissie wel degelijk geluisterd wordt naar de stem van de Europese Unie. Er wordt met aandacht en respect naar geluisterd, want het is Europa, niet een of twee Europese landen maar de Europese Unie, geweest die dit globale coördinatieproces in gang heeft gezet. Hieruit blijkt duidelijk dat er doeltreffender resultaten kunnen worden bereikt als er sprake is van echte coördinatie.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste plenaire vergadering in oktober plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

András Gyürk (PPE), schriftelijk. – (HU) Op de naderende G-20-Top zullen de klimaatonderhandelingen in Kopenhagen waarschijnlijk een doorslaggevende rol gaan spelen. Talrijke onbesliste kwesties staan namelijk een post-Kyoto-protocol in de weg. Staat u mij toe hierover enkele gedachten te formuleren. Ten eerste: in plaats van vage beloften voor de lange termijn hebben we bindende toezeggingen nodig voor de middellange termijn. Deze toezeggingen moeten realistisch en rechtvaardig zijn en er moet verantwoording over kunnen worden afgelegd. Bij het bepalen van deze toezeggingen moeten naast de economische ontwikkeling en de natuurlijke gesteldheid ook de tot nu toe uitgevoerde Kyotodoelstellingen in aanmerking worden genomen.

Ten tweede: het idee dat de EU de ontwikkelingslanden ook financieel moet ondersteunen om hun klimaatdoelen te halen, moet worden toegejuicht. Hiervoor is een concrete financiële belofte nodig. Met het oog op transparantie moeten echter ook de ontwikkelingslanden bindende toezeggingen doen en gedetailleerde actieplannen opstellen.

Ten derde: flexibiliteitsmechanismen moeten ook in de toekomst een belangrijke rol blijven spelen. Om investeringen te stimuleren, moeten we zo snel mogelijk overeenstemming bereiken over hoe de emissierechtencertificaten van de tot nu toe uitgevoerde projecten kunnen worden ingepast.

Ten vierde: marktconforme instrumenten moeten een belangrijker aandachtsgebied vormen in het post-Kyoto-systeem. Zo kan bijvoorbeeld de uitbreiding van emissiehandelssystemen of groene certificering ertoe bijdragen dat de emissieverlaging plaatsvindt op de terreinen waar dit met de laagste kosten gepaard gaat. Ik ben van mening dat de economische crisis geen belemmering vormt voor het Kopenhagen-compromis. Een fatsoenlijk verdrag kan op de middellange termijn juist het concurrentievermogen van de Europese economie bevorderen en tegelijkertijd de belasting voor het milieu verminderen.

Edit Herczog (S&D), schriftelijk. – (HU) Vijf jaar geleden hebben alle nieuwe lidstaten bij hun toetreding tot de EU toegezegd de euro in te zullen voeren. Inmiddels zijn vier van hen hier al in geslaagd. De andere landen hebben vanwege verschillende economische beleidsoverwegingen en fouten vertraging opgelopen en zijn hierdoor achterop geraakt. Daarnaast zijn ze door de economische en financiële crisis in een kwetsbare situatie terechtgekomen. De economische recessie heeft protectionistische ambities aangewakkerd, waardoor de werking van de interne markt dreigt te worden ondermijnd.

In de huidige financiële crisis is duidelijk geworden dat de euro een prominente rol heeft verworven in de nauwe economische banden die deze lidstaten hebben opgebouwd met de leden van de eurozone, maar vanwege hun vertraagde voorbereidingen zijn ze nu in een uitermate kwetsbare positie terechtgekomen. Velen, waaronder ikzelf, zijn van mening dat in de kritieke valutasituatie die is ontstaan, de sleutel tot de oplossing kan worden gevormd door de versnelde invoering van de euro in deze lidstaten. Daartoe moeten echter de economische beleidsvoorwaarden worden geschapen, maar onder de eerder gestelde voorwaarden zou de euro pas over jaren kunnen worden ingevoerd.

In mijn optiek zou moeten worden onderzocht of de EU, bij onveranderde handhaving van de convergentiecriteria, zich flexibeler kan opstellen dan nu het geval is ten aanzien van de bepaling over de periode die in het ERM-II koersstelsel moet worden doorgebracht. Verder acht ik het van groot belang te onderzoeken op welke manier en na uitvoering van welke haalbare voorwaarden het proces van toetreding tot de eurozone zou kunnen worden versneld. Hiermee kan de situatie van de betrokken landen worden gestabiliseerd en de gehele interne markt van de EU worden beschermd. De eventuele internationale insolventie van de landen die nog niet tot de eurozone behoren, kan namelijk in het ergste geval ook de eurozone mee naar beneden sleuren.

Liisa Jaakonsaari (S&D), schriftelijk – (FI) Mijnheer de Voorzitter, de markteconomie is een goede knecht, maar een slechte meester. De afgelopen tijd zijn de rollen echter behoorlijk vervaagd. Op internationale conferenties is het de gewoonte mooie woorden te gebruiken, maar nu hebben wij snel daden nodig. De wereld heeft op de Top van de G-20 te Pittsburgh de historische kans de regels van de mondiale economie opnieuw vast te stellen. In de pers wordt veel gesproken over bonussen voor bankiers, maar die vormen slechts het topje van de ijsberg. De mondiale economie moet volledig worden gerenoveerd en het sleutelwoord daarbij is 'transparantie'. Wij moeten proberen los te komen van de risico-economie en streven naar een echte economie. Alleen bindende internationale regels kunnen waarborgen dat er geen herhaling komt van de casino-economie van de afgelopen jaren. In de toekomst mag men de belastingbetaler niet meer voor de schade laten opdraaien. Bij mechanismen als vermogensbelasting bestaat altijd het risico dat iemand in de mondiale economie een profiteur blijkt te zijn, maar naar mijn mening moeten wij in ieder geval onderzoeken hoe bruikbaar zij kunnen zijn.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), schriftelijk. – (PL) De Top van de G-20 in Pittsburgh zal bijna precies samenvallen met de eerste verjaardag van de ondergang van de Lehman Brothers Bank. Dat is de context die de wereldleiders bij hun optreden in gedachten moeten houden. In vrijwel alle delen van de wereld wordt de bevolking zwaar getroffen door de gevolgen van de crisis. De top van de G-20 zou in de eerste plaats gericht moeten zijn op het beperken van het risico op een nieuwe crisis als gevolg van de deregulering van de financiële markten. Het is de taak van de leiders van de G-20 om regelgeving uit te werken die kan verhinderen dat er opnieuw speculatieve zeepbellen ontstaan en – laat ik er geen doekjes om winden – dat wereldwijd miljoenen klanten van financiële instellingen worden opgelicht.

We hebben de voorbije maanden steeds vaker slecht nieuws te horen gekregen over managers die staatssteun hebben verspild en hun bedrijven op de rand van de afgrond hebben gebracht. De afgelopen jaren zijn we in Europa getuige geweest van nooit geziene inkomensverschillen die voordien ondenkbaar waren in het Europese sociale model. Een van de opdrachten van de G-20 zou moeten bestaan in het gelijktrekken van de inkomens, zowel in Europa als in de rest van de wereld. De financiële sector heeft behoefte aan regels waarbij premies niet afhankelijk zijn van de winst op korte termijn, maar van het rendement van de investeringen op de lange termijn.

In Pittsburgh zullen zowel de leiders van een aantal Europese landen als de Europese Unie als geheel aanwezig zijn. Het is daarom van fundamenteel belang dat Europa op deze top met één stem spreekt. Ik zou de vertegenwoordiger van de Europese Unie willen oproepen om niet uit het oog te verliezen dat de belangen van de Gemeenschap ook de belangen omvatten van de EU-lidstaten die geen nationale vertegenwoordigers op de top zullen hebben.

Sirpa Pietikäinen (PPE), *schriftelijk*. – (FI) Deze week maandag hadden wij de twijfelachtige eer op een soort verjaardag te werken: precies een jaar geleden viel de investeringsbank Lehman Brothers om. Men gaat ervan uit dat die val de dip in de mondiale conjunctuur heeft aangezwengeld tot een financieel-economische vrije val.

Zo dicht bij die verjaardag en de naderende Top van de G-20 te Pittsburgh is het goed zich af te vragen wat men van de crisis heeft geleerd en wat er nog van geleerd kan worden. Ik zie uit deze crisis iets cruciaals voortkomen, namelijk de mogelijkheid om de internationale financiële architectuur grondig te vernieuwen. Er zijn al stappen in deze richting gezet. De Top van de G-20 van afgelopen voorjaar bood een goede basis voor acties en richtsnoeren voor mondiale consensus over de noodzakelijke maatregelen. De Verenigde Staten heeft onlangs een uitgebreid financieel wetgevingspakket gepresenteerd. Men verwacht dat de Europese Commissie volgende week met een voorstel komt voor het opbouwen van de Europese financiële architectuur en het toezicht daarop. Het sleutelwoord hierbij is 'mondiale aanpak'.

Wij moeten internationaal bindende regels krijgen voor de hervorming van het Internationaal Monetair Fonds, regelgeving inzake solvabiliteit en nieuwe spelregels voor het betalen van opties. De regelgeving moet alle financiële producten omvatten en flexibel zijn, zodat het daarmee mogelijk is te reageren op een sector die voortdurend verandert en met nieuwe producten komt.

In de greep van een crisis die de basiszekerheid, de inkomsten en het welzijn van de mensen aantast, is het ook constructief om na te denken over andere manieren om welvaart te meten. In de onlangs gepubliceerde eindconclusie van de door president Sarkozy benoemde commissie wordt een overgang aanbevolen van een welvaartsmeting gebaseerd op het bbp naar nieuwe meetmethoden waarbij vooral rekening wordt gehouden met het vermogen van de economie in een samenleving om het welzijn van haar burgers en de duurzaamheid van het milieu te waarborgen.

Catherine Stihler (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik ben het eens met diegenen die hebben gezegd dat er een algemene gecoördineerde aanpak moet komen. Dat is absoluut noodzakelijk als we de machtsverhoudingen binnen het internationale financiële bestel willen veranderen. Maar de Commissie en de Raad hebben zich beide niet uitgelaten over het concept van "levenstestamenten" voor de bankensector. Deze week is het een jaar geleden dat Lehman Brothers failliet ging. Het zal naar schatting tien jaar duren voordat de investeringsbank is ontbonden. Daar tegenover staat de Dunfermline Building Society. Daar konden de activa op basis van een levenstestament duidelijk worden vastgesteld. Transparantie is absoluut noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de burger weer vertrouwen krijgt in de bankensector.

5. SWIFT (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Raad over SWIFT.

Beatrice Ask, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, in de globale strijd tegen het terrorisme staat de kwestie van de financiering van dergelijke activiteiten centraal. Het verhinderen van de financiering van terrorisme en het volgen van de sporen die zulke transacties kunnen achterlaten, kunnen preventief zijn en belangrijk voor het onderzoek naar terroristische misdrijven. Om dat te kunnen doen, hebben we internationale samenwerking nodig. We zouden gevolg moeten geven aan de aansporingen van het VN-Verdrag ter bestrijding van de financiering van terrorisme uit 1999 en verdragen van de Raad van Europa op dit gebied.

De Parlementsleden die op 3 september 2009 deelnamen aan een hoorzitting met gesloten deuren van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, hoorden hoe het programma voor het traceren van terrorismefinanciering, TFTP, voor de EU-burgers en anderen tot meer veiligheid heeft bijgedragen. De voorbije jaren heeft informatie uit het TFTP bijgedragen tot de onthulling en het onderzoek van terroristische misdrijven en zelfs terroristische aanslagen op Europese bodem kunnen voorkomen.

Het voorzitterschap kreeg een op een voorstel van de Commissie gebaseerd onderhandelingsmandaat dat door de Raad op 27 juli 2009 met eenparigheid van stemmen werd vastgesteld. Het zou beter zijn geweest

als de onderhandelingen met de VS op basis van het Verdrag van Lissabon plaats hadden kunnen vinden. Dan had het Europees Parlement ten volle deel kunnen nemen, maar dat is, zoals u weet, nog niet mogelijk. Omdat de database van SWIFT eind dit jaar van de VS naar Europa verhuist, is het absoluut noodzakelijk dat de EU zo snel mogelijk een kortetermijnovereenkomst met de VS sluit om een onderbreking van de gegevensuitwisseling te voorkomen. Dat is in het belang van iedereen.

Ik wil beklemtonen dat het om een tussentijdse overeenkomst gaat voor de periode tot een permanente overeenkomst kan worden gesloten. De duur ervan mag niet langer zijn dan twaalf maanden en de Commissie heeft aangekondigd dat ze van plan is om een voorstel voor een permanente overeenkomst voor te leggen zodra een nieuw Verdrag van kracht is. Het TFTP kan voor de EU en de lidstaten alleen nuttig zijn als de VS de respectieve autoriteiten in de EU op dezelfde manier als tot dusver informatie uit het TFTP blijft verstrekken. Dat zal ook gebeuren.

Bovendien zal de tussentijdse overeenkomst de rechtshandavingsinstanties van de EU de uitdrukkelijke mogelijkheid bieden om zelf gegevens uit de TFPT-database op te vragen in het kader van onderzoeken naar terroristische misdrijven. Het voorzitterschap is overtuigd van het nut van gegevens uit het TFTP. Tezelfdertijd stellen we duidelijk dat de tussentijdse overeenkomst noodzakelijke mechanismen moet bevatten om de privacy van individuen, rechtszekerheid en gegevensbescherming te garanderen. De ontwerpovereenkomst bevat daarom een bepaling die voorschrijft dat het een bijzondere EU-autoriteit moet zijn die een verzoek van de VS om gegevens uit SWIFT in ontvangst neemt, verwerkt en goedkeurt.

Even belangrijk is dat de tussentijdse overeenkomst gedetailleerde bepalingen bevat over gegevensbescherming met betrekking tot de informatie die de VS via de Europese autoriteit van SWIFT krijgt. Op dit gebied zal de overeenkomst verder gaan dan wat eerder van kracht was op basis van de eenzijdige verbintenis die de VS in 2007 ten aanzien van de EU was aangegaan in de zogenaamde *TFTP-representations*, die in het Publicatieblad van de EU zijn bekendgemaakt.

Staat u mij toe enkele andere bepalingen te noemen waarvan wij zullen eisen dat ze deel uitmaken van de overeenkomst. Gegevens moeten op een veilige manier worden opgeslagen, elke toegang tot gegevens moet in een log worden bijgehouden, alle zoekacties in de TFTP-database moeten begrensd zijn en alleen personen of gegevens omvatten met betrekking tot dewelke er een gegronde verdenking of een duidelijk verband met een terroristisch misdrijf bestaat. De bewaringstermijn van de gecontroleerde gegevens moet beperkt zijn en de gegevens moeten ten laatste na vijf jaar of, indien mogelijk, eerder uit de gegevensbank worden gewist.

Wij kunnen ondubbelzinnig stellen dat het TFTP uitsluitend mag worden gebruikt voor het onderzoeken van terroristische misdrijven, met inbegrip van de financiering van terrorisme. Noch de VS noch de EU mag het systeem gebruiken voor het onderzoeken van andere soorten misdrijven of voor andere doeleinden. Het is natuurlijk ook belangrijk dat de overdracht van informatie van de EU naar de VS op basis van het TFTP proportioneel is. Daarom bevat de overeenkomst, naast de regels betreffende de Europese autoriteit waar ik al naar verwees, een bepaling die voorschrijft dat het systeem door een onafhankelijke evaluatiegroep moet worden geëvalueerd. Voor de EU bestaat die groep uit vertegenwoordigers van het voorzitterschap, de Commissie en twee personen van nationale gegevensbeschermingsautoriteiten van de lidstaten. De taak van de evaluatiegroep zal erin bestaan na te gaan of de overeenkomst nageleefd wordt, of de bepalingen inzake gegevensbescherming correct toegepast worden en of de overdracht van informatie proportioneel is.

Het is onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid te verzekeren dat de rechtshandavingsinstanties terrorisme effectief kunnen bestrijden. Het is ook onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat dit op een rechtszekere manier en met inachtneming van de grondrechten gebeurt. Het voorzitterschap is ervan overtuigd dat de uitwisseling van informatie met de VS in het kader van het TFTP de bescherming tegen terrorisme verbetert en dat we een tussentijdse en uiteindelijk een langetermijnovereenkomst tot stand kunnen brengen die voldoet aan onze hoge eisen met betrekking tot gegevensbescherming en eerbiediging van de grondrechten.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, eerst wil ik mevrouw Ask hartelijk bedanken voor het feit dat zij ons op de hoogte heeft gebracht van alle ontwikkelingen met betrekking tot SWIFT en de onderhandelingen die momenteel met de Verenigde Staten worden gevoerd over het vervolg van het programma voor het traceren van terrorismefinanciering, TFTP.

Ik heb zelf tijdens een vergadering van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken op 22 juli jongstleden de gelegenheid gehad om uit te leggen hoe TFTP werkt en waarom een tijdelijke oplossing nodig is om het programma niet te onderbreken. De gezamenlijke vergadering van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie economische en monetaire zaken op

3 september heeft plaatsgevonden in aanwezigheid van het Zweedse voorzitterschap, de directeur-generaal van het directoraat-generaal Justitie, vrijheid en veiligheid, de heer Faull, en de heer Bruguière. Ik denk dat tijdens die vergadering een aantal openstaande vragen zijn verduidelijkt.

Ik wil kort op enkele punten ingaan. De toegevoegde waarde van de beoordeling door het Amerikaanse ministerie van Financiën van de gegevens in het kader van TFTP is bevestigd door het rapport van de heer Bruguière, waarvan de leden van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie economische en monetaire zaken kennis hebben kunnen nemen tijdens de gezamenlijke vergadering begin september. Zoals het voorzitterschap ook al heeft gezegd, hebben de Amerikaanse autoriteiten door deze gegevensanalyse aanslagen kunnen voorkomen en is onderzoek naar terroristische aanslagen bevorderd, zowel in de Verenigde Staten als in Europa.

Daarnaast heeft het rapport van rechter Bruguière aangetoond dat de Amerikaanse autoriteiten de toezeggingen uit 2007 op het gebied van gegevensbescherming zijn nagekomen, namelijk, zoals mevrouw Ask zojuist heeft aangehaald, de beperking van de bewaring van de gegevens en de beperking van de toegang tot de gegevens, zodat ze slechts gebruikt worden als er een verdenking van terrorismefinanciering bestaat. Kortom, de heer Bruguière heeft gezegd dat de toezeggingen zijn nagekomen.

Het is echter duidelijk dat het juridisch kader dat in 2007 door onderhandeling tot stand is gekomen, niet meer van toepassing zal zijn zodra de gegevens zich niet meer in de Verenigde Staten bevinden, na de wijziging in de structuur van SWIFT die voor het einde van het jaar is voorzien. Een tijdelijk internationaal akkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten is noodzakelijk om de Amerikaanse autoriteiten door te kunnen laten gaan met het analyseren van gegevens van inter-Europese transacties die in Nederland plaatsvinden.

Het is een absolute voorwaarde dat alle noodzakelijke garanties om de fundamentele rechten van onze burgers te waarborgen, waaronder het recht op bescherming van persoonlijke gegevens, in het akkoord worden opgenomen. Uiteraard staan wij volledig achter de inspanningen die het voorzitterschap hiertoe verricht.

Verder, mijnheer de Voorzitter, wil ik vooral aan het Parlement meedelen dat, zoals de minister zojuist heeft gezegd, het om een tijdelijk akkoord gaat dat niet langer dan maximaal twaalf maanden van kracht zal zijn. Dit betekent dat er onmiddellijk heronderhandeling plaats kan vinden zodra het Verdrag van Lissabon in werking treedt, met volledige betrokkenheid van het Europees Parlement. Ik kan hier oprecht toezeggen dat de Commissie het Parlement natuurlijk doorlopend op de hoogte zal blijven houden van de ontwikkelingen in dit dossier.

Ik voeg hieraan toe dat we verheugd zijn dat we dit akkoord, dat doorlopend en duurzaam zal zijn, op deze manier kunnen voorbereiden, waarbij we uiteraard van onze Amerikaanse partners een volstrekte wederkerigheid verlangen. De strijd tegen het terrorisme gaat ons ook aan en er is geen enkele reden waarom er geen sprake zou zijn van volledige en totale wederkerigheid. Daarom denk ik dat de betrokkenheid van het Parlement bij de onderhandeling van een volgend duurzaam akkoord goed zal zijn.

Dat is mijn oprechte mening. Ik bedank nogmaals het Zweedse voorzitterschap en mevrouw Ask voor de duidelijke uiteenzetting van de situatie, die nu leidt tot dit akkoord, dat, ik benadruk het nog maar eens, tijdelijk is.

Ernst Strasser, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de commissaris, dames en heren, de Verenigde Staten zijn een belangrijke partner in de strijd tegen het terrorisme. Maar juist als het gaat om gevoelige gegevens willen we in de samenwerking met de Amerikanen Europese regels hebben met betrekking tot de beveiliging van gegevens, de rechten van burgers en persoonlijke rechten van onze burgers ten aanzien van de gegevens. Daarom vragen wij van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) om de opstelling van enkele hoofdcriteria waaraan een dergelijke overeenkomst moet voldoen.

Ten eerste moet de veiligheid van de burgers in balans zijn met de rechten van burgers. Ten tweede is er rechtszekerheid nodig voor de betrokken ondernemingen en onze burgers. Ten derde juichen we de rol van het Europees Parlement als medewetgever toe, en daarom juichen we het voornemen voor het sluiten van een tussentijds akkoord ook van harte toe. We wensen u, mevrouw de minister, en de Commissie veel succes de komende weken.

Ten vierde zijn we van mening dat zowel voor het tussentijds akkoord als voor de definitieve overeenkomst interne Europese gegevensbestanden op grond van Europees recht moeten worden behandeld. Ten vijfde

willen we streven naar een vergelijkbaar instrument als het TFTP, dat aanvullend ook op Europees niveau moet worden ingevoerd. En ten zesde zijn we van mening dat dit de voorwaarde voor wederkerigheid, voor reciprociteit is.

Dat zijn onze opvattingen. We zijn erg blij met de bredere consensus hier in de plenaire vergadering. Na het tussentijds akkoord moeten we voortvarend onderhandelen over de definitieve overeenkomst, zodat we deze snel kunnen aannemen.

Claude Moraes, namens de S&D-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, SWIFT is duidelijk een testcase geworden voor het tot stand brengen van een goed evenwicht in onze samenwerking met de Verenigde Staten bij het bestrijden van terrorisme en het beschermen van onze fundamentele rechten.

In zijn resoluties van 2006 en 2007 heeft het Parlement gevraagd om SWIFT te verplaatsen van Amerikaanse naar Europese bodem. Kennelijk waren we van mening dat de bescherming die het Amerikaanse kader de Europese burgers bood niet strookte met de Europese normen en derhalve voor verbetering vatbaar was. Dat is dus een positieve ontwikkeling, en onze fractie is blij dat de twee nieuwe servers van SWIFT nu naar Europa zullen verhuizen en dat er een nieuw rechtskader wordt ontwikkeld waardoor het mogelijk blijft om in samenwerking met onze rechtshandhavingsautoriteiten gegevens te gebruiken en te verwerken ten behoeve van het Amerikaanse Terrorist Finance Tracking Program (TFTP).

Mijn fractie stelt tevens vast dat er met de aanbeveling die de Raad heeft aangenomen, wordt getracht een aantal zorgen weg te nemen bij het Parlement en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. Maar een aantal belangrijke vragen is nog onbeantwoord. Als de Amerikaanse rechtsnormen van toepassing blijven op Europese bodem als het gaat om het verwerken van Europese gegevens, hoe kunnen we er dan zeker van zijn dat de Europese normen met betrekking tot procedurele rechten en de bescherming van persoonsgegevens worden geëerbiedigd? Als er sprake is van strafrechtelijke vervolging, tot welke rechter kan een Europese burger of Europese onderneming zich dan wenden?

Zoals de Raad en de Commissie hebben aangegeven, is een van de belangrijkste kwesties natuurlijk de timing van het akkoord en het tijdelijke karakter van het akkoord. Als gevolg van de keuze voor een rechtsgrondslag in de derde pijler, een rechtsgrondslag die ook nog eens een tijdelijk karakter heeft, komt het Parlement – en dus de Europese burger – volledig buiten het wetgevingsproces te staan. Voor de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement is het duidelijk dat dit interim-akkoord maar twaalf maanden van toepassing moet zijn en dat er, met het Parlement als medewetgever, moet worden onderhandeld over een nieuw akkoord. Op die manier kunnen wij als Parlement zorgen voor een delicaat evenwicht in de bescherming van de grondrechten van de Europese burger bij de belangrijke en doorslaggevende strijd tegen het terrorisme.

Sophia in 't Veld, namens de ALDE-Fractie. – Voorzitter, ik ga toch eens even een steen in de vijver gooien na al deze vriendelijke woorden. Ik ga niks zeggen over de inhoud, want ik vind het vanzelfsprekend dat wat er uitonderhandeld wordt in lijn is met Europese normen van rechtsbescherming en bescherming persoonsgegevens, maar ik wil nou eens een paar antwoorden over het proces. Want dit is het zoveelste voorbeeld waarbij de Raad achter gesloten deuren besluiten neemt over de burgers. De overheden in Europa en in de Verenigde Staten willen alles weten van ons privéleven, maar wij als burgers mogen niet weten wat de Raad doet. Ik vind dat een beetje de wereld op zijn kop. De terreurbestrijding is bijna een soort op hol geslagen trein geworden, waarbij de Raad volstreekte minachting tentoonspreidt voor de Europese burgers en de parlementaire democratie. We horen elke keer, of het nou gaat over Swift, PNR, *data retention* en vul het allemaal maar aan, elke keer horen we: 'dit is onmisbaar in de strijd tegen terreur'. Dat wil ik heel graag geloven, mevrouw de minister, maar wanneer krijgen we nou eens een keertje feiten, wanneer gaan we nou eens een keer evalueren. Dan zijn over Swift een aantal vragen die ik ècht beantwoord wil zien, want op 3 september zijn ze niet beantwoord. Waarom nu? In 2007 was al bekend dat de architectuur van Swift veranderd zou worden. Waarom komt de Raad in de zomer, terwijl het Europees Parlement nog niet eens opgezet is, op het allerlaatste moment met dit plan? Waarom heeft u de nationale parlementen niet geraadpleegd over het mandaat? Waarom? Is dit niet een geval van *policy laundering*, mevrouw de minister, waarin het eigenlijk zo is dat de Europese regeringen via de Amerikaanse regering proberen om toegang te krijgen tot onze gegevens. Zeg het dan gewoon hardop!

Tenslotte wat betreft de transparantie. De documenten, en met name het juridisch advies van de Juridische dienst van de Raad zelf, moeten openbaar gemaakt worden, niet in een kamertje alleen maar voor Europarlementariërs, want wij hebben ze al gevonden naast de fotokopieermachine, wij weten al wat erin staat, maar voor de burgers van Europa. Dat is echte transparantie.

Jan Philipp Albrecht, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het voorzitterschap en de Commissie hebben het voortdurend over de uitbreiding van de rechten van de burger en over het Europa van de burger. In werkelijkheid is er echter sprake van een inperking van grondrechten en wordt een echt publiek debat over deze kwestie gedwarsboomd. Uit alle macht worden de parlementen buitengesloten en wordt er informatie achtergehouden. Een dergelijke ondoorzichtige handelwijze rijmt absoluut niet met een democratisch Europa.

Zachtjes aankloppen is niet voldoende. Een verantwoordelijk Parlement moet een eind maken aan deze verkeerde ontwikkeling. Het voorzitterschap moet de onderhandelingen onderbreken, totdat het de rechten van de burgers en de parlementen kan garanderen. Door de door u geplande koehandel met bankgegevens zonder verplichte beschermingsmechanismen wordt het recht op gegevensbescherming van de Europese burgers in de uitverkoop gedaan en wordt een preventieve algemene verdenking tegen alle burgers veroorzaakt.

Dat laten wij Groenen ons niet welgevalen. Niet tijdelijk, en ook niet als we hier in Europa servers hebben en niet meer alleen in de Verenigde Staten. De gegevens worden immers ook dan nog aan de VS overgedragen en rechtsbescherming wordt niet gewaarborgd.

Marie-Christine Vergiat, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik vind het een grote eer om voor de eerste keer het woord te nemen in dit Parlement namens de miljoenen Europeanen die een ander Europa willen.

De kwestie SWIFT is kenmerkend voor het uit de hand lopen van veiligheidsmaatregelen die worden opgelegd uit naam van het terrorisme, en waarbij geen enkele rekening wordt gehouden met de meest fundamentele rechten van onze medeburgers. In deze kwestie hebben de Verenigde Staten, zonder rechtsbasis en zelfs zonder de Europese autoriteiten ook maar een beetje in te lichten, bancaire gegevens gestolen. Door het schandaal zijn de Europese autoriteiten in actie gekomen en is er een akkoord getekend met de Amerikaanse regering. Een deskundige heeft dit akkoord geëvalueerd. Maar welke deskundige? Een Franse rechter die zich inzet voor terrorismebestrijding, rechter Bruguière, van wie in Frankrijk bekend is dat hij het niet zo nauw neemt met de fundamentele rechten. Wij zijn dus sceptisch over de kwaliteit van zijn rapport.

Afgezien van de principiële kant van de zaak bevat de ontwerpresolutie die ons is voorgelegd veel waarschuwingen waar wij het mee eens zijn, maar ze zijn ontoereikend. Wij stellen amendementen voor om de eisen die het Europees Parlement moet stellen, te versterken. We moeten verder gaan en opschorting van het akkoord eisen in het geval er inbreuk wordt gemaakt op de geformuleerde beginselen. Wij willen weten waarom de Europese instellingen zo lang hebben gewacht alvorens het Parlement te informeren en waarom er zo veel haast is om een nieuw akkoord te sluiten.

Wij rekenen op het Zweedse voorzitterschap. We zullen voortdurend toezicht houden op de naleving van de fundamentele rechten. Ja, onze medeburgers hebben recht op veiligheid, maar de veiligheidsmaatregelen mogen er niet toe leiden dat we moeten leven in een maatschappij van algehele sociale controle waarin alles over ons bekend is.

Beatrice Ask, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, dank u voor de belangrijke standpunten. Ik zal proberen om een aantal vragen te beantwoorden in de korte tijd die beschikbaar is.

Het eerste wat men zich natuurlijk afvraagt, is hoe we kunnen garanderen dat de VS de overeenkomst naleeft. Ik zou willen zeggen dat we ten eerste het Bruguière-rapport hebben met een goede beschrijving van de naleving van de voorwaarden van wat tot dusver overeengekomen is. Ten tweede hebben we in de ontwerpovereenkomst een evaluatiegroep, die ik u heb beschreven, en ook het voorzitterschap, de Commissie en deelnemers van nationale gegevensbeschermingsautoriteiten die de taak hebben om te controleren of de activiteiten op een correcte manier worden uitgevoerd. Het is natuurlijk cruciaal dat de informatie betrouwbaar is. Het is ook belangrijk dat iedereen beseft dat wanneer gegevens naar dat programma worden doorgestuurd, die gegevens niet zomaar door iemand en op om het even welk ogenblik ingekeken kunnen worden. Er moet sprake zijn van verdenking van een terroristisch misdrijf of financiering van terrorisme om toegang tot die gegevens te kunnen krijgen. Dat op zich beperkt natuurlijk de manier waarop ze kunnen worden gebruikt.

Wat betreft de kritiek dat hier nu, tijdens de zomer, werk van wordt gemaakt, wil ik zeggen dat het voorzitterschap zich min of meer dezelfde vragen heeft gesteld als de leden van het Europees Parlement zich stellen. Het was onze taak deze kwestie grondig voor te bereiden en, onder andere, dat rapport te analyseren dat een antwoord geeft op een aantal vragen, maar we hadden ook andere taken. De realiteit is dat niet wij besloten hebben dat SWIFT naar Europa moest verhuizen, maar dat dit is gebeurd op grond van andere besluiten. Er is de VS echter veel aan gelegen om dit instrument te kunnen gebruiken in de strijd tegen

terrorisme en wij zijn ook van mening dat we baat hebben bij equivalente informatie. Om dat tot stand te brengen, is een overeenkomst nodig. Omdat het Verdrag van Lissabon nog niet in werking is getreden, vonden wij het noodzakelijk een tijdelijke oplossing te vinden. Dat is waar wij over onderhandelen en is waar wij een mandaat van de Raad voor hebben. Dat heb ik proberen te beschrijven.

Het voorzitterschap wil evenmin de transparantie of het debat in welk opzicht dan ook begrenzen. Ten eerste is dit immers een openbaar debat en ten tweede zijn wij natuurlijk graag bereid om te vertellen hoe de discussies verlopen. Tijdens onderhandelingen kan men echter niet constant toegang tot documenten bieden omdat onderhandelingen betekenen dat dingen constant veranderen. Ik heb echter ons uitgangspunt en het duidelijke mandaat dat we van de Raad hebben, proberen te beschrijven. In dit geval willen we resoluut hoge effectiviteit en praktische toepasbaarheid combineren met hoge eisen inzake rechtszekerheid en eerbiediging van mensenrechten en fundamentele vrijheden. Ik ben er absoluut van overtuigd dat we dat ook zullen realiseren. Mochten we daar tegen alle verwachtingen niet in slagen, dan komt er geen overeenkomst.

VOORZITTER: RAINER WIELAND

Ondervoorzitter

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen bevestigen wat de minister heeft gezegd, die overigens op een zeer duidelijke manier heeft afgesloten: als we de garanties, die nodig zijn om de gegevens te beschermen, niet daadwerkelijk zouden hebben voor het duurzame akkoord waarover het voorzitterschap moet onderhandelen en waaraan de Commissie zal meewerken, dan zou er geen akkoord zijn.

Ik denk echter dat we erin kunnen slagen om de belangen te verenigen en zodoende een strijd tegen het terrorisme kunnen voeren met enerzijds uiteraard respect voor de belangrijke waarden en beginselen op basis waarvan wij in Europa veel belang hechten aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en waarbij anderzijds iedere vorm van commerciële spionage wordt voorkomen.

Wat mij betreft wil ik alleen zeggen dat ik, sinds ik in functie ben getreden, uiteraard kennis heb genomen van het feit dat de Raad aan rechter Bruguière had gevraagd om dit onderzoek te verrichten in de Verenigde Staten. Ik heb het rapport-Bruguière, dat dateert van december 2008, ontvangen in januari 2009. Het rapport is in februari 2009 gepresenteerd aan het Europees Parlement en aan de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken. Vanaf dat moment was de Commissie van mening over de essentiële gegevens te beschikken om te kunnen zeggen dat de continuïteit van TFTP inderdaad gegarandeerd kon worden, in afwachting van het moment dat, zodra het Verdrag van Lissabon getekend zou zijn en het Parlement medewetgever zou worden, er echt over een duurzaam akkoord onderhandeld kon worden met alle garanties waarover de minister heeft gesproken en ook met alle eisen aan de wederkerigheid die met name de heer Strasser heeft genoemd.

Ik denk dat de Raad in deze zaak een heel duidelijke wil heeft laten zien. De Commissie sluit zich aan bij deze opstelling, deze uiterst vastberaden en duidelijke inzet van de Raad om ervoor te zorgen dat het Parlement medewetgever wordt, als het moment daar is voor een duurzaam akkoord.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Mijnheer de Voorzitter, ik heb een klein punt van orde. Ik stel vast dat we weer geen antwoord krijgen op de vragen die we de Raad stellen. Ik heb gevraagd waarom de Raad twee jaar heeft gewacht om dan op het allerlaatste moment een besluit te nemen over dit akkoord. Ook zou ik graag weten – en het antwoord mag wat ons betreft schriftelijk worden gegeven – waarom de nationale parlementen volledig buiten spel zijn gezet in de hele procedure. Tot slot lees ik uw tamelijk vage antwoord. Het lijkt erop neer te komen dat u het juridisch advies van de Juridische dienst van de Raad niet zult publiceren.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

(Stemming: 17 september 2009)

6. Strategie van de EU voor de regio van de Baltische Zee (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de strategie van de EU voor de regio van de Baltische Zee.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is mij een waar genoegen een van de hoofdprioriteiten van het Zweedse voorzitterschap – de ontwikkeling van de strategie voor de regio van de Baltische Zee – te mogen presenteren. Dit voorstel is in grote mate geïnspireerd op het

initiatief dat het Europees Parlement al in 2005 nam in een werkgroep onder leiding van de heer Christopher Beazley en waaraan alle fracties deel konden nemen. Zweden is van plan het voorzitterschap te gebruiken om een coherente en omvattende strategie voor de regio tot stand te brengen die op voorstellen van de Commissie is gebaseerd.

Eén van de belangrijkste gebeurtenissen is een grote vergadering op hoog niveau die morgen en overmorgen in Stockholm plaatsvindt. Zweden en de andere landen die aan de Baltische Zee grenzen, hebben vanzelfsprekend veel belang bij de strategie voor die regio, maar we denken ook dat ze als model zou kunnen dienen voor andere regio's en andere regionale strategieën waar de hele EU baat bij kan hebben. Door in een specifieke regio over de grenzen heen en met verschillende sectoren samen te werken, kunnen we gemeenschappelijke uitdagingen, zoals vervuiling en de teloorgang van het milieu, gezamenlijk en effectiever aanpakken, nieuwe zakelijke mogelijkheden en banen creëren en de transportverbindingen verbeteren.

Daarom is het belangrijk dat regionale strategieën deel uitmaken van een breder Europees beleid. De voorgestelde strategie voor de regio van de Baltische Zee is het gevolg van een verzoek van de Raad aan de Commissie uit december 2007, en in een resolutie van 12 december 2007 kreeg het initiatief de steun van het Europees Parlement. We hopen dat de strategie tijdens de vergadering eind oktober de steun van de Europese Raad zal krijgen.

Het doel van de strategie bestaat erin het milieu in de regio van de Baltische Zee te verbeteren en de integratie en de concurrentiekracht in de regio te versterken. De strategie is gericht op vier specifieke uitdagingen: een duurzaam milieu verzekeren, de welvaart vergroten, de toegankelijkheid en aantrekkingskracht verbeteren en veiligheid en zekerheid garanderen in de regio. Een van de belangrijkste prioriteiten is vanzelfsprekend het aanpakken van de milieukwestie. Het milieu in de Baltische Zee wordt ernstig bedreigd, wat op zijn beurt gevolgen dreigt te hebben voor de economische ontwikkeling. Het is een erg gevoelig maritiem milieu dat aan diverse soorten milieu-invloeden blootgesteld is.

Er zijn snelle en resolute inspanningen nodig. Met name de overbemesting en de algenbloei die door een teveel aan voedingsstoffen wordt veroorzaakt, bedreigen het ecologisch evenwicht in de Baltische Zee. Tezelfdertijd wordt de Baltische Zee ook beïnvloed door verontreiniging waarvan de bronnen zich aan land bevinden, gevaarlijke stoffen en de gevolgen van de klimaatverandering. Door de acute en ernstige bedreigingen van het milieu is de Baltische Zee een vanzelfsprekende prioriteit op milieugebied en wij hopen hierover in december conclusies vast te kunnen stellen.

De ernstige gezondheidstoestand van de Baltische Zee is echter niet de enige uitdaging waarmee de regio wordt geconfronteerd. Door de economische crisis is de kwestie van banen en groei erg actueel. De meeste landen in de regio van de Baltische Zee zijn klein en afhankelijk van de export. Daarom moeten we de integratie versterken, zodat de concurrentiekracht in de hele regio van de Baltische Zee wordt versterkt. Wat dat betreft, hebben we duidelijke ambities en doelstellingen. We willen dat de interne markt in onze regio beter werkt dan elders en we willen dat de nieuwe Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid in dit deel van Europa effectief wordt uitgevoerd.

We moeten de crisis met meer samenwerking en engagement in onze directe omgeving aanpakken. Mondiale concurrentiekracht vereist grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en bedrijven, op het gebied van onderzoek en door innovaties.

Het doel van de strategie voor de regio van de Baltische Zee is niet om nieuwe instellingen in het leven te roepen. We streven er veeleer naar de reeds bestaande instrumenten en beleidsgebieden te gebruiken zodat ze samen de regio op een meer strategisch gecoördineerde en intelligentere manier ten goede kunnen komen. De strategie stelt ook geen nieuwe middelen ter beschikking aan de regio. Ze is gebaseerd op bestaande EU-programma's en bestaande structuren en op het tot stand brengen van betere coördinatie.

We zullen onze doelstelling natuurlijk niet van vandaag op morgen kunnen bereiken, maar onze doelen zijn ambitieus. We verdienen een schonere Baltische Zee in het centrum van een regio die mogelijkheden biedt voor duurzame economische ontwikkeling over de grenzen heen, met steun van de hele EU. Als we dat kunnen bereiken, ben ik ervan overtuigd dat we de belangen van de regio van de Baltische Zee zullen dienen en hopelijk ook een model zullen creëren dat kan worden aangepast en effectief in andere regio's kan worden toegepast. Ik wil de Commissie bedanken voor de goede samenwerking die we met betrekking tot deze kwestie hebben gehad, en vooral ook het Europees Parlement dat immers de instelling is die oorspronkelijk het initiatief heeft genomen en steeds de drijvende kracht is geweest met betrekking tot samenwerking in de regio van de Baltische Zee.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik het Parlement bedanken voor het feit dat het de nieuwe strategie voor de regio van de Baltische Zee op de agenda voor de plenaire vergadering heeft gezet.

Het is heel goed dat er op deze manier prominent aandacht wordt besteed aan de strategie. Natuurlijk verrast het me niet volledig dat het Parlement de strategie zo belangrijk vindt. Met name het pionierswerk dat het Parlement in de Baltische interparlementaire groep heeft verzet, heeft de macroregionale strategie als zodanig een belangrijke impuls gegeven.

De strategie voor de regio van de Baltische Zee noopte de Europese Commissie tot het hanteren van een totaal nieuwe aanpak. Het is immers de eerste keer dat we een integrale strategie hebben ontwikkeld voor een groep lidstaten die voor dezelfde uitdagingen staan en van dezelfde mogelijkheden kunnen profiteren. Ik wil u niet verhehlen dat ook de voorbereidende werkzaamheden zelf ons voor uitdagingen hebben geplaatst. We hebben deze evenwel met succes het hoofd kunnen bieden.

De vier pijlers van de strategie vormen een overkoepelend kader voor een algemene verbetering van de situatie in de regio van de Baltische Zee. De strategie voorziet in een geïntegreerde benadering van diverse beleidsterreinen en zorgt voor een nauwe samenwerking tussen de betrokken sectoren, teneinde de problemen op het gebied van milieu, economie, energie, vervoer en veiligheid aan te pakken.

De Commissie heeft de strategie in juni aangenomen. Sindsdien heeft het Zweeds voorzitterschap in de Raad positieve en constructieve besprekingen gevoerd. Dit mondde in oktober al uit in conclusies. We komen nu in de uitvoeringsfase van de strategie en moeten snel vorderingen maken als we de vaart erin willen houden.

Ik wil dit punt graag benadrukken, want het moet duidelijk zijn dat al onze voorbereidende werkzaamheden ten aanzien van het geschetste strategisch kader pas hun vruchten zullen afwerpen als we ter plaatse de eerste concreet zichtbare resultaten kunnen boeken. Daarom is het strategisch actieplan, dat eveneens tijdens de voorbereidende werkzaamheden is opgesteld, zo belangrijk.

Het is voor de tenuitvoerlegging van een actieplan als dit noodzakelijk dat de lidstaten en regionale belanghebbenden daadwerkelijk samenwerken, blijk geven van betrokkenheid en leiderschap tonen. Alleen dan is het mogelijk de ongeveer 80 geselecteerde projecten tot een goed einde te brengen. Ook al is er geen sprake van extra financiering uit de EU-begroting, toch wordt er in financieel opzicht wel een beter gecoördineerd gebruik van bestaande fondsen voorgesteld, evenals een creatievere benadering van andere financieringsbronnen, zoals de Europese Investeringsbank of de Noordse Investeringsbank.

Dan zou ik het nu kort willen hebben over het geplande bestuursstelsel dat is voorgesteld voor de operationele tenuitvoerlegging van de strategie. Dit is een gebied waarover de lidstaten uitvoerig met elkaar hebben gesproken, maar de algemene aanpak is als volgt: de Raad zal beleidsoriëntaties vaststellen. De Commissie neemt de coördinatie, monitoring en verslaglegging voor haar rekening. De lidstaten of organisaties uit de regio van de Baltische Zee zorgen voor de tenuitvoerlegging ter plaatse.

Verder stelt de Commissie voor dat zij een bemiddelende rol vervult als er problemen zijn. Ik wil er echter met nadruk op wijzen dat de Commissie niet in staat is en evenmin de wens heeft om zelf het actieplan ten uitvoer te leggen.

De verantwoordelijkheid moet blijven liggen bij de betrokken lidstaten en andere belanghebbenden die er ter plekke direct bij betrokken zijn. Dat is de enige manier om ervoor te zorgen dat de lidstaten en andere belanghebbenden de regie voeren over de strategie.

Wat zijn dan de volgende stappen? Zodra we de conclusies hebben van de Raad en van de Europese Raad, gaan we door met de uitvoeringsfase van de strategie. We verwachten een hele reeks coördinatievergaderingen, waarmee het startsein wordt gegeven voor de diverse prioritaire gebieden en afzonderlijke projecten die in het actieplan zijn opgenomen.

Het eerste officiële voortgangsverslag zal in de tweede helft van 2011 onder Pools voorzitterschap worden gepresenteerd. Maar daaraan voorafgaand zal volgend jaar eerst nog het eerste jaarlijkse forum van de strategie voor de regio van de Baltische Zee worden gehouden. Dat biedt alle belanghebbenden de kans om na te gaan hoe de eerste maanden van de strategie zijn verlopen en welke lessen er op dat moment wellicht al te trekken zijn.

Ter afsluiting wil ik zeggen dat ik mij erop verheug om ten aanzien van alle facetten van de strategie nauw te blijven samenwerken met het Parlement. De Commissie wil dolgraag dat het Parlement actief wordt

betrokken bij evenementen als het jaarlijks forum. Uw steun is absoluut noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de strategie prominent aandacht blijft krijgen, dat de strategie politieke steun op hoog niveau blijft krijgen en om de lidstaten en de regionale actoren ertoe te bewegen resultaat te boeken door druk te blijven uitoefenen.

Tunne Kelam, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de PPE-Fractie feliciteert het Zweeds voorzitterschap met het leiderschap dat het heeft getoond door een begin te maken met de tenuitvoerlegging van de strategie voor de regio van de Baltische Zee. Deze strategie is een afspiegeling van een fundamentele verandering die vijf jaar geleden in deze regio heeft plaatsgevonden. Sinds 2004 is de Baltische Zee de binnenzee van de EU. Derhalve heeft de Unie behoefte aan een alomvattende aanpak om op gecoördineerde wijze te kunnen inspelen op de kansen en uitdagingen die deze nieuwe situatie met zich meebrengt.

Bovendien is deze strategie een voorbeeld van uitstekende samenwerking tussen de belangrijkste instellingen van de EU. Zo u wellicht weet – het is hier al genoemd – is het Parlement drie jaar geleden begonnen met het ontwikkelen van de strategie, om precies te zijn in de Interfractionele Werkgroep "Baltisch Europa" onder het uitstekende voorzitterschap van Christopher Beazley. Een speciaal woord van dank wil ik ook richten tot Commissievoorzitter Barroso. Het begrip en de steun die hij sinds 2007 heeft getoond, zijn van doorslaggevend belang geweest bij de praktische uitwerking van de strategie. Dit heeft afgelopen juni geleid tot de mededeling van de Commissie.

Ik zou drie punten naar voren willen brengen. Allereerst was het de bedoeling van de initiatiefnemers om de Baltische Zee tot een van de meest concurrerende en snelst groeiende regio's van de EU te maken. Als we optimaal gebruik maken van de strategie, kan deze regio heel goed uitgroeien tot een succesverhaal binnen wat nu het Lissabonprogramma heet.

Ten tweede heeft de regio juist nu meer dan ooit behoefte aan een betere toegang tot en grotere veiligheid van de energievoorziening. De EU en de lidstaten moeten het eens worden over alternatieve kanalen voor het leveren van energie. Dat betekent dat er in de allereerste plaats een geharmoniseerd energiestelsel moet komen rond de Baltische Zee.

Tot slot dient de kwestie van het bilaterale en in de eerste plaats politieke Nord Streamproject te worden geregeld door de gerechtvaardigde belangen van alle landen rond de Baltische Zee te eerbiedigen. Bovendien moet Rusland eerst nog toetreden tot het Verdrag van Espoo.

Constanze Angela Krehl, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, dames en heren, ik ben bijzonder blij dat Zweden de samenwerking in de regio van de Baltische Zee tot een centraal thema in zijn voorzitterschap maakt. Het lijkt geen twijfel dat we de grondstoffen moeten beschermen en dat we onze bijdrage moeten leveren aan de bescherming van het klimaat en de natuur. Aan de andere kant moeten we bij de samenwerking in de regio van de Baltische Zee natuurlijk ook de economische ontwikkeling centraal stellen. Dat staat buiten kijf. Op dat punt hebt u onze volledige steun.

Er rijzen echter nog wel enkele vragen. U hebt zojuist gezegd dat er geen extra financiële middelen zijn. Zoals we al in de commissie hebben besproken, moeten alle financiële middelen uit het huidige cohesiebeleid ter beschikking worden gesteld. Dan komt bij mij inderdaad de vraag op of het daarbij om bestaande projecten gaat die al met cohesiemiddelen worden gefinancierd of om nieuwe projecten? In dat geval moeten we ons namelijk afvragen bij welke projecten die we op het gebied van het cohesiebeleid al hadden vastgesteld, we de middelen eigenlijk weer weg gaan halen.

Dit punt is erg belangrijk, omdat ik nu al weet dat de steden, gemeenten en regio's mij zullen benaderen met vragen als: "Wij willen ook een rol spelen bij de Baltische Zee-strategie, wat moeten we doen?" "Hoe kunnen wij geld krijgen om te helpen bij de coördinatie van dergelijke projecten?" Als we daarop geen goed antwoord geven en we niet kunnen wijzen op de manier waarop deze samenwerking wordt georganiseerd, dan slaat het enthousiasme dat nu heerst bij de burgers voor de samenwerking in de regio van de Baltische Zee mogelijk snel om in frustratie. Dat is niet het doel dat we gezamenlijk nastreven. Daarom moeten we ons intensief bezighouden met de vraag hoe deze samenwerking moet worden georganiseerd.

Om die reden verzoek ik u – en ik verzoek ook mijnheer de commissaris dit mee te nemen in de bespreking –, ervoor te zorgen dat niet alleen de Raad en de Commissie bij de Baltische Zee-strategie worden betrokken, maar dat ook het Parlement in voldoende mate bij deze samenwerking en bij de omzetting van deze strategie wordt betrokken. We zouden namelijk graag willen dat ook andere regio's profiteren, zoals dat ook gebeurd is bij het beleid voor de Zwarte Zee of bij de samenwerking van de Donaulanden. Dat is erg belangrijk voor ons.

Anneli Jäätteenmäki, *namens de ALDE-Fractie*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie is zeer blij dat de Commissie het eerste communautaire document over de Baltische Zee strategie heeft opgesteld. Dit is überhaupt het eerste dergelijke strategiedocument voor deze regio en wij hopen dat het vooral goed is voor een versnelde zuivering van de door eutrofiëring getroffen Baltische Zee. De problemen van de regio worden het beste opgelost door samenwerking tussen de mensen, landen, organisaties en ondernemingen in de regio van de Baltische Zee. Mijn fractie is vooral blij dat Zweden het belang van de strijd tegen de mensenhandel en criminaliteit naar voren heeft gebracht. Ik wil vooral mevrouw Malmström hiervoor bedanken, omdat ik denk dat ook zij hier voor heeft gezorgd. Het is een belangrijke zaak en het is nogal vreemd dat wij in 2009 nog moeten spreken over het bestaan van mensenhandel in de regio van de Baltische Zee. Er is nu een actieplan voor die regio nodig om de mensenhandel te stoppen.

Satu Hassi, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het is uitstekend dat de Commissie een voorstel voor een Baltische Zee strategie heeft opgesteld en dat Zweden het op zijn agenda heeft gezet. Ik hoop dat Zweden de bescherming van het mariene milieu wat concreter maakt, vooral op het gebied van de landbouw en de scheepvaart. De Baltische Zee is immers een van de meest vervuilde zeeën ter wereld en haar grootste milieuprobleem is eutrofiëring. De voornaamste veroorzaker daarvan is de landbouw: uit de velden van EU-landen vloeit stikstof en fosfor. Deze onttrekken zuurstof aan de zeebodem en voeden giftige algen aan het wateroppervlak. Of de Baltische Zee wordt gezuiverd ligt grotendeels in handen van de Europese Unie. De Commissie onderkent dit in haar strategie, maar de voorstellen voor maatregelen zijn vaag. Vrijwel de enige concrete maatregel is het verbod op het gebruik van fosfaten in wasmiddelen. Dat is noodzakelijk, maar wij hebben ook hard nieuwe regels voor de landbouw nodig, zodat wij voedsel kunnen produceren zonder gelijktijdig de Baltische Zee te verstikken.

Marek Gróbarczyk, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag de aandacht vestigen op het feit dat de strategie van de Europese Unie voor de regio van de Baltische Zee er oorspronkelijk op gericht was een allesomvattend programma voor de ontwikkeling van dit deel van Europa te bevorderen, onder meer door de totstandbrenging van de meest natuurlijke en zo kort mogelijke vervoersverbindingen om de ontwikkeling van de landen van het 'oude' en het 'nieuwe' Europa te compenseren. Ik ben bijgevolg bijzonder verbaasd over het voorstel van de Commissie en de Raad om het traject van de Centraal-Europese verbinding te wijzigen.

De meest rendabele verbinding tussen de Adriatische en de Baltische Zee is de Centraal-Europese corridor langs de Oder, die in de haven van Szczecin-Świnoujście uitmondt. Ik pleit voor een duidelijk memorandum om de oorspronkelijke strategie nieuw leven in te blazen. De Centraal-Europese verbinding moet deel uitmaken van een strategie waarbij grote havens als Szczecin-Świnoujście – een haven die nu reeds zwaar te lijden heeft onder het besluit van de Europese Commissie om de Poolse scheepsbouwindustrie te liquideren – niet uit de Europese ontwikkelingsplannen worden geschrapt.

Rolandas Paksas, *namens de EFD-Fractie*. – (LT) Na precies 2 564 uur zal de reactor van de kerncentrale van Ignalina in Litouwen – de enig overgebleven onafhankelijke energiebron in Litouwen – worden gesloten. Europa heeft al 200 miljoen euro geïnvesteerd in de veiligheid van deze energiecentrale. Om deze nu te ontmantelen, zullen de Europese lidstaten nog eens 800 miljoen euro moeten bijdragen. Vanuit een juridisch standpunt heeft Europa waarschijnlijk gelijk; elk land moet de beloftes nakomen die het heeft gedaan. Maar heeft Europa ook anderszins gelijk? Heeft Europa gelijk ten opzichte van de burgers van Litouwen en andere landen? Ik denk van niet. Het geldt dat nodig is voor de ontmanteling van de reactor zal moeten komen van de mensen die getroffen zijn door de economische crisis. Is het logisch of terecht nu er een crisis is in Europa, nu het bbp in Litouwen met 22 procent is gedaald, nu de werkloosheid 15 procent bedraagt en nu de winter voor de deur staat, om een werkende kerncentrale te sluiten die veilig is, ik herhaal veilig? Nee, dit is niet terecht. Litouwen zal woord houden en de voorwaarden van het toetredingsverdrag nakomen, maar het zal een enorme opoffering zijn. Als gevolg van dit offer zal het voor Litouwen aanzienlijk moeilijker worden de crisis te boven te komen. De werkloosheid in het land zal nog verder toenemen, evenals de armoede.

Dames en heren, heeft Europa werkelijk een dergelijk offer nodig op dit moment? Zijn er nu geen betere manieren om 800 miljoen euro te besteden? Ik doe een beroep op het geweten, de economische logica en het gezonde verstand van u allemaal. Ik verzoek u aan de strategie die wij vandaag bespreken een bepaling toe te voegen dat de kerncentrale van Ignalina open zal blijven tot 2012, met andere woorden tot het eind van zijn veilige leven. Ik hoop dat het Europees Parlement met de goedkeuring van het beleidsprogramma van Voorzitter J. Buzek op het gebied van energie, met andere woorden diversificatie van de energievoorziening en de ontwikkeling van kernenergie in de lidstaten, de benodigde concrete stappen zal nemen. Dames en heren, er resten slechts 2 563 uur en 58 minuten totdat de reactor wordt stilgelegd.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in principe zijn dergelijke projecten die gericht zijn op de regionale ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking erg nuttig en juich ik deze toe. Het nadeel van strategieën is echter vaak dat er weliswaar doelen worden gesteld en ook bereikt, maar dat de duurzaamheid al bij de tenuitvoerlegging uit het oog wordt verloren. Daarom moet duurzaamheid al in de planningsfase worden opgenomen.

Bij de tenuitvoerlegging van deze geïntegreerde strategie voor de regio van de Baltische Zee – een prestigieus project van de EU – is het daarom belangrijk dat de regio's en de organisaties hecht samenwerken. Deze organisaties weten immers het best wat voor hen op de verschillende terreinen – natuur, sociale structuur, infrastructuur – van belang is en zij hebben de expertise op deze terreinen. Het gaat om een regio waarin honderd miljoen mensen wonen en om een investering van vijftig miljard euro. Het is voor het slagen van dit proefproject belangrijk dat we hier zeer zorgvuldig te werk gaan. Dit proefproject is – zoals al ter sprake is gebracht – ook erg belangrijk voor andere projecten in de Donauregio, voor de Donaulanden in Midden- en Zuidoost-Europa.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Een macroregio heeft behoefte aan een gecoördineerd beleid dat gericht is op duurzame ontwikkeling. Dat was de overtuiging van het Europees Parlement en vervolgens ook van de Raad toen zij de Europese Commissie in 2007 hebben verzocht een strategie voor de regio van de Baltische Zee en een actieplan op te stellen. Ik zou in dit verband de nadruk willen leggen op de rol die de toenmalige commissaris voor regionaal beleid, mevrouw Hübner, bij het uitwerken van deze strategie heeft gespeeld. Haar werk wordt nu voortgezet door commissaris Samecki, die ik eveneens van harte wil feliciteren.

De strategie biedt onder meer een antwoord op de fundamentele uitdagingen die hier reeds ter sprake zijn gebracht, zoals het creëren van welvaart in een regio waar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van innovatie of ondernemerschap beperkt zijn of het gebrek aan erkenning van de regio van de Baltische Zee als een gemeenschappelijke troef zonder het tot stand brengen van duurzame ontwikkeling of van veiligheid in de regio, met inbegrip van energiezekerheid, zonder de bouw van nieuwe productiefaciliteiten en interconnecties. Hetzelfde geldt voor het garanderen van de veiligheid van de burgers en de toegankelijkheid van de regio door de aanleg van trans-Europese vervoersverbindingen.

Ik zou willen wijzen op de belangrijke rol van de opiniemakers die over deze ontwerpstrategie zijn geraadpleegd. Voornamelijk burgerorganisaties, lokale en regionale overheden, nationale regeringen en verenigingen uit landen rond de Baltische Zee hebben een aanzienlijke bijdrage geleverd. De actieve deelname van deze organisaties zal erg nuttig zijn bij de verwezenlijking van deze strategie.

De strategie voor de regio van de Baltische Zee is een goed voorbeeld van hoe we politieke wil concreet vorm kunnen geven met behulp van communautaire beleidsinstrumenten die op een uitgestrekte macroregio in de Europese Unie van toepassing zijn.

Ik wil graag vier opmerkingen maken, mijnheer de commissaris. Ten eerste ben ik van oordeel dat het van essentieel belang is ervoor te zorgen dat de strategie voor de regio van de Baltische Zee zodanig wordt beheerd dat de belangstelling van de betrokken partijen niet afneemt, zowel op lokaal als op nationaal en op Europees niveau. We zouden eveneens werk moeten maken van een passende financiering voor de tenuitvoerlegging en de werking van de strategie zelf. We hebben hierover ook een begrotingsamendement ingediend. Ten tweede is het absoluut noodzakelijk om de beginselen van de eengemaakte markt volledig ten uitvoer te leggen in deze macroregio, daarbij rekening houdend met de ervaringen en de betrokkenheid van lokale en regionale partners. Mijn twee laatste punten betreffen het verlenen van institutionele steun voor de financiering van activiteiten die onder het toepassingsgebied van de strategie vallen en het in stand houden van goede betrekkingen met onze partners in deze regio, onder meer met Rusland, Noorwegen en Wit-Rusland.

Diana Wallis (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het geweldig dat naast de Commissie nu met name ook het Zweeds voorzitterschap werk maakt van de plannen en ambities van het Parlement ten aanzien van dit kwetsbare gebied.

We weten allemaal dat er problemen zijn met het milieu van de Baltische Zee en dat zich in het gebied zeer specifieke economische problemen voordoen. Maar dit Parlement blijft ambitieus, en ik denk dat het Parlement bij deze zaak betrokken wil worden. Een van de instrumenten die u niet hebt genoemd is de mogelijkheid om op regelmatige basis verslag uit te brengen aan dit Parlement. Net als vandaag zouden we dan met elkaar kunnen spreken over de vooruitgang die wordt geboekt.

Als ondervoorzitter van het Parlement heb ik het genoeg deel te kunnen nemen aan de conferentie die op vrijdag wordt gehouden. Ik denk dat er nog steeds zorgen bestaan omtrent de financiering. Het Parlement heeft er recht op de resultaten van deze strategie te zien.

Een macroregionale economische strategie zou een goede oplossing kunnen bieden, ook voor andere plaatsen in Europa. Laten we hopen dat deze strategie goed werkt.

Isabella Lövin (Verts/ALE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik ben verheugd dat milieukwesties een hoofdprioriteit zijn van de nieuwe strategie voor de regio van de Baltische Zee. De Baltische Zee heeft te lijden van twee grote acute milieuproblemen. Het eerste, overbesteding, is door mevrouw Hassi al aan de orde gesteld. Het tweede is overbevissing. Alle onderzoekers zijn het daar volkomen over eens. Uit relatief nieuwe wetenschappelijke kennis blijkt dat het tekort aan roofvissen aan het eind van de voedselketen, met andere woorden kabeljauw, de algenbloei nog heeft verergerd. Het probleem is dat de Baltische Zee een gezond ecosysteem nodig heeft. Daarom zou het erg goed zijn als in het kader van de nieuwe strategie voor de regio van de Baltische Zee een proefproject, een zogenaamd *fast track project*, zou worden opgestart voor het regionaal beheer van de visserij in de Baltische Zee. We zouden ook met onmiddellijke ingang een dumpingverbod voor kabeljauw moeten invoeren. Momenteel worden grote hoeveelheden jonge kabeljauw gedumpt die nog maar net naar de Baltische Zee zijn gekomen. Ik roep het Zweeds voorzitterschap op mijn aanmaningen ter harte te nemen en deze problematiek aan te pakken.

Oldřich Vlasák (ECR). - (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, reeds tijdens de vorige zittingsperiode hebben we tegen elkaar gezegd dat de Baltische Zee een bij uitstek geschikte regio is voor het uitvoeren van proefprojecten met het oog op de invoering van de interne EU-strategie voor macroregio's. Ik ben ingenomen met het feit dat er in het kader van deze strategie, die tot doel heeft het communautaire recht consequenter ten uitvoer te leggen en de fondsen van de Europese Unie doeltreffender in te zetten, geen nieuwe wetten of instellingen in het leven worden geroepen en dat er ook geen speciale financiële middelen voor worden uitgetrokken.

Ik denk dat er nog winst te behalen valt wat betreft de betrokkenheid van de lokale en regionale organen in het geheel. Het is voor de praktische tenuitvoerlegging van de strategie voor de Baltische zee een *conditio sine qua non* dat de bevoegdheden van de verschillende overheidsinstanties in het kader van het gelaagde bestuur herzien worden om ervoor te zorgen dat de verschillende instanties en organisaties geen dubbel werk gaan zitten doen. Het zou tevens goed zijn om bij de komende debatten over het toekomstige cohesiebeleid duidelijkheid te scheppen in de vraag hoe de macroregionale substrategieën en de hoofdlijnen van het regionaal beleid van de Europese Unie zich tot elkaar dienen te verhouden. Ook zou het nuttig zijn te verduidelijken hoe de strategie voor de Baltische Zee past in het uitvoeringsconcept van het territoriale cohesiebeleid.

Anna Rosbach (EFD). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, we praten hier over een gaspijpleiding van 1 200 km onder de Baltische Zee tussen Vyborg in Rusland en Greifswald in Duitsland, door een ecologisch kwetsbare binnensee met grote niveauverschillen in de zeebodem en door een gebied waar doorlopend onontpofte explosieven uit twee wereldoorlogen en giftige chemische stoffen uit de papierindustrie worden aangetroffen. Ongeveer honderd miljoen euro is gespendeerd aan een milieubeoordeling die wordt uitgevoerd door Nord Stream, het bedrijf dat de gaspijpleiding moet gaan aanleggen – een gasleveringsovereenkomst tussen Gerhard Schröder en Vladimir Poetin. Ik zal niet ingaan op de veiligheidsaspecten die verbonden zijn aan het feit dat de invloed van Rusland in de Baltische regio sterk toeneemt, maar me uitsluitend beperken tot de milieuproblematiek. Helaas heeft Finland het project reeds goedgekeurd, maar namens Timo Soinis en mijzelf zou ik graag willen vernemen waar de informatie over dit project te vinden is die de burgers van alle Baltische staten nodig hebben, voordat de aanleg van de gaspijpleiding van start gaat.

Inese Vaidere (PPE). - (LV) Mevrouw Malmström, mijnheer de commissaris, dames en heren, de opstelling van een strategie voor de regio van de Baltische Zee is een zeer belangrijk resultaat voor het Parlement, waarin leden van de interfractiewerkgroep voor de Balkan een belangrijke rol hebben gespeeld. Deze strategie is vergelijkbaar met de Mediterrane Strategie die indertijd een impuls heeft gegeven aan snelle economische groei in het Zuiden. Het zal een goed instrument zijn voor de ontwikkeling van de Baltische regio en als gevolg daarvan ook voor de hele Europese Unie. Wat prioriteiten betreft, wil ik graag eerst de ontwikkeling van een gemeenschappelijk Europees energiebeleid noemen, met inbegrip van een concurrerende Baltische energiemarkt. Dit omvat niet alleen aspecten als zekerheid van energievoorziening en energie-efficiëntie, maar uiteraard ook de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

Letland, Litouwen en Estland moeten worden opgenomen in het gemeenschappelijke regionale energienetwerk, inclusief NORDEL. Onze tweede prioriteit is verdere ontwikkeling van de infrastructuur. Als gevolg van klimaatomstandigheden en soms ook van inefficiënte beleidsmaatregelen bevinden de wegen in sommige landen van de regio van de Baltische Zee zich in een behoorlijk slechte staat. De ontwikkeling van transitcorridors en communicatienetwerken zal een stimulans vormen voor het bedrijfsleven en nieuwe banen scheppen. Om te kunnen spreken van daadwerkelijke economische ontwikkeling en bescherming van het milieu, is onze derde prioriteit een innovatieve economie, met andere woorden een evenwichtige en op kennis gebaseerde groei. Om de strategie ten uitvoer te leggen is aanvullende financiering noodzakelijk. Daar dient het komende financiële kader van de Europese Unie dan ook zeker in te voorzien.

We moeten nu gebruik maken van zowel het energieprogramma van 5 miljard als het globaliseringsfonds en andere financiële instrumenten. Ook is een effectief mechanisme voor de tenuitvoerlegging en de monitoring van de strategie van belang. Het dient simpel en transparant te zijn en vrij van onnodige bureaucratie. Regelmatige controles op de introductie van de strategie en tussentijdse verslagen zijn van essentieel belang. De eerste dient reeds in 2010 te worden opgesteld. Ik ben verheugd over de actieve rol van het Zweedse voorzitterschap bij de opstelling van de strategie. Ik hoop dat het ons zal lukken dit specifieke actieplan op efficiënte en flexibele wijze ten uitvoer te leggen.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, vijf jaar geleden is de Baltische Zee daadwerkelijk een interne zee van de Europese Unie geworden. Wij debatteren vandaag over een ontwerpstrategie die ons in staat moet stellen om het enorme sluimerende potentieel van deze regio zo goed mogelijk te benutten. Dit ontwerp was overigens een initiatief van het Europees Parlement. Toch zijn niet al onze aanbevelingen aangenomen door de Commissie. De voornaamste lacune is mijns inziens het gebrek aan en het afzien van een afzonderlijke begrotingslijn voor de regio van de Baltische Zee. De Commissie verzekert ons dat de strategie uit de bestaande instrumenten zal worden gefinancierd, in eerste instantie uit de structuurfondsen. Ik vrees echter dat we er zonder specifieke financiering die uitdrukkelijk voor dit doel is bestemd niet in zullen slagen om al onze doelstellingen te verwezenlijken.

De auteurs van de strategie wijzen op de noodzaak van nauwe samenwerking met Rusland. In dit verband mogen we echter niet vergeten dat de aanleg van de noordelijke gaspijpleiding momenteel de grootste bedreiging is voor de Baltische Zee. Het Europees Parlement heeft hierover vorig jaar een negatief standpunt ingenomen. Ik hoop dat de nieuwe Commissie bij de uitvoering van het aan de strategie verbonden actieplan ook rekening zal houden met deze resolutie.

Danuta Maria Hübner (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het gaat met recht om een uniek initiatief en een baanbrekend project in het kader van het Europees regionaal beleid. Welvaart op basis van innovatie, het milieu, toegankelijke vervoers- en energieverbindingen en veiligheid zijn de vier belangrijkste gebieden voor gezamenlijke activiteiten van alle partners die betrokken zijn bij de voorbereiding van de strategie: alle drie de Europese instellingen – het Parlement, de Commissie en de Raad – alsook nationale overheden, regionale en lokale autoriteiten, het bedrijfsleven, de academische wereld en niet-gouvernementele organisaties. Tijdens het proces waarin de strategie is voorbereid, zijn zij werkelijk partners geworden.

Als gevolg van ontwikkelingsuitdagingen worden bestuurlijke of beleidsmatige grenzen in toenemende mate overschreden. Op basis van de strategie wordt het mogelijk om de vaak zeer versnipperde beleidsmaatregelen plaats te laten maken voor een echt gemeenschappelijk antwoord op gemeenschappelijke ontwikkelingsproblemen en -uitdagingen.

De Commissie regionale ontwikkeling – de commissie ten principale voor dit project – zal bij haar werkzaamheden veel belang hechten aan dit thema. We hebben op 6 oktober een gesprek hierover met de Commissie en de Raad; het initiatiefverslag wordt in de komende maanden voorbereid. We zullen ook de tenuitvoerlegging van de strategie blijven volgen. Ik heb er vertrouwen in dat de Unie op basis van deze actiegerichte strategie beter in staat is tot het ontwikkelen van "groene", moderne en concurrerende economieën.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie werd zich vrij laat bewust van de Baltische Zeekwestie. In totaal wonen 100 miljoen mensen aan haar kusten en dan is er nog Rusland, ook niet onbelangrijk. Deze strategie heeft een grote milieudimensie en dat is zeer terecht, want de milieuproblemen van de Baltische Zee zijn enorm: eutrofiëring, afnemende biodiversiteit, het afvalwater van Sint-Petersburg, de problemen in Kaliningrad enzovoort. Hier is gezegd dat dit ook het communautair cohesiebeleid zal wijzigen, wat naar mijn mening vrij belangrijk is, en ik hoop dat daar meer over gesproken gaat worden. Minister Malmström zegt hoe het gewijzigd gaat worden, omdat wijziging van het cohesiebeleid bijvoorbeeld

het gevaar kan inhouden dat als wij over de Donaustrategie en de Zwarte Zee strategie spreken, een deel van Europa, onder andere de noordelijke regio's, niet in acht wordt genomen, en in feite ondergaan de Arctische gebieden momenteel de snelste veranderingen in de wereld en dat is belangrijk te constateren.

Riikka Manner (ALDE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de commissaris, het Baltische Zeegebied is op velerlei wijzen uniek en daarom ben ik zeer blij dat het Zweedse voorzitterschap deze strategie tot een van zijn speerpunten heeft gemaakt. Het is belangrijk dat wij de strategie bevorderen en op die manier ook implementeren. Ik ben van mening dat de Baltische Zee niet alleen een zeer grote milieudimensie heeft, maar ook een grote invloed op het regionaal beleid. Het Zweedse voorzitterschap heeft de kwesties van het regionaal beleid ook stevig aan de Baltische Zee strategie verbonden. De strategie wordt vooral gezien als een document dat betrekking heeft op de landen aan haar kust en de kustgebieden van die landen, maar zij heeft beslist ook een grote regionale dimensie. De manier waarop wij deze strategie verbinden aan knowhow op het gebied van milieutechnologie, kwesties met betrekking tot binnenwateren en haar grote impact op het vervoerbeleid, zal ook van grote invloed zijn op de gebieden die in het binnenland liggen. De Baltische Zee strategie moet daarom deel gaan uitmaken van de gemeenschappelijke Europese agenda. Ik hoop dat de strategie grote steun krijgt van het Parlement, zodat het niet alleen bij mooie woorden blijft en wij iets concreets tot stand brengen.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben in Letland verkozen tot Parlements lid en ben dan ook blij dat het eerste voorbeeld van een strategie voor een macroregio betrekking heeft op de regio van de Baltische Zee. Niettemin is in mijn ogen een aantal communautaire doelstellingen over het hoofd gezien, bijvoorbeeld een hoog niveau van sociale bescherming. Letland is, evenals een aantal andere lidstaten in de regio, zwaar getroffen door de economische crisis. Onze financiële sector en die van Scandinavië zijn nauw met elkaar verweven. Dat betekent dat onze problemen ook daar tot problemen leiden. Het gaat dus niet om een nationaal vraagstuk.

Onlangs heeft de Commissie financiële ondersteuning op de middellange termijn verleend voor de betalingsbalans van Letland. Helaas ontbreekt een sociale structuur voor dergelijke ondersteuning. De regering verlaagt dus de pensioenen en uitkeringen, en de Commissie staat dat gewoon toe.

Mijn tweede punt van zorg betreft de fundamentele rechten. In twee lidstaten in de regio, namelijk Letland en Estland, vormen de massale staatloosheid en de bescherming van minderheden nog altijd een groot probleem. Ik vind dat de strategie ambitieuzer moet zijn en alle doelstellingen van de Europese Unie moet trachten te verwezenlijken.

Ville Itälä (PPE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Commissie en de Zweedse regering bedanken voor hun zeer actieve rol en ik ben van mening dat de Baltische Zee strategie goed en belangrijk is. Zonder goede financiering zal het project echter niet slagen. In dat geval zal alles stoppen, nadat de strategie is aangenomen. Het Parlement heeft er jarenlang over nagedacht hoe de financiering moet worden georganiseerd en vorig jaar kwam het eensgezind overeen dat de Baltische Zee strategie haar eigen begrotingslijn moet hebben. Dat is het middel, het instrument, om de talrijke projecten bij elkaar te brengen die de Baltische Zee strategie nu nodig heeft om uitgevoerd te worden. Ik weet dat er in de Begrotingscommissie nu voorstellen zijn gedaan om in deze begrotingslijn wat geld onder te brengen en ik hoop dat ook de Raad en de Commissie dit steunen, omdat het project anders beslist niet zal slagen. Iets anders wat wij moeten doen om het milieu in de Baltische Zee te redden, is Rusland hier nauw bij betrekken. Ik vind het onbegrijpelijk dat sommigen bereid zijn een gaspijplein door de Baltische Zee goed te keuren, zonder dat Rusland ook maar wordt verplicht zich te verbinden aan de conclusies van het Verdrag van Espoo. Dat is het minste wat wij moeten doen.

Victor Boştinaru (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat de strategie voor de regio van de Baltische Zee kan dienen als proefproject voor de macroregionale strategieën.

Op basis van initiatieven als deze kunnen we de communautaire beleidsinstrumenten beter coördineren, waardoor de betrokken regio's zich op een coherente, stabiele en duurzame wijze kunnen ontwikkelen.

Bij de laatste Raad is gezegd dat er tegen het einde van 2009 een strategie zou zijn ontwikkeld voor de regio van de Baltische Zee. Het gaat hier om een zeer belangrijk initiatief, omdat het kan leiden tot een geharmoniseerde ontwikkeling van en welvaart voor de regio die, afgezet tegen het gebied rond de Baltische Zee als geheel, veel complexer is wat betreft de partijen die erbij betrokken zijn en het belang voor de veiligheid, stabiliteit, energie en het milieu.

Derhalve wil ik het Zweeds voorzitterschap vragen wanneer de strategie voor de regio van de Baltische Zee een feit zal zijn en ook wanneer het Parlement op de hoogte wordt gesteld en wordt betrokken bij deze kwestie.

Werner Kuhn (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, mijnheer Samecki, als nieuwe afgevaardigde uit de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern sta ik volledig achter de ontwikkeling van een strategie voor de Baltische Zee en het bijbehorende actieplan. De commissaris heeft zo-even al over de – in totaal tachtig – vlaggenschipprojecten gesproken.

Tot onze gemeenschappelijke doelstellingen behoren natuurlijk de verbetering van het concurrentievermogen van onze economie in de regio van de Baltische Zee, waarbij met name aandacht is voor de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen, maar ook een gemeenschappelijk energiebeleid waarbij ook rekening wordt gehouden met duurzame energie. Ik vraag mij daarbij af wat onze houding is ten opzichte van offshore-installaties in de Baltische Zee. Daarbij spelen maatregelen tegen waterverontreiniging – schoon water is immers een primair goed en een onmisbare hulpbron – een ontzettend belangrijke rol, bijvoorbeeld met het oog op de visserij of het toerisme. Daarom moeten investeringen in zuiveringsinstallaties worden bevorderd.

Ik ben van mening dat we met alle lidstaten in de regio van de Baltische Zee overeenstemming moeten bereiken over een gemeenschappelijk programma voor de ruimtelijke ordening. We moeten namelijk het antwoord vinden op de volgende vragen: Waar gaan we de infrastructuur in de toekomst realiseren? Waar zullen de offshore-installaties worden gebouwd? En hoe pakken we de veiligheid op zee aan? Daarom moeten we opheldering verschaffen over de vraag waar de energieroutes gaan lopen voor Nord Stream, voor de elektriciteitsvoorziening, enzovoorts.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle afgevaardigden bedanken voor de krachtige steun die u ons hebt verleend voor ons verdere werk met betrekking tot de strategie voor de regio van de Baltische Zee. Die steun in het Europees Parlement is niet meer dan normaal, want het hele idee van een strategie voor de regio van de Baltische Zee stamt oorspronkelijk van u en ik ben blij dat u er ook voor zal zorgen dat deze strategie daadwerkelijk realiteit wordt. Ze kan immers alleen maar een succes worden – ze kan alleen maar iets echt concreets worden, en niet in mooie woorden en retoriek verzanden – als alle lidstaten echt het gevoel hebben dat deze strategie ook de hunne is en zich echt verantwoordelijk voelen om te verzekeren dat het project gerealiseerd wordt.

Werk maken van deze projecten, duidelijke deadlines vastleggen voor hun realisatie en regelmatig overleg zijn garanties om te slagen. Ik ben er zeker van dat het Parlement en de Commissie druk uit zullen blijven oefenen op ons om de strategie echt te verwezenlijken.

De regio telt honderd miljoen inwoners. Er bevinden zich altijd tweeduizend schepen in de Baltische Zee. Het is duidelijk dat we hier met enorme uitdagingen worden geconfronteerd. We hebben een erg ruim verankeringsproces gehad en ik wil de Commissie – eerst mevrouw Hübner en nu de heer Samecki – bedanken voor het werk dat ze hebben verricht. In het maatschappelijk middenveld en in de gemeenten rond de Baltische Zee bestaat grote steun om de strategie te verwezenlijken.

Meerdere leden, mevrouw Krehl en de heer Itälä, hebben de kwestie van middelen aan de orde gesteld. Het is niet de bedoeling om aan de strategie nieuwe middelen toe te wijzen. Er zijn echter veel middelen in de regio die we kunnen gebruiken. In de huidige financiële vooruitzichten zijn 55 miljoen euro vastgelegd voor de regio. We weten ook dat we op bijdragen kunnen hopen van internationale instellingen zoals de EIB, die grote belangstelling voor de regio van de Baltische Zee heeft getoond. Het doel is alle administratieve kosten zo laag mogelijk te houden en voor de diverse projecten die als visitekaartje moeten dienen uitsluitend met de lokale en nationale verantwoordelijken te werken.

Een van die projecten betreft mensenhandel, een onderwerp dat mevrouw Jäättteenmäki aansneet. Er is een project met betrekking tot verbeteren van de opleiding van douaneambtenaren en politiemensen in de regio om de kwestie van mensenhandel beter te kunnen identificeren en aan te kunnen pakken. Mevrouw Hassi en mevrouw Lövin sneden de kwestie aan van het maritiem milieu, de landbouw en visserij. Op dit gebied zijn er enkele projecten, maar ik zou er graag meer zien. Ik denk ook dat de strategie ons de mogelijkheid kan bieden om een beter overzicht te krijgen van onze milieu-inspanningen en ons visserij- en landbouwbeleid en om ervoor te zorgen dat daarmee naar dezelfde doelen wordt toegewerkt.

Er zijn natuurlijk ook andere partnerschappen in de regio van de Baltische Zee. We hebben uitgebreide en groeiende partnerschappen op het gebied van energiebeleid om de energie-infrastructuur in de regio met elkaar te verbinden, de afhankelijkheid te reduceren en de effectiviteit te vergroten. Dat is natuurlijk iets waar de Unie verder aan zal werken. De Ignalina-centrale heeft niets met de strategie voor de regio van de Baltische Zee van doen. Dat is een oud besluit dat deel uitmaakte van de toetredingsonderhandelingen met Litouwen. Nord Stream heeft er evenmin iets mee van doen. Het houdt natuurlijk verband met de Baltische Zee, maar maakt geen deel uit van de strategie. Het is een commercieel project dat in overeenstemming met gangbare internationale milieuovereenkomsten en relevante nationale wetgeving is getoetst.

De strategie voor de Baltische Zee is een interne strategie van de EU. Ze wordt wat wij ervan maken. Maar, zoals meerdere leden hebben opgemerkt, het is ook belangrijk dat derde landen erbij betrokken zijn. We hebben ervoor gezorgd dat bijvoorbeeld Rusland en Noorwegen erbij betrokken zijn en dat we hen de aanpak van de strategie uitleggen en duidelijk maken dat we graag met hen als partners willen samenwerken aan concrete projecten van gemeenschappelijk belang.

We kijken uit naar de conferentie van morgen en vrijdag en zijn verheugd dat ondervoorzitter Wallis naar Stockholm komt. Op die conferentie zullen we de strategie voor de regio van de Baltische Zee bespreken en hopelijk zullen de betrokken landen zich er sterk toe verbinden om ervoor te zorgen dat de strategie concreet wordt, maar we zullen ook macroregio's in het algemeen bespreken. De Donauregio en de regio van de Zwarte Zee zijn in dit verband vermeld. Ik denk dat er op dit gebied ontzettend veel te doen is en ontzettend veel als inspiratiebron kan dienen. We hopen vooruitgang te kunnen boeken in de discussies, ook al is het nog iets te vroeg om vandaag al concreet tijdsplannen vast te leggen. Ik wil u nogmaals bedanken voor de krachtige steun die in het Europees Parlement bestaat voor de strategie voor de regio van de Baltische Zee en ik kijk ernaar uit om dit bij de toekomstige gelegenheden met de Parlementsleden te bespreken.

Paweł Samecki, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de Parlementsleden bedanken voor hun commentaar en opmerkingen ten aanzien van diverse facetten van de strategie. Uit de mate waarin u betrokkenheid toont, blijkt dat de strategie de komende jaren hoog op de politieke agenda blijft staan. Dat is positief.

Ik zie geen kans om in te gaan op alle opmerkingen en punten die tijdens het debat of in uw verklaringen naar voren zijn gebracht. Ik zou mij willen beperken tot drie algemene groepen punten. Het eerste punt betreft de vorm. De strategie is ontwikkeld overeenkomstig de doelstellingen en intenties van de lidstaten. De Commissie heeft zich niet bemoeid met het vaststellen van de prioriteiten. De Commissie heeft de prioriteiten niet uitgekozen, dus er blijft natuurlijk ruimte voor ideeën om bepaalde projecten op te nemen en sommige prioriteiten bij te stellen. Maar daar moeten dan in de toekomst wel afspraken over worden gemaakt in het kader van de tenuitvoerlegging van de strategie.

Ik kan u verzekeren dat de strategie een soort levend organisme is en dat zij in hoge mate vatbaar is voor verandering, mochten lidstaten en belanghebbenden die wensen.

Het tweede punt betreft management en goed bestuur. Hier wil ik onderstrepen dat er behoefte bestaat aan een heldere taakverdeling, een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Ik denk dat we duidelijkheid moeten scheppen over de verantwoordelijkheden van de lidstaten, de Commissie en van andere organisaties die betrokken zijn bij het bestuur.

Ik wil hier nog aan toevoegen dat we niet alleen de lokale regeringen willen betrekken bij het tenuitvoerleggingsproces van de strategie, maar ook derde landen, zoals de minister al heeft gezegd.

Natuurlijk zullen wij aan het Parlement verslag uitbrengen met betrekking tot de vooruitgang die bij de tenuitvoerlegging wordt geboekt.

Als laatste punt noem ik de financiering. Diverse lidstaten hebben gezegd dat er extra subsidies moeten komen voor nieuwe projecten enzovoort. Ik wil erop wijzen dat we in het vroegste ontwikkelingsstadium van de strategie hebben afgesproken dat er in beginsel geen extra subsidies worden verstrekt.

Op dit moment hebben we min of meer drie mogelijkheden. We kunnen regelgeving ontwikkelen voor het gebruik van bestaande EU-fondsen, bijvoorbeeld door de criteria voor het selecteren van nieuwe projecten te wijzigen. In de tweede plaats kunnen we onze toevlucht nemen tot andere bronnen, zoals internationale financiële instellingen. Tot slot kunnen we nog steeds trachten nationale middelen in te zetten, al zal dit in tijden van economische recessie lastig zijn. In dit verband kijk ik uit naar de werkzaamheden van de conferentie in Stockholm. Deze conferentie kan namelijk bepalend worden voor de manier waarop de lidstaten en de Commissie in de toekomst invulling geven aan de macroregionale aanpak. Daarnaast zal het tijdens de

conferentie ook gaan over de financiering van eventuele nieuwe strategieën. Ik denk dus dat dit een goed moment is om de komende dagen in Stockholm de macroregionale aanpak als geheel onder de loep te nemen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Eija-Riitta Korhola (PPE), schriftelijk. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Zweedse voorzitterschap bedanken voor het feit dat het de moed heeft gehad zijn eigen regio, de Baltische Zee, en de daaraan gerelateerde vraagstukken tot zo'n belangrijk thema te maken in het programma van het voorzitterschap. Het is goed dat de Baltische Zeestrategie, die wij zo lang hebben voorbereid, nu wordt behandeld: er is geen tijd te verliezen. Het belangrijkste doel van de Baltische Zeestrategie en het actieprogramma, verbetering van het milieu en het mededingingsvermogen in de regio, moet serieus worden genomen, zowel wat betreft de toe te wijzen financiering als de uit te voeren maatregelen. De doelen moeten in de praktijk worden gerealiseerd: het mag in de strategie niet bij loze woorden blijven. Wij hopen vooral dat de strategie de zuivering zal versnellen van de Baltische Zee, die nu last heeft van eutrofiëring, en zal helpen gemeenschappelijke oplossingen te vinden voor grensoverschrijdende problemen. Vooral vanwege deze doelstellingen zijn alle ogen nu gericht op Finland, dat binnenkort besluit of het zal toestaan dat de Nord Stream-gaspijpleijn in zijn territoriale wateren mag worden aangelegd. Krachtens de Baltische Zeestrategie moeten de milieueffecten van dergelijke projecten worden onderzocht door middel van een procedure die op internationaal niveau juridisch bindend is en in dit licht kan men er niet schouderophalend aan voorbijgaan. Wij moeten daarom eisen dat Rusland het Verdrag van Espoo inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, dat het in 1991 heeft ondertekend, ratificeert. De Finse regering moet dit als voorwaarde stellen voor de behandeling van de toelating voor de aanleg van de gaspijpleijn. Rusland, dat ook van de Baltische Zeestrategie profiteert, houdt zich alleen aan dit verdrag als het hem uitkomt. Dat kan zo niet langer: de inzet is te hoog en wij moeten weten van projecten die schadelijk zijn voor de Baltische Zee voor het te laat is.

György Schöpflin (PPE), schriftelijk. – (EN) Het Zweeds voorzitterschap heeft er heel goed aan gedaan de strategie voor de regio van de Baltische Zee te ontwikkelen. Deze strategie kan probleemloos een voorbeeldfunctie vervullen voor andere Europese macroregio's, zoals het stroomgebied van de Donau. De ontwikkeling van de regio van de Baltische Zee moet op één punt echter spoedig worden herzien, namelijk de noordelijke pijpleiding op de zeebodem tussen Rusland en Duitsland. De pijpleiding vormt niet alleen een ernstig milieuprobleem, maar het gaat bovenal om een project dat is achterhaald. Aardgas wordt in de toekomst niet langer geleverd via pijpleidingen maar in de vorm van vloeibaar aardgas. Nord Stream is naar alle waarschijnlijkheid een volledig overbodige luxe. De voorstanders van dit project dienen hier goed over na te denken voordat er nog meer geld, middelen, moeite en energie in worden gestoken.

Bogusław Sonik (PPE), schriftelijk. – (PL) De in juni 2009 aangekondigde strategie voor de regio van de Baltische Zee heeft tot doel deze regio op de kaart te zetten als een milieuvriendelijke, welvarende, gemakkelijk toegankelijke, aantrekkelijke en veilige regio. Dit is van bijzonder belang met het oog op de steeds groter wordende uitdagingen die de regio van de Baltische Zee sinds de uitbreiding van de Europese Unie in 2004 het hoofd moet bieden.

Het is belangrijk dat we maatregelen nemen om de milieusituatie in deze regio te verbeteren, aangezien de regio van de Baltische Zee op dit ogenblik een van de meest vervuilde mariene gebieden ter wereld is. Er liggen duizenden tonnen giftig oorlogsmateriaal op de bodem van de Baltische Zee in de vorm van mijnen, kogels, bommen, containers en vaten. Naar schatting gaat het om dertig- tot zestigduizend ton chemische munitie, waarvan alleen al de hoeveelheid mosterdgas op dertienduizend ton wordt geraamd. Deze chemische wapens zijn aan het einde van de jaren veertig van de vorige eeuw, na de Tweede Wereldoorlog, in de Baltische Zee gedumpt. Ze waren buitgemaakt in de door Duitsland bezette gebieden en aangezien het lastig was om ze onder de grond te begraven, werd eenvoudigweg besloten om ze in de Baltische Zee te dumpen.

Als de chemische wapens op de bodem van de Baltische Zee bij de aanleg van infrastructuur worden beschadigd, kan dit tot een milieuramp leiden. De beschadiging van deze chemische wapens uit de Tweede Wereldoorlog bij de bouw van een gaspijpleiding in de Baltische Zee vormt een van de grootste bedreigingen voor het ecosysteem. Daarom moet dringend een analyse worden gemaakt van de gevolgen van de aanleg van deze pijpleiding voor de natuurlijke omgeving van de regio van de Baltische Zee.

VOORZITTER: JERZY BUZEK*Voorzitter***7. Stemmingen**

De Voorzitter. – Wij gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

We staan vandaag voor een buitengewoon belangrijke, maar ook symbolische stemming. Elke vijf jaar beslist het Europees Parlement wie aan het hoofd van een andere EU-instelling komt te staan.

7.1. Verkiezing van de Voorzitter van de Commissie (stemming)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – *(FR)* Mijnheer de Voorzitter ...

(De spreker wordt onderbroken door tumult van de banken van rechts)

Zijn jullie niet goed snik soms? Zijn jullie niet goed snik?

Omdat er gisteren problemen waren met de stemming, vraag ik om de machines te controleren.

Dat is niet zo vreemd toch, mensen, of wel soms?

De Voorzitter. – Zoals voorgesteld, houden we eerst een proefstemming, dus een stemming om te controleren of iedereen een stemkaart heeft en op de juiste plaats zit en of de apparatuur naar behoren functioneert.

Dames en heren, staat u mij toe mijn woorden nog eens te herhalen: om de vijf jaar beslist het Europees Parlement door wie een andere Europese instelling zal worden geleid. Vandaag staat de verkiezing van de voorzitter van de Europese Commissie op de agenda. Deze verkiezing zal het democratische karakter van onze instelling versterken. Deze keuze wordt gemaakt door ons, door de gekozen vertegenwoordigers van alle Europese regio's.

De Europese Raad heeft José Manuel Barroso voorgedragen als voorzitter van de Commissie. Uit hoofde van artikel 105, lid 2 van het Reglement kan het Europees Parlement de voordracht goedkeuren of verwerpen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. De stemming is geheim. Laat ons nu overgaan tot de verkiezing van de voorzitter van de Europese Commissie overeenkomstig het Reglement. De stemming zal via het elektronische systeem gebeuren. Ik zou willen herhalen dat u uw stem overal in de plenaire vergaderzaal kunt uitbrengen door uw persoonlijke stemkaart in de stemapparatuur in te voeren. Ik vermeld dit omdat er veel nieuwe Parlementsleden in het halfroond zijn. Zoals gewoonlijk kunt u bij de stemming voor of tegen de kandidaat stemmen of zich onthouden.

(De stemming vindt plaats)

Het resultaat van de stemming is als volgt: 718 leden hebben aan de stemming deelgenomen, 382 stemmen vóór, 219 stemmen tegen en 117 onthoudingen.

(Luid applaus)

De Voorzitter. – Volgens de resultaten op het bord – ze zijn inmiddels alweer verdwenen – wordt de door de Raad voorgedragen kandidaat, José Manuel Barroso, tot voorzitter van de Europese Commissie gekozen.

Ik zou de gekozen voorzitter van harte willen feliciteren met zijn verkiezing tot voorzitter van de Commissie. Ik zou erop willen wijzen dat we heel wat werk voor de boeg hebben. We zullen talrijke uitdagingen moeten aangaan. Onze burgers verwachten dat we energiek zullen optreden en dat we op hun verwachtingen zullen inspelen.

Mijnheer de voorzitter, ik weet dat u de prioriteiten van het Europees Parlement kent. Dankzij de debatten die we ook in de verschillende fracties hebben gevoerd, zoals gisteren, weet u wat onze verwachtingen zijn. Wij zijn daarom zeer verheugd dat wij de volgende vijf jaar met u zullen kunnen samenwerken. Wij verwachten

in de eerste plaats dat wij een antwoord zullen kunnen bieden op de behoeften van onze burgers. Ik wil u nogmaals van harte gelukwensen. Het woord is aan u, misschien wilt u hier kort nog iets aan toevoegen. Van harte gefeliciteerd, ik wens u het allerbeste!

(Luid applaus)

José Manuel Barroso, Commissie. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats wil ik u oprecht danken voor het enorme vertrouwen dat u in mij hebt gesteld. Ik voel mij bijzonder vereerd. Uw vertrouwen ontroert mij en ik ben mij bewust van de grote verantwoordelijkheid die op mijn schouders rust. Ik beschouw uw blijk van vertrouwen tevens als een signaal dat dit Parlement zich kan vinden in de ambitieuze Europese agenda die ik hier voor de komende vijf jaar presenteer.

Zoals ik al zei tijdens de debatten voor de stemming wil ik graag samenwerken met alle fracties die zich achter dit project voor een solidair en vrij Europa scharen. Ik ben evenwel een bijzonder woord van dank verschuldigd aan de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten). Zij heeft immers in de aanloop naar de verkiezingen in Polen het risico genomen haar steun te betuigen voor mijn programma in een poging om van meet af aan meer uitdrukking te geven aan de Europese parlementaire democratie.

Zoals ik hier gisteren en eerder deze dagen ook al zei, zal de partij van de voorzitter van de Commissie, mijn partij dus, Europa zijn. Zij staat open voor al wie wenst deel te nemen aan de opwindende reis naar de totstandkoming van het verenigde Europa. Met al deze mensen wil ik de overeenstemming bereiken die nodig is om het Europese project te versterken.

Staat u mij toe dat ik mij bij deze gelegenheid even tot mijn eigen land, Portugal, richt. Zonder het initiatief en de steun van de Portugese regering en premier José Sócrates had ik mij niet kandidaat kunnen stellen. Ik dank Portugal voor de steun die het heeft uitgesproken, niet in de laatste plaats bij monde van de president van de republiek, professor Cavaco Silva. Mijn dank ook voor de steun van elk van de overtuigde Europeanen die geloven in het Europese project.

(EN) Tot slot wil ik tegenover u, mijnheer de Voorzitter, en tegenover alle leden van dit Parlement nogmaals bevestigen dat ik vastbesloten ben de komende vijf jaar nauw met u samen te werken om de Europese parlementaire democratie te versterken. Ik ben van mening dat het Europees Parlement en de Europese Commissie, als communautaire instellingen bij uitstek, een speciale opdracht hebben jegens onze burgers. Dat is precies hetgeen ik heb toegezegd en waar ik mij voor zal inzetten: een sterker Europa in vrijheid en solidariteit.

(Applaus)

De Voorzitter. – Ik heb een officiële verklaring. Overeenkomstig artikel 105, lid 3 van het Reglement zal ik de Raad onze resultaten van tien minuten geleden meedelen; verder wil ik de Raad en de kersverse voorzitter van de Commissie vragen samen kandidaten voor de verschillende commissarisposten voor te dragen. Met het oog op de hoeveelheid werk die nog voor ons ligt, moeten we zo snel mogelijk handelen.

Dit was de officiële verklaring met betrekking tot de verkiezing van de heer Barroso tot voorzitter van de Europese Commissie.

7.2. Benoemingen in de interparlementaire delegaties (stemming)

7.3. Bosbranden van deze zomer (2009) (stemming)

VOORZITTER: LIBOR ROUČEK

Ondervoorzitter

8. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

Verkiezing van de voorzitter van de Commissie

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, gisteren heeft de Voorzitter terecht benadrukt dat de communautaire methode gerespecteerd moet worden. Deze methode verzekert de betrokkenheid van alle lidstaten en van de gemeenschapsinstellingen bij de besluitvormingsprocessen en wel vanaf de beginfase.

Bij de manier waarop de G4 in 2008 de bancaire en financiële crisis heeft aangepakt werd de genoemde methode, die de heer Barroso gistermiddag zo wenselijk achtte, juist helemaal niet nageleefd. In 2008 hebben we tevergeefs gewacht op de terechtwijzing van voorzitter Barroso.

De Europese Unie bestaat natuurlijk uit Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Bondsrepubliek Duitsland en Italië, alle lid van de G4, maar ook uit Oostenrijk, België, Estland, Letland, Roemenië, Polen, Hongarije, Luxemburg enzovoort, die in 2008 afzijdig werden gehouden tijdens een belangrijke fase van het besluitvormingsproces.

Met de woorden die u gisteren heeft gesproken, voorzitter Barroso, had u in 2008 moeten afdwingen dat de communautaire methode werd nageleefd. Daarom kan ik uw kandidatuur niet steunen.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil een persoonlijke opmerking maken. Voor degenen die hier aan het woord zijn is het moeilijk om te spreken met al dat rumoer.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, na mijn interventie zal ik enkele woorden in het Napolitaans spreken (*deel niet opgetekend in dit document, omdat het Napolitaans geen officiële taal van de EU is*). Niet uit folkloristische overwegingen, maar om de aandacht van de politiek en de media te vestigen op de noodsituatie in Zuid-Italië. Ik heb ook voor Commissievoorzitter Barroso gestemd, onder andere omdat ik hoop dat hij voorzitter zal zijn van heel Europa, ook van Zuid-Italië.

Door zijn ligging in het midden van de Middellandse Zee is het zuiden de toegangspoort tot Europa en vormt het het scharnier tussen verschillende werelden. Door zijn geschiedenis, zijn geografische ligging en zijn gastvrije cultuur kan het een belangrijke rol spelen voor heel het oude continent. Het zuiden van Italië moet met dezelfde waardigheid worden behandeld als de andere delen van Europa en nu het in moeilijkheden verkeert moet Europa ingrijpen met dezelfde energie als toen het 150 miljoen burgers uit het oosten tot burgers van de Gemeenschap maakte. Die operatie was niet gratis en als een arbeider uit Gdańsk nu 28 keer meer verdient dan wat hij eerst verdiende, heeft hij dat ook te danken aan de economische inspanningen van Italië en Zuid-Italië.

(Spreker vervolgt in het Napolitaans)

Daniel Hannan (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wellicht zijn we met de tijd gewend geraakt aan het inhoudsloze ritueel dat we net hebben uitgevoerd. Zo vertrouwd als we zijn met de structuren van de EU, zien we niet langer hoe merkwaardig en verschrikkelijk het is dat we de hoogste uitvoerende en wetgevende macht uit handen hebben gegeven aan niet-gekozen bureaucraten zonder verantwoordingsplicht. Het merendeel van de wetten in de lidstaten zijn afkomstig van een Europese Commissie waar niemand op heeft gestemd en waar niemand zich van kan ontdoen. Het enige wat nog een beetje neigt naar democratisch gezag, is het ritueel dat we zojuist in dit Parlement hebben uitgevoerd. Ik kan er niets aan doen, maar het doet me denken aan een vergadering van de voormalige Raad voor wederzijdse economische bijstand (COMECON) waarin iedereen opstond en elkaar feliciteerde met het pro forma goedkeuren van een besluit.

Ik heb niets tegen de persoon José Manuel Barroso. Als we een federalistische voorzitter van de Commissie zouden krijgen – en ik zie dat dit de wens is van het Parlement – kan hij dat net zo goed zijn als ieder ander. Hij lijkt me een aardige vent. Bovendien voel ik, net als alle Britse politici, een sterke verbondenheid met Portugal en ben ik me bewust van de relatie die we hebben met onze oudste bondgenoot. Maar we moeten niet net doen alsof er ook maar iets democratisch is aan een systeem waarin het recht op het uitvaardigen van wetten volledig berust bij mensen op wie we niet kunnen stemmen en van wie we ons niet kunnen ontdoen.

Syed Kamall (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, net als de vorige spreker sta ik sceptisch tegenover een hervervorming van de heer Barroso tot voorzitter van de Commissie.

Tenslotte bepleit hij meer dan wie ook een verdergaande Europese integratie, dikwijls tegen de wil van de burgers van Europa. Niettemin is hij naar de vergadering van onze ECR-Fractie gekomen en heeft daar gezegd dat hij voorstander is van intelligente wetgeving.

Natuurlijk is er veel onduidelijkheid over de precieze betekenis van "intelligente wetgeving". Veel mensen denken dat intelligente wetgeving gelijk staat aan slechte wetgeving, of dat wetgeving per definitie geen intelligente wetgeving is.

Wat ik hem zou willen vragen is of hij, als hij werkelijk voorstander is van intelligente wetgeving, ervoor kan zorgen dat de Commissie bij iedere richtlijn een gedegen economische effectbeoordeling uitvoert. Volgend jaar behandelen we in het Parlement de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsfondsen. Vooralsnog heeft de Commissie geen gedegen economische effectbeoordeling uitgevoerd. Naar eigen zeggen kan de Commissie dat niet.

Als dat waar is, hoe kunnen we dan tot intelligente wetgeving komen? Ik verzoek de heer Barroso om dat opnieuw te bekijken.

Gezamenlijke ontwerpresolutie: Bosbranden van deze zomer (2009) (RC-B7-0039/2009)

Andrew Henry William Brons (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik was tegen de gezamenlijke ontwerpresolutie over bosbranden, ook al moeten de Europese landen op vrijwillige basis samenwerken bij het voorkomen en bestrijden van bosbranden en bij het herstellen van de enorme schade die deze branden aanrichten.

Ik ben echter tegen het oprichten van communautaire organen die op meer gebieden dan nodig gezag uitoefenen over de lidstaten om dit probleem aan te pakken. Ik wil de aandacht vestigen op de paragrafen 3, 7 en 8 van de gezamenlijke ontwerpresolutie.

In dit voorstel wordt de bewonderenswaardige wijze waarop humanitaire hulp is verleend bij de afschuwelijke tragedies die we hebben gezien, aangegrepen om te komen tot de oprichting van de Europese noodhulpmacht "Europe Aid", als bedoeld in het verslag-Barnier.

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, ik heb mij onthouden bij de eindstemming over de resolutie, hoewel dat met enig voorbehoud en met enige twijfels was, want uiteraard bevat die tekst heel wat positieve elementen, zaken waar niemand iets tegen kan hebben. Ik denk bijvoorbeeld aan de ondersteuning van maatregelen om de civiele bescherming van de lidstaten te versterken door middel van uitwisseling van deskundigen en werkmethodes. De voorbije zomer hebben we opnieuw kunnen zien dat sommige bosbranden een dergelijke omvang hebben aangenomen dat samenwerking noodzakelijk is, maar die samenwerking tussen lidstaten vindt nu al plaats. Die kan natuurlijk verder verdiept worden, maar men kan zich afvragen wat het nut is van bijvoorbeeld een aparte EU-*reaction force*. Daarmee onttrekt men alleen maar middelen aan de lidstaten, creëert men weer een nieuwe EU-instelling met eigen personeel en met weer extra bureaucratie.

Schriftelijke stemverklaringen

Verkiezing van de voorzitter van de Commissie

Maria da Graça Carvalho (PPE), schriftelijk. – (PT) Voorzitter Barroso heeft Europa tot wereldleider gemaakt in de strijd tegen de klimaatverandering. De Europese Unie is het enige internationale blok dat een duidelijk en coherent onderhandelingsstandpunt heeft vastgesteld met het oog op de conferentie van Kopenhagen. De politieke richtsnoeren voor de volgende Commissie die voorzitter Barroso hier heeft uiteengezet, getuigen van een ambitieuze en moderne visie van Europa, waarin de strijd tegen de klimaatverandering en de pijlers van de kennisdriehoek een centrale plaats innemen.

De uitdagingen die ons te wachten staan, zijn complex en vergen derhalve holistische oplossingen. Daarom dringt voorzitter Barroso voor de periode na 2010 aan op een gecoördineerde en convergente aanpak waarin tegelijkertijd aandacht wordt besteed aan de strategie van Lissabon, het energie- en klimaatbeleid en het sociale beleid. Hij kiest voor nieuwe bronnen van groei en sociale samenhang op basis van een nieuwe industriële strategie voor Europa, een moderne dienstensector en een dynamische plattelandseconomie.

Voorzitter Barroso verleent met andere woorden prioriteit aan de reële economie en de modernisering van deze economie door middel van wetenschappelijk onderzoek, technologische ontwikkeling, innovatie en duurzaamheidsbeginselen. Een Commissie onder leiderschap van voorzitter Barroso, die nauw samenwerkt met het Europees Parlement en de Raad, zal ongetwijfeld bijdragen aan de totstandkoming van een welvarend, duurzaam en vanuit sociaal oogpunt geavanceerd Europa.

Françoise Castex (S&D), schriftelijk. – (FR) Om politieke redenen en uit respect voor mijn kiezers heb ik tegen de herverkiezing van de heer Barroso gestemd. Gedurende de vijf jaar van zijn mandaat is de heer

Barroso, de organisator van de steun van een aantal Europese landen aan de oorlog in Irak van G.W. Bush, nooit in staat geweest om de Europese Unie weer op gang te brengen en te versterken tegenover nationaal egoïsme. Hij was niet tegen de situatie opgewassen toen de financiële, economische en sociale crisis zich aandiende.

Gedurende deze vijf jaar is hij slechts meegegaan in de uitbreiding van het financiële kapitalisme in plaats van nieuwe wetgeving voor te stellen die Europa nodig heeft in de 21^e eeuw. Het beleid van de Europese Commissie is aan een heroriëntatie toe. De heer Barroso is niet de man die we nodig hebben! Zijn programma is helemaal niet in overeenstemming met de omvang van de huidige crisis: een Europees herstelplan, afspraken voor werkgelegenheid, doeltreffende regelgeving en toezicht van de financiële markten en betere en snellere instrumenten om de huidige verstoorde balans te herstellen, ontbreken. We hebben behoefte aan een richtlijn voor de openbare diensten en een heroriëntatie van de Commissie op salarisgebied. Als we ons Europese sociale model willen redden, dan hebben we een veel ambitieuzere sociale agenda nodig.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Als Portugees en lid van het Europees Parlement was het voor mij een genoegen om vóór de herverkiezing van José Manuel Durão Barroso als voorzitter van de Europese Commissie te stemmen. Ik ben van oordeel dat zijn optreden tijdens het vorige mandaat, waarin talloze politieke, financiële en sociale moeilijkheden de kop opstaken, en de ervaring die hij met deze functie heeft, de steun van de regeringen en het vernieuwde vertrouwen van het Europees Parlement ten volle rechtvaardigen.

Ik betreur het dat tal van – soms dubieuze en niet serieus te nemen – pogingen zijn ondernomen om de herverkiezing van voorzitter Barroso te dwarsbomen en stel vast dat die pogingen niet alleen mislukt zijn bij gebrek aan een geloofwaardig alternatief, maar ook vanwege de dwaze argumenten die eraan ten grondslag lagen. Tot mijn spijt hebben ook diverse afgevaardigden uit mijn eigen land zich tot deze gemakkelijke en inconsequente farce laten verleiden.

Ik hoop dat de Commissie-Barroso II erin slaagt technische kennis te combineren met "iets extra". Ik hoop ook dat zij het subsidiariteitsbeginsel naar behoren zal respecteren en toepassen en dat zij zal kiezen voor de veiligheid en de zekerheid van de bescheiden stapsgewijze aanpak van Jean Monnet, in plaats van snel resultaten te willen bereiken die veel beloven maar weinig bijdragen aan de echte vooruitgang van het Europese project en de Europese droom. Hoezeer we ook ons best doen om de horizon te bereiken, we kunnen er slechts voetje voor voetje komen. Laten we de juiste weg inslaan.

José Manuel Fernandes (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ik ben blij met het resultaat van de stemming en de herverkiezing van dr. José Manuel Durão Barroso tot voorzitter van de Europese Commissie. Portugal is trots dat een Portugees met de kennis en de kwaliteiten van dr. Barroso aan het hoofd van de Europese Commissie staat. Portugal is nog trotser dat deze Portugees tijdens zijn eerste mandaat, van 2004 tot 2009, uitstekend werk heeft geleverd. Met deze stemming heeft het Europees Parlement de prestatie van dr. Barroso erkend. Hij is niet voor niets herverkozen bij een zeer ruime meerderheid die ver boven het aantal vereiste stemmen van het Verdrag van Lissabon ligt.

Tijdens de afgelopen vijf jaar heeft dr. Barroso blijk gegeven van een sterk en alomvattend leiderschap. Het energie- en klimaatdossier, de dienstenrichtlijn en de verordening inzake chemische stoffen zijn slechts enkele voorbeelden van het geboekte succes en zijn onmiskenbare leiderschap. Hij heeft tevens een voortrekkersrol gespeeld in de zoektocht naar oplossingen en concrete voorstellen om een eind te maken aan de economische crisis die ons nog steeds teistert. Het Europees Parlement heeft zojuist een signaal afgegeven dat Europa sterk is en een sterke leider heeft. Daarom kunnen wij nu vol vertrouwen en hoop de weg inslaan naar een welvarender en meer solidair Europa.

João Ferreira (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Uit de politieke richtsnoeren voor het volgende mandaat van de Commissie die hier zijn uiteengezet, blijkt de intentie van de Commissievoorzitter om de hoofdlijnen van de acties uit het programma dat thans ten einde loopt voort te zetten. Die richtsnoeren liggen ten grondslag aan de diepe economische en sociale crisis waarvan wij het slachtoffer zijn. De dramatische gevolgen van de crisis – werkloosheid, ongelijkheid, armoede en uitsluiting – hebben de werknemers en de rest van de bevolking van Europa genadeloos getroffen.

In Portugal heeft de tenuitvoerlegging van de uit de richtsnoeren voortvloeiende beleidsacties geleid tot de ondergang of althans sterke verzwakking van essentiële productiesectoren zoals landbouw, visserij en industrie; inperking van de rechten van werknemers, devaluatie van de lonen en bijbehorende toename van de werkloosheid en het aantal onzekere banen; een ongelijke inkomensverdeling, die thans sterk afwijkt van het Europese gemiddelde; het falen van de beleidsmaatregelen inzake deregulering, liberalisering en

privatisering van basissectoren die geleid hebben tot de ontmanteling van de overheidsdiensten en de commercialisering van essentiële aspecten van ons collectieve bestaan. De instandhouding van de oude richtsnoeren zal er alleen maar voor zorgen dat de concentratie van de rijkdom voortduurt, de divergentie blijft woekeren ten koste van de convergentie en zich eerder vroeg dan laat nieuwe, schadelijke uitbarstingen van de latente systemische crisis zullen voordoen.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), schriftelijk. – (PL) Wij willen allemaal een sterker Europa en een beter leven voor de Europese burgers. U wilt dat ook, zo blijkt althans uit de "Politieke richtsnoeren voor de volgende Commissie" die u in het Europees Parlement hebt voorgesteld. Van de kandidaat-voorzitter van de Commissie wordt echter meer verwacht. We verwachten dat hij duidelijk uitlegt hoe hij de vooropgestelde doelstellingen wil bereiken en dus verder gaat dan alleen het opnoemen van een reeks uitdagingen.

De doelstellingen zijn immers zo uiteenlopend dat het risico bestaat dat het ene doel het andere uitsluit. In ieder geval zal vroeg of laat moeten worden bepaald welke van deze prioriteiten 'belangrijker' zijn dan andere. Welke keuze zou u bijvoorbeeld maken wanneer de doelstelling van het Europese concurrentievermogen in strijd zou zijn met de doelstelling van een hoog werkgelegenheidsniveau? In de tekst die u aan het Parlement hebt overgemaakt, vind ik geen antwoord op die vraag.

Ik heb de indruk dat uw document niet meer is dan een verlanglijstje van zaken die we tijdens de vorige zittingsperiode niet hebben verwezenlijkt. De vraag is evenwel waarom dit ons niet is gelukt.

Ik zou echter willen ingaan op uw programmapunt in verband met het internet. U wijst op het belang van het internet voor de economische ontwikkeling en de sociale samenhang in Europa en belooft zelfs dat de nieuwe Commissie een 'Europese digitale agenda' zal opstellen. Ik wil graag van u weten hoe u dit idee concreet ten uitvoer wilt leggen en welke nieuwe resultaten de agenda zal opleveren in vergelijking met eerdere initiatieven.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) Net als mijn vrienden die de nationale bewegingen in Europa vertegenwoordigen behoor ik tot de 219 leden van het Parlement die tegen de heer Barroso hebben gestemd. Hij is een sympathieke en beschaafde man, maar bovenal personifieert hij het falen van de Europese Unie. Hij is er niet in geslaagd onze economieën en banen te beschermen tegen oneerlijke mondiale concurrentie; Europese landen te helpen een uitweg te vinden uit de crisis; het financieel stelsel te hervormen om ongebreidelde speculatie in te tomen; de democratie te waarborgen; bij de voedselvoorziening voor zelfvoorzienendheid te zorgen; en de versnelde de-industrialisatie van onze landen te beteugelen.

Kortom, hij heeft verzuimd om aan te tonen dat het Europa van Brussel meer is dan een machine om naties en volkeren te onderdrukken, te verzwakken en te onderwerpen. Welbeschouwd staat de verkiezing van de heer Barroso eigenlijk ook symbool voor de wijze waarop dit Europa functioneert. Wat voor tumult zou het geven wanneer het in plaats van de voorzitter van de Commissie, die met zijn beleid de levens van 500 miljoen Europeanen zal beïnvloeden, een staatshoofd was geweest dat, ondanks het feit dat hij de enige kandidaat was, met slechts iets meer dan de helft van de stemmen was verkozen?

Sylvie Guillaume (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb gisteren tegen de kandidatuur van de heer Barroso gestemd om drie belangrijke redenen. Ten eerste zijn persoonlijke balans gedurende de vijf afgelopen jaren: een zwak, conservatief en liberaal voorzitterschap, een statische houding tegenover de crisis, niet in staat om een gecoördineerd herstel te stimuleren en met uitsluitend aandacht voor de wensen van de staatshoofden en regeringsleiders. José Manuel Barroso heeft zich zeker niet in dienst gesteld van een sterk Europa. Vervolgens de ontoereikendheid van zijn antwoord op de voorwaarden die de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement heeft gesteld: geen echt herstelplan, geen afspraken voor werkgelegenheid, geen reglementering, toezicht of doeltreffende instrumenten om de verstoorde balans op de financiële markten te herstellen en geen enkele toezegging over een kaderrichtlijn om de openbare diensten te beschermen. Tot slot het respect voor de boodschap van de kiezers ten tijde van de Europees raadpleging, die ons hebben aangegeven geen verzwakt, onbegrijpelijk Europa te willen, waarin het compromis tot hoogste deugd is verheven ten koste van de politieke richtingen.

Jacky Hénin (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) De verkiezing van de voorzitter van de Europese Commissie is een zeer belangrijke zaak en de burgers van de Europese Unie zouden het recht moeten hebben om op de hoogte te zijn van de keuze van hun vertegenwoordigers.

Persoonlijk betreur en verwerp ik de methode van de geheime stemming, die in het geheel niet leidt tot het afleggen van verantwoording.

Bovendien bevestig ik dat ik de kandidatuur van de heer Barroso voor het voorzitterschap van de Commissie niet steun, omdat ik geen enkele binding heb met het beleid dat hij voorstaat.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), *schriftelijk*. – (RO) Aan het eind van de vijfjarige termijn (2004-2009) stelt de beoordeling van de activiteiten van de Europese Commissie voorzitter Barroso niet bepaald in een gunstig daglicht. Op basis hiervan lijkt het noodzakelijk ons te onthouden van stemming, met name gezien het feit dat een negatieve uitkomst een onverstandig politiek besluit zou zijn, gezien het gebrek aan een alternatief, terwijl een positieve uitkomst zou neerkomen op een uiting van onvoorwaardelijk en ongerechtvaardigd vertrouwen in een onbevredigend programma.

Ik ben van mening dat de steun die voorzitter Barroso krijgt van de lidstaten een overduidelijk bewijs is van het feit dat hij geen sterke voorzitter is geweest en meer een voorzitter waarvoor nationale belangen voorgingen. Met andere woorden, het zijn de nationale leiders geweest die de richtsnoeren voor zijn mandaat hebben opgesteld. De Europese Commissie heeft een voorzitter nodig om de ontwikkeling van Gemeenschapsbeleid te steunen, om continu te streven naar integratie en om het concept van een verenigd Europa te bevorderen. Hij mag in geen geval een verdediger zijn van nationale belangen. Vanuit sociaaldemocratisch oogpunt heeft voorzitter Barroso een groot aantal van de beloftes van het begin van zijn mandaat in 2004 niet vervuld. De Commissie heeft voor veel van deze beloftes, waaronder de consolidatie van een 'sociaal Europa' zeer weinig interesse getoond. Als gevolg daarvan heb ik ervoor gekozen niet te stemmen voor de herbenoeming van voorzitter Barroso.

Astrid Lulling (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb vóór de benoeming van de heer Barroso als voorzitter van de Europese Commissie gestemd.

Mijn standpunt is gebaseerd op vier overwegingen.

De Europese Raad heeft de heer Barroso unaniem voorgedragen als kandidaat.

In mijn opvatting van de democratie kunnen winnaars van de verkiezingen het recht opeisen om een van hen aan te wijzen.

Er is geen andere keuze dan de heer Barroso, aangezien geen enkel alternatief serieus is overwogen.

In de verwijten jegens de vertrekkende voorzitter wordt een essentieel feit verloochend, namelijk het feit dat de Commissie de voorstellen doet, maar dat de lidstaten beslissen.

Mijn steun gaat ook gepaard met een aantal verwachtingen.

De heer Barroso zou tijdens zijn tweede mandaat wat meer onafhankelijkheidszin aan de dag moeten leggen, met name richting de grote lidstaten, en zijn handelen zou uitsluitend in het teken moeten staan van het dienen van het algemene communautaire belang.

Ik betreur het dat de Commissie de neiging heeft om te verworden tot een conglomeraat van commissarissen, die vrij zijn om te handelen zoals het hun goedgevindt. Ik verzoek de heer Barroso om druk uit te oefenen om deze tendens tegen te gaan.

Ik zou willen dat de instelling in haar hoedanigheid van "hoedster van de verdragen" haar oorspronkelijke kracht terugvindt, namelijk het vermogen om de weg te wijzen met stimulerende projecten.

Willy Meyer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (ES) De heer Barroso, de voorzitter van de Europese Commissie, is verantwoordelijk voor de huidige situatie, waarin Europa gebukt gaat onder een financiële, economische, voedsel- en milieucrisis. Tot op heden heeft niemand hier zijn fouten erkend en is de schuld bij de Verenigde Staten gelegd. Tot nog toe heeft de Commissie getracht Europa op te bouwen door middel van privatiseringsmaatregelen en maatregelen voor het ontmantelen van de verzorgingsstaat.

De Commissie heeft de Lissabon-strategie aangenomen, die voor januari 2010 een economische groei van 3 procent en 20 miljoen nieuwe arbeidsplaatsen voorspelde. Het is overduidelijk dat deze strategie mislukt is. Desondanks stelt de Commissie voor die strategie nieuw leven in te blazen en de beleidsvormen voort te zetten die de crisis hebben veroorzaakt. Deze crisis is namelijk niet een algemene epidemie, maar het resultaat van het nastreven van een concreet beleid, het beleid dat de Europese Commissie gevoerd heeft. In haar programma voor het buitenlands beleid komen de Sahara of Palestina niet aan de orde: ze behoren niet alleen niet tot de prioriteiten van de Commissie, de Europese Unie is zelfs van plan een hogere status aan Marokko toe te kennen, en de betrekkingen met de staat Israël te *upgraden*.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het werk dat voorzitter Barroso de laatste vijf jaar heeft verricht om de hoogste belangen van Europa te dienen, getuigt van sterk pragmatisme, ernst en vastberadenheid.

Zijn wereldwijde leiderschap in de strijd tegen de klimaatverandering, het inzicht om de afstand tussen de Europese burgers en de oceanen op het juiste moment te verkleinen door een nieuw Europees maritiem beleid te lanceren en zijn vermogen om overeenstemming te bereiken over de financiële vooruitzichten in de EU-27 zijn slechts enkele voorbeelden die de herverkiezing van de heer Barroso aan het hoofd van de Europese Commissie rechtvaardigen.

De economische groei, de investering in innovatie en opleiding en de bestrijding van de werkloosheid zijn van fundamenteel belang om het Europese integratieproces in goede banen te leiden en het zijn tevens de prioriteiten die de heer Barroso vooropstelt voor de toekomst.

Op een moment dat de economische en financiële situatie wereldwijd te wensen overlaat, heeft Europa een sterke leider nodig die in staat is het Europese project nieuw leven in te blazen.

Om al deze en nog vele andere redenen ben ik van oordeel dat de heer Barroso de ideale voorzitter is om tijdens het komende mandaat het lot van de Europese Unie in handen te nemen.

Frédérique Ries (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Evenals 381 van mijn collega's heb ik de kandidatuur van de heer Barroso als hoofd van de Commissie gesteund. Ik heb dat om verschillende redenen gedaan, waarvan een van de belangrijkste waarschijnlijk is dat sommigen de kandidaat bijzonder onrechtvaardig behandelen. Ik hoor hier en daar mensen dromen over een nieuwe Delors, terwijl ze vergeten dat de wereld en Europa ondertussen veranderd zijn. Het Europa van de twaalf, van Kohl en Mitterrand, bestaat niet meer en zal waarschijnlijk nooit meer terugkomen.

Als eerste voorzitter van een Commissie van 25 lidstaten en vervolgens van 27, had de heer Barroso de moeilijke taak om de uitbreiding in 2004 te leiden. Een mandaat van consolidatie. Het tweede mandaat zal in het teken staan van ambitie. Daar hoop ik op en ik stel daarvoor vertrouwen in hem. En ik weiger om tovenaarsleerling te spelen en te wachten, niet op Godot, maar op een hypothetische andere kandidaat die de Raad helemaal niet van plan is naar voren te schuiven. Ik weiger te wachten en onze instellingen en het krediet dat Europa nog heeft bij de Europeanen verder te ondermijnen. Dus ja, wij verwachten dat hij zijn beloften houdt, zoals de strijd tegen de klimaatverandering, tegen discriminatie en de dringende gezamenlijke reactie op de economische en sociale crisis. Het nogmaals uitstellen van deze stemming zou een verkeerde keuze zijn geweest. Wachten op een spookkandidaat zou een vergissing zijn geweest.

Nuno Teixeira (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Een sterk en ambitieus voorzitterschap van de Europese Commissie is essentieel om te waarborgen dat Europa op het wereldtoneel opnieuw het voortouw neemt en daarbij een evenwicht zoekt tussen enerzijds economische en politieke doelstellingen en anderzijds sociale en territoriale samenhang. De Europese prioriteiten moeten op pragmatische wijze worden vastgesteld, evenwel zonder dat de waarden die aan het Europese project ten grondslag liggen met voeten worden getreden.

Er staan ons tal van uitdagingen te wachten, te beginnen met de hervorming van de Gemeenschapsbegroting. Bij de aanpak van deze uitdagingen moet Europa bewijzen dat het in staat is op tal van gebieden de wereldagenda vast te stellen, onder meer in de strijd tegen de klimaatverandering en de regulering van de financiële markten. Op een moment dat de werkloosheid in tal van lidstaten de pan uit rijst, moet gezocht worden naar een duurzame uitweg uit de huidige economische en sociale crisis. Deze doelstelling moet de lidstaten verenigen op basis van het beginsel van solidariteit en versterking van de interne markt.

Ik steun de herverkiezing van José Manuel Durão Barroso tot voorzitter van de Europese Commissie omdat ik van oordeel ben dat hij de nodige kwaliteiten bezit om tegemoet te komen aan de verwachtingen die wij van hem hebben, omdat het mijns inziens een eer is voor Portugal dat hij deze functie bekleedt en omdat ik vind dat een kleine, geïsoleerde, afgelegen en ultraperifere regio als Madeira er baat bij heeft dat de Commissie wordt voorgezeten door iemand die de realiteit van de regio begrijpt.

Frank Vanhecke (NI), *schriftelijk*. – Ik heb tegen de herbenoeming van Barroso aan het hoofd van de Europese Commissie gestemd omdat hij de voorbije vijf jaren als het ware symbool stond voor een Commissie die op bijzonder arrogante wijze en met misprijzen de democratische verwerping van het Verdrag van Lissabon naast zich neerlegde. Barroso pleitte ook herhaaldelijk voor nieuwe massale immigratie en minimaliseerde constant de problemen betreffende de potentiële toetreding van Turkije tot de EU. Het is ook tekenend dat Barroso gisteren weigerde te antwoorden op de terechte vraag van een Britse collega over zijn voornemen

om een Eurocommissaris voor de mensenrechten - intern voor de EU - te benoemen. Big Brother Europa marcheert, maar niemand mag het blijkbaar weten, zelfs Parlementsleden niet.

Derek Vaughan (S&D), schriftelijk. – (EN) Ofschoon het niet mijn gewoonte is mij van stemming te onthouden, had ik bij de stemming van vandaag over de verkiezing van de voorzitter van de Commissie het gevoel dat onthouding van stemming de juiste keuze was. Ik erken dat de heer Barroso een aantal concessies heeft gedaan, bijvoorbeeld wat betreft de kwestie van de sociale-effectbeoordelingen. De heer Barroso heeft echter niet laten zien dat hij bereid is met voorstellen te komen waar de S&D-Fractie belang aan hecht, bijvoorbeeld het versterken van de detacheringsrichtlijn, een richtlijn die van essentieel belang is voor de bescherming van werknemers in Wales. Verder hebben we behoefte aan concretere toezeggingen over de portefeuilles van de nieuw benoemde commissarissen en verwachten we van de heer Barroso een duidelijke uitleg over de organisatie van het volgende college. Ik denk dat het pleidooi van de heer Barroso voor het bestrijden van de sociale dumping in Europa bij lange na niet toereikend is. Om deze en bovengenoemde redenen heb ik besloten mij van stemming te onthouden.

Bernadette Vergnaud (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb tegen de kandidatuur van de heer Barroso gestemd, vooral omdat ik geloof in een echt politiek Europa, dat geen genoegen kan nemen met een Commissie die onderdanig is aan de wensen van de grote hoofdsteden. Ik vind ook dat je geen campagne kunt voeren door een nieuw Europees leiderschap te verlangen om vervolgens een blanco volmacht te verstrekken aan een bezinger van het liberalisme met een programma waarin ambitie en waarden deerlijk ontbreken. Een man die zich heeft verscholen achter het concept van "betere regelgeving" voor "minder regelgeving" bij alles waar ik als socialist voor strijd: bescherming van de openbare diensten, sociale bescherming van werknemers, het respecteren van gezondheidszorgstelsels, regulering van de financiële economie, bescherming van consumenten en het milieu tegen de macht van industriële concerns. Uit respect voor mijn overtuigingen en die van de kiezers, denk ik dat deze waarden niet op losse schroeven kunnen worden gezet door berekening en misleidende spelletjes, gericht op onbeduidende concessies van de kant van de conservatieven die de meerderheid hebben in de lidstaten, het Parlement en de Commissie, en die maar door zullen gaan met hun deregulerende beleid.

Dominique Vlasto (PPE), schriftelijk. – (FR) Hoewel de stemming over de voorzitter van de Europese Commissie geheim is, wil ik graag openlijk mijn steun uitspreken voor de kandidaat van onze politieke richting, José Manuel Barroso, die ik van harte feliciteer met zijn herverkiezing. Het was logisch dat de voorzitter van de toekomstige Commissie uit onze gelederen zou komen, omdat de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) de Europese verkiezingen heeft gewonnen. De heer Barroso is dan ook gemakkelijk herkozen, ondanks de vruchteloze opwindings van het verdeelde links en de Groenen, die evenwel niemand hadden om voor te dragen. Ik verheug me ook over zijn nogmaals bevestigde toezegging om nauw samen te werken met ons Parlement, waarbij hij zal kunnen rekenen op onze vastberadenheid en steun telkens als er over de voorstellen van ons Europese project gestemd moet worden. Het Parlement en de Commissie kunnen nu onverwijld aan het werk, wat het belangrijkste was in deze moeilijke periode waarin vele uitdagingen wachten om snel aangepakt te worden voor alle Europeanen. Nu Europa verwickeld is in de onderhandelingen over de G-20 en het klimaat, is het bovendien belangrijk dat het verenigd is en goed functioneert: de heldere en duidelijke stemming van vandaag versterkt Europa ook tegenover de andere wereldmachten.

Gezamenlijke ontwerpresolutie: Bosbranden van deze zomer (2009) (RC-B7-0039/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik heb vóór de resolutie van het Europees Parlement van 16 september 2009 over de bosbranden in de zomer van 2009 gestemd. Deze resolutie volgt op verscheidene andere, die de frequentie, de ernst, de complexiteit en de gevolgen van natuurrampen en rampen van menselijke oorsprong in Europa, die de laatste jaren steeds vaker voorkomen, benadrukken. Het verschijnsel van de bosbranden wordt verergerd door de leegloop van het platteland, het geleidelijk verdwijnen van traditionele boswijzen, onvoldoende onderhoud van de bossen, het bestaan van uitgestrekte bossen van dezelfde boomsoort, de aanplant van ongeschikte boomsoorten, het ontbreken van een doeltreffend preventiebeleid, de lichte straffen voor brandstichting, en door de gebrekkige toepassing van wetten die illegale bouw verbieden en herbebossing garanderen. Ik betreur het dat de Commissie, ondanks verzoeken van het Parlement, geen stappen heeft ondernomen om een Europese civiele beschermingsmacht in te stellen, en ik juich het optreden van mijn vriend de heer Barnier toe die de instelling ervan al lang geleden heeft voorgesteld. Tot slot, nu de particuliere verzekeringsmaatschappijen geen branddekking bieden voor de bossen, moet er, gezien het feit dat de particuliere sector in gebreke blijft, dringend gekeken worden naar een openbaar/particulier collectief instrument om de bossen tegen storm en brand te verzekeren.

Carlos Coelho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Helaas nemen de frequentie en intensiteit van droogteperioden en bosbranden steeds meer toe in Zuid-Europa. Dat heeft immense gevolgen gehad: verlies aan mensenlevens (elf dodelijke slachtoffers alleen al deze zomer), teruggang in economische activiteit en milieuschade, met name door oprukkende woestijnvorming. Zo is in het laatste decennium jaarlijks circa 400 000 hectare Europees bos verloren gegaan.

Klimaatverandering draagt bij aan de stijging van het aantal natuurrampen, maar nog steeds waren veel gevallen onvoorspelbaar of veroorzaakt door criminele handelingen. Er moet daarom wetenschappelijk onderzoek worden ontwikkeld met het oog op een verbetering van de risicobeoordelingsprocedures, brandpreventiesystemen en brandbestrijdingsfaciliteiten. Ook moeten de vereiste financiële middelen worden vrijgemaakt.

We hebben een Europese strategie nodig voor de bestrijding van natuurrampen, en de interoperabiliteit en coördinatie van de verschillende communautaire instrumenten moeten worden verbeterd. De lidstaten moeten meer werk maken van samenwerking en coördinatie om solidariteit en spoedige mobilisatie van aanvullende middelen ter bestrijding van deze rampen te waarborgen.

Ik roep het voorzitterschap van de Raad op snel een besluit te nemen over de verordening betreffende het nieuwe Solidariteitsfonds om de transparantie te verhogen en de mobilisatie van dit Fonds in geval van een noodsituatie flexibeler te laten verlopen.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Zuid-Europa wordt geteisterd door rampen (droogte en branden) die mensenlevens, economieën en lokale ecosystemen in gevaar brengen en tot gevolg hebben dat uitgestrekte gebieden die vroeger bevolkt waren en bewerkt en verzorgd werden thans stilaan ten prooi vallen aan woestijnvorming. Het gaat niet langer om een probleem dat bepaalde landen treft, maar om een kwestie met ernstige gevolgen die grensoverschrijdende proporties begint aan te nemen en derhalve een antwoord op Europees niveau verdient.

Zoals ik al eerder zei, heeft de Europese Unie er baat bij om ook in tegenspoed de handen ineen te slaan en gebruik te maken van middelen zoals het Solidariteitsfonds en systemen en methoden waarmee de oorzaken van het probleem kunnen worden aangepakt, de gevolgen van de rampen kunnen worden verlicht en kan worden voorzien in een flexibel, snel en passend antwoord.

Behalve de Europese Commissie, die een voortrekkersrol moet spelen bij het zoeken naar oplossingen en het toepassen van beste praktijken, is het aan de gehele bosbouwsector om kennis uit te wisselen, oplossingen vast te stellen en manieren te bedenken die kunnen bijdragen aan de diversificatie van de met de bosbouw samenhangende activiteiten.

Een van onze Portugese kinderliedjes zegt dat een boom een vriend is. De Europese Unie moet deze vriendschap belonen en zodoende de toekomst van de plattelandsgebieden veiligstellen.

João Ferreira (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) De reden waarom ik heb voor gestemd, is gekoppeld aan de overtuiging dat er daadwerkelijke solidariteit nodig is en onmiddellijk financiële middelen beschikbaar moeten worden gesteld om met de nodige urgentie een oplossing aan te kunnen dragen voor de gevolgen van de bosbranden van afgelopen zomer. Immers, de geteisterde gebieden en de getroffen bevolking verkeren in een dramatische situatie vanuit zowel sociaal oogpunt als op milieuvlak.

Ik ben echter van oordeel dat de resolutie meer nadruk zou moeten leggen op het effect van bepaalde Europese beleidsmaatregelen – met name op het gebied van de landbouw – die tot gevolg hebben dat de bevolking het platteland en de productiesystemen verlaat, en op activiteiten die bijdragen aan een preventieve aanpak van het probleem van de bosbranden.

De gevolgen van het GLB behoren, vooral in landen zoals Portugal, tot de onderliggende oorzaken van de bosbranden die tegenwoordig jaar na jaar uitgestrekte gebieden verwoesten. Samenwerking tussen de lidstaten in de strijd tegen dit soort branden is mogelijk en wenselijk. Ze mag echter niet worden gebruikt als middel om belangrijke elementen aan de individuele soevereiniteit van de lidstaten te onttrekken. Ik denk daarbij aan maatregelen inzake civiele bescherming en controle- en interventieacties op het eigen grondgebied.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Deze zomer hebben bosbranden wederom het zuiden van Frankrijk geteisterd. Net als in Europese buurlanden hebben onze burgers strijd moeten leveren met het vuur en hebben de rampzalige branden niet alleen tot materiële schade geleid, maar ook tot menselijk lijden. Daarom ben ik voorstander van de instelling van een onafhankelijke en permanente Europese reactiemacht, die tot taak zou moeten hebben om de lidstaten en de regio's die getroffen worden door branden en andere

rampen bij te staan. Zoals we in ons verzoek aan de Commissie hebben gesteld, hebben we behoefte aan een strategie voor het behoud van de ecosystemen waar onze natuurparken, zoals de Bauges, de Ardèche of de Luberon, zo rijk aan zijn, tezamen met een financiering die bestemd is voor preventieacties en voor herstel van verwoeste ecosystemen. Een beroep op het gemeenschappelijk landbouwbeleid zou gerechtvaardigd kunnen worden voor de preventie van de verspreiding van bosbranden, die vaak veroorzaakt wordt door de aanwezigheid van overvloedig struikgewas in bepaalde gebieden. Tot slot heb ik me uitgesproken voor een beroep op het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, dat vandaag door de Raad is geblokkeerd terwijl de nood nog steeds schrikbarend hoog is.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *schriftelijk*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, in het debat van maandag over de bosbranden in de zomer van 2009 zei ik dat de natuurlijke omstandigheden met de klimaatverandering anders zullen worden. Dat is een feit dat niet in twijfel kan worden getrokken. Dat verklaart echter niet het ontstaan van milieurampen, vooral niet als dezelfde verschijnselen zich om de paar jaar voordoen. Wij kunnen en moeten beter voorbereid zijn. Daarom moest ik vandaag tegen het standpunt van mijn eigen fractie stemmen met betrekking tot amendement 5 en eerlijk gezegd verbaast dat standpunt mij zeer. Het wordt hoog tijd dat de lidstaten van de Europese Unie in de spiegel kijken. Het is zeer juist te zeggen dat de door bosbranden veroorzaakte schade voorkomen had kunnen worden als bepaalde lidstaten doeltreffender preventieve maatregelen hadden ontwikkeld en meer hadden gedaan tegen criminele activiteiten bij het verwerven van meer land om op te bouwen.

Onze politieke omgeving mag er niet een zijn waarin mensen hun ogen sluiten voor de feiten. Dat komt niemand ten goede, vooral niet wanneer het gaat om de schaal van de menselijke tragedies die veroorzaakt worden door bosbranden. Er is geopperd dat de klimaatverandering een oorzaak is van de toename van het aantal bosbranden en het is waar dat men zich ook in Europa moet voorbereiden op langere bosbrandperiodes dan de normale periode van juni tot en met september. De zomers beginnen eerder en zijn warmer en droger, vooral in het zuiden, en het risico op branden neemt daardoor toe. Het feitelijke probleem van de branden ligt echter heel ergens anders dan in de voortdurend veranderende natuurlijke omstandigheden. Je aanpassen aan een veranderend milieu is iets anders dan het accepteren van starre slechte gewoonten en onvoorbereid zijn.

Willy Meyer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (ES) In Griekenland heeft het vuur 130 000 olijfbomen en vele hectaren wijngaarden verwoest, het heeft vee, bijenkorven, opslagplaatsen, stallen en een groot aantal kassen en huizen vernietigd. In Spanje zijn 95 769 hectaren verwoest als gevolg van de bosbranden, waarbij elf doden zijn gevallen en de schade geschat wordt op 395 miljoen euro.

De sociale, economische en milieuschade die de bosbranden hebben aangericht aan de lokale economie, de productieactiviteit en het toerisme, is enorm, en er moet dan ook een steunregeling komen voor de getroffen burgers en voor het herstel van het milieu in zijn oude staat, door een snel nationaal en communautair ingrijpen.

Wij dringen er bij de Commissie op aan het huidige Solidariteitsfonds van de Europese Unie onverwijld te mobiliseren voor het vrijmaken van de middelen die nodig zijn voor het ondersteunen van de herstelplannen van de getroffen regio's, voor de wederopbouw van hun productiepotentieel en voor herbebossing van de afgebrande gebieden.

De ontbossing is deels te wijten aan de aanleg van snelwegen of spoorwegen. De Commissie zal regelingen moeten instellen om ervoor te zorgen dat in de openbare werken die met EU-geld bekostigd zijn een deel van de overheidsinvestering bestemd wordt voor de verbetering, het onderhoud en de uitbreiding van de openbare bossen.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Helaas drukten verwoestende bosbranden in Zuid-Europa ook hun stempel op de zomer van 2009. Deze branden veroorzaakten grote materiële en ecologische schade. In dit verband is duidelijk geworden dat brandstichters die profiteren van het vernietigen van de bossen, worden aangemoedigd door gebrekkige bosregisters, als die er überhaupt zijn, of doordat een duidelijke definitie van de bestemming van gebieden ontbreekt. Het was daarom belangrijk dat deze ontwerpresolutie ook een oproep deed aan de lidstaten om deze registers te herzien of te wijzigen.

Naast herbebossing is het vooral nodig dat deskundigen, brandweerkorpsen en andere teams die worden ingezet, samenwerken, zowel in noodsituaties als ter voorkoming daarvan. Deze ontwerpresolutie bevat redelijke voorstellen met betrekking tot de manier waarop de lidstaten op grond van het solidariteitsbeginsel door de Gemeenschap kunnen worden ondersteund in het geval van rampen. Daarom heb ik voor de gemeenschappelijke ontwerpresolutie over de bosbranden tijdens de zomer van 2009 gestemd.

Frédérique Ries (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Laten we direct zeggen dat het voorkomen van natuurrampen of de aanpassing aan klimaatveranderingen niet gemakkelijk is. Ook al doet de Europese Unie het wat beter dan andere regio's in de wereld door de instelling van een systeem voor intensieve civiele bescherming en de welkome financiële bijdragen van het Solidariteitsfonds, toch wordt jaarlijks niet minder dan 600 000 hectare verwoest.

En dan heb ik het alleen nog maar over de bosbranden in het Middellandse Zeegebied, met als dieptepunt de branden tijdens de zomer van 2009 in de heuvels rond Athene. Twee voorstellen lijken me noodzakelijk om de situatie te verbeteren. Ten eerste moet het rapport van de heer Barnier uit 2006 over de Europese civiele beschermingsmacht in zijn geheel worden uitgevoerd. We wachten nog steeds op de Europese groenhelmen om uitvoering te geven aan een Europees beleid op het gebied van civiele bescherming, waar de burgers om hebben gevraagd. Ten tweede is het van belang dat de Commissie het recht heeft om te zien wat er lokaal gebeurt. Het zou op zijn minst verbazingwekkend zijn als er Europese subsidies zouden worden verleend, terwijl sommige bosbranden waarschijnlijk door criminelen worden veroorzaakt met als enige doel om de grond geschikt te maken voor bebouwing.

Joanna Senyszyn (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb voor de resolutie over de bosbranden tijdens de zomer van 2009 gestemd. Dit jaar hebben branden in de Europese Unie al meer dan tweehonderdduizend hectare bossen verwoest. Dat is meer dan in heel 2008 samen! Polen behoort tot de EU-landen waar het risico op bosbranden het grootst is. In april 2009 werd het hoogste aantal branden in de afgelopen vijf jaar genoteerd.

We dienen dringend doeltreffende maatregelen te nemen om de klimaatverandering binnen de perken te houden, aangezien zij een van de voornaamste oorzaken van branden is. Een andere belangrijke kwestie in de aangenomen resolutie betreft de coördinatie van de communautaire mechanismen ter voorkoming van de klimaatverandering en met name een efficiënt gebruik van het Solidariteitsfonds om de gevolgen van branden te beperken.

Daarenboven moeten we een Europese structuur in het leven roepen die snel tussenbeide kan komen in geval van natuurrampen. Dit zou een financiële en organisatorische aanvulling zijn op de maatregelen die door de lidstaten worden genomen. Ik hoop dat deze resolutie van het Europees Parlement aangaande het beperken van de gevolgen van bosbranden naar behoren in overweging zal worden genomen door de Commissie en haar ertoe zal aanzetten om zelf meer actie te ondernemen op dit gebied.

Catherine Stihler (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik ben ingenomen met het debat van vandaag over bosbranden. De verwoesting van veel prachtige natuurgebieden is voor ons allen een groot verlies. We moeten solidariteit tonen met onze collega's en de getroffen landen te hulp schieten.

Nuno Teixeira (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Uit recente studies blijkt dat de bossen van Madeira de laatste 36 jaar met bijna vijfduizend hectare gegroeid zijn dankzij de herbebossingsprojecten van de regionale regering en de initiatieven van milieuorganisaties. Deze ontwikkeling is des te opmerkelijker omdat zij haaks staat op de nationale trend. Dit onschatbare patrimonium moet beschermd worden. Het is een feit dat wij bosbranden naar behoren moeten kunnen aanpakken, maar anderzijds lijkt het mij essentieel dat de beschikbaar gestelde middelen evenwichtig worden verdeeld over de preventie, de detectie en de bestrijding van branden. Ik heb voor deze resolutie gestemd, omdat ik van oordeel ben dat dit beleid op Europees niveau bevorderd kan worden door middel van een strategie voor solidariteit die de acties ter bestrijding van bosbranden coördineert en voorziet in een doeltreffende preventie van risicogedrag.

Deze aanpak, waarbij ultraperifere regio's bijzondere aandacht verdienen, moet zowel overheden als eigenaars van bosgronden betrekken bij het opschonen van bossen, het aanplanten van autochtone soorten en het herbevolken van plattelandsgebieden. Voorts moet crimineel gedrag op passende wijze worden gestraft binnen de lidstaten. Een flexibele toepassing van de procedures die ten grondslag liggen aan het gebruik van de bestaande en nieuwe structuurfondsen, waaronder het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, zal waarborgen dat de bevolking die geconfronteerd wordt met verlies van landbouwgrond, huisvesting en vee ten gevolge van branden en andere rampen sneller geholpen kan worden.

Frank Vanhecke (NI), *schriftelijk*. – Bij de eindstemming over de compromisresolutie over de nasleep van de bosbranden in 2009 heb ik mij onthouden. Ik constateer namelijk dat dit Parlement in meerderheid van oordeel is dat de bestrijding van bosbranden op Europees niveau zich niet mag beperken tot steun en coördinatie, maar dat er waarachtig een soort eigen Europese brandweerkorps moet worden opgericht, een zoveelste Europese instelling die zeer veel centen gaat kosten om dubbel werk te verrichten.

Het is in elk geval een illustratie van het feit dat het er de Eurofederalisten minder om te doen is efficiënt en oordeelkundig ons continent te besturen dan wel een "statement" te maken: alles moet per se Europees geregeld worden - in weerwil van het zo dikwijls bejubelde subsidiariteitsprincipe.

(De vergadering wordt om 12.50 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

9. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

10. Financiële diensten (ondertekening van besluiten)

De Voorzitter. – In de medebeslissingsprocedure worden wetgevingsbesluiten ondertekend door de Voorzitter van het Europees Parlement en het fungerend voorzitterschap van de Raad. Alvorens we de vergadering hervatten wordt een wetgevingspakket ondertekend, waarmee dit kracht van wet krijgt. Namens de Raad zal Cecilia Malmström, minister van Europese Zaken, tekenen. Ik ben erg blij dat commissaris Benita Ferrero-Waldner vandaag ook aanwezig is.

Ik wil kort ingaan op de wetgevingsbesluiten die we vandaag ondertekenen. Het is vandaag, aan de vooravond van de buitengewone EU-top ter voorbereiding op de G20-top in Pittsburgh een goede gelegenheid om de rol van het Europees Parlement als medewetgever te versterken. Mij is gevraagd om bij het diner van de staatshoofden en regeringsleiders het Europees Parlement te vertegenwoordigen. Wij, de Europese Unie, bereiden ons voor op onze deelname aan de G20-top in Pittsburgh.

We nemen vandaag in het kader van de medebeslissingsprocedure een belangrijk pakket van vier verschillende wetgevingsbesluiten aan als reactie op de financiële crisis. Wat zit er in dat pakket? Welnu, een kapitaalvereistenrichtlijn, een verordening over ratingbureaus, een nieuwe verordening over grensoverschrijdende betalingen en een besluit tot vaststelling van een nieuw programma ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van financiële diensten, financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen.

De richtlijn en de verordeningen zijn bedoeld om de investeerders en het financiële stelsel van de Europese Unie te beschermen, de consumentenrechten beter te waarborgen en het toezicht te verbeteren. Deze teksten moeten helpen de financiële markten te stabiliseren. We doen hiermee wat we al hadden aangekondigd, maar de wetgeving die we ondertekenen is opgesteld door het Parlement in de vorige zittingsperiode. Wil minister Malmström misschien nog iets zeggen voordat we overgaan tot de ondertekening?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, we staan op het punt om een aantal wetgevingsbesluiten te ondertekenen die een uiterst centrale plaats innemen in de reactie van de EU op de financiële en economische crisis die Europa zo hard heeft getroffen en die haar sporen zal blijven nalaten. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om het Tsjechische voorzitterschap te bedanken, dat erg hard heeft gewerkt om die wetgevingsbesluiten op korte termijn tot stand te brengen. Dankzij het Tsjechische voorzitterschap zijn we erin geslaagd snel een zo succesvolle samenwerking tussen de Raad en het Parlement alsmede snelle en effectieve overeenkomsten tot stand te brengen.

Zoals ik eerder al zei, zijn we gematigd optimistisch wat de economische situatie betreft, maar we weten ook dat vele landen in de komende tijd hard getroffen zullen worden door werkloosheid. Daarom hebben wij in het Parlement, de Raad en de Commissie nog altijd reden om nauw samen te werken. Ik kijk uit naar deze samenwerking en ik ben er trots op deze wetgevingsbesluiten samen met u, mijnheer de Voorzitter, te mogen ondertekenen.

De Voorzitter. – Ik wil er graag op wijzen dat wat we hier doen een uiting is van de continuïteit van de taken van de Raad, het Parlement en de Commissie. Er zijn ondertussen verkiezingen geweest voor het Europees Parlement, maar die hebben geen enkele belemmering gevormd voor onze activiteiten en ons werk.

Ik zou nu minister Malmström graag willen uitnodigen voor de gezamenlijke ondertekening, die aan deze tafel zal plaatsvinden. Ik wil ook commissaris Ferrero-Waldner uitnodigen, de voormalige voorzitter van de Commissie economische en monetaire zaken, mevrouw Berès, en haar opvolgster, mevrouw Bowles – ik wil u beiden verzoeken hier naar het midden te komen – evenals de rapporteurs – aanwezig zijn de heer

Karas en de heer Gauzès. U zult allen aanwezig zijn bij de ondertekening, die wordt verricht door de minister en mij.

Ik wil er ook graag op wijzen dat mevrouw Starkevičiūtė en de heer Hoppenstedt als rapporteurs hebben opgetreden, maar niet langer lid van het Europees Parlement zijn, aangezien zij afgevaardigde waren tijdens de vorige zittingsperiode.

Wij gaan nu over tot de ondertekening van de besluiten.

VOORZITTER: DAGMAR ROTH-BEHRENDT

Ondervoorzitter

11. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

12. Samenstelling interparlementaire delegaties: zie notulen

13. Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst EG / Tadzjikistan (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

– de verklaringen van de Raad en de Commissie over de sluiting van een Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EG en de Republiek Tadzjikistan, en

– de aanbeveling (A7-0007/2009) van Alojz Peterle, namens de Commissie buitenlandse zaken, betreffende het voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie inzake de sluiting van een Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Tadzjikistan, anderzijds

(12475/2004 – 11803/2004 – C6-0118/2005 – 2004/0176(AVC)).

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, geachte Parlementsleden, mevrouw de commissaris, mijnheer Peterle, ik ben blij dat ik vanmiddag de mogelijkheid heb om de betrekkingen tussen de EU en Tadzjikistan te bespreken, en met name het belang dat wij hechten aan het leggen van een nieuwe grondslag voor onze betrekkingen met het land door het sluiten van een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst.

Ik weet dat het Europees Parlement grote belangstelling voor deze kwestie heeft. Al in februari 2008 spoorde u de lidstaten in uw resolutie over een EU-strategie voor Centraal-Azië aan om de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst snel te ratificeren en bevestigde u zodoende de bedoeling van het Parlement om de overeenkomst in de nabije toekomst aan te nemen.

Nu is de overeenkomst geratificeerd en koesteren we de sterke wens om de resterende stappen zo snel mogelijk te zetten, zodat de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zo snel mogelijk – hopelijk nog voor het eind van het jaar – in werking kan treden. In dat geval zal het een duidelijk signaal zijn dat we een nieuw hoofdstuk in de betrekkingen tussen de Europese Unie en Tadzjikistan beginnen.

Tadzjikistan is een belangrijk onderdeel van onze algemene strategie voor Centraal-Azië. Dit moeilijk toegankelijke land is één van de armste landen ter wereld. Het heeft ook een slecht bewaakte grens met Afghanistan en is daardoor een belangrijke smokkelroute voor drugs, en voor radicale moslims een toegangsweg tot de regio. Daarom hebben wij er groot belang bij Tadzjikistan te steunen, voor het land zelf en om onze gemeenschappelijke problemen proberen op te lossen. Dat doen we al via een aantal contacten. In juli stuurde het Zweedse voorzitterschap een groep op hoog niveau naar de regio en gisteren vond in Brussel een ministerconferentie plaats met Centraal-Azië.

Tadzjikistan is echter één van de zeer weinige landen aan de oostelijke grens van de EU waar we na de Koude Oorlog nog geen globale overeenkomst mee hebben gesloten. Als we alle kwesties die ik net heb genoemd serieus willen aanpakken, moeten we een geschikt kader voor onze toekomstige betrekkingen tot stand brengen. Er moeten betere regelingen komen voor politieke dialoog en praktische samenwerking met Tadzjikistan, zodat ze de gemeenschappelijke uitdagingen waarmee de regio wordt geconfronteerd, beter weerspiegelen. Met een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zou het mogelijk zijn kwesties van gemeenschappelijk belang op een gestructureerdere manier te bespreken: mensenrechten, het beginsel van

de rechtsstaat, de strijd tegen drugshandel en georganiseerde misdaad, alsmede terrorisme en organisatie van het geloof.

Tenzelfdertijd moeten we vooruitgang boeken met betrekking tot democratie, behoorlijk sociaal bestuur en mensenrechten in de regio. We zijn er ons terdege van bewust dat dit geen gemakkelijke taak is. Ik ben daarom erg ingenomen met de gestructureerde dialoog met Tadzjikistan over mensenrechten, die ons in staat stelt een oprechte discussie te voeren. De tweede ronde van die dialoog vindt op 23 september in Dusjanbe plaats.

We moeten Tadzjikistan blijven aanmoedigen om met een hervormingsprogramma te beginnen. De ontwikkelingen zijn vaak zeer zorgelijk. We zouden in het land een democratischere houding willen zien wat betreft het recht van vereniging, vrijheid van godsdienst, mediavrijheid en de ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld. We moeten ons uiterste best doen om Tadzjikistan ervan te overtuigen dat de rechtsstaat moet worden geëerbiedigd in de strijd tegen illegale activiteiten, drugshandel en terrorisme. We moeten beklemtonen dat mensenrechten en fundamentele vrijheden gerespecteerd moeten worden als manier om etnische of culturele conflicten te voorkomen.

We zijn ook erg bezorgd over de omvangrijke corruptie in het land. Zij is nefast voor zowel de ontwikkeling van Tadzjikistan als voor effectieve bijdragen van donoren. We zouden alle beschikbare kanalen moeten gebruiken om er bij de Tadzjiekse autoriteiten op aan te dringen om dat probleem zo snel mogelijk aan te pakken. We kunnen er niet omheen dat alle transitkanalen – of in ieder geval een groot aantal – door Tadzjikistan lopen. Het land is kwetsbaar voor radicale bewegingen en internationale georganiseerde misdaad. We moeten Tadzjikistan meer steun geven om die activiteiten te bestrijden, en tegelijkertijd alternatieve inkomstenbronnen aanbieden. Die strategie vertoont veel gelijkenissen met ons engagement in Afghanistan en onze inspanningen om dat land te stabiliseren. We zijn ingenomen met de belangstelling van Tadzjikistan om samen te werken en steunen zijn inspanningen.

Tadzjikistan heeft blijk gegeven van een open en constructieve houding ten aanzien van discussies over onze gemeenschappelijke uitdagingen. Dat is positief. Die dialoog is een belangrijk onderdeel van de steun die we Tadzjikistan bieden bij zijn inspanningen om de samenwerking met zijn burens te verbeteren en oplossingen te vinden voor dringende en complexe regionale problemen, zoals de klimaatverandering, water- en grensbeheer. Aangezien we er groot belang bij hebben dat vele van die problemen effectiever en efficiënter aangepakt worden, ben ik ingenomen met de mogelijkheid om nieuwe grondslag voor onze betrekkingen met Tadzjikistan te leggen. De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst geeft ons een kader waarbinnen we de bilaterale betrekkingen verder kunnen ontwikkelen en zodoende tot het globale doel van onze strategie in heel Centraal-Azië bijdragen. Daarom roep ik dit Parlement op zijn goedkeuring te hechten aan het sluiten van de overeenkomst, zodat ze zo snel mogelijk in werking kan treden.

Benita Ferrero-Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ten eerste wil ik de heer Peterle graag bedanken voor zijn uitstekende verslag, en ook de resolutie, waarin een heel goede analyse wordt gegeven van de situatie in Tadzjikistan en aanbevelingen worden gedaan die ik kan ondersteunen.

Sinds de EU-strategie voor Centraal-Azië in juni 2007 werd aangenomen, zijn onze banden met alle Centraal-Aziatische landen tot ons wederzijdse voordeel aangehaald. Onze onderlinge contacten zijn frequenter geworden, en we zien nu allemaal in wat de voordelen zijn van een grotere samenwerking op het gebied van veiligheid, grensbeheer- en controle, educatie, bestuur en diversificatie van de energievoorziening. Dankzij de strategie begint een nieuw soort partnerschap met de vijf Centraal-Aziatische republieken vorm te krijgen.

Maar deze overkoepelende strategie wordt duidelijk geschraagd door afzonderlijke en verschillende bilaterale verhoudingen die de diverse aspiraties en denkrichtingen van de desbetreffende landen weerspiegelen. Zoals u allemaal weet, wordt onze samenwerking met Tadzjikistan op dit moment nog steeds bepaald door de handels- en samenwerkingsovereenkomst die in 1989 met de Sovjet-Unie is gesloten, en die in 1994 door Tadzjikistan is bekrachtigd. Deze overeenkomst vormt geen volledige afspiegeling meer van onze ambities in het kader van onze strategie voor Centraal-Azië, en ondersteunt ook niet de verhouding die we momenteel met Tadzjikistan willen hebben.

Uw instemming met de nieuwe Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst EG/Tadzjikistan, waar u vandaag over debatteert, zou daarom een belangrijke stap vooruit betekenen, waarmee we onze samenwerking met dit land kunnen verbreden en verdiepen.

Zoals al gezegd, wordt Tadzjikistan vandaag de dag met grote economische en maatschappelijke uitdagingen geconfronteerd. Het is belangrijk – en ook in het belang van Europeanen – dat Tadzjikistan zijn problemen

met succes kan aanpakken. Dit is een land dat over een lengte van bijna 1 500 kilometer aan Afghanistan grenst en dat dichtbij de Swatvallei in Pakistan ligt. Het is een grondgebied dat gevoelig is voor uitbreiding vanuit deze conflictgebieden en voor infiltratie door islamitische militanten.

Ook is Tadzjikistan van groot strategisch belang bij de pogingen de stroom van illegale drugs vanuit Afghanistan naar Europa te stuiten. Een grotere samenwerking met de Europese Unie kan er daarom toe bijdragen dat de verspreiding van instabiliteit wordt tegengegaan.

Een van de belangrijkste factoren in de kwetsbaarheid van Tadzjikistan is zijn zwakke economie. De armste van de Centraal-Aziatische republieken is vanwege de wereldwijde neergang zwaar getroffen door een aanzienlijke verlaging van de prijzen voor aluminium en katoen. Tezamen met een daling in de afdracht van 34 procent tijdens het eerste halfjaar van 2009 geeft dit reden tot bezorgdheid dat het armoedecijfer misschien zal stijgen, en dat zo'n hachelijke sociaaleconomische situatie maatschappelijke onrust kan uitlokken.

Ik denk dat we met het ondersteunen en stimuleren van onmisbare hervormingen nu op de juiste weg met Tadzjikistan zitten. Dit is ook waar de regelmatige bezoeken van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie, de heer Morel, en mijn eigen bezoek in het voorjaar van 2008 op gericht waren. Er is vooruitgang, maar er moet beslist nog meer gebeuren. De regering heeft duidelijk gemaakt dat zij naast meer handel en samenwerking ook bereid is maatregelen te implementeren om het maatschappelijke welzijn, de volksgezondheid en het onderwijs te verbeteren, de corruptie aan te pakken en de mensenrechten te verbeteren.

Het feit dat president Rahmon de functie van ombudsman heeft gecreëerd is toe te juichen. De ombudsman zal voor ons een belangrijke contactpersoon zijn in de volgende ronde van de dialoog tussen de Europese Unie en Tadzjikistan over de mensenrechten op 23 september, waar u het over had. De hervorming van het rechtswezen komt nog maar langzaam op gang, maar we hopen dat de regering de aanbevelingen van een in Dusjanbe gehouden seminar van het maatschappelijk middenveld over de mensenrechten in beschouwing neemt, met name door middel van de hervorming van de rechterlijke macht en advocatuur en het nieuwe wetboek van strafvordering in Tadzjikistan.

Natuurlijk ben ik me bewust van uw bezorgdheid over de democratie en de mensenrechten in Tadzjikistan, en ik kan u dan ook verzekeren dat de Commissie deze bezorgdheid ook volledig zal betrekken in haar dialogen met dit land.

Voor wat betreft de economische hervormingen zien we vooruitgang, bijvoorbeeld in het opzetten van een mechanisme voor het oplossen van de schulden in de katoensector, dat hopelijk de weg zal banen voor landbouwhervormingen op een breder vlak en het invoeren van de vrijheid van bedrijfsvoering, hetgeen cruciaal is voor het aanpakken van de armoede in het land.

Wanneer het Europees Parlement vandaag instemt met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, zal dat ertoe bijdragen dat wij met Tadzjikistan kunnen blijven samenwerken aan een hele reeks politieke en economische hervormingen, waarbij democratie en mensenrechten in het bijzonder aan bod komen, en zal dat er ook voor zorgen dat deze volledig ten uitvoer worden gelegd. De hervormingsactiviteiten worden al ondersteund door een vrij groot bedrag aan bilaterale hulp van de Commissie. Dat is voor de periode van 2007 tot 2010 maar liefst 66 miljoen euro, en dat zal gedurende de drie jaren daarna, van 2011 tot 2013 zelfs tot 70 miljoen euro stijgen.

Onze hulp zal zich concentreren op sectorale steun voor sociale bescherming en gezondheid, hervorming van het beheer van de overheidsfinanciën en technische bijstand voor de ontwikkeling van de particuliere sector. Dit proces zal worden ondersteund door onze delegatie in Dusjanbe. Het ligt in mijn bedoeling dat ons regiokantoor aldaar voor het einde van dit jaar een volwaardige delegatie wordt om het hervormingsproces te stimuleren en de volledige tenuitvoerlegging van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst te vergemakkelijken. Ik hoop met name dat het ons zal helpen om de vooruitgang op de kernpunten die ik heb genoemd, kritisch te blijven volgen, welke punten we vervolgens zullen afmeten aan duidelijke benchmarks.

Alojz Peterle, rapporteur. – (SL) Het besluit om een partnerschapsovereenkomst te sluiten tussen de Europese Gemeenschappen, hun lidstaten en Tadzjikistan past in de strategie van de Europese Raad voor een nieuw partnerschap met Centraal-Azië en sluit aan bij de duidelijke wil van Tadzjikistan om de samenwerking met de Europese Unie op het gebied van handel en op tal van andere vlakken uit te bouwen.

Ik ben tevreden dat alle lidstaten deze overeenkomst hebben geratificeerd en dat we daarna, net zoals we al met Kazachstan, Kirgizië en Oezbekistan hebben gedaan, onze goedkeuring voor het sluiten van een overeenkomst met Tadzjikistan kunnen geven. Dat betekent het einde van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de voormalige Sovjet-Unie.

Met haar fundamentele waarden en beginselen als uitgangspunt bewijst de Europese Unie met deze overeenkomst dat zij een strategisch belang ziet in de samenwerking met Tadzjikistan, dat ze als een zeer belangrijke partner in dat deel van de wereld beschouwt. De Europese Unie wil haar betrekkingen met Tadzjikistan uitdiepen en zo bijdragen tot veiligheid en stabiliteit, economische vooruitgang, ontwikkeling en consolidatie van de democratische instellingen, evenals tot de bescherming van de mensenrechten en de rechtsstaat.

De concretere doelstellingen van het Europese beleid over Tadzjikistan betreffen hoofdzakelijk het ondersteunen van de strijd tegen armoede, van goed bestuur en hervormingen, evenals het efficiënt bestrijden van drugshandel en georganiseerde misdaad. Het verslag schetst een kritisch beeld van de democratische toestand en drukt bezorgdheid uit over corruptie en de toestand van het maatschappelijke middenveld. Tegelijk roept het de regering van Tadzjikistan op om zo snel mogelijk de problemen op het gebied van onderwijs en opleiding aan te pakken.

Het verslag brengt bovendien terecht bezorgdheid tot uiting over de schending van de mensenrechten, vooral van de rechten van vrouwen, over godsdienstvrijheid, onafhankelijke rechtspraak en de voorwaarden voor het werk van maatschappelijke organisaties. Tegelijk verwelkomt het verslag het begin van de dialoog over mensenrechten, een vooruitgang die doorslaggevend is voor de ontwikkeling van bilaterale betrekkingen.

Deze overeenkomst weerspiegelt onze overtuiging dat Tadzjikistan het potentieel heeft om zich te ontwikkelen tot een modern en functionerend land dat in staat is om succesvol zijn regionale rol te spelen, vooral in de strijd tegen het extremisme vanuit Afghanistan en de rest van de regio. Het verslag wijst onder andere ook op het belang van energie en water, onderwerpen die raken aan de betrekkingen tussen de landen van Centraal-Azië en die gemeenschappelijk moeten worden opgelost.

Ten slotte wil ik mijn collega's bedanken voor hun constructieve samenwerking en de Commissie voor de waardevolle hulp. Bovenal bedank ik de ambassade van de Republiek Tadzjikistan voor de samenwerking.

Ik ben ervan overtuigd dat de Europese Unie aan de hand van deze overeenkomst haar huidige samenwerking met Tadzjikistan aanzienlijk zal kunnen uitbouwen en verdiepen. Ik hoop dat ze binnenkort ook in deze geest zal worden geïmplementeerd. Ik beveel van harte aan om deze overeenkomst met Tadzjikistan goed te keuren.

Filip Kaczmarek, namens de PPE-Fractie. – (PL) Ik wil de rapporteur, Alojz Peterle, feliciteren met zijn zeer inhoudelijke en – dat zou ik willen benadrukken – zeer evenwichtige verslag over de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Tadzjikistan.

Tadzjikistan is een land dat veel kritiek heeft gekregen om zijn gebrek aan democratie. Waar we het meest over vallen is het gebrek aan persvrijheid en godsdienstvrijheid en de corruptie. Ik wil nu niet op die beschuldigingen ingaan. Er zij echter wel op gewezen dat Tadzjikistan onlangs vooruitgang heeft geboekt bij de bestrijding van de corruptie en de verbetering van de mensenrechtensituatie, evenals op veel andere gevoelige gebieden. Bovendien is het een relatief stabiel land, wat belangrijk is gezien de strategische ligging. Daar is vandaag al over gesproken.

Als buurland van Afghanistan, met de daarmee gepaard gaande problemen van grootschalige drugsproductie en -handel, terrorisme en toenemend extremisme, en met een ander steeds instabieler buurland, Pakistan, kan Tadzjikistan een natuurlijke bondgenoot voor de Europese Unie vormen. Het is daarom in het belang van de Unie om de democratische processen in Tadzjikistan te blijven ondersteunen en het politieke, economische en sociale potentieel in het land te blijven versterken.

Laten we niet vergeten dat Tadzjikistan de armste van de voormalige Sovjetrepublieken is. Het stond afgelopen jaar als een van de slechts twaalf landen op de VN-lijst van landen die het ergst getroffen werden door de wereldwijde voedselcrisis. In dat verband ben ik blij dat er in het verslag ook herinnerd wordt aan de millenniumontwikkelingsdoelstellingen. Laten we Tadzjikistan ook aan deze doelstellingen herinneren.

De Europese Unie is de voornaamste handelspartner van Tadzjikistan. Beide partijen moeten streven naar een zo spoedig mogelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomst, ter ondersteuning van de ontwikkeling en ter stabilisering van de economische situatie van het land. Met alleen maar kritiek leveren op wat er mis is in Tadzjikistan komen we er niet. We moeten ook een positief signaal afgeven dat we er belang aan hechten om de betrekkingen met dit land te uit te bouwen. Mijns inziens geeft het verslag van de heer Peterle, en daarmee het gehele Parlement, een dergelijk signaal af.

Niccolò Rinaldi, *namens de ALDE-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, geachte collega's, het woord Tadzjikistan wordt zelden gebezigd in dit Parlement. Sprekend namens de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa, en tevens als lid van de Commissie internationale handel en van de delegatie voor de betrekkingen met Centraal-Azië, verwelkomen wij daarom deze overeenkomst. Daarnaast juich ik ook dit besluit toe om in rap tempo verder te gaan met de opwaardering van onze vertegenwoordigingskantoren in dit gebied, waar de commissaris zojuist al over sprak.

Bovendien ligt Tadzjikistan, een land dat ons nog kan verbazen maar dat dikwijls wordt afgeschilderd als een buitenpost van Europa, niet aan de rand van de wereld, evenmin als de andere landen in Centraal-Azië en met name Afghanistan. In dit land spelen zich zeer belangrijke conflicten af op het vlak van drugshandel, de strijd tegen het autoritaire stelsel en tegen het fundamentalisme en de vestiging van de rechtstaat en de democratie. Helaas zijn beide momenteel nog uiterst broos.

Met dit wetgevingsinstrument kunnen we progressie boeken, niet alleen in economisch, maar naar ik hoop ook in politiek en cultureel opzicht.

Heidi Hautala, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FI) Mevrouw de Voorzitter, de voorwaarden om een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met Tadzjikistan zijn veel gunstiger dan bijvoorbeeld met Oezbekistan en Turkmenistan, die totale dictaturen zijn. Tadzjikistan is enigszins op de goede weg en de Europese Unie kan met deze overeenkomst enige invloed op de situatie daar uitoefenen. Het was prettig om uit naam van de Raad en de Commissie te horen dat de samenwerking zich zal richten op de mensenrechten en democratie en het bevorderen van de rechtsstaat. Het was ook zeer goed te horen dat er in Tadzjikistan een ombudsman is aangesteld. In veel landen is dit een zeer belangrijk instrument en de Europese Unie moet haar volledige steun aan deze nieuwe instelling geven.

Ik wil de kwestie van de watervoorraden nog ter sprake brengen. Deze regio is rijk aan watervoorraden en de Europese Unie kan Tadzjikistan helpen zijn watervoorraden verstandig en democratisch te benutten, rekening houdend met de belangen van de landen die stroomafwaarts liggen en last kunnen krijgen van de grote waterkrachtcentrales. Ook op andere vlakken wil de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie het belang onderstrepen van regionale samenwerking, die nodig is voor het herstel van de lokale economie in Centraal-Azië.

Charles Tannock, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, Tadzjikistan is niet gezegend met de energie- en delfstofbronnen die andere landen in Centraal-Azië hebben. Dat is echter geen excuus om Tadzjikistan uit te sluiten ten gunste van zijn rijkere en grotere buurlanden.

Centraal-Azië is een regio die essentieel is voor de politieke veiligheid en de zekerheid van de energievoorziening van de Europese Unie. Voor wat betreft het versterken van banden met de EU zullen sommige landen in deze regio sneller vooruitgang boeken dan andere. Dat is onontkoombaar. Maar we moeten het idee van gezamenlijke betrokkenheid vasthouden en blijven werken aan de verbetering van de banden met een regio die tot voor kort diplomatiek gezien werd geïsoleerd en grotendeels over het hoofd werd gezien, vooral door de Europese Unie. Sommige landen in Centraal-Azië bevoorrechten boven andere brengt het risico met zich mee dat er in de regio wrijving en verdeeldheid ontstaat. Om precies te zijn, islamitische terroristen in de regio hebben zich erop toegelegd munt te slaan uit armoede en ontoereikend bestuur, zodat ze de mensen radicaliseren en hun boodschap van haat verspreiden kunnen.

De regering van Tadzjikistan heeft extremisme verworpen en probeert nu, met de hulp van de internationale gemeenschap, de democratie van haar land te versterken. Tadzjikistan draagt nog steeds de littekens van een brute burgeroorlog tussen de regeringstroepen en islamitische milities, die oplaaiden na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie in het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw. De mensen in Tadzjikistan willen geen terugkeer van het bloedvergieten, en daarom hebben ze de NAVO-operaties tegen de taliban in Afghanistan op moedige wijze ondersteund. De ISAF-missie in Afghanistan is van levensbelang voor de toekomst van Tadzjikistan op de lange termijn en zijn wens in westelijke richting veilig verankerd te zijn.

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat Tadzjikistan op het gebied van democratisering en mensenrechten geen goede staat van dienst heeft, maar ik ben ervan overtuigd dat de dialoog en betrokkenheid van de kant van de EU Tadzjikistan zal stimuleren in de richting van positieve veranderingen. Dat lijkt zeker het standpunt van de Europese Unie te zijn voor wat betreft Wit-Rusland en Oezbekistan, en dus verdient Tadzjikistan een gelijke behandeling. Daarom ondersteunt de ECR-Fractie een verdergaand strategisch politiek en economisch partnerschap met Tadzjikistan, waarbij beide partijen zich inzetten voor meer openheid en democratie, en hogere normen op het gebied van de mensenrechten.

Sabine Lösing, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil u bedanken voor het verslag. Als lid van de Commissie buitenlandse zaken heb ik de verantwoordelijke vertegenwoordiger van de Commissie tijdens een beraadslaging gevraagd welke betekenis deze overeenkomst heeft in het kader van het EU-immigratiebeheer. Hij gaf eenduidig te kennen dat de inwerkingtreding ervan de weg vrij zal maken voor samenwerking met het FRONTEX-agentschap en voor tal van regelingen op het gebied van migratiebeleid, zoals die betreffende terugkeerovereenkomsten en het beheer van de grens met Afghanistan. Deze 1 200 km lange grens tussen Tadzjikistan en Afghanistan, die hier reeds eerder werd genoemd, zal dan tevens voorwerp worden van het repressieve EU-beleid, dat gericht is op het buitensluiten van vluchtelingen.

De Europese Unie wil op deze manier al ver voor haar buitengrenzen een effectieve barrière opwerpen voor vluchtelingen. We zien opnieuw dat dit een fundamenteel onderdeel is van het Europese buitenlandse beleid. Het gevolg van dergelijke partnerschapsovereenkomsten is dat vluchtelingen in kampen terecht komen waar de omstandigheden zoals bekend mensonterend zijn. Neem bijvoorbeeld de situatie in Oekraïne. De problematiek is hier al algemeen aan bod gekomen. Als het zogeheten internationale immigratiebeheer op deze manier vorm krijgt, zal dat leiden tot ernstige schendingen van het Verdrag van Genève en van de internationale mensenrechten.

Ik roep de EU daarom op om nu eindelijk de oorzaken van het vluchtelingenprobleem en niet langer de vluchtelingen zelf te bestrijden. Het Europees nabuurschapsbeleid is een instrument om de vesting Europa nog ontoegankelijker te maken en wordt daarom door ons, de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links, met grote argwaan bekeken.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Mevrouw de Voorzitter, dit debat roept, eerlijk gezegd, dubbele gevoelens bij mij op. Aan de ene kant waardeer ik het dat in de resolutie van collega Peterle duidelijk de vinger wordt gelegd op de vele zere plekken in de Tadzjiekse economie en samenleving. Aan de andere kant vind ik het onbegrijpelijk dat op cruciale momenten op eufemistische wijze wordt gesproken over Tadzjikistan als een relatief stabiel land. Ik heb het zojuist weer in een debat gehoord en ik begrijp helemaal niet waar dat vandaan komt. Maar goed, de Europese Unie wekt de indruk dat deze overeenkomst er hoe dan ook moet komen. Dit heeft onmiskenbaar gevolgen voor de zeggingskracht van de vele kritiek die daarna nog geuit zal worden.

Helemaal verbijsterend vind ik wat ik lees in paragraaf 2 over de ontgoocheling van de Tadzjiekse overheid. Wij moeten het hebben, collega's, over de ontgoocheling van bijvoorbeeld de protestantse minderheid of de moslims die geconfronteerd worden met een godsdienstwet die diep ingrijpt in hun religieuze leven. In plaats van deze volstrekt misplaatste ontgoocheling, zou de Tadzjiekse overheid haar vele huiswerk binnenslands ter hand moeten nemen. Ik hoop, mevrouw de commissaris, dat het ook nauwlettend wordt gevolgd.

Pino Arlacchi (ALDE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben een groot voorstander van deze overeenkomst. Ik denk dat dit een grote stap vooruit is in de samenwerking tussen de Europese Unie en Tadzjikistan, dat om diverse redenen een heel belangrijk land is.

Ik zou graag een bepaalde bijdrage willen noemen die de EU heeft geleverd aan de stabiliteit en veiligheid van ons werelddeel. Tadzjikistan ligt op een cruciaal punt van de drugsroute die van Afghanistan naar Europa en Rusland loopt. Ten minste 30 procent van de heroïne die in Afghanistan geproduceerd wordt, komt via Tadzjikistan Europa en Rusland binnen. Tien jaar geleden heeft de internationale gemeenschap een grote operatie in Tadzjikistan opgestart, waarmee het complete drugsbestrijdingsapparaat werd versterkt, en ik blij om te zien dat dit, tien jaar later, goed werkt en zeer goede vorderingen maakt. Deze overeenkomst is een directe bijdrage aan de stabiliteit en veiligheid van Europa.

Ik zie in dat er nog steeds veel beperkingen zijn, en een aantal collega's heeft de problemen in Tadzjikistan voor wat betreft de mensenrechten, armoede, enzovoort onderstreept. Maar ik ben van mening dat Europa zich met deze overeenkomst van zijn beste kant laat zien, en ik ben er een groot voorstander van.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik ben ook zeer positief gestemd over deze samenwerkingsovereenkomst met Tadzjikistan, die kan bijdragen aan het behalen van, naar mijn mening, enkele belangrijke en welomschreven doelstellingen.

De eerste doelstelling betreft de strategische positie van dit land, dat daadwerkelijk een nuttige rol kan spelen bij de bevordering van een ruimte van vrede, veiligheid en stabiliteit. De tweede doelstelling is denk ik de groei van dat land in economisch en sociaal opzicht te stimuleren, in de wetenschap dat dit een van de armste landen in die regio is.

Tot slot moeten we ervoor zorgen dat vrijheid, democratie en rechten de leidende beginselen zijn bij de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst. Afgezien van de beperkingen waar we tegenaan kunnen lopen, denk ik dat we binnen dit Parlement vóór het onderhavige verslag moeten stemmen.

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) Ik wil graag mijn collega Peterle voor het uitstekende verslag bedanken. 'Stan' betekent 'land' en Tadzjikistan is het laatste land met het suffix '-stan' dat we erkennen. Tot nog toe hebben we het over het hoofd gezien, wat volledig onterecht was.

De stabiliteit in Centraal-Azië is echter in het belang van de regio zelf, in ons belang en in het strategische belang van de hele wereld. Alle landen ter wereld zijn als communicerende vaten met elkaar verbonden. Daarom moeten we onze volwassenheid ook tonen door aan alle landen van die regio evenveel aandacht te besteden, ongeacht hun omvang, hun ontwikkeling of hun energievoorraad.

Ik ben dus van mening dat we nu een fout hebben rechtgezet en de achterstand hebben ingehaald. Ik feliciteer dan ook zowel de rapporteur als de Commissie, commissaris Ferrero-Waldner en het Zweedse voorzitterschap omdat deze verdraging nu eindelijk tot het verleden behoort. Vanaf nu wordt het beter.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Ik wil u graag hartelijk bedanken voor de mogelijkheid om vragen te stellen. Ik denk dat het sluiten van deze overeenkomst een goed idee zal zijn, want het is een stap in de goede richting.

Ik vraag mij echter wel af en ik wil die vraag ook aan minister Malmström stellen: zou het niet wenselijk zijn om onder de vele activiteiten die de Europese Unie heeft gepland, meer nadruk te leggen op ondersteuning van Tadzjikistan bij het trainen van de mensen die verantwoordelijk zijn voor de bewaking van de grens met Afghanistan? We zijn ons er terdege van bewust dat het hier om een zeer ernstig probleem gaat: de grens is 1 500 kilometer lang en Tadzjikistan heeft grote moeite haar te bewaken, te meer daar er aan Afghaanse zijde een grote Tadzjiekse minderheid woont. Ik denk dat we, onder de uiteenlopende initiatieven die de Europese Unie ontplooit, ook zouden moeten denken aan hulp bij het trainen van troepen in Tadzjikistan en van de mensen die verantwoordelijk zijn voor het bewaken van die grens.

Bernd Posselt (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ook ik vind het verslag van collega Peterle uitstekend. Laten we duidelijk stellen dat de vrijheidslievende volkeren van Centraal-Azië belangrijke partners van ons zijn. Deze regio is keer op keer door vreemde machten onderdrukt. Voor het eerst sinds lange tijd, een periode van eeuwen, zijn deze landen vrij. We moeten deze gelegenheid daarom aangrijpen om werkelijk te gaan samenwerken als vrije partners.

Ik hoorde net iets over criminaliteit. Natuurlijk moeten wij gezamenlijk de criminaliteit bestrijden. Maar laten wij eerst onze ogen openen voor de cultuur van deze landen, deze eeuwenoude handelsnaties. Daar werd niet handel gedreven in drugs, maar in goederen die door de eeuwen heen van groot belang waren voor Europa en de rest van de wereld. Laten we ons daarom richten op partnerschap en niet op paternalisme.

Athanasios Plevris (EFD). - (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik zou graag in willen gaan op het criminaliteitsvraagstuk dat eerder al werd genoemd en ook op de kwestie van de illegale immigratie. Het is een feit dat Tadzjikistan zich op een cruciaal punt bevindt, in een geopolitieke positie, en Europa zal moeten onderzoeken hoe het enerzijds de criminaliteit kan beperken, die vooral verband houdt met drugs uit Afghanistan, en anderzijds – in de eerste plaats – de migratiestromen.

Het is een feit dat Europa deze migratiestroom via Tadzjikistan uit Afghanistan, maar ook uit andere landen, niet aankan. Een situatie waar vooral de Middellandse Zeelanden vandaag de dag onder lijden, zoals Malta, Cyprus, Griekenland en Italië. Het staat echter vast dat uiteindelijk alle landen in Noord-Europa de prijs hiervoor zullen moeten betalen.

Natuurlijk moeten we de rechten van iedereen die uit de landen in kwestie komt eerbiedigen, maar op een gegeven moment moet Europa worden beschermd en moeten we beseffen dat we al die migratiestromen uit Azië niet aankunnen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Mevrouw de Voorzitter, zoals de rapporteur, de heer Peterle, in zijn uitstekende verslag zegt, is de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst een deel van een ruimere strategie voor meer regionale stabiliteit in Centraal-Azië. Het is vanzelfsprekend dat wij deze grote stap zetten omdat de problemen zo talrijk en zo omvangrijk zijn en er zo veel landen door getroffen worden, vooral Afghanistan en Pakistan, maar elk land heeft zijn specifieke problemen. In zijn verslag kaart de heer Peterle dat allemaal erg systematisch aan.

Ik ben blij dat het Europees Parlement mensenrechten nog steeds hoog in het vaandel heeft staan. In Tadzjikistan zijn mensenrechten een probleem. Het land heeft nog veel werk voor de boeg met betrekking tot de eerbiediging van democratie, rechten en de rechtsstaat. Daarom is het, zoals de commissaris zei, zo waardevol dat we die dialoog over mensenrechten voeren. Ik ben ervan overtuigd dat de Commissie tijdens de vergadering van volgende week duidelijke taal zal spreken over Europese waarden en de verwachtingen die we van Tadzjikistan hebben.

De EU steunde de afgelopen zomer een conferentie die precies over de versterking van de rechtsstaat in Tadzjikistan ging en waar vertegenwoordigers uit wetenschappelijke kringen, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, niet-gouvernementele organisaties en buitenlandse deskundigen aan deelnamen, maar ook heel wat vertegenwoordigers van overheidsinstanties van Tadzjikistan zelf. Het gaat erom de onafhankelijkheid van de wetshandhavingsinstanties te verbeteren en de rechtsstaat te versterken.

Mevrouw Hautala stelde de kwestie water aan de orde. Dat is een erg belangrijke kwestie in de regio. De EU steunt een aantal duurzame ontwikkelingsprojecten voor waterkracht. Die projecten moeten gebaseerd zijn op wetenschappelijke onderzoeken, een regionaal perspectief hebben en rekening houden met de bestaande specifieke behoeften.

De heer Zemke sneed de kwestie van grenscontroles aan. Dat is een erg belangrijk punt. De steun van de EU aan de regio bedraagt 66 miljoen euro tot 2010 en daarna 70 miljoen euro voor de volgende periode van drie jaar. Dat zou zeker ruimte moeten bieden om de inzet, het beheer en de opleiding van douane- en politiepersoneel te versterken. Ik ben ervan overtuigd dat de Commissie hierop terugkomt.

Kortom, er zijn veel lastige en complexe problemen in Tadzjikistan en in de hele regio. We zien hier en daar wat hoopgevend licht aan het eind van de tunnel, maar we mogen de problemen niet onderschatten. Ik ben er zeer blij mee dat dit Parlement zo eensgezind vindt dat het belangrijk is de stap van een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst te zetten. Hiermee zullen we een beter instrument in handen krijgen om de stabiliteit te verbeteren en oplossingen voor die problemen te zoeken en om met het land een actieve dialoog over mensenrechten en democratie te voeren. De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst is een belangrijke stap voorwaarts en dicht een lacune die tot dusver in de regionale strategie heeft bestaan.

Benita Ferrero-Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, wij vinden al heel lang dat een EU-strategie voor Centraal-Azië van essentieel belang is en een positief effect zal hebben op de veiligheid, de stabiliteit en het welzijn in de Centraal-Aziatische landen. Zoals de heer Tannock terecht zei, moeten we Tadzjikistan niet uitsluiten. Integendeel, ik vind dat we juist bij dit armste land van Centraal-Azië betrokken moeten zijn.

Toch zijn we ons er natuurlijk volkomen van bewust dat dit land met enorme uitdagingen geconfronteerd wordt. Volgens mij was het de heer Arlacchi die zei dat Afghanistan nog steeds de grootste producent ter wereld is van opiaten en heroïne, en uiteraard vindt het hele transport plaats door Tadzjikistan en andere Centraal-Aziatische landen heen. Afgaanse opium en heroïne worden het land uit vervoerd, hoofdzakelijk via Iran en Pakistan op de zuidelijke routes en via Turkmenistan, Oezbekistan, Tadzjikistan en Kazachstan op de noordelijke routes. We weten dus dat dit een bijzonder belangrijk punt is. Maar we zien ook dat de productie van drugs in Afghanistan is teruggelopen, en het is nu dan ook echt een kwestie van samenwerken om deze daling nog verder voort te zetten.

Hiertoe hebben we BOMCA, ons grensbeheerproject geïntroduceerd. Dat is uitstekend, want het gaat het smokkelen tegen; het helpt deze landen om legaal handel te drijven, maar het gaat vooral de productie van drugs tegen. Ik heb die instellingen zelf bezocht, en ik kan u vertellen dat ze zeer goed werken. We organiseren ook trainingsprogramma's. Training is een van de programma's van de Europese Unie.

Ik zou ook de mensenrechtenkwestie opnieuw willen aanroeren. Met de nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zullen we een instrument in handen krijgen om onze dialoog met Tadzjikistan op dit gebied verder uit te diepen, en de overeenkomst bevat ook een clausule over de mensenrechten. Dit zal ons de gelegenheid en de middelen bieden om alle daarmee samenhangende kwesties met de Tadzjiekse autoriteiten te bespreken, zoals kinderarbeid, vrouwenrechten, vrijheid van vergadering en vereniging en vrijheid van godsdienst – absoluut, mijnheer Belder, want daar zijn nog steeds problemen mee.

Ook is water genoemd. Ik ben al vele jaren van deze problemen op de hoogte. We hebben geprobeerd de Tadzjiëken te helpen en nu fungeren we als bemiddelaar tussen de Centraal-Aziatische landen. We zijn ervan overtuigd dat dit op regionaal niveau moet worden aangepakt, rekening houdende met de belangen en behoeften van de landen – zowel stroomopwaarts, dat wil zeggen Tadzjikistan en Koerdistan, als

stroomafwaarts, dat wil zeggen Oezbekistan, Turkmenistan en Kazachstan. Volgens mij kan een blijvende oplossing alleen maar binnen deze context worden gevonden. Daarom werken we met alle landen samen, en in deze context is er voor 2010, volgend jaar dus, een dialoog gepland over het nationaal beleid van de landen op het gebied van water, waarin al deze kwesties aan de orde zullen komen, en dan zullen we natuurlijk proberen tot overeenstemming te komen.

Tot slot: de tijd is nu rijp om het eindstadium van de bekrachtigingsprocedure voor de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst te ondersteunen. Een intensievere samenwerking met Tadzjikistan, ondersteund door u, door het Parlement, is in het belang van onze burgers. Van een positieve uitkomst van de stemming zal een sterk signaal naar Tadzjikistan uitgaan dat de Europese Unie haar verplichtingen onder haar strategie voor Centraal-Azië nakomt. Dit zal de weg banen voor een partnerschap dat essentieel is voor onze eigen veiligheid en ons helpen een grotere regionale samenwerking te stimuleren, die zo elementair is voor de stabiliteit van Centraal-Azië.

Alojz Peterle, rapporteur. – (SL) Ik wil iedereen graag bedanken voor de attente woorden, de nieuwe invalshoeken en de nieuwe accenten. Ik juich toe dat ook uit dit debat blijkt dat dit Parlement één is en de wil heeft een krachtiger en nauwer partnerschap met Tadzjikistan tot stand te brengen. Het doet me bovendien deugd dat we ons van de identiteit van Tadzjikistan en van zijn speciale rol in de regio bewust zijn.

Ik zal tevreden zijn als we met evenveel aandacht toezien op de implementatie van deze overeenkomst, waartoe we al gauw de kans zullen krijgen. Graag wil ik ook het belang van de rol van het Parlement bij deze samenwerking onderstrepen, waartoe we met onze delegatie naar landen in Centraal-Azië de gelegenheid zullen krijgen.

Ik ben ervan overtuigd dat we morgen met een grote meerderheid deze overeenkomst zullen kunnen afronden. Wanneer die in werking treedt, zullen de Europese Unie en Tadzjikistan de mogelijkheid hebben om op regionaal, bilateraal en globaal niveau samen te werken. Hartelijk dank voor uw samenwerking en hulp.

De Voorzitter. – Tot besluit van het debat is er door de Commissie buitenlandse zaken een ontwerpresolutie ingediend overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement.⁽¹⁾

De gecombineerde behandeling is gesloten.

De stemming vindt op donderdag 17 september 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Jiří Maštálka (GUE/NGL), schriftelijk. – (CS) Ik ben een warm voorstander van elk akkoord tussen de Europese Gemeenschappen en landen van de voormalige Sovjet-Unie, indien dergelijke akkoorden op gelijke rechten zijn gebaseerd en tot wederzijds voordeel strekken. In het vandaag aan de plenaire vergadering van het Europees Parlement voorgelegde verslag staat weliswaar dat de voorgestelde overeenkomst bijdraagt tot de versterking en bestendiging van de positie van de Europese Unie in Tadzjikistan en Centraal-Azië, zowel vanuit politiek, economisch en handelsoogpunt, maar toch wil ik dringend wijzen op de volgende conclusies waarmee ik het - en vele anderen met mij - verre van eens ben. De overeenkomst mag in geen geval gezien worden als een opmaat tot een mogelijke militaire aanwezigheid in het genoemde gebied. De Europese Unie dient te allen tijde onvoorwaardelijk te worden vormgegeven als een vredelievend project, gespeend van enige ambitie als supermacht of militaire ambitie. Het is in het desbetreffende gebied bovendien onmogelijk om de geproclameerde strijd tegen het terrorisme tot een goed einde te brengen zonder samenwerking met Rusland en andere buurlanden. En niet in de allerlaatste plaats zou ik erop willen wijzen dat ook de winning en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen plaats dienen te vinden in een geest van gelijkwaardigheid en wederzijds voordeel.

⁽¹⁾ Zie notulen.

VOORZITTER: ROBERTA ANGELILLI*Ondervoorzitter***14. Nieuwe reglementering wat de visa voor de westelijke Balkanlanden (Montenegro, Servië, Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië) betreft (debat)**

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over nieuwe reglementering wat de visa voor de westelijke Balkanlanden (Montenegro, Servië, Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië) betreft.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, we maken snel een geografische sprong om een onderwerp te behandelen waar ik ook erg mee ingenomen ben: de vooruitzichten inzake visumliberalisatie voor bepaalde landen in de Balkan. Het is uitstekend dat het Europees Parlement deze kwestie zo vroeg in de zittingsperiode behandelt. Dat toont aan hoe belangrijk we het allemaal vinden om de volkeren in de westelijke Balkan dichterbij de Europese Unie te brengen. Het is ongetwijfeld de belangrijkste kwestie voor de burgers in de Balkan wat hun huidige betrekkingen met de EU betreft.

De visumliberalisatie zal mensen in de eerste plaats de mogelijkheid bieden om zich in heel Europa vrijer te bewegen en zal opener samenlevingen creëren. Vele mensen in de regio – met name de jongeren – zijn nog nooit in West-Europa geweest en door de visumliberalisering zullen er natuurlijk tal van contact- en uitwisselingsmogelijkheden worden geschapen. Dat is het echte voordeel van dit initiatief.

In 2007 startte de EU een proces dat ertoe moest leiden dat de visumplicht voor de westelijke Balkanlanden wordt afgeschaft. Dit proces heeft twee kanten: de landen zelf moeten aanzienlijke vooruitgang boeken met betrekking tot de betrouwbaarheid van documenten, betere migratiewetgeving, versterking van de rechten van minderheden en vooral ook de strijd tegen corruptie en georganiseerde misdaad. In ruil daarvoor biedt de EU visumvrij reizen. Al in januari 2008 werden visumversoepelingen ingevoerd, gekoppeld aan verbintenissen op het gebied van overnames. Maar alleen een echte visumliberalisatie zal de door visumplicht opgeworpen economische en bureaucratische hinderpalen doen verdwijnen.

Een liberalisatie van de visumbepalingen die gelden voor de burgers in de westelijke Balkan is een belangrijke maatregel waardoor de banden tussen die regio en de Europese Unie aangehaald zullen worden. We mogen ervan uitgaan dat dit de pro-Europese houding van de regeringen en de bevolking in de regio zal versterken, want het zal aantonen dat het Europese integratieproces daadwerkelijke voordelen biedt. Verdere isolering zou daarentegen tot gevoel van uitsluiting leiden en de uitwisseling van ideeën in de weg staan, en kan in het ergste geval bekrompen nationalisme voeden.

Ons doel is vanzelfsprekend het tegenovergestelde: de EU openen, de landen toegang verlenen tot communautaire programma's, contacten tussen personen vergemakkelijken en ontwikkeling en uitwisseling tussen de landen in de westelijke Balkan onderling en tussen die landen en de EU bevorderen. Visumliberalisatie zal vooral ook nieuwe mogelijkheden voor handel, het bedrijfsleven en kennisoverdracht creëren. Dat zijn belangrijke elementen voor het verzachten van de gevolgen van de economische crisis.

Daarom is het voorstel van de Commissie, dat op 15 juli werd gepresenteerd, erg welkom. Daarin wordt voorgesteld om als eerste stap de visumvereiste af te schaffen voor burgers van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië die een biometrisch paspoort hebben. Het doel is de visumbepalingen voor die burgers op 1 januari 2010 te liberaliseren en de liberalisatie nadien uit te breiden tot andere landen zodra ze aan de voorwaarden voldoen. Uit de evaluatie van de Commissie blijkt dat drie landen – Servië, Montenegro en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië – al ver gevorderd zijn en in principe aan de voorwaarden voor visumliberalisatie voldoen. De evaluatie van Servië en Montenegro is nog niet voltooid en we hopen in het najaar de bevestiging van de Commissie te krijgen dat aan alle voorwaarden is voldaan, zodat we de volgende stap kunnen zetten.

Ik wil onderstrepen dat vele van de voorwaarden die we voor de liberalisatie opleggen, bijvoorbeeld hervorming van het politieapparaat en de strijd tegen corruptie, ook de voorbereidingen van de landen voor toetreding tot de EU ten goede komen en daardoor een situatie creëren waar iedereen bij wint met betrekking tot de harmonisatie van het acquis. Het toont ook goed aan dat het conditionaliteitsbeginsel in de westelijke Balkan kan werken.

Albanië en Bosnië en Herzegovina zullen niet onder deze eerste beschikking inzake visumvrijstelling vallen, maar we laten hen niet in de steek. Ik weet dat velen in dit Parlement zich daar zorgen over maken. Het is slechts een kwestie van tijd voor die landen voldoen aan de noodzakelijke voorwaarden in het stappenplan van de Commissie. Om het proces zo snel mogelijk te kunnen voltooien, blijven we Albanië en Bosnië en Herzegovina nadrukkelijk aansporen en helpen om verdere vooruitgang te boeken ten aanzien van de resterende benchmarks, zodat ook zij hopelijk in de nabije toekomst voor visumliberalisatie in aanmerking zullen kunnen komen.

De EU zal alles doen om die beide landen te helpen en te steunen in hun inspanningen om hun doelstellingen te halen, met name wat betreft het beginsel van de rechtsstaat.

Met betrekking tot Kosovo houdt het voorstel van de Commissie geen verandering in. Voor dat land blijft de visumplicht vooralsnog bestaan. In de toekomst moeten we kijken hoe de maatregelen het best kunnen worden uitgebreid zodat ook de burgers van Kosovo dezelfde rechten krijgen als anderen in de regio. We wachten op een mededeling van de Commissie in oktober, met ideeën over de manier waarop nauwere samenwerking en betrekkingen met Kosovo kunnen worden bevorderd.

De Raad is nog maar net begonnen met de behandeling van het Commissievoorstel, maar het voorzitterschap zal hard werken om ervoor te zorgen dat we zo snel mogelijk tot een akkoord komen. Wij zijn ingenomen met de grote belangstelling die het Europees Parlement voor dit voorstel toont en met het feit dat er in uw commissies al inleidende besprekingen worden gevoerd. Gezien de enorme politieke betekenis van het voorstel ben ik er zeker van dat we het eens zijn over het doel, namelijk dit proces zo snel mogelijk in een bevredigend resultaat laten uitmonden zodat de visumliberalisatie zo snel mogelijk daadwerkelijk tot stand kan komen.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de minister, mevrouw Cecilia Malmström, bedanken voor alles wat zij heeft gezegd en ik zal proberen dit namens de Commissie te bevestigen.

De Commissie heeft op 15 juli een voorstel ingediend tot het opheffen van de visumplicht voor kort verblijf voor burgers uit de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië. Zoals u, mevrouw de minister, reeds heeft benadrukt is dit duidelijk een historische stap in onze betrekkingen met de westelijke Balkan.

Dit voorstel tot opheffing van de visumplicht is gebaseerd op de vooruitgang die in de afgelopen zes jaar is geboekt op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, overeenkomstig de afspraken die in 2003 in Thessaloniki zijn gemaakt.

Het voorstel van de Commissie is voorgelegd aan de Raad. De lidstaten steunen de aanpak die de Commissie heeft voorgesteld en bevestigen hun voornemen om in nauwe samenwerking met het Europees Parlement te zorgen voor de formele goedkeuring van de tekst onder uw voorzitterschap, mevrouw de minister, het Zweedse voorzitterschap.

Ik bedank het Europees Parlement voor het benoemen van de rapporteurs binnen de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en tevens voor het vaststellen van een voorlopig tijdschema, waarbij de indiening van het verslag is voorzien voor eind september, evenals de stemmingen binnen de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en vervolgens in de plenaire vergadering, in oktober en november. Het doel is inderdaad ervoor te zorgen dat burgers uit Macedonië, Servië en Montenegro met ingang van 1 januari 2010 zijn vrijgesteld van de visumplicht.

Het voorstel van de Commissie is gebaseerd op de resultaten van de dialoog die in de eerste helft van 2008 is gestart met de vijf westelijke Balkanlanden. Er zijn stappenplannen opgesteld, waarbij de criteria zijn vastgesteld waaraan moet worden voldaan, zoals het doorvoeren van structurele hervormingen op de sleutelgebieden van justitie, vrijheid en veiligheid. Het blijkt dat deze methode voor de landen in de regio een zeer belangrijke aanzet is geweest om verdere stappen te zetten op weg naar hervormingen, met name met betrekking tot documentbeveiliging, dankzij de invoering van biometrische paspoorten en identiteitskaarten ten behoeve van de grenscontrole en het algemene immigratiebeleid, en tevens met betrekking tot de openbare orde en veiligheid: de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, corruptie, mensenhandel en ten slotte uiteraard de grondrechten, waaronder de vraagstukken omtrent het burgerschap.

Na bestudering van de verslagen kunnen we zeggen dat de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië aan alle vereisten van haar stappenplan voldoet.

Montenegro en Servië hebben zeer grote vooruitgang geboekt. Servië dient echter nog aan een aantal voorwaarden te voldoen, die voornamelijk verband houden met de verificatie van identiteitsdocumenten die worden overgelegd door personen die in Kosovo wonen en personen die uit Kosovo afkomstig zijn en in het buitenland wonen, wanneer zij een Servisch biometrisch paspoort aanvragen.

De tweede voorwaarde voor Servië betreft de controle van de grens met Kosovo en de samenwerking met EULEX, en de derde heeft betrekking op de vaststelling van een nationale strategie op het gebied van migratie.

In het geval van Montenegro dient er een duurzame oplossing te worden gevonden voor ontheemden. Verder moeten er nog maatregelen genomen worden voor de effectieve tenuitvoerlegging van de vreemdelingenwet, evenals maatregelen ten behoeve van de uitbreiding van de administratieve capaciteit voor een effectievere bestrijding van corruptie en georganiseerde criminaliteit.

Tot zover deze drie landen.

Ondanks de aanzienlijke vooruitgang die de afgelopen maanden is geboekt, zijn Bosnië en Albanië nog niet in staat geweest de noodzakelijke hervormingen die zijn vastgesteld in het stappenplan, volledig door te voeren, zoals de visumliberalisering. De Commissie heeft op basis van deze analyse, en als reactie op het verzoek van de Raad Algemene Zaken van juni 2009, dan ook voorgesteld de visumplicht voor burgers uit Macedonië, Montenegro en Servië op te heffen. In het geval van Servië zijn inwoners van Kosovo of personen afkomstig uit Kosovo die in het buitenland wonen en die in het bezit zijn van een Servisch paspoort dat is afgegeven door een centrale autoriteit in Belgrado, uitgesloten van de liberalisering en voor hen geldt de visumplicht. Servië kan namelijk sinds 1999 niet instaan voor de verificatie van identiteitsdocumenten van personen uit Kosovo. De Commissie heeft in overweging genomen dat deze groep personen een veiligheidsrisico voor de Gemeenschap vormt, evenals het feit dat er met Kosovo nog geen enkele dialoog over visumliberalisering is gestart.

Het besluit om bepaalde landen in aanmerking te laten komen voor de liberalisering van de visumplicht is dus gebaseerd op de eigen verdiensten van ieder land afzonderlijk.

Voor Servië en Montenegro geldt dat wij de maatregelen die deze twee landen nemen teneinde aan alle criteria te voldoen, nauwgezet zullen volgen. Ten aanzien van de vooruitgang die reeds is geboekt door Albanië en Bosnië en Herzegovina, is de Commissie ervan overtuigd dat deze twee landen in staat zijn om in de nabije toekomst aan alle criteria te voldoen. De autoriteiten van deze landen zullen de Commissie in de maand oktober aanvullende informatie verstrekken over de vooruitgang die in de afgelopen maanden is geboekt. Er zullen op basis van deze informatie begin volgend jaar evaluatiemissies worden georganiseerd en vervolgens zal de Commissie nieuwe evaluatieverslagen opstellen die met de lidstaten zullen worden besproken. De Commissie hoopt in vervolg hierop in 2010 een voorstel tot opheffing van de visumplicht te kunnen indienen.

Het voorstel zal overeenkomstig de geldende procedures in de Raad worden besproken en onderwerp zijn van een advies in het Europees Parlement. De formele goedkeuring van de tekst door een meerderheid van de Schengenlanden staat dan ook tijdens het Zweedse voorzitterschap gepland en deze zal ertoe leiden dat de opheffing van de visumplicht voor de burgers uit deze drie landen met ingang van januari 2010 effectief in werking kan treden. Zoals u, mevrouw de minister, zojuist zeer goed heeft verwoord, betekent dit inderdaad met name voor de jongeren uit deze Balkanlanden, dat zij de mogelijkheid krijgen veel meer deel te nemen aan het Europese leven en daarin te integreren. Wij zijn van mening dat dit alles uitermate gunstig is, niet alleen voor de landen in kwestie maar ook voor ons Europa.

Tot zover. Dit wilde ik nog toevoegen aan de uitstekende opmerkingen van het voorzitterschap.

Manfred Weber, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, fungerend voorzitter van de Raad, geachte commissaris, de westelijke Balkan heeft Europa nodig en wij, Europeanen, hebben behoefte aan een stabiele westelijke Balkan. De westelijke Balkan is een centraal gedeelte van Europa en we moeten er alles aan doen om dit belangrijke deel bij Europa te betrekken. Daarom zijn dit de juiste voorstellen.

De realiteit in deze gebieden is omschreven: de lange, troosteloze rijen voor de visuminstanties, jongeren die geen mogelijkheid hebben om een aanvraag in te dienen, om het land te kunnen verlaten, het Europese levensgevoel te ontdekken, te ervaren. Veel mensen ervaren dit gebied als een gevangenis, waarin ze geen contact kunnen hebben met de buitenwereld. Daar willen wij allemaal een einde aan maken – in mijn fractie werken met name de collega's Pack, Corazza Bildt en Posselt hieraan. Hier zetten wij ons voor in.

De zorg die wij hebben, is dat de verschillende behandeling van de landen in deze regio leidt tot separatistische tendensen en dat er verschillende burgerklassen ontstaan in dit deel van de westelijke Balkan, wat zeker tot

problemen kan leiden. Tegelijkertijd verwachten de burgers van de Europese Unie veiligheid. Dat betekent dat de normen die onze commissaris Barrot vandaag omschreven heeft – veiligheidsnormen bij politieke samenwerking, bij de strijd tegen illegale immigratie en economische migratie, op het gebied van biometrische gegevens – gelden als de overeengekomen minimumnormen, de spelregels. Onze burgers rekenen erop dat deze spelregels ook worden nageleefd.

Dat brengt mij bij het tweede punt: we mogen ook als het gaat om visumfacilitering in het buitenlands beleid, geen water bij de wijn doen. We mogen de landen niet de vrije hand geven. De spelregels zijn helder, en wie zich eraan houdt, krijgt alle kansen om visavrijheid te verkrijgen. We moeten druk blijven uitoefenen op de landen die ondanks de EU-steun niet in staat waren hun normen te verbeteren.

Dat zijn de twee aspecten waaraan wij als Europese Volkspartij (Christendemocraten) vasthouden. Wij hebben vertrouwen in de evaluatie die door de Europese Commissie is uitgevoerd, en stemmen in met de huidige stap.

Kristian Vigenin, *namens de S&D-Fractie*. – (BG) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, commissaris, wij steunen vanzelfsprekend de voorstellen van de Commissie, omdat deze een heel belangrijke stap betekenen voor de landen in de betreffende regio, die vanaf 1 januari 2010 zijn vrijgesteld van de visumplicht.

Ik kom zelf uit een land en een generatie die de opheffing van de visumplicht enthousiast hebben toegejuicht voordat ons land lid werd van de Europese Unie. Ik wil daaraan toevoegen dat dit het eerste en belangrijkste teken is dat de zaken echt ten goede aan het veranderen zijn en dat op een dag de eindbestemming van deze landen de Europese Unie zal zijn.

Tegelijkertijd moet ik ook uitdrukking geven aan enige verbazing over de overdreven bureaucratische benadering van de Commissie in deze zaak. Hoewel de technische aspecten belangrijk zijn, in die zin dat de regels moeten worden nageleefd en de landen moeten voldoen aan de nodige voorwaarden om te kunnen toetreden tot de Europese Unie en over de mogelijkheid van reizen zonder visum te beschikken, is het besluit van de Commissie om Albanië en Bosnië en Herzegovina van die mogelijkheid uit te sluiten, eigenlijk onbegrijpelijk. Het doet geen recht aan de gevoeligheid van deze kwestie in de regio. De Commissie onderschat de invloed die zij kan hebben op de toekomstige ontwikkeling van de betrekkingen tussen de landen in de regio, en de houding van gewone burgers in de regio tegenover dit besluit van de Europese Commissie.

Daarom geloven wij dat het besluit van de Europese Commissie dient te worden herzien, zodat ook Albanië en Bosnië en Herzegovina eronder vallen, met een duidelijk tijdschema waarin wordt aangegeven wanneer deze landen kunnen worden opgenomen in de regeling voor visumvrijstelling als zij aan bepaalde voorwaarden hebben voldaan.

Deze kwestie ligt extra gevoelig voor de bevolking van Kosovo. Daarom is onze vraag: wanneer is de Europese Commissie van plan een dialoog over visa aan te gaan met Kosovo, en heeft zij overwogen wat de gevolgen voor de stabiliteit van Kosovo zullen zijn als deze dialoog niet zo spoedig mogelijk van start gaat?

Sarah Ludford, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de ALDE-Fractie ondersteunt het doel van toetreding van alle westelijke Balkanlanden volledig en consequent. Ons streven is de burgers van deze landen in staat te stellen zich aan te sluiten bij een geïntegreerd gebied met vrij verkeer waar sprake is van een interne markt en gemeenschappelijke waarden.

De vrijheid om zich voor een kort verblijf te verplaatsen is een essentieel onderdeel ter voorbereiding daarvan. De Commissie en de Raad hebben dat doel allebei duidelijk voor ogen, dus hoe is de Commissie er in hemelsnaam bij gekomen een voorstel in te dienen dat zo ondoordacht is en zo veel verdeeldheid zaait?

Het is zeker niet de bedoeling van de liberale fractie iets af te doen aan de noodzaak van hoge normen voor wat betreft paspoort- en grensbeveiliging en meer in het algemeen de rechtsstaat, maar dit moet eerlijk, consequent en effectief gebeuren. Het is niet zo dat er momenteel geen onregelmatigheden zouden zijn. Zo zijn Servië en Montenegro bijvoorbeeld in het voorstel van juli opgenomen: hoewel zij op de datum dat het voorstel werd ingediend niet voldeden aan de benchmarks, wordt dat van hen in de toekomst wel verwacht. En dan is er het vereiste van biometrische paspoorten, waar Bosnië – tussen twee haakjes – er nu 40 000 van heeft uitgegeven, terwijl Kroaten, die al geruime tijd zonder visumplicht mogen reizen, geen biometrisch paspoort hoeven te hebben.

Wij vinden dat de stabilisatie- en associatieovereenkomst met Servië geen voortgang kan vinden zolang Mladić zich nog verborgen houdt, omdat hieruit blijkt dat men geen controle over de veiligheidsdiensten

heeft. Maar voor de visumonthefving worden ze geacht te voldoen aan de vereisten van de derde groep: openbare orde en veiligheid. Dat is wel tegenstrijdig.

Om ervoor te zorgen dat Bosnië en Albanië in de pas blijven lopen, zouden ze onder de juridische werkingssfeer van deze voorgestelde verordening moeten vallen, maar zou voor de feitelijke tenuitvoerlegging van de visumonthefving een verklaring van overeenstemming door de Commissie als voorwaarde moeten worden gesteld, eigenlijk gelijk aan de verklaring die de Commissie dit najaar voor Servië en Montenegro moet afgeven. Het proces zou precies hetzelfde zijn, alleen een beetje later.

Elk verder uitstel voor Bosnië en Albanië en de totale uitsluiting van Kosovo zullen zeer nadelige en verdeeldheid zaaiende consequenties hebben, die de zoektocht naar Kroatische, Servische of, in het geval van Kosovaren, Macedonische paspoorten zullen aanmoedigen en de integriteit en governance van met name Bosnië en Kosovo zullen ondermijnen. Ik kan niet geloven dat de Commissie en de Raad de bedoeling hebben deze ongunstige weg te blijven volgen.

Marije Cornelissen, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben voorstander van visumliberalisering, en ik ben er ook voorstander van bepaalde criteria aan visumliberalisering te verbinden, maar waar ik een nog groter voorstander van ben, is vrede en stabiliteit in de westelijke Balkanlanden.

Wat denkt u dat het met Bosnische moslims, vooral met jonge mensen, zal doen wanneer zij hun Kroatische en Servisch-Bosnische medeburgers met dubbele paspoorten een weekendje EU zien doen? Willen we echt het risico lopen nationalistische gevoelens aan te wakkeren en de verdeeldheid te verergeren in een land waar de stabiliteit nog zo fragiel is? En waarvoor? Bosnië en Herzegovina ligt echt niet ver achter bij Servië voor wat betreft het voldoen aan de criteria. Ze geven al biometrische paspoorten uit en hebben ongeveer net zo veel vooruitgang geboekt op het gebied van de andere criteria.

Daarom verzoek ik u dringend Bosnië en Herzegovina in het huidige voorstel op te nemen, omwille van de mensen die daar wonen en zich heel erg inzetten voor een betere toekomst, terwijl de oorlog nog steeds te vers in hun geheugen ligt.

Ryszard Czarnecki, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Ik ben erg blij dat minister Cecilia Malmström, tot voor kort onze collega, vandaag namens de Raad het woord heeft gevoerd. Het is een verlies voor het Parlement dat ze ons verlaten heeft, maar het Zweedse voorzitterschap heeft er vast en zeker baat bij gehad. Ik wil haar toespraak graag beantwoorden met het Zweedse woord "tack", dat "dank u wel" betekent. In mijn eigen taal, het Pools, betekent het "ja". Het is daarom een passend woord, aangezien ik het volledig eens ben met wat zij ons vandaag namens de Raad verteld heeft, ook al heb ik een paar kleine maar belangrijke opmerkingen.

Ten eerste wil ik absoluut niet dat dit prima initiatief van de Raad, dat gesteund wordt door de Commissie, om het maar ronduit te zeggen, een soort zoethoudertje is dat in de plaats komt van een snelle toetreding van Servië, Macedonië en Montenegro tot de Europese Unie. De bevolking van die landen rekent erop; de samenleving van die landen verdient het. Ik vind dat we van afschaffing van de visumeisen voor die landen geen substituut mogen maken voor het vooruitzicht op hun snelle toetreding tot de Europese Unie.

Ten tweede vind ik dat de bevolkingen van Bosnië en Herzegovina, Albanië en Kosovo ook zo snel mogelijk visumvrij verkeer verdienen. We moeten hun in dit verband voortdurend een Europese toekomst in het vooruitzicht stellen.

Nikolaos Chountis, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, bij de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links zijn we van mening dat het Commissievoorstel om de visumplicht af te schaffen voor de burgers uit Servië, Montenegro en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, die een biometrisch paspoort kennen, een stap in de goede richting is en dat de toezeggingen van de Europese Unie tegenover de mensen uit dit gebied ten uitvoer worden gebracht, zodat ze vrij in de rest van Europa kunnen reizen zonder visumplicht.

Ik wil erbij vermelden dat de westelijke Balkan een getraumatiseerd gebied is dat niet lang geleden een burgeroorlog doormaakte waar de Europese Unie, maar ook enkele lidstaten, verantwoordelijkheid voor dragen. De wonden in het gebied genezen maar langzaam. Daarom zijn we van mening dat het proces om de visumplicht voor de burgers van al die landen af te schaffen uitermate belangrijk is en hun de mogelijkheid geeft om met mensen in de rest van Europa te communiceren.

Ik moet echter ook op de voorwaarden wijzen die goedkeuring van de afschaffing van de visumplicht voor Montenegro en Servië door de Raad in oktober a.s. – naar ik begrijp – hoogst onzeker maken.

Ten eerste geldt voor Kosovo – als ik het goed heb begrepen – het besluit van resolutie 1244 van de VN-Veilighedsraad en met name voor de Servische minderheid die op het platteland van de geografische enclaves gevangen zit, die we in wezen het recht op vrije communicatie ontzeggen. Het is een dubbele straf: niet alleen mogen ze zich niet in hun eigen land verplaatsen, de Europese Commissie verbiedt hen ook om naar een land binnen de Europese Unie te reizen.

Ten tweede betwijfel ik zeer of de voorwaarden die we aan Servië en Montenegro opleggen wel iets met deze kwestie te maken hebben en niet gewoon andere politieke doeleinden dienen. Daarom denk ik dat er in oktober een poging moet worden gedaan om de visumplicht ook af te schaffen voor burgers uit Montenegro en Servië en de andere westelijke Balkanlanden.

Athanasios Plevris, *namens de EFD-Fractie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, allereerst is vrede en stabiliteit op de westelijke Balkan een kwestie die heel Europa aangaat en natuurlijk is het zo dat wij er als Griekse onderdanen nog meer belang bij hebben omdat we aan een paar van die landen grenzen. We zijn over het algemeen positief over de koers die u vaart.

Maar ik wil het met name over de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië hebben. De regering van Skopje stelt zich ten opzichte van één lidstaat van de Europese Unie, Griekenland, extreem nationalistisch op. Er worden landkaarten verspreid waarop een deel van Griekenland, Macedonië, samen met Thessaloniki en veel andere steden wordt afgebeeld als ware het bezette gebieden, waardoor in feite wordt gesuggereerd dat die gebieden – die zogenaamd door Griekenland worden bezet – moeten worden bevrijd.

Ik richt me niet op de naamskwestie, die u wellicht weinig interesseert, hoewel Grieken uitermate gevoelig zijn voor misbruik van namen. U moet echter hoe dan ook begrijpen dat het onmogelijk is om nationalisme in deze landen toe te staan, een groeiend nationalisme, waar vooral andere lidstaten van de Europese Unie onder lijden.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dat de visumverplichting voor Servië, Macedonië en Montenegro moet verdwijnen, laat zien dat de hervormingsinspanningen van deze landen kennelijk hun vruchten afwerpen. Tien jaar na het conflict is de verdeeldheid op de Balkan echter nog altijd groot. Onderhuids broeit het nog steeds. Dat blijkt ook uit het feit dat Albanië, Kosovo en Bosnië, die hierbij niet werden betrokken, zich benadeeld voelen. Kennelijk richt men zich in de regio liever op het versterken van oude tegenstellingen dan dat men zich afvraagt wat er beter gaat in de buurlanden en hoe er vooruitgang kan worden geboekt, om zo de visavrijheid als het ware te verdienen. Servië zou in ieder geval binnenkort de status van kandidaat-lidstaat moeten krijgen, aangezien het in tal van opzichten meer en meer naar Europa toegroeit.

De wonden zijn echter nog lang niet geheeld en elke maatregel die de EU neemt, wordt vanuit deze achtergrond bezien. Daarom moeten we aan de ene kant beter communiceren over de redenen van onze beslissing, en aan de andere kant Albanië, Kosovo en Bosnië duidelijk maken dat ze nog grote stappen moeten zetten voordat ze even dicht bij Europa staan. Het bereiken van vrede op de Balkan, het voorportaal van de EU, is in ieder geval vele malen belangrijker dan de toetreding van Turkije, die door velen wordt bepleit.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, vandaag zeggen wij van de PPE tegen de mensen in Bosnië, Albanië en Servië: we zijn u niet vergeten; we hebben u niet in de steek gelaten. We begrijpen uw frustraties, vooral bij de mensen in Sarajevo. Maar tegelijkertijd zeggen we tegen de mensen in de Europese Unie dat we de benchmarks niet selectief zullen toepassen. De regels moeten voor iedereen hetzelfde zijn. Wij vinden uw veiligheid belangrijk.

Tegen de autoriteiten van Bosnië en Herzegovina zeggen we hoofdzakelijk: neem uw verantwoordelijkheid; zorg dat uw zaken in orde zijn; doe uw huiswerk. We zijn verheugd met de voortgang die u de laatste tijd hebt laten zien. We zullen de Commissie vragen u te blijven ondersteunen, maar als ik ook maar iets geleerd heb gedurende mijn zes jaar van oorlog en vrede in de Balkanlanden – en dit is een zaak die mij echt heel na aan het hart ligt – dan is het wel dat slachtofferschap, het elkaar de schuld geven en tot zondebok maken tot het verleden behoren.

Het gaat hier om Europese integratie. We moeten dit vanuit een Europees gezichtspunt bekijken en, zoals mevrouw Cecilia Malmström zei, de beste manier voor hen om de ommekomst te gaan maken die nodig is om afhankelijkheid en slachtofferschap achter te laten, is het land in eigen hand te nemen, en te beginnen met die visumhervormingen, die überhaupt hard nodig en noodzakelijk zijn.

Ik hoop dat we het eens kunnen worden over een duidelijke boodschap aan de autoriteiten in de regio dat we hen zullen ondersteunen, maar dat we niet aan de veiligheid van onze burgers willen tornen, dat ze hun eigen verantwoordelijkheden moeten nemen.

Ik ben van mening dat we het voorstel van de Commissie moeten steunen, en tegen degenen die denken dat dit destabiliserend zal werken, zou ik graag willen zeggen dat de Europese integratie voor stabiliteit zal zorgen. Het is heel betreurenswaardig dat er in Zagreb en Belgrado paspoorten worden uitgegeven, en we moeten beslist proberen dat zo veel mogelijk te beperken, maar we kunnen geen andere regels voor de Bosniërs maken. Dat is niet in hun belang.

Wat we wel kunnen doen, is ons aandeel leveren in dit Parlement om het proces te versnellen, en een beslissing nemen, ons beleid bepalen, zodat de Raad nog dit jaar tot een besluit kan komen.

Tanja Fajon (S&D). - (SL) Zoals u weet, ben ik rapporteur voor de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken betreffende de visaliberalisering voor de landen van de westelijke Balkan.

In juli heeft de Europese Commissie ons een voorstel over de afschaffing van visa voor onderdanen van Servië, Macedonië en Montenegro toegezonden. Macedonië heeft zijn verplichtingen al vervuld, terwijl Montenegro en Servië zo snel mogelijk nog aan de overige voorwaarden moeten voldoen.

Hoewel ik tevreden ben met voorstel van de Europese Commissie - het was een veeleisend proces - ben ik teleurgesteld dat de overige landen niet in het document worden vermeld, en dat er niet eens enige indicatie wordt gegeven in de vorm van een of ander tijdschema.

Bosnië en Herzegovina en Albanië hebben een duidelijk tijdpad voor ogen voor de afschaffing van de visavereisten. Ze zijn zich bewust van alle voorwaarden die ze daartoe moeten vervullen. Volgens verslagen van onafhankelijke organisaties heeft vooral Bosnië en Herzegovina deze zomer grote vooruitgang geboekt.

De beslissing om zowel Bosnië en Herzegovina alsook Albanië niet in de lijst op te nemen, is vooral technisch van aard. We weten allemaal heel goed dat ook de meest technische beslissingen belangrijke politieke gevolgen kunnen hebben. In werkelijkheid zijn de Bosniërs uit het visaliberaliseringsproces geweerd.

Bij de uitvoering van dit proces, een voorwaarde voor vrede en stabiliteit in de westelijke Balkan, moeten we allemaal onze politieke verantwoordelijkheid nemen. We moeten ook dringend nadenken over het starten van de visumdialoog met Kosovo, aangezien dat structurele hervormingen zal stimuleren.

Beste collega's, we mogen niet toestaan dat we aan de rem trekken bij het afschaffen van de visavereisten voor alle landen van de westelijke Balkan, die een duidelijk Europees perspectief hebben. De visaliberalisering in de westelijke Balkan is geen puzzel ter vermaak. Het gaat om mensen, om hun levenskwaliteit, om mobiliteit en de mogelijkheid tot nauwere samenwerking, ook economische samenwerking.

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) Ik feliciteer Macedonië en ik hoop dat ook Montenegro en Servië hetzelfde doel zullen bereiken. Dat zou positief zijn voor deze drie landen en voor de hele westelijke Balkan.

Het is echter spijtig dat dit pakket Bosnië niet omvat. De inspanningen met betrekking tot Bosnië – zowel die van ons als die van hen – zijn ontoereikend en niet succesvol genoeg. De belangrijkste hindernis voor vooruitgang in Bosnië is de gemoedstoestand, het gevoel van onmacht dat mensen en instellingen verlamt. Enkel de Bosniërs in Bosnië kunnen niet vrij door Europa reizen. Ze hebben geen tweede land als toevluchtsoord achter de hand, daarom leven ze als het ware in getto's. Enkel zij kunnen niet dromen van een dubbele nationaliteit. Dat is vernederend. Ze voelen zich genegeerd, gekleineerd en gestraft door de Europese Unie.

Bosnië en Herzegovina moeten we politiek steunen opdat het zichzelf en zijn burgers kan helpen. De Europese Unie is medeverantwoordelijk voor de situatie in Bosnië en voor de stabiliteit van de regio. Die verantwoordelijkheid is in handen van de Raad, van de Commissie en het Parlement.

Bosnië staat dicht bij de opheffing van de visumvereisten. Het probleem zit echter in de hoofden van de mensen – in hun hoofden en in onze hoofden. Tussen hen en ons groeit een muur die hoger is dan de Berlijnse Muur. Laten we die muur neerhalen en Bosnië helpen de visumvereisten af te schaffen. Nu, zo snel mogelijk, in hetzelfde pakket als de andere drie landen van de regio.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Malmström, geachte commissaris, onze Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie staat natuurlijk volledig achter de visumliberalisatie voor Montenegro, Macedonië en Servië. Hiervoor heb ik mij de afgelopen jaren ook persoonlijk sterk ingezet toen

ik nog lid was van de Oostenrijkse Nationale Raad. Het is een belangrijke stap ter verwezenlijking van de droom van een verenigd en vreedzaam Europa.

Aan deze stap die u nu zet, kleven echter de nodige bezwaren. Het gevolg is namelijk dat met name de moslims in Bosnië zich gediscrimineerd zullen voelen. Dat was al het geval toen alleen nog maar werd aangekondigd dat er liberalisering zou komen in de andere landen. Als argumentatie geeft u aan dat Bosnië en Herzegovina nog niet voldoet aan de technische voorwaarden. Wat u kennelijk over het hoofd ziet, is dat ook in de andere landen, waar nu liberalisatie plaatsvindt, zeker nog problemen bestaan. Bosnië heeft al 40 000 biometrische passen afgegeven, een regeling getroffen voor ontheemden die er in de andere landen nog niet is en een anticorruptie-instelling opgezet die bijvoorbeeld Servië nog niet heeft.

Ik krijg de indruk dat er hier ook sprake is van politieke discriminatie, en dat vind ik bijzonder gevaarlijk voor de vrede in de regio en voor een multi-etnisch Bosnië en Herzegovina. Ik zal het gevaar nog eens benoemen: het risico bestaat dat de etnische tegenstellingen opnieuw bevestigd worden. Ik roep u daarom op om met een gemeenschappelijk pakket te komen waaraan ook Bosnië en Herzegovina en Albanië deelnemen en om ook met Kosovo in gesprek te gaan over de visumregeling.

Fiorello Provera (EFD). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, bepaalde gebieden op de Balkan zijn vandaag de dag nog altijd niet stabiel en verbindingroutes voor illegale handel staan nog altijd onder controle van de georganiseerde criminaliteit. Met name mensenhandel komt op grote schaal voor en leidt dikwijls tot uitbuiting in de vorm van zwart werk of prostitutie.

Visumliberalisering moet dus hand in hand gaan met een strengere toepassing van de veiligheidsvoorschriften, zoals bijvoorbeeld de invoering van het elektronisch paspoort. Albanië en Bosnië en Herzegovina hebben deze technische maatregelen nog niet volledig ten uitvoer gebracht. Daarom is het voor deze twee landen van cruciaal belang dat de visumliberalisering pas wordt doorgevoerd als hun regeringen volledig samenwerken en de technische maatregelen waarmee de identiteit van de betrokkenen kan worden vastgesteld, zijn ingevoerd. Niet aan de voorwaarden voldoen is mijns inziens iets anders dan discriminatie.

George Becali (NI). - (RO) Ik ben blij dat we vandaag de afschaffing van de visumplicht kunnen bespreken voor een aantal landen op de Balkan, en wel om de volgende reden: Mijn grootouders zijn geboren in Macedonië, mijn vader in Albanië, mijn grootmoeder in Griekenland en mijn moeder in Bulgarije. Ikzelf ben in Roemenië geboren. God zij dank ben ik hier vandaag, zodat ik Olli Rehn kan vragen: Is het mogelijk om de visumplicht voor Albanië halverwege 2010 af te schaffen, zoals beloofd? Deze vraag zou ik graag beantwoord zien omdat hij raakt aan mijn emoties, mijn relaties, mijn familie en mijn wortels, die in bijna de gehele Balkan liggen. Met Gods hulp.

Doris Pack (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Malmström, geachte commissaris, geachte collega's, iedereen was verheugd over de aangeboden visumliberalisatie. Hiervoor zetten wij ons in dit Parlement al geruime tijd in en nu is er een eerste aanzet gegeven. Dat achten wij echter niet voldoende. Ik ben van mening dat wij in juni een verkeerde formulering gekozen hebben. Zoals we gehoord hebben, zijn er op dit moment ook nog problemen in Servië en Montenegro. Waarom is Albanië dan niet ook genoemd in deze formulering, waarom heeft men niet gezegd: ook hier bestaan nog problemen die moeten worden opgelost? Daarmee had veel schade voorkomen kunnen worden.

Het is natuurlijk een feit dat de politici in Bosnië en Herzegovina er maar weinig belang aan hechten om de in elk opzicht benarde situatie van hun landgenoten te verbeteren. Waarom zouden zij ook? Zij hebben een baan, ze kunnen reizen, en ze verspillen hun tijd aan nutteloze nationalistische strijdpunten, in plaats van zich in te zetten voor bijvoorbeeld een goed schoolsysteem, een goede infrastructuur en een goed zorgstelsel. Ze hebben er evenmin voor gezorgd dat nu de *benchmarks* voor de visumliberalisatie voorhanden zijn. Deze liberalisatie zou ervoor zorgen dat er eindelijk een frisse wind kan waaien door deze bedompte nationalistische situatie in Bosnië en Herzegovina, waardoor de jonge generatie eindelijk weer hoop krijgt.

Sinds de beoordeling van de Commissie bekend is gemaakt, zijn in Bosnië en Herzegovina echter anticorruptiemaatregelen genomen en is een aantal vereiste wetten ingevoerd, zodat in het najaar kan worden voldaan aan de technische voorwaarden. Het gaat echter niet alleen om de technische voorwaarden, het politieke perspectief is ook van belang. Van belang zijn de biometrische passen, dat weet ik, er zijn er nog niet veel gemaakt. Ik wil de Commissie en ook enkele lidstaten graag verzoeken te helpen bij het maken van deze biometrische passen. De technische bijstand is in dit verband van groot belang.

De Raad, de Commissie en de lokale politici moeten zich er daadwerkelijk voor inspannen dat het land niet nog verder etnisch verdeeld zal raken. Als de visumliberalisatie voor Bosnië en Herzegovina wordt geweigerd,

zal dat leiden tot een benadeling van de moslims, aangezien de Kroaten en de Serviërs wel het land kunnen verlaten. Het Bosnische paspoort – normaal gesproken is het paspoort een onmiskenbaar bewijs van een natie – zal in de ogen van zijn eigenaar waardeloos zijn, als hij er niet mee naar de EU kan reizen.

Ik doe een beroep op u, geachte Commissie, geachte Raad, om deze landen te helpen. Albanië gaat het redden. Ze hebben een nieuwe regering, waarmee het gaat lukken. En Kosovo kan alleen slagen als u allen meehelpt. U kunt rekenen op onze steun. U hoeft niets door de vingers te zien, ik vraag u echter de situatie niet alleen vanuit politieel, maar ook vanuit politiek oogpunt te bekijken.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) De liberalisering van het visumbeleid in de westelijke Balkanlanden is een politiek gevoelige kwestie, maar evenzeer een gevoelig vraagstuk in menselijke zin voor de inwoners van deze staten en deze regio. Op het moment zijn wij in gesprek over Montenegro, Macedonië en Servië, hetgeen van groot belang is in historisch opzicht, maar wij moeten op de lange termijn geen systeem met twee snelheden voor de westelijke Balkan introduceren. Wij moeten zorgen dat wij met name Bosnië en Herzegovina zo snel mogelijk betrekken in dit proces, en dat geldt uiteraard ook voor Albanië.

De westelijke Balkanlanden hebben nauwe geografische, culturele en historische banden met de Europese Unie en onze lidstaten, en ondanks de uiterst roerige gebeurtenissen die daar recentelijk hebben plaatsgevonden, moet worden benadrukt dat de verwachte hervormingen geleidelijk tot stand komen en dat de politieke leiders in deze landen zich ook werkelijk inspannen om aan onze verwachtingen te voldoen.

Als het mogelijk is, zou ik daarom van deze gelegenheid gebruik wil maken om niet alleen de Raad en de Commissie, maar ook iedereen hier in het Europees Parlement te vragen de leiders van de verschillende landen in hun inspanningen te steunen en hen te helpen met die kwesties die nog niet zijn opgelost. Ook moeten wij niet vergeten dat de landen van de westelijke Balkan in veel opzichten van groot geografisch belang voor ons zijn.

Terwijl Servië en Montenegro momenteel voor belangrijke binnenlandse dilemma's staan, waarvan wij allemaal hopen dat zij die oplossen, zou ik toch nogmaals willen benadrukken dat het passend zou zijn zo snel mogelijk een datum te bepalen voor de landen die zijn uitgesloten van het proces, en dan doel ik op Bosnië en Herzegovina en Albanië.

Gerard Batten (EFD). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, deze maatregelen bieden met ingang van januari 2010 toegang zonder visumplicht tot de lidstaten in het Schengengebied vanuit Servië, Montenegro en Macedonië. De Commissie is voornemens Albanië en Bosnië en Herzegovina mogelijk halverwege 2010 ook toegang zonder visumplicht te verlenen. Dus binnen een jaar tijd kunnen we verwachten dat nog eens 20,7 miljoen mensen vrije toegang tot de EU krijgen.

Strikt genomen zou dit niet van invloed moeten zijn voor het Verenigd Koninkrijk, dat niet tot de Schengenlanden behoort, maar in werkelijkheid zal dat wel gebeuren. De toegang tot de EU voor nog eens miljoenen mensen uit een aantal van de armste en meest corrupte landen van Europa zal hen in staat stellen de eerste hindernis te nemen om illegaal toegang tot Groot-Brittannië te krijgen. Uiteindelijk zullen deze landen toch al het volledige lidmaatschap van de EU krijgen, met volledig legale toegang tot de EU. Deze maatregelen betekenen nog meer ondermijning van de mogelijkheid van Groot-Brittannië zijn eigen grenzen te beheren, en vormen een reden te meer waarom Groot-Brittannië uit de Europese Unie moet stappen.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Mevrouw de Voorzitter, we zijn ons allemaal welbewust van de voor- en nadelen van vrij verkeer, maar laten we de zaak eens vanuit een andere invalshoek bekijken. Voldoen de drie landen in kwestie werkelijk aan de fundamentele criteria die worden gesteld aan het verlenen van dergelijke voorrechten in het kader van de visumonthefving?

De Bulgaarse minderheid in Servië wordt nu al bijna een eeuw lang totaal genegeerd en gediscrimineerd, terwijl Macedonië sinds zijn onafhankelijkheid in de praktijk een permanent en consequent anti-Bulgaars beleid voert.

Het meest recente voorbeeld in dit verband was toen Macedonië de Bulgaarse staatsburger Spaska Mitrova arresteerde en haar tot een uitzonderlijk strenge straf veroordeelde. Mitrova is lid van de Bulgaarse vereniging Ratko. Deze is in Macedonië verboden, met als gevolg dat Macedonië een boete heeft moeten betalen voor schending van de mensenrechten.

De Bulgaarse publieke opinie vindt het onaanvaardbaar dat concessies worden gedaan aan landen die inbreuk maken op de rechten van Bulgaarse burgers, dat wil zeggen burgers van de Europese Unie.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Ik vind het belangrijk dat het moment is aangebroken waarop we eindelijk inhoudelijk kunnen spreken over de kwestie van visumliberalisering in verband met de westelijke Balkanlanden. Het is verheugend dat deze landen hun toegezegde verplichtingen zijn nagekomen en er zo ook zelf toe bijdragen dat het oversteken van grenzen zo soepel mogelijk verloopt.

Als Hongaars Parlements lid kan ik deze inspanningen alleen maar steunen, want hierdoor kunnen bijvoorbeeld ook de Hongaren in de Servische provincie Vojvodina een directere verbinding krijgen met het moederland. Voor mensen die aan een van beide zijden van deze grens wonen, dezelfde taal spreken en nauwe familie- en culturele banden onderhouden, kan niet voldoende worden benadrukt hoe waardevol het is om onbelemmerd en zonder visum een grens over te kunnen gaan. In dit verband, zij het niet nauw gerelateerd aan de visumliberalisering, zijn er ook op de toekomst gerichte beslissingen genomen, zoals de onlangs aangenomen Servische wet over het functioneren van de nationale raden van minderheden. Dit zijn belangrijke stappen voorwaarts bij de institutionele bescherming van de rechten van minderheden.

Visumliberalisering kan niet louter als technische kwestie worden beschouwd. Het is overduidelijk een politieke kwestie. De rechten die verbonden zijn aan het paspoort van deze staten en de mate waarin de Europese Unie deze erkent, zijn een onontbeerlijke factor voor de politieke stabiliteit van deze landen. Het zou onaanvaardbaar zijn als de discriminatie tussen de landen in de regio op de lange termijn zou voortduren.

Daarom wil ik de Commissie en de Raad wijzen op hun bijzondere verantwoordelijkheid in deze kwesties. Het is de politieke verantwoordelijkheid van de Europese Unie om de westelijke Balkanlanden een perspectief op aansluiting bij de Europese Unie te bieden. Zij moet deze landen dan ook helpen op hetzelfde niveau te komen en te stimuleren dat daar steeds sterkere democratische instellingen ontstaan, waarbij niet mag worden voorbijgegaan aan de rechten van minderheden.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Dank u wel, mevrouw de Voorzitter. Ook ik heet minister Cecilia Malmström en commissaris Barrot graag welkom, en ik ben erg blij met het ingediende voorstel. Als voormalig minister van Buitenlandse Zaken van Hongarije heb ik veel met anderen samengewerkt om de westelijke Balkanlanden dichterbij de Europese Unie te brengen en om hen de volgende stap te laten zetten op de weg naar de toetreding. We weten dat vanuit dit oogpunt mensen de visumliberalisering misschien wel het meest waarderen en dit ook aan den lijve ondervinden, aangezien dit voor hen de weg baant voor vrij verkeer en hechtere menselijke contacten. Misschien helpt dit ook wel bij iets wat we denk ik allemaal belangrijk vinden, namelijk het vasthouden van de motivatie van deze landen bij het uiterst ingewikkelde toetredingsproces.

We weten dat we moeilijke stappen moeten zetten en vaak voorbij moeten gaan aan tradities waarvan we weten dat het niet gemakkelijk is om daaraan voorbij te gaan. Het is essentieel dat voor drie landen nu de visumplicht wordt opgeheven. Ik wil ook graag de aandacht vestigen op een punt dat vandaag meermalen ter sprake is gekomen, namelijk dat het evenwicht in de westelijke Balkanlanden aan een zijden draadje hangt. De etnische spanningen die voor de oorlog al aanwezig waren, duren na de oorlog onverminderd voort, en daarom moeten we ons bij elke stap afvragen of de spanningen hierdoor worden verminderd of juist verergerd.

In het geval van Bosnië is deze beslissing niet alleen interessant en belangrijk, zoals vandaag al vaker is gezegd, omdat Bosnië nu buiten de boot is gevallen, maar ook omdat een groot deel van de Bosnische bevolking met een Kroatisch of Servisch paspoort zonder visum zal kunnen reizen, maar de rest van de mensen niet. Hetzelfde geldt voor de inwoners van Kosovo: iedereen die in Servië aan een paspoort kan komen, zal kunnen profiteren van de visumliberalisering.

Ik denk dat het belangrijk is opnieuw te benadrukken dat dit niet alleen een technische, maar ook een politieke beslissing moet zijn, en daarom is het onze verantwoordelijkheid deze landen te helpen, zodat ook zij zo snel mogelijk, binnen een zeer duidelijk afgebakende termijn, in aanmerking komen voor visumliberalisering.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, fungerend Raadsvoorzitter, mijnheer de commissaris, ook ik deel de veiligheidsbezwaren van collega Weber – ik ben tien jaar lid geweest van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken. Dit onderwerp heeft echter verstrekkende consequenties voor het buitenlandse beleid.

Ik ben van een generatie die is opgegroeid met honderdduizenden zogeheten Joegoslavische gastarbeiders. In de tijd van de communistische dictatuur konden de inwoners uit het Zuidoost-Europese Joegoslavië ondanks deze communistische dictatuur vrij reizen. Tegenwoordig spreken we van Europeanisering, we sturen er militairen en functionarissen naar toe, geven grote bedragen uit, en tegelijkertijd houden we de poort gesloten voor de jongeren uit deze landen. Het is daarom dringend noodzakelijk om nu over te gaan tot liberalisering van dit visumbeleid.

Maar ook ik wil enkele kritische kanttekeningen plaatsen: ten eerste verheugt het mij dat Macedonië hierbij betrokken is. Macedonië voldoet als geen ander aan de criteria. Het mag echter niet zo zijn dat we dit Macedonië aanbieden als compensatie voor de terechte wens om eindelijk een datum te horen voor de toetredingsonderhandelingen.

Ten tweede wat betreft Kosovo: er werd gezegd dat Kosovo zich aan de spelregels moet houden. Een speler kan zich echter pas aan de spelregels houden als hij tot het speelveld wordt toegelaten. Kosovo heeft echter nooit toestemming gekregen om het speelveld te betreden. We hebben militair ingegrepen om de Kosovaren van de onderdrukking te bevrijden. Nu krijgt het land van de voormalige onderdrukkers visumvrijheid – en daar sta ik ook achter, er is immers geen collectieve schuld –, maar Kosovo mag er niet eens naar streven. Ook als er sprake is van tekortkomingen, dan moeten we de verantwoordelijkheid vooral bij onszelf zoeken, wij zijn immers hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het bestuur van dit land. Dat betekent dat we Kosovo alle kansen moeten geven, want als Servië op den duur visumvrijheid geniet en Kosovo strikt wordt buitengesloten, zal dat leiden tot een onaanvaardbare ongelijke situatie.

Ten derde wat betreft Bosnië en Herzegovina: ik heb, samen met vele andere collega's, het protest tegen de buitensluiting van Bosnië en Herzegovina onderschreven. Dit land met drie volken – een verkeerde constructie als gevolg van het Dayton-akkoord, dat eindelijk herzien moet worden – met een internationaal bestuur dat net zo schuldig is aan de inefficiëntie, moet nu eindelijk de kans krijgen om de weg naar Europa te vinden, zonder zijn samenhang te verliezen. Als Kosovo of Bosnië uiteen zou vallen, zou dat onze veiligheid meer in gevaar brengen dan welke technische details dan ook.

Maria Eleni Koppa (S&D). - (EL) Mevrouw de Voorzitter, we moeten toegeven dat het Commissievoorstel voor de afschaffing van visa voor Servië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Montenegro een belangrijke stap in de goede richting is voor de Europese integratie van de westelijke Balkan.

Deze afschaffing zou echter voor alle landen van de westelijke Balkan moeten gelden, zonder dat er nieuwe scheidslijnen in het gebied worden gecreëerd. Natuurlijk zou niemand echt kunnen beweren dat de Europese Commissie vooringenomen is tegenover moslimburgers uit Bosnië en Herzegovina. Aan de andere kant moeten we de speciale status van Kosovo niet vergeten, wiens onafhankelijkheid niet door alle lidstaten van de Europese Unie wordt erkend.

We willen dat de inwoners van Kosovo ook in aanmerking komen voor de afschaffing van de visumplicht. Welke oplossing er echter ook mag worden gevonden, zij mag niet vooruit lopen op de definitieve regeling van de regeringsvorm. De Europese Commissie heeft terecht de deur voor Bosnië en Herzegovina en Albanië op een kier gezet. Ze moet echter snel handelen zodat er geen nieuwe verdeeldheid kan ontstaan die de stabiliteit in het gebied in gevaar brengt. Aan de andere kant moeten deze landen natuurlijk de nodige hervormingen uitvoeren, die betrekking hebben op – en dat moeten we niet vergeten – veiligheidskwesties en de bestrijding van de georganiseerde misdaad.

Dit Parlement benadrukt nu al jaren dat gemakkelijker contact met de buitenwereld en grotere reismogelijkheden zullen leiden tot versterking van de vrede, uitwisselingen op alle niveaus en ten slotte de stabiliteit. De visumkwestie is niet enkel een technische kwestie, maar een fundamenteel politieke kwestie die van invloed is op de Europese toekomst van het gebied. En elk land in het gebied heeft recht op die toekomst.

Anna Ibrisagic (PPE). - (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik geloof dat er in deze fase van het debat geen twijfel meer bestaat over het belang van visumliberalisatie voor de burgers in de Balkan. Vrij te kunnen reizen is, samen met onderwijs, misschien het belangrijkste instrument dat we kunnen aanbieden aan de nieuwe generaties waarvan we een groot engagement in het democratiseringsproces in de hele regio verwachten.

Daarom ben ik ingenomen met het voorstel inzake visumliberalisatie voor Servië, Macedonië en Montenegro. De vooruitgang die elk land afzonderlijk boekt op weg naar de EU is een vooruitgang voor de hele Balkan. Sommige van die landen hebben lang moeten wachten, sommige misschien onnodig lang. Wij in het Europees Parlement en de twee landen die nog niet onder de visumliberalisering vallen, zouden daar lering uit moeten trekken.

Hoewel het een erg gevoelige politieke kwestie is, wil ik er toch op wijzen dat de regels voor visumliberalisatie duidelijk en universeel zijn. Er moet aan de voorwaarden worden voldaan. Laten we deze kwestie echter niet meer politiseren dan nodig. Laten we kijken wat er nog dient te gebeuren en hoe we er zo snel mogelijk voor kunnen zorgen dat ook Bosnië en Herzegovina en Albanië zich bij de groep visumvrije landen kunnen voegen.

Bosnië en Herzegovina heeft recent grote vooruitgang geboekt en zal binnenkort aan de meeste van de resterende eisen van het stappenplan voldoen. Daarom wil ik de actoren in Bosnië en Herzegovina oproepen om de anticorruptiewet vast te stellen en regels vast te leggen voor de uitwisseling van gegevens tussen de verschillende delen van het politieapparaat. Ik verzoek hen ook om ervoor proberen te zorgen dat ze er eind september mee klaar zijn, alvorens een en ander middels een verslag wordt teruggekoppeld aan de Commissie. Daarna verwacht ik dat de Commissie in haar nieuwe analyse de werkelijk geboekte vooruitgang evalueert en, wanneer eenmaal aan de EU-vereisten is voldaan, aan de Raad voorstelt om in te stemmen met visumliberalisatie voor Bosnië en Herzegovina. Hopelijk kan die in juli 2010 in werking treden.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, het afschaffen van de visumplicht voor sommige landen in de westelijke Balkan betekent een eerste bevestiging van de betrokkenheid van de Europese Unie bij een voortzetting van het Europese integratieproces. Ik vrees echter dat het voorstel van de Commissie incompleet is. Burgers uit Albanië en Bosnië en Herzegovina zullen niet profiteren van deze behandeling, die tot verschillen tussen burgers op de Balkan zal leiden.

Ik wil u eraan herinneren dat er nu al een scheiding bestaat tussen de vorige generatie, die heeft geprofiteerd van de openstelling van het voormalige Joegoslavië richting Europa, en de huidige generatie, die geen gelijke behandeling van de Europese Unie heeft mogen ontvangen. Dit voorstel zal er echter toe leiden dat burgers van landen in het voormalige Joegoslavië die niet profiteren van de afschaffing van de visumplicht, een tweede paspoort zullen proberen te krijgen van een van de landen van de voormalige Joegoslavische republiek die de Europese Unie wel zonder visum accepteert. Wij hebben al kennisgemaakt met dit scenario in het geval van Moldavische of Georgische versus Russische paspoorten.

In mijn ogen is de logische oplossing het toepassen van dezelfde behandeling op alle Balkanlanden en daarnaast vraag ik de Commissie om ook Moldavië op te nemen in de groep landen in Zuidoost-Europa.

Victor Boștinăru (S&D). – (RO) Als lid van het Europees Parlement en socialist verwelkom ik de mededeling van de Raad en de Commissie over de visumregeling voor de landen op de westelijke Balkan. Het is een eerste zekere stap richting hun integratie in de Europese Unie, een eerste succes voor toekomstige EU-burgers op de westelijke Balkan. Ik ben echter ook van mening dat het ontbreken van een helder vooruitzicht in de vorm van een routekaart voor Bosnië en Herzegovina, Albanië en Kosovo ons grote zorgen moet baren. Ik heb het niet alleen over de teleurstelling onder de bevolking als geheel, maar vooral over het risico voor de politieke stabiliteit in de drie landen. Bovenal verwacht ik van het Europees Parlement en de nieuw te vormen Europese Commissie dat zij een schema zonder open einde aanhouden voor het integreren van de westelijke Balkan in de Europese Unie. Dit is de enige manier waarop we het mandaat kunnen vervullen waarvoor we zijn gekozen: om Europa te verenigen.

Norica Niculai (ALDE). – (RO) Mevrouw de Voorzitter, een minuut is meer dan voldoende voor mij om een historische beslissing voor de Balkan en Europa te verwelkomen. Ik geloof dat de vrijheid van verkeer de poort is naar democratie en kennis. U hebt deze drie landen een kans gegeven. Daarnaast ben ik echter van mening dat Europa ook een Europa van regels is waar ieder van ons zich als Europees burger aan moet houden. U hebt dit voorstel gedaan omdat volgens uw oordeel aan de door ons gestelde regels en voorwaarden is voldaan.

In mijn visie doet u een voorstel om dit uit te breiden tot Albanië en Bulgarije wanneer aan deze Europese regels is voldaan. In uw besluit zult u zeker een aanbeveling opnemen om dit proces te versnellen. Naar mijn mening is dit geen kwestie van discriminatie. Het tegendeel daarvan, in feite. Ik geloof dat dit proces de andere twee landen zal aanmoedigen om betere resultaten te leveren en aan deze voorwaarden te voldoen omdat, sinds het besluit is aangenomen, de andere drie landen hebben laten zien dat ze bereid zijn te doen wat nodig is om hun burgers een andere status te laten krijgen.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, minister, geachte collega's, ik ben voorstander van de liberalisering en van de Europese integratie ter completering van de legpuzzel van de westelijke Balkan. Want zoals al eerder is gezegd, hebben we baat bij een stabiel Balkangebied. Deze integratie is derhalve cruciaal en moet zo spoedig mogelijk plaatsvinden.

Uit het debat van gisteren over immigratie, waarbij veiligheid en mensenrechten ter sprake kwamen, komt duidelijk naar voren dat we alert moeten blijven en ik vind dat er grondig gecontroleerd moet worden in plaats van soepeler. De tijdschema's moeten ook corresponderen met deze controles en indien mogelijk worden versneld. Verder valt me op dat er een leemte in dit gebied is waar amper over wordt gesproken, namelijk de leemte Kosovo. U begrijpt me maar al te goed als ik zeg dat het reizen tussen Kosovo en Macedonië op deze manier erg makkelijk wordt voor mensen uit de andere landen. Ik weet dat er een verslag wordt

opgesteld dat ons binnen enkele dagen meer inzicht zal geven, maar geef ons vanavond alstublieft al wat meer informatie over Kosovo.

Emine Bozkurt (S&D). - Voorzitter, de minister zei het zo mooi, visa-liberalisering is nodig om een band met de EU te versterken, opkomend nationalisme te voorkomen en een isolement te voorkomen. Hoe kan het dan dat door de voorstellen de Bosnische moslims in een isolement dreigen te komen? Er ontstaat grote ongelijkheid binnen één land, want Servische en Kroatische Bosniërs krijgen wel een paspoort. Moslims hebben helaas geen buurland dat ze een paspoort geeft. Wie komt op voor de Bosnische moslims? Is dat de Commissie, is dat de Raad? Kunt u mij concreet vertellen of de Commissie of de Raad gesprekken heeft gevoerd met Kroatië en Servië om ook terughoudendheid te betrachten bij het verstrekken van de paspoorten. Want dat dit veel onrust zal gaan creëren, dat mag duidelijk zijn.

Nadezhda Nikolova Mikhaylova (PPE). - (BG) Ik wil de heer Barrot complimenteren met het standpunt van de Europese Commissie over de liberalisering van de visumregeling voor de westelijke Balkanlanden. Als minister van Buitenlandse Zaken ten tijde van de opheffing van de visumplicht voor Bulgarije weet ik dat de visumvrijstelling en het einde van de vernedering op onze burgers een grote emotionele uitwerking hebben gehad. Tegelijkertijd kan ik het als lid van het Europees Parlement echter alleen maar eens zijn met mevrouw Pack en mevrouw Bildt, die stellen dat echte Europese solidariteit betekent dat de Europese Unie logistieke steun moet verlenen als aan de criteria wordt voldaan, niet als daarvan wordt afgeweken, aangezien dat een demoraliserend effect op samenlevingen heeft en regeringen van hun verantwoordelijkheid ontslaat.

De wijziging moet als beloning voor de geleverde inspanningen gelden, niet als dubbele standaard. De samenlevingen van de westelijke Balkanlanden zullen voortaan van hun regeringen moeten eisen dat die hun werk doen. Zij moeten weten dat de nieuwe reglementering van visa niet wordt vertraagd door Europese muggenzifterij, maar doordat hun regeringen tekort zijn geschoten. Solidariteit moet worden getoond in ruil voor het nemen van verantwoordelijkheid. Wanneer het om een principieel standpunt gaat, doen iemands godsdienst en etniciteit niet ter zake.

Elena Băsescu (PPE). - (RO) Ik steun het besluit van de Europese Commissie, dat de concrete vertaling vormt van de jarenlange betrokkenheid met het opheffen van de visumplicht voor burgers van de westelijke Balkan. Ik ben echter van mening dat de burgers van de Republiek Moldavië zo snel mogelijk dezelfde rechten moeten krijgen op het gebied van vrij verkeer in de EU. De Europese Unie moet doorgaan met haar opendeurbeleid voor deze landen, en het opheffen van de visumplicht is een belangrijke stap richting Europese integratie voor deze volken.

Als aanvulling op dit besluit, dat zal leiden tot de ontwikkeling van grensoverschrijdende zakelijke kansen en vrij verkeer van personen, moeten de Europese instellingen overwegen om culturele en educatieve programma's te organiseren die de Europese waarden in deze landen moeten verspreiden. Tegen deze achtergrond moeten de versterking van grenscontroles en het bestrijden van de internationale misdaad een prioriteit blijven.

Tot slot wil ik opnieuw bevestigen dat Roemenië de onafhankelijkheid van Kosovo niet heeft erkend.

Zoran Thaler (S&D). - (SL) Ik wil graag mijn tevredenheid uitdrukken over de vooruitgang op het vlak van de visumliberalisering gedurende de voorbije achttien maanden. Dat is een enorme prestatie en ik doe een beroep op u om met dezelfde voortvarendheid verder te gaan.

De voorbije dagen hebben we uit Sarajevo berichten ontvangen die erop wijzen dat er schot zit in het voldoen aan de voorwaarden uit de 'roadmap', ondanks alle moeilijkheden. Dat geldt ook voor de erg gevoelige onderwerpen zoals de politiesamenwerking tussen Banja Luka en Sarajevo.

Ik roep de Commissie en de Raad op om deze vooruitgang op de voet te blijven volgen en erop te reageren. De Europese Unie moet druk kunnen uitoefenen op politici in Bosnië en Herzegovina die dit proces willen saboteren. De burgers van Bosnië en Herzegovina mogen niet lijden onder het onverantwoordelijke gedrag van hun politici. Hierbij moeten we hen helpen. Ik roep de Commissie op om zo snel mogelijk ook Bosnië en Herzegovina in de visumvrije zone op te nemen.

Alojz Peterle, rapporteur. - (SL) De selectieve aanpak bij de afschaffing van de visumplicht versterkt het Europese perspectief niet in de landen van de westelijke Balkan, waar bevolkingsgroepen al verdeeld zijn. Deze aanpak creëert nieuwe scheidslijnen. Ik ben verheugd met elke stap die daar tegenin gaat. Ik ben ervan overtuigd dat de opheffing van de visumverplichting voor al die landen vast en zeker zal bijdragen tot een

beter beeld van de Europese Unie in de ogen van de inwoners van die landen, die na jarenlange conflicten een opening naar de wereld nodig hebben.

Ik zou ook graag willen wijzen op de honderdduizenden jongeren die vanuit die landen nog nooit de wereld konden verkennen. Ze kennen Europa en de wereld enkel via de televisie. We zijn verplicht ook hun Europese perspectief te versterken. Ik ben me bewust van de veiligheidsoverwegingen, maar zij die hun land met slechte bedoelingen verlaten, vinden toch altijd een weg. We houden echter honderdduizenden anderen met goede bedoelingen tegen.

Ik dring er dan ook bij de Raad en de Commissie op aan om hun standpunten zo snel mogelijk te heroverwegen, om aandacht te schenken aan de vooruitgang in die landen en om de visumvereisten af te schaffen voor de landen die de eerste groep nu nog niet omvat. Hartelijk dank.

Ik roep de regeringen van die landen er uiteraard toe op om zo snel mogelijk hun verplichtingen na te komen ten voordele van hun burgers en met het vooruitzicht op toetreding tot de Europese Unie.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de liberalisering van de visumregeling voor de westelijke Balkanlanden is belangrijk, want deze maatregel is het meest van invloed op gewone burgers in de regio en zal de voordelen van het EU-toenaderingsproces duidelijk laten zien. Ik ben ervan overtuigd dat de voorwaardelijke opname van Albanië en Bosnië en Herzegovina op de 'witte lijst' een grote stimulans zal blijken te zijn om aan de overige benchmarks in het stappenplan te voldoen. In ons geval werd er, destijds in 2001, zo'n sterk signaal uitgezonden, dat het ons in een paar maanden tijd lukte aan alle nog openstaande voorwaarden te voldoen.

Het is van het allergrootste belang dat Albanië en Bosnië en Herzegovina zo spoedig mogelijk in de 'witte lijst' van Schengen worden opgenomen, en de Commissie zou alle benodigde technische bijstand moeten bieden aan de autoriteiten van deze twee landen, zodat ze op korte termijn aan de vereiste voorwaarden kunnen voldoen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad – (SV) Mevrouw de Voorzitter, het lijkt geen twijfel dat visumliberalisatie ontzettend belangrijk is voor de mensen in de Balkan. Net als u heb ik massa's gefrustreerde mensen – vooral jongeren – ontmoet die in Europa niet kunnen reizen zoals ze zouden willen, hun vrienden niet kunnen bezoeken, geen gebruik kunnen maken van de vrijheden die we allemaal hebben. Het spreekt voor zich dat het verwezenlijken van visumvrij reizen voor die mensen natuurlijk goed zou zijn voor hen, voor hun landen, voor de hele regio en voor de EU.

Daarom ben ik ontzettend blij dat momenteel aan de voorwaarden is voldaan om die mogelijkheid al bij de jaarwisseling aan de drie landen in kwestie – de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië – aan te kunnen bieden. Het is jammer dat het voorstel momenteel niet voor alle westelijke Balkanlanden kan gelden, maar het mag geen twijfel lijden dat het Zweedse voorzitterschap er ongelofelijk veel aan is gelegen om het integratieproces – en uiteindelijk het uitbreidingsproces – in de regio van de Balkan te versterken. Iedereen van u die mij kent, weet hoe groot mijn engagement in deze kwestie is.

Wil dat engagement geloofwaardig zijn en werkelijkheid worden, dan moeten we erop staan dat aan de voorwaarden wordt voldaan. Dat moeten we doen om de mensen in de westelijke Balkanlanden te beschermen en ter wille van onze burgers. We moeten ervoor zorgen dat aan de gestelde criteria wordt voldaan. We kunnen, zoals de heer Weber zei, om redenen van buitenlands beleid geen toegevingen doen omdat we ons gewoon van onze vriendelijke kant willen tonen. Dat geldt zowel voor visa als voor het lidmaatschap.

Ik weet dat de mensen in Albanië en Bosnië en Herzegovina teleurgesteld zijn. Dat begrijp ik. Maar ze zijn niet vergeten. We zullen ons uiterste best doen om hen te helpen en visumvrij reizen mogelijk te maken, ook technisch. We moeten een duidelijk politiek signaal geven dat ze de mogelijkheid hebben om mee te doen. Dat doen we nu al. Het zijn echter de instanties en politici in die landen die de klus af moeten maken.

Ik geloof niet dat het verschil in tijd tussen de eerste drie landen enerzijds en Albanië en Bosnië en Herzegovina anderzijds instabiliteit zal veroorzaken. Het toont wél aan dat de EU zich aan haar woord houdt en dat, als zij doen wat ze moeten doen, wij ons aan onze beloften houden. We moeten hen steunen en we moeten hen helpen. Een positief verslag van de Commissie in 2010 moet, denk ik, voor hen tot de mogelijkheden behoren. Dat heeft ook commissaris Barrot gezegd.

Wat Kosovo betreft werden de visumbesprekingen gestart toen Kosovo nog deel uitmaakte van Servië, maar wij werken aan een oplossing. Ik hoop dat de Commissie in haar verslag zal aangeven welke wegen uitkomst bieden, zodat we op termijn ook voor de mensen in Kosovo visumliberalisatie kunnen verwezenlijken.

De voorgestelde visumliberalisatie voor de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië is een enorm belangrijke eerste stap. Ik hoop dat u ons zal helpen die te zetten. Ik hoop ook dat we heel snel de volgende stap kunnen zetten voor de rest van de regio.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ten eerste wil ik erop wijzen dat dit een zeer innovatieve gang van zaken is. Het is de eerste keer dat er een echte regionale aanpak wordt gevolgd. Ik wil hieraan toevoegen dat het stappenplan een methode is die gebaseerd is op zeer objectieve en zeer nauwkeurig vastgestelde criteria, die er ook voor zorgen dat deze toekomstige lidstaten zich ervan bewust worden dat wij een Europa van regels hebben, een Europa van waarden. Ik wil dit punt graag benadrukken. Het zal u niet verbazen dat de Commissie in het bijzonder aandacht heeft voor al die zaken die bijdragen aan de bestrijding van mensenhandel en corruptie. Dit Europa van waarden is zeer belangrijk. Wij moeten dat bijzonder goed in het oog houden.

Ik weet niet of een aantal van u mij wel goed heeft begrepen; ik heb duidelijk gezegd dat wij hopen in de loop van 2010 voorstellen te kunnen doen voor Bosnië en Herzegovina en voor Albanië. Er is in die gevallen dan ook een proces gaande, waarbij niemand wordt gediscrimineerd. Wij willen alleen maar dat de objectieve criteria van het stappenplan steeds beter in acht worden genomen.

Het klopt dat in het geval van Albanië de afgifte van biometrische paspoorten nog moet worden verbeterd. Ik heb zelf een bezoek gebracht aan Albanië om aldaar het eerste biometrische paspoort uit te reiken en ik kan u vertellen dat ik Albanië, zijn politiek verantwoordelijken en die van Bosnië en Herzegovina zoveel mogelijk heb aangespoord om ervoor te zorgen dat zij zich bewust worden van de inspanningen die nog moeten worden verricht. Wij helpen hen bijvoorbeeld bij het opzetten van registers van de burgerlijke stand. Je kunt namelijk wel proberen biometrische paspoorten af te geven, maar als er geen burgerlijke stand bestaat, is dat niet mogelijk. Wij ondersteunen deze landen dus op technisch vlak. Het is duidelijk dat binnen dit geheel met name Albanië het bestaande kader voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en corruptie ten uitvoer moet leggen. Ook Bosnië en Herzegovina moet zorgen voor een goede grenscontrole en voor een nauwe samenwerking tussen de politieautoriteiten. Dat is wat we willen. Ik denk dat wij er alle aanleiding is te verwachten dat ook voor deze twee landen in 2010 de visumplicht kan worden opgeheven.

Tevens wil ik u, heel in het kort, zeggen dat er wat ons betreft geen sprake is van etnische of religieuze discriminatie. In de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië hebben wij overigens te maken met een belangrijke moslimminderheid. Er is geen sprake van dat de 25 of 30 procent Albanese moslims in Macedonië worden gediscrimineerd. Ik wil u dan ook echt geruststellen en zeggen dat wij midden in een proces zitten dat wij wilden aangaan en waar de Raad graag mee akkoord wilde gaan.

Ik wil ook antwoord geven inzake Kosovo. In maart 2009 heeft een door de Commissie gefinancierde deskundigenmissie positief verslag uitgebracht. Het klopt dat de Commissie eveneens lidstaten aanmoedigt om efficiënte consulaire diensten in Pristina op te zetten. Ik bevestig dat wij bezig zijn met een verslag, dat zeer binnenkort zal worden uitgebracht, over de exacte situatie in Kosovo. Het moge duidelijk zijn dat wij, binnen dit geheel, alle Balkanlanden een Europees perspectief willen bieden en daarbij denken wij met name aan de jongere generatie. Een aantal van u heeft zeer nadrukkelijk gewezen op het feit dat het zeer gunstig is wanneer reizen en uitwisselingen met andere lidstaten van de Europese Unie veel makkelijker verlopen. Daarom, dames en heren, ik zeg het nogmaals, bouwen wij aan een Europa van regels en een Europa van waarden waaraan wij zeer hechten.

Ik zeg het heel simpel, wij zijn op de goede weg, maar het is duidelijk dat er nog twee landen zijn die de laatste noodzakelijke stappen moeten zetten. Ik hoop dat ook zij in 2010 worden vrijgesteld van de visumplicht.

Dit is wat ik u kan zeggen en ik kan u daarbij verzekeren dat de aanpak van de Commissie, in ieder geval, objectief en echt zeer nauwgezet is, dat niemand op enigerlei wijze wordt gediscrimineerd, en dat deze aanpak is gebaseerd op samenwerking. Ik zet mij er persoonlijk erg voor in.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) De Europese Commissie en de Europese Raad worden opgeroepen om snel bekend te maken dat de EU-zone wordt opengesteld voor de burgers van Macedonië, Servië en Montenegro. Dit is een zeer belangrijk moment voor meer dan 10 miljoen inwoners van Europa die graag een visum willen om de EU binnen te komen. Macedonië stond aan de kant van Europa toen Europa het nodig had. Zelfs Servië heeft zich gerealiseerd dat Europa het land aan boord wil hebben, maar daarvoor

moet het zich wel verzoenen met het recente verleden. Servië heeft nauw samengewerkt met de internationale instellingen, zoals het Internationaal Strafhof, en de fouten uit het verleden erkend. De tijd is gekomen dat Europa de pogingen van deze staten beloont om op één lijn te komen met de democratische en economische vereisten die kenmerkend zijn voor de 27 EU-lidstaten. Hun reis is niet gemakkelijk geweest, maar de inspanningen die zijn geleverd moeten volledig worden erkend. Macedonië, Servië en Montenegro zijn zich definitief gaan richten op de Europese Unie. Daarom denk ik dat de EU moet besluiten om de visumvereisten voor de burgers van deze drie landen op te heffen. Hun regeringen hebben laten zien dat zij onze waarden delen. Een positieve beslissing zou daarom een nieuwe impuls geven aan de interne hervormingen, die hard nodig zijn in Macedonië, Servië en Montenegro.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), schriftelijk. – (RO) Ik verwelkom het initiatief van de Commissie om het visumsysteem voor burgers van de westelijke Balkan af te schaffen, meer in het bijzonder de voormalige Joegoslavische republieken Macedonië, Servië en Montenegro. Dergelijke maatregelen, die bedoeld zijn om deze staten en de EU dichterbij elkaar te brengen met het oog op integratie, zullen het conflictpotentieel in de regio aanmerkelijk verminderen. Voor wat Roemenië betreft, dat aan Servië grenst, kan dit soort maatregelen alleen maar een verdere garantie geven voor vriendschappelijke grensoverschrijdende relaties. Deze maatregel zal bijdragen aan een grotere vrijheid van verkeer voor de Roemeense bevolking in Roemenië en Servië, en eveneens de ontwikkeling van handelsrelaties tussen ons land en Servië en Montenegro stimuleren. Ik heb er vertrouwen in dat het afschaffen van het visumsysteem voor de drie bovengenoemde landen slechts de start is van het proces, waarbij de maatregel later wordt uitgebreid naar Albanië en Bosnië en Herzegovina. Hoewel zij nog niet aan de eisen van de Commissie voldoen geloof ik dat, met gecoördineerde inspanningen, de resultaten binnenkort zichtbaar zullen worden. Voordat ik afsluit wil ik graag benadrukken dat het opheffen van de visumplicht en het vrije verkeer van personen in de westelijke Balkan geen angst moet wekken, maar juist voeding moet geven aan de overtuiging dat de Europese veiligheidszone in ons aller voordeel wordt uitgebreid.

Iuliu Winkler (PPE), schriftelijk. – (HU) De Europese Unie is na elke uitbreiding sterker geworden, niet alleen omdat zij voor bijna 500 miljoen mensen een interne markt tot stand heeft gebracht, maar ook omdat zij voor stabiliteit heeft gezorgd in Midden- en Oost-Europa. De Balkanlanden vormen een wezenlijk deel van Europa. De economische crisis of de ratificatie van het Verdrag van Lissabon mogen het toetredingsproces van deze landen tot de Europese Unie niet vertragen.

Ik ben ervan overtuigd dat de uitbreiding richting de Balkan een essentieel proces is dat door de Europese Unie in stand moet worden gehouden om haar rol in de wereld te versterken. We mogen niet vergeten dat de inhaalrace van de Balkanlanden in combinatie met het helen van de wonden die ze hebben opgelopen in de bloedige oorlog aan het einde van de twintigste eeuw, een garantie vormen voor de stabiliteit van de Europese Unie en het welzijn van de regio. Het afschaffen van de visumplicht voor Servië, Montenegro en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië is een cruciaal moment in de aansluiting van deze landen bij Europa, terwijl dit aan de andere kant ook de verantwoordelijkheid van de Europese Unie ten opzichte van deze regio weerspiegelt.

Het proces moet doelgericht worden voortgezet. Hierdoor zullen ook Bosnië en Herzegovina, Albanië en – op termijn – Kosovo, nadat zij aan de voorwaarden hebben voldaan, in aanmerking kunnen komen voor een zo spoedig mogelijke invoering van de visumliberalisering. Zonder enig voorbehoud sluit ik me aan bij de Europese politici die van mening zijn dat als de toetredingsaspiraties van de Balkanlanden de kop in worden gedrukt, dit onoverzienbare en schadelijke gevolgen zou hebben voor de Europese Unie.

15. Situatie in Litouwen naar aanleiding van de aanneming van de wet ter bescherming van minderjarigen (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over:

- de mondelinge vraag (O-0079/2009) van Sophia in 't Veld, Jeanine Hennis-Plasschaert, Leonidas Donskis, Gianni Vattimo, Sarah Ludford, Ulrike Lunacek, Raül Romeva i Rueda, Jean Lambert en Judith Sargentini, namens de ALDE-Fractie en de Verts/ALE-Fractie, aan de Raad, over de Litouwse wet betreffende de bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke invloed van openbare informatie (B7-0201/2009),

- de mondelinge vraag (O-0080/2009) van Sophia in 't Veld, Jeanine Hennis-Plasschaert, Leonidas Donskis, Gianni Vattimo, Sarah Ludford, Ulrike Lunacek, Raül Romeva i Rueda, Jean Lambert en Judith Sargentini,

namens de ALDE-Fractie en de Verts/ALE-Fractie, aan de Commissie, over de Litouwse wet betreffende de bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke invloed van openbare informatie (B7-0202/2009),

- de mondelinge vraag (O-0081/2009) van Rui Tavares, Cornelia Ernst, Cornelis de Jong, Marie-Christine Vergiat, Willy Meyer en Kyriacos Triantaphyllides, namens de GUE/NGL-Fractie, aan de Raad, over de Litouwse wet voor de bescherming van minderjarigen tegen de negatieve gevolgen van publieksinformatie (B7-0204/2009),

- de mondelinge vraag (O-0082/2009) van Rui Tavares, Cornelia Ernst, Cornelis de Jong, Marie-Christine Vergiat, Willy Meyer en Kyriacos Triantaphyllides, namens de GUE/NGL-Fractie, aan de Commissie, over de Litouwse wet voor de bescherming van minderjarigen tegen de negatieve gevolgen van publieksinformatie (B7-0205/2009),

- de mondelinge vraag (O-0083/2009) van Michael Cashman, Claude Moraes en Emine Bozkurt, namens de S&D-Fractie, aan de Raad, over de Litouwse wet betreffende de bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke invloed van openbare informatie (B7-0206/2009), en

- de mondelinge vraag (O-0084/2009) van Michael Cashman, Claude Moraes en Emine Bozkurt, namens de S&D-Fractie, aan de Commissie, over de Litouwse wet betreffende de bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke invloed van openbare informatie (B7-0207/2009).

Sophia in 't Veld, auteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik vind het onderwerp dat we hier vandaag bespreken erg belangrijk. Het gaat om Europese waarden. Wij hebben de mondelinge vraag ingediend en ook een gezamenlijke ontwerpresolutie opgesteld over de Litouwse wetgeving die over de bescherming van minderjarigen zou gaan. In feite doet deze wet het tegenovergestelde, want deze wet zou wel eens onwetendheid, taboes en stigmatisering in de hand kunnen werken. Jonge en kwetsbare homo's, lesbiennes en transseksuelen zullen erdoor worden blootgesteld aan intimidatie en uitsluiting. Dat zal enorm veel leed en pijn berokkenen bij jonge mensen, precies de mensen die deze wet bedoelt te beschermen. In plaats van het bieden van bescherming doet deze wet jonge mensen kwaad.

Dat is dan ook de reden dat we deze kwestie naar voren hebben gebracht, en tot mijn genoegen hebben we afgelopen zomer een schrijven van commissaris Barrot ontvangen waarin hij de bezorgdheid van de Europese Commissie over deze wet tot uiting brengt. Hij zei dat de Europese Commissie dit nauwlettend in het oog zal houden en ervoor zal zorgen dat alle nationale wetgeving aansluit op de Europese wetgeving en beginselen. Dit vind ik heel belangrijk, want de Europese Commissie dient niet alleen in te grijpen wanneer de regels van de interne markt worden geschonden, maar ook, en vooral, wanneer er Europese waarden worden geschonden. We kunnen geen discriminatie tolereren. Europa is een gemeenschap met waarden, waarvan ik weet dat ze door het merendeel van onze medeburgers in Litouwen worden gedeeld. We zijn allemaal Europeanen.

Collega's, voor wat betreft de resolutie zou ik u willen vragen deze duidelijk te ondersteunen, met name het amendement waarmee we trachten een verwijzing op te nemen naar de bestaande antidiscriminatie-richtlijnen, want ik denk dat dit wel het minste is wat we kunnen doen. Ook vraag ik uw steun voor het verzoek in de resolutie om het Bureau voor de Grondrechten om een juridisch advies over deze wet te vragen.

Tot slot vind ik dat we er als Europees Parlement trots op kunnen zijn dat we, als de resolutie morgen wordt aangenomen, de stem zijn die de gezamenlijke waarden van Europa verwoordt.

Ulrike Lunacek, auteur. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, zoals de vorige spreker al heeft gezegd is deze wet, die in Litouwen is aangenomen, een gevaar voor de Europese waarden, het Europees recht, maar ook de vrijheid van mensen, met name die van jonge lesbiennes, homo's, biseksuelen, of mogelijk ook transgenders, om hun leven zonder angst te kunnen leiden. Volgens deze wet is de specifieke informatie hierover kennelijk schadelijk voor minderjarigen. Ik kan u zeggen wat dat betekent: het betekent dat jongeren in angst moeten leven en een depressie kunnen krijgen. We weten dat juist bij jonge lesbiennes en homo's of bij hen die tijdens deze *coming-out*-fase niet weten hoe zij verder moeten, een verhoogd percentage zelfmoordpogingen voorkomt.

Deze wet vormt een ernstige inbreuk op de Europese waarden. Het stemde mij dan ook zeer verheugd, commissaris Barrot, dat u al in juli een antwoord hebt gegeven. U hebt verder de Europese regionale afdeling van de Internationale Vereniging voor Homo's en Lesbiennes (ILGA) geantwoord, dat de Commissie deze tekst zal analyseren en zich dan zal beraden op vervolgstappen. Ik zou u nu dit willen vragen: Wat bent u van plan te doen? Wat hebt u – en ook de Raad – al gedaan tegenover het Litouwse parlement? We weten

dat de vorige Litouwse president en ook de nieuwe president, die vroeger commissaris was, deze wet niet goedkeuren. Het parlement houdt er echter aan vast. Ik ben blij dat hier nu een voorstel ligt, ook voor een resolutie.

Ik hoop van harte dat deze resolutie morgen door alle leden hier zal worden aangenomen zodat wij het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten kunnen verzoeken zich over deze wet uit te spreken, dat is immers het doel van dit agentschap. Het moet in ons gemeenschappelijke Europa inmiddels glashelder zijn dat homoseksuele en lesbische geaardheid niet uit onze families en scholen verdwijnen enkel en alleen omdat een wet informatie daarover verbiedt. Anders zijn is normaal – ook in ons gemeenschappelijke Europa.

Rui Tavares, auteur. – (PT) Geachte collega's, deze wet begint met de bewering dat minderjarigen beschermd moeten worden tegen de verspreiding van homoseksualiteit via publieksinformatie. Maar wat houdt dit precies in? Betekent dit dat als ik een bioscoop heb in Vilnius en een poster voor de film "Brokeback Mountain" wil ophangen, dat dit niet mag? Betekent dit dat ik geen presentatie mag geven over homoseksualiteit op een publieke plaats, een theater of een universiteit in Litouwen? Betekent dit dat ik – en hierover is reeds gesproken in het Litouwse parlement – volgens de wijziging op het wetboek van strafrecht waarover momenteel wordt gedebatteerd in Litouwen, een boete tegemoet kan zien die kan oplopen tot 1 500 euro, of een taakstraf van een maand kan krijgen? Mag een televisieprogramma bijvoorbeeld een gelukkig homoseksueel koppel laten zien, of mag alleen een ongelukkig homostel getoond worden?

Geachte collega's, 14 juli 2009, de datum waarop de amendementen op de wet op de bescherming van minderjarigen werden goedgekeurd verbaasde me. 14 juli is uiteraard de dag waarop we hier voor het eerst samenkwamen in deze zevende zittingsperiode. Het is bovendien ook de 220^e verjaardag van de Europese grondbeginselen. Deze grondbeginselen, het recht op het streven naar geluk, vrijheid van meningsuiting en zelfs het recht van vereniging komen in het gedrang omdat er in het Litouwse parlement ook is gesproken over mogelijke beperking van manifestaties als de "gay pride".

Welnu, toen wij op 14 juli samenkwamen, was dat omdat we een plicht hebben, ik zou zelfs zeggen een heilige plicht, om deze waarden te verdedigen. Het zijn deze waarden die in het geding zijn. We weten hoe dit soort dingen beginnen en we weten ook waar ze altijd toe leiden. Wat is de volgende stap? Wordt er een commissie benoemd die in de gaten houdt wat wel en niet onder verspreiding van homoseksualiteit valt? Waar zal dit gebeuren, in boeken, theaters, in de bioscoop, in de publiciteit?

Vilnius is dit jaar terecht een van de Europese culturele hoofdsteden, en ongetwijfeld wordt dit toegejuicht door de Europese burgers. Maar de titel Europese culturele hoofdstad brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee, zoals het uitdragen van de Europese cultuur om zijn sterkste kant en het kan niet de bedoeling zijn dat dit jaar de minst mooie kant wordt belicht.

Daarom verzoek ik u om voor onze resolutie te stemmen en roep ik het Bureau voor de Grondrechten op om advies uit te brengen over dit ernstige feit. Dit is absoluut het minste wat ik van de leden van dit Parlement kan vragen.

Michael Cashman, auteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, als homoseksueel zou ik graag willen zeggen dat ik er trots op ben dat dit Parlement en anderen zich tegen dit wetsvoorstel uitspreken. Dit wetsvoorstel zal een flagrante schending inhouden van de EU-verdragen over de mensenrechten, met name artikel 6, evenals de richtlijn tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en algemene beleidslijnen met betrekking tot non-discriminatie. Wat ook belangwekkend is, is dat het een schending is van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, omdat het discriminatie aanmoedigt tegen jonge homo's en lesbiennes. Dus wie wordt door deze wet beschermd, en waartegen?

De Britse conservatieve partij heeft in 1988 een soortgelijke wet in Groot-Brittannië ingevoerd. Toen zag men in – en ook nu nog – dat dergelijke wetgeving leidt tot censuur en het bevorderen van discriminatie en homofobie: discriminatie en homofobie die levens van mensen verwoesten en de ziel van degenen die ze bedrijven bezoedelen. Het wetsvoorstel is veroordeeld door ngo's zoals de Internationale vereniging voor lesbiennes en homoseksuelen en Amnesty International, en ook de Raad van Europa evenals andere organisaties. Het wetsvoorstel treft jonge homo's en lesbiennes – bijvoorbeeld leraren of ambtenaren – en kan worden gebruikt om jonge mensen toegang te ontfangen tot alle soorten materialen – films, boeken, toneelstukken, kunstwerken – die door een homo of lesbienne gecreëerd zijn. Gaan ze proberen jonge mensen ervan te weerhouden de werken te bestuderen van Plato, Shakespeare, Oscar Wilde, Walt Whitman, Tennessee Williams, Tchaikovsky en anderen, naar de muziek van Elton John te luisteren, of tennissterren zoals Martina Navrátilová te vereren? De wet zal de feitelijke manier waarop jongeren en anderen spreken, denken en

handelen aantasten. En waarom? Jonge mensen hebben educatie nodig, en geen isolatie; ze moeten de wereld in al zijn diversiteit leren begrijpen en hun moet respect worden bijgebracht voor mensen die anders zijn. De liefde van een mens voor een ander mens wordt nooit beperkt door geslacht of seksualiteit: het is gewoon liefde.

Homo's en lesbiennes zijn gewone mannen en vrouwen, die ongewoon worden gemaakt door de vooringenomenheid van extremisten met ons seksleven en de belasting dat homo's en lesbiennes een bedreiging voor de maatschappij vormen. Dat is een verachtelijke verkeerde voorstelling van zaken. Elke beschaaft maatschappij wordt niet beoordeeld op de wijze waarop zij haar meerderheid behandelt, maar op hoe zij met haar minderheden omgaat. Daarom zeg ik tegen de Litouwers en mensen in heel Europa: verwerp deze gevaarlijke stap terug in de tijd.

(Applaus)

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, staat u mij toe om in de eerste plaats te onderstrepen dat vrijheid van meningsuiting en non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid en genderidentiteit hoekstenen van onze democratische samenlevingen zijn. Onze Unie is gebaseerd op een aantal beginselen en waarden die alle lidstaten geacht worden te steunen. We kunnen niet aandringen op en ijveren voor mensenrechten in andere landen als we in de EU zelf de basisbeginselen niet kunnen handhaven.

De grondrechten, en met name de vrijheid van meningsuiting en het recht op non-discriminatie, zijn vastgelegd in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en ook in artikel 10 en 14 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Die beginselen staan ook in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Er bestaat wetgeving op communautair niveau die op dit gebied bescherming verleent. Richtlijn 2000/78/EG verbiedt discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid op het terrein van arbeid en beroep. Vorig jaar legde de Commissie een voorstel voor om die bescherming naar andere terreinen uit te breiden.

Dat voorstel wordt momenteel in de Raad besproken en het Parlement heeft een positief advies gegeven. We zijn ingenomen met dat initiatief en hopen dat het binnenkort kan worden vastgesteld.

Het gaat hierbij om wetgeving op Europees niveau. Op nationaal niveau kunnen de lidstaten nationale wetgeving vaststellen op het gebied van grondrechten en fundamentele vrijheden op voorwaarde – ik herhaal: op voorwaarde – dat die wetgeving het primair en afgeleid recht van de Unie en de Gemeenschap ten volle respecteert, valt binnen een terrein waarop de Gemeenschap niet exclusief bevoegd is en wordt vastgesteld omdat er geen wetgeving op het niveau van de Unie of de Gemeenschap bestaat.

De wet in kwestie, die in juli door het Litouwse parlement werd aangenomen, en de voorgestelde wijziging van het wetboek van strafrecht en het wetboek bestuursrecht die momenteel wordt behandeld, veroorzaken grote ongerustheid bij het Zweedse voorzitterschap. We mogen echter niet vergeten dat de wet nog niet in werking is getreden.

Vanuit ons perspectief zou een wet die ten doel heeft het bevorderen van een bepaalde seksuele geaardheid te verbieden, een schending zijn van fundamentele waarden zoals vrijheid van meningsuiting en het feit dat alle mensen gelijk zijn. Het voorzitterschap heeft dat standpunt herhaaldelijk duidelijk gemaakt in contacten met de Litouwse regering.

Wat de meer juridische kwesties betreft die de leden in hun bijdragen aan de orde stellen, is het belangrijk erop te wijzen dat de Raad wat dat betreft geen formele rol speelt. De verenigbaarheid van nationale wetgeving en het Verdrag is geen kwestie voor de Raad. Ook niet voor het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten. Het is aan de Commissie om te beoordelen of een lidstaat zich overeenkomstig het Verdrag van zijn verplichtingen kwijt. Dat houdt in dat de Commissie niet alleen moet toezien op de omzetting en toepassing van de regels van de Unie en de Gemeenschap, maar ook moet verzekeren dat het primair recht op Europees niveau ten volle wordt geëerbiedigd. Zoals de heer Barrot zeker zal zeggen, kan de Commissie geëigende procedures starten als ze van mening is dat een lidstaat het primair of afgeleid recht niet naleeft.

Wat artikel 13 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap betreft, zou het de Raad ernstig zorgen baren als er zich een geval van discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid zou voordoen. Zonder voorstel van de Commissie kan de Raad er echter geen discussie over starten of er discriminatie plaatsvindt en welke maatregel desgevallend zou moeten worden getroffen. Analooch kan de Raad overeenkomstig artikel 7 van het Verdrag

alleen maatregelen nemen als een derde van de lidstaten of de Commissie daartoe een gemotiveerd voorstel indient. Omdat de wet nog niet in werking is getreden, is nog geen dergelijk voorstel ingediend.

Ik kan de Parlementsleden verzekeren dat de kwestie van discriminatie van homo-, bi- en transseksuelen op de agenda van het Zweedse voorzitterschap staat. We zullen de kwestie op 16-17 november op een top over gendergelijkheid in Stockholm bespreken.

We nemen de ongerustheid in het Europees Parlement vanzelfsprekend zeer ernstig. Het gaat om respect voor de grondrechten en de mensenrechten. Formeel moet dit echter binnen de juridische en institutionele kaders worden behandeld. Als vertegenwoordigster van de Raad heb ik geprobeerd de bestaande vragen zo correct mogelijk te beantwoorden en heb ik ook proberen uit te leggen wat de beperkingen zijn. Ik kijk ernaar uit te horen wat de standpunten van de vertegenwoordigers van de Commissie met betrekking tot dit onderwerp zijn.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister heeft een zeer goede uiteenzetting gegeven van de juridische kanten van dit probleem.

Ik wil hier zeggen dat de Commissie elke vorm van homofobie herhaaldelijk zwaar heeft veroordeeld. Dit fenomeen is een duidelijke schending van de menselijke waardigheid. De Commissie heeft dit standpunt met name herhaald op 23 april 2007 ten overstaan van het Europees Parlement tijdens de plenaire vergadering waarin de resolutie over homofobie in Europa is aangenomen.

Op de beleidsterreinen die onder de communautaire bevoegdheden vallen, dienen de Unie, evenals de lidstaten wanneer zij het Gemeenschapsrecht ten uitvoer leggen, de grondrechten te eerbiedigen. Dit zijn dwingende beginselen die voortvloeien uit het Gemeenschapsrecht.

Het Litouwse wetsontwerp ter bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke effecten van openbare informatie valt grotendeels onder de communautaire bevoegdheden, aangezien de inhoud van de wet betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van de richtlijnen inzake audiovisuele diensten en inzake elektronische handel.

Daarom heeft de Commissie de Litouwse autoriteiten zelfs al voor de goedkeuring van het wetsontwerp op de hoogte gesteld van het feit dat een aantal bepalingen van deze wet reden zou geven tot ernstige bezorgdheid in verband met de verenigbaarheid van deze bepalingen met de grondrechten en de communautaire wetgeving. Ondanks deze waarschuwing lijkt het er niet op dat de huidige versie van deze wet die op 14 juli jl. is goedgekeurd, de bezorgdheid wegneemt die de Commissie vooraf heeft geuit.

In deze context kan de Commissie slechts een voorbehoud maken, een serieus voorbehoud, ten aanzien van de verenigbaarheid van deze wet met het beginsel van de vrijheid van meningsuiting, het non-discriminatiebeginsel en met de rechten van het kind, waaronder zijn recht op toegang tot informatie die nodig is voor zijn ontwikkeling.

De Commissie zal niet aarzelen gepaste maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat het communautair recht, waaronder uiteraard de grondrechten, wordt nageleefd.

Uit gegevens waarover de Commissie beschikt, blijkt dat er in Litouwen een werkgroep is opgezet, op initiatief van de president, mevrouw Grybauskaitė, om aanvullende amendementen op deze wet in te dienen. Deze amendementen moeten voor eind oktober worden ingediend. Uiteraard zal de Commissie het werk van deze commissie en de inhoud van de amendementen afwachten alvorens zich definitief uit te spreken over de wet zoals die in werking zal treden. Ik kan de minister, mevrouw Malmström, inderdaad alleen maar gelijk geven wanneer zij benadrukt dat het aan de Commissie is hierop toe te zien, en eventueel sancties voor te stellen en het niet naleven van de regels van de Europese Unie, en van de grondrechten a fortiori, te bestraffen.

Dit was de informatie die ik u wilde geven, waarmee ik u wil laten zien dat wij een zeer duidelijk standpunt hebben in deze kwestie.

Vytautas Landsbergis, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de wet die nu besproken en bekritiseerd wordt, ondanks het feit dat deze pas in maart in werking zal treden, bevat slechts één regel waarin bevordering van homoseksualiteit ten overstaan van minderjarigen wordt verboden; dat is het grote problematische onderdeel.

De president van de Republiek Litouwen heeft het initiatief genomen door onmiddellijk verduidelijkende amendementen in te dienen. Hierdoor is onze resolutie praktisch overbodig geworden. Wat we moeten doen, is ons concentreren op hetgeen het Parlement voor ogen heeft.

De trefwoorden in de problematische regel over bevordering van homoseksualiteit ten overstaan van minderjarigen zijn “bevordering” en “minderjarigen”, en niet “homoseksualiteit”, zoals sommige mensen denken. De mogelijkheid van een rechtstreekse bevordering ten overstaan van minderjarigen is aangepakt door de aanneming van een wet. Het woord “bevordering” houdt een moedwillig handelen in dat verdergaat dan de gewone, benodigde informatie die momenteel wordt geboden door seksuele voorlichting, die ook een onderdeel behoort te bevatten over verdraagzaamheid ten aanzien van homoseksuele aantrekkingskracht en liefde.

Bevordering van homoseksualiteit tegenover minderjarigen kan, als we onze ogen openen, heel vaak veel meer inhouden – van het hen aanmoedigen het te proberen tot aan het verleiden van minderjarigen, zelfs voor homoseksuele prostitutie. De media kunnen daarvan profiteren, wellicht door het kanaal te vormen waarlangs een dergelijke bevordering zich naar minderjarigen toe kan verspreiden.

Beste collega's, ouders en grootouders, luistert u nu alstublieft naar uw hart. Zou u er voorstander van zijn dit hele probleemgebied aan uw eigen nakomelingen open te stellen?

(Interruptie vanuit de zaal)

Oké, dat is voor u dan zo.

Wat als ze regelmatig en zonder beperkingen aan dergelijke speciale “bevordering” worden blootgesteld? Het lijkt erop dat we op twee benen hinken: het eerste – voor wie van een geraffineerde formulering houdt – is het recht van kinderen om geestelijk misbruikt te worden, en het tweede is het recht van kinderen om tegen misbruik beschermd te worden. Laat hun zelfbeschikking over tot het moment dat ze volwassen zijn.

Ik stel voor de standpunten die teruggrijpen op zowel het Verdrag inzake de rechten van het kind als de Verklaring van de rechten van het kind te ondersteunen, en paragraaf 1 te schrappen, die op dit moment niet relevant is en daarom niet gepast voor het hoogste Parlement van Europa.

Claude Moraes (S&D). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de heer Landsbergis heeft een onderbouwing van deze wet gegeven die totaal niet overtuigend is. Het verbaasde mij, want ik dacht dat hij juist meer onderbouwing zou aandragen. De Raad en de Commissie hebben hun enorme bezorgdheid geuit, en dat is de juiste benadering. Antidiscriminatie en vrijheid van meningsuiting zijn absoluut fundamentele beginselen in de Europese wetgeving.

Zoals de heer Cashman eerder zei, hebben we in mijn eigen lidstaat in 1988 een soortgelijke wet gehad, maar die is nu verleden tijd, en ook deze wet zal verleden tijd worden, want, als een Gemeenschap van waarden, ligt een van de sterkste kanten van de EU in onze gemeenschappelijke pogingen de mensenrechten en de bescherming van onze grondrechten naar een hoger plan te tillen. Dat is ook moeilijk wanneer één lidstaat in de schijnwerpers staat vanwege een potentiële schending door deze wet, maar dankzij onze Gemeenschap van waarden kunnen we dergelijke wetten analyseren en kunnen we zeggen, zoals de Commissie en de Raad hebben gedaan, dat ze ons grote zorgen baren.

Het Bureau voor de Grondrechten moet zijn werk doen en zijn advies uitbrengen. Zoals de Commissie en de Raad hebben gezegd, zijn er problemen ten aanzien van de bestaande wetgeving, de antidiscriminatiewetgeving in deze Europese Unie. Laten we verdedigen wat we hebben en ervoor zorgen dat de socialistische fractie, samen met onze zusterpartij in Litouwen, deze wet veroordeelt, en laten we hopen dat het volgende gaat gebeuren: dat deze wet tot het verleden gaat behoren.

(Applaus)

Leonidas Donskis, namens de ALDE-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Litouwse wet ter bescherming van minderjarigen tegen de nadelige gevolgen van openbare informatie heeft mensenrechtenverdedigers en de media in Litouwen en daarbuiten getroffen als overdreven homofob en uiterst ondemocratisch.

Ik zou u graag willen attenderen op het feit dat de voormalige president van Litouwen, Valdas Adamkus zijn veto over deze wet uitsprak, maar dat dit werd verworpen door het Litouwse parlement. Bovendien is deze wet ernstig bekritiseerd door de huidige president van Litouwen, Dalia Grybauskaitė. De wet is in heftige bewoordingen beoordeeld door de Litouwse media, commentatoren, en verdedigers van burgerlijke vrijheden

en de mensenrechten, die de homofobe inhoud en ook de uiterst gevaarlijke politieke implicaties, zoals censuur en zelfcensuur, benadrukten

Deze wet heeft weinig of niets te maken met de bescherming van kinderen. In plaats daarvan is het een wet tegen homoseksuele en lesbische burgers van het land. Hoe dan ook is het gelijkstellen van homoseksualiteit met fysiek geweld en necrofilie moreel gezien weerzinwekkend en schandalig. Het is toch bijna ongelooflijk dat het aannemen van een dergelijke wet in een EU-land aan het begin van de 21e eeuw mogelijk is. Persoonlijk zie ik deze wet als een ongelukkig gekozen stap en als een grondig misverstand, om het maar heel voorzichtig uit te drukken.

Er zijn in het Litouwse parlement besprekingen gaande over wijzigingen van artikel 310 van het wetboek van strafrecht en artikel 214 van het wetboek bestuursrecht die iedereen die zich in een openbare ruimte bezighoudt met het bevorderen van homoseksualiteit strafbaar zullen stellen, onder bedreiging van een boete, taakstraf of detentie. Als dit niet onze verschuiving is naar door de staat gepropageerde homofobie en het strafbaar stellen van de openbare uiting van onze homoseksuele en lesbische burgers, wat is het dan wel?

Tot slot, maar zeker niet minder belangrijk: deze wet is een schande, maar het zou een nog grotere schande zijn te proberen deze wet te versluieren, te bagatelliseren, en feitelijk te rechtvaardigen. Daarmee wil ik zeggen dat ik de resolutie volkomen ondersteun.

Raül Romeva i Rueda, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (ES) Beste collega's, we bevinden ons op een cruciaal punt in het proces van de Europese integratie, want tot voor zeer kort zou een debat als dit ondenkbaar zijn geweest. Gewoon omdat geen enkel parlement op het idee zou zijn gekomen een wet als deze aan te nemen.

Dat betekent dat het niet gaat om een intern vraagstuk van de Litouwse politiek. Eenvoudig gezegd moeten we concluderen dat we hier te maken hebben met een kwestie die rechtstreeks van invloed is op het behoud van de geloofwaardigheid van de Europese Unie. De Europese Unie als geheel – en we zijn hier met drie instellingen – kan er niet het zwijgen toe doen terwijl in een van de lidstaten wetten worden aangenomen die een misdrijf maken en de vervolging instellen van zoiets universeels als het recht om te kiezen met wie men een liefdes- of een seksuele relatie wil hebben, onafhankelijk van geslacht en leeftijd.

Mijnheer Landsbergis, gewoon praten over homoseksualiteit, over biseksualiteit en transseksualiteit is de allerbeste manier om ervoor te zorgen dat een jongen of meisje zijn of haar eigen seksualiteit kan ervaren met respect voor zichzelf en voor de rest van de gemeenschap.

Dat is belangrijk, want waar we nu juist voor pleiten, is het waarborgen van de omstandigheden die een gezonde groei bevorderen, zonder dwang, zonder negatieve stereotypen of criminaliserende beeldvorming van de jeugd. Daarin zullen wij slagen door dit debat en dit verschijnsel te normaliseren, niet door het te verbieden of te criminaliseren.

Konrad Szymański, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) De Litouwse wet ter bescherming van minderjarigen is opgesteld uit zorg om de emotionele en psychologische ontwikkeling van de jongste consumenten van media die steeds nadrukkelijker aanwezig zijn in het leven van kinderen. Een ander punt van zorg van de Litouwse wetgevers was dat ouders hun kinderen moeten kunnen opvoeden volgens hun eigen overtuigingen. Ik denk dat iedereen in dit Huis wel zal erkennen dat dit belangrijke en dringende problemen zijn. Deze intenties verdienen waardering, geen kritiek. Dat is echter niet het voornaamste waar het hier om gaat.

Deze wet is nergens in strijd met de Europese wetgeving en meestal staat ze zelfs helemaal los van de Europese wetgeving. De kwesties die in de schriftelijke vraag aan de orde worden gesteld, vallen volledig onder de nationale wetgeving van de lidstaten. Niemand heeft de Europese Unie ooit de bevoegdheid verleend om op te treden op deze terreinen. Dat is de fundamentele reden waarom wij er bezwaar tegen maken dat deze kwestie op Europees niveau aan de orde wordt gesteld, en dat is de reden waarom we er nooit mee zullen instemmen dat op grond van een bepaalde ideologie een overschrijding van de bevoegdheidsgrenzen van de Europese wetgeving wordt gerechtvaardigd.

Daarom kunnen wij ook geen van de hierbij voorgelegde resoluties steunen.

Eva-Britt Svensson, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, dit is geen kwestie van ideologie. Ik zou willen zeggen dat het om de gelijkwaardigheid van iedereen gaat. Ik wil ook de Commissie en de Raad bedanken voor de ongewoon duidelijke stellingnamen. Ik ben ervan overtuigd dat het Parlement, de Commissie en de Raad nu de handen in elkaar slaan met betrekking tot deze schending van de fundamentele waarden.

We hebben het over de EU en het respect van de EU voor de fundamentele mensenrechten. Dat moet ook voor alle individuele lidstaten gelden. In de praktijk betekent dit wetsvoorstel dat alle informatie met betrekking tot aangelegenheden in verband met homo-, bi- en transseksuelen illegaal dreigt te worden. Stel u voor dat het plotseling verboden wordt om op te komen voor de gelijkwaardigheid van iedereen, ongeacht seksuele geaardheid.

Het wetsvoorstel is zonder enige twijfel een aantasting van de mensenrechten. Ik wil niet opsommen hoeveel mensenrechten het schendt. Ik wil slechts kort zeggen dat ik deze resolutie ten volle steun. Ik hoop dat het Parlement zich morgen bij de stemming zo eensgezind mogelijk achter deze resolutie zal scharen.

Véronique Mathieu (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, voor alles wil ik erop wijzen dat de bestrijding van elke vorm van discriminatie, en met name discriminatie op grond van seksuele geaardheid, zeer belangrijk is voor de Europese Unie, voor het Parlement en voor alle collega's.

Waar praten wij vandaag over? Over een wetsontwerp in Litouwen dat voor problemen zorgt, dat voor zodanige problemen zorgt dat mevrouw Grybauskaitė zich ermee bezig houdt. Zij heeft haar veto uitgesproken en zelfs een werkgroep opgericht die ons amendementen zal voorstellen. Ik heb dus alle vertrouwen in haar en ik weet zeker dat het probleem zal worden opgelost en dat de betreffende lidstaat een oplossing zal vinden voor dit ernstige probleem van discriminatie op grond van seksuele geaardheid. Wij hebben samen overleg gepleegd, een aantal fracties heeft een resolutie voorgesteld, en wij zijn gelukkig tot een gezamenlijke resolutie gekomen. Ik ben er dan ook van overtuigd, beste collega's, dat deze gezamenlijke resolutie morgen zal worden aangenomen en dat het probleem wordt opgelost.

Het spreekt voor zich dat het belangrijk is de psychische en mentale gezondheid van onze kinderen te beschermen, maar toch wil ik u erop wijzen dat de bestrijding van elke vorm van seksuele discriminatie ook belangrijk is. We zetten ons er al vele jaren voor in. Wij hebben een Bureau voor de Grondrechten. Dat Bureau is ergens goed voor. Wij hebben voor de oprichting van het Bureau gestreden en er is geen sprake van dat wij onze handen er nu van aftrekken en het laten voor wat het is.

Ik wil u dan ook bedanken voor uw bereidheid deze gezamenlijke resolutie aan te nemen. Ik bedank alle collega's die zich bij de onderhandelingen hebben ingezet. Het doet mij veel genoegen te zien dat wij erin geslaagd zijn om tot deze gezamenlijk resolutie te komen en ik hoop dat deze morgen in de vergaderzaal zal worden aangenomen.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Ik verwelkom het initiatief van het Europees Parlement om het debat in te zetten over de kwestie van de Litouwse wet betreffende de bescherming van minderjarigen tegen de schadelijke invloed van openbare informatie. Het wetsvoorstel hiervoor is goedgekeurd dankzij de inspanningen van de rechtse partijen in Litouwen. Het is echter te betreuren dat de wet is aangenomen zonder dat voldoende is besproken en geëvalueerd of de wet wel overeenstemt met het internationaal en Europees recht. Ook de geluiden van niet-gouvernementele organisaties vonden weinig gehoor. Onder het mom van de nobele doelstelling om de rechten van kinderen te beschermen is een rechtsgrondslag gecreëerd om de samenleving te verdelen, de informatievoorziening te beperken en te discrimineren tussen afzonderlijke groepen binnen de samenleving. Onze voormalige president sprak nog zijn veto uit over het wetsontwerp, maar de nieuwe president heeft een werkgroep in het leven geroepen die tijdens de zitting van deze herfst een nieuw wetsontwerp bij het Parlement zal indienen.

Ik hoop dat er voldoende politieke wil in Litouwen zal zijn om de wetgeving te verbeteren, des te meer omdat wij een traditie hebben met het aannemen en uitvoeren van progressieve wetgeving op dit vlak. Zes jaar terug werd dankzij de inspanningen van de Litouwse sociaaldemocraten de Litouwse wet inzake gelijke kansen aangenomen. Deze wet verbiedt alle directe of indirecte vormen van discriminatie op grond van leeftijd, seksuele geaardheid, invaliditeit, ras of etnische herkomst op alle gebieden van het leven. Op het moment wordt door de Raad van ministers gesproken over een vergelijkbare ontwerprichtlijn. Deze resolutie van het Europees Parlement zou het Litouwse Parlement moeten aanmoedigen een vergelijkbare wet aan te nemen, waarin de mensenrechten en vrijheden worden gewaarborgd, en waarin geen plaats is voor enige vorm van discriminatie, met inbegrip van discriminatie op grond van seksuele geaardheid.

Emine Bozkurt (S&D). - Voorzitter, geachte commissaris, minister en collega's, net als u allen ben ik ook geschokt door het feit dat er een parlement in Europa is dat dergelijke maatregelen niet alleen durft voor te stellen, maar ook nog weet aan te nemen. Deze wet is niet alleen een onacceptabele schending van de rechten van homo's en lesbiennes in Litouwen, het is een diepe belediging aan het adres van homoseksuelen in heel Europa. Zij krijgen van het Litouwse parlement te horen dat hun geaardheid iets is waar ze zich voor moeten schamen, waartegen kinderen beschermd moeten worden.

Ik verwacht van de Commissie en het Zweeds voorzitterschap dan ook dat ze het parlement van Litouwen heel duidelijk maken dat fundamentele waarden zoals gelijke behandeling en non-discriminatie in Europa niet onderhandelbaar zijn. Nu niet, nooit niet, door niemand niet. Daarom wil ik graag de concrete toezegging van de commissaris, hier en nu, dat de Commissie geen moment zal aarzelen Litouwen voor het Europese Hof te dagen, mocht deze wet van kracht worden.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) In Litouwen is een wet aangenomen die belangrijke bescherming biedt aan kinderen en jonge mensen tegen de externe effecten van informatie die hen ernstig zou kunnen hinderen bij hun verdere ontwikkeling. Het is duidelijk dat sociaal beleid en gezinsbeleid onder de bevoegdheid van de afzonderlijke EU-lidstaten zelf vallen en dat daarom geen enkel Europees initiatief Litouwen hierom kan veroordelen.

De wet in kwestie is niet in strijd met welke internationale standaard ook op het vlak van de mensenrechten. Ik het dit vraagstuk bestudeerd en dit is simpelweg niet het geval. Ik ben er daarentegen vast van overtuigd dat deze wet een versterking vormt van de procedures ter bescherming van kinderen tegen de blootstelling aan informatie of beelden waartegen – en dit kan ik niet genoeg benadrukken – hun eigen ouders hen willen beschermen.

Ik wil daarom oproepen tot consistente toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, dat door toedoen van Ierland in het protocol bij het Verdrag van Lissabon is veiliggesteld. Dat alles neemt niet weg dat dergelijke “waarschuwingen aan lidstaten en landen” een belangrijk precedent scheppen ten aanzien van duidelijk gevoelige beleidsterreinen als het gezin.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Voor het eerst in de geschiedenis van het Europees Parlement worden in dit eerzame Parlementsgebouw de acties van het Litouwse parlement in negatieve zin besproken. Ongeacht hoe onschuldig of goedbedoelend de auteurs en voorstanders van de wet in kwestie ook mogen zijn, zij hebben ons bepaald niet naar het Europa van de 21ste eeuw geleid. Hierbij speelt het feit een rol, althans naar mijn smaak, dat de meerderheid van de Seimas wat al te veel vertrouwen had in zijn eigen rechtsgevoel – wij voelen ons boven iedereen verheven, wij doen wat wij willen en wij maken ons niet druk om internationale verplichtingen. Dit debat geeft de ernst van de reactie van de Raad en de Commissie aan; het is een waarschuwing aan de Litouwse wetgevers dat wij niet terug moeten gaan in het verleden, bijna helemaal terug naar de Middeleeuwen, maar dat wij vooruit moeten kijken, en moeten profiteren van de ervaringen en tradities van de overigen landen in de Europese Unie. Dat is het belang van deze debatten, evenals van de resolutie.

Cecilia Wikström (ALDE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, alle mensen worden gelijk geboren en bezitten dezelfde onschendbare waarde. Daarom moet het Parlement er vandaag geen enkele twijfel over laten bestaan dat we het over de burgers van Europa hebben, ongeacht om welke lidstaat het gaat. Omdat de fundamentele waarden van de EU verdraagzaamheid, openheid en vrijheid zijn, is het verheugend dat de pas verkozen voorzitter van de Commissie vandaag duidelijk heeft gemaakt dat hij een commissaris zal benoemen met een portefeuille waar precies mensenrechten en fundamentele vrijheden toe zullen behoren.

Vandaag stellen we tot onze spijt vast hoe beklemmend het is wanneer een land als Litouwen – dat ooit verdrukking en dictatuur meegemaakt heeft – nu als vrij en zelfstandig land een wet aangenomen heeft die verfoeilijk is en neerkomt op censuur, onvrijheid en intolerantie. Nu moet ieder van ons die democratische beginselen steunt en enig gezond verstand heeft, die Litouwse wet krachtadig veroordelen, en morgen moeten we stemmen. Laten we elkaar er in dit Parlement aan herinneren dat niets boven de liefde gaat.

Anna Záborská (PPE). – (SK) In 2006 werd Slowakije veroordeeld omdat het vroeg om de vrijheid van geweten. Vandaag ziet Litouwen zich plotseling geplaatst tegenover deze gemeenschap omdat het zijn kinderen wil beschermen tegen de verseksualisering van de samenleving. Ik zie dit debat als een verdraaiing van het Handvest van de grondrechten, een document dat wettelijk bindend is.

Dit Parlement heeft geen oog voor de legitimiteit van een nationaal parlement dat een wet tot twee maal toe zonder kritiek heeft goedgekeurd. Dit Parlement heeft om een oordeel van het agentschap voor mensenrechten gevraagd, maar dit agentschap heeft niet de bevoegdheid om het effect van nationale wetgeving te beoordelen. Ik stel u de volgende vraag: wat moeten de Ieren wel niet denken in het licht van het aanstaande referendum? Zij zullen ongetwijfeld denken dat de tijd nabij is dat zij zelf in dit Parlement zullen worden bekritiseerd over hun eigen wetten ter bescherming van het gezin en ter bescherming van het leven.

Het stemt mij droevig dat wij hier in dit geachte Parlement nalaten respect te hebben voor Europese waarden, nalaten respect te hebben voor diversiteit en nationale cultuur, en nalaten respect te hebben voor kinderscherming en voor het recht van ouders om hun kinderen op te voeden.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat de drie instellingen hun standpunt in dit debat erg duidelijk hebben gemaakt. Respect voor mensenrechten, tolerantie, de onschendbaarheid van ieder individu, en het verbod op discriminatie op grond van, onder andere, seksuele geaardheid zijn in de Europese samenwerking fundamentele waarden en moeten dat ook blijven. De lidstaten hebben de plicht om de waarden en de feitelijke wetten die op die gebieden in de EU gelden, te respecteren.

Het voorzitterschap maakt zich grote zorgen over de wet in kwestie, maar we weten dat er in Litouwen over wordt gedebatteerd en kritiek op wordt geuit. Zoals is gezegd, heeft president Grybauskaitė – die commissaris is geweest en goed op de hoogte is van de waarden en regels van de EU – zelf een proces op gang gebracht om die wet te herzien en in overeenstemming te brengen met de communautaire wetgeving. Ik ben uitermate blij dat de Commissie zo duidelijk is geweest over wat er zal gebeuren als de wet, tegen de verwachting in, toch in zijn oorspronkelijke vorm van kracht wordt.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij de conclusies van mevrouw de minister. Ik kan ook alleen maar hopen dat de werkgroep die mevrouw Grybauskaitė heeft opgericht, kan voorkomen dat er een wet wordt ingevoerd die, op bepaalde punten, in strijd is met het Europees recht.

Ik wil een punt benadrukken: wij waren bang dat een aantal bepalingen van de wet in strijd zouden zijn met een aantal richtlijnen, die inzake audiovisuele diensten en die inzake elektronische handel. Wij kunnen in feite geen uitspraak doen over het familierecht, aangezien dit een bevoegdheid van de lidstaten betreft. Afgezien daarvan blijkt uit al hetgeen er vooraf en tijdens het debat is gezegd dat de zaken op nationaal niveau zonder meer beter moeten worden beoordeeld, in dit geval in Litouwen.

De Voorzitter. – Tot besluit van het debat zijn er vijf ontwerpresoluties ingediend⁽²⁾, overeenkomstig artikel 115 van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen, donderdag 17 september 2009, plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Carlo Casini (PPE), *schriftelijk*. – (IT) Mijn oordeel over de ontwerpresolutie voor de bescherming van minderjarigen in Litouwen is bedoeld om blijk te geven van een zeer ernstige institutionele bezorgdheid. Vaak claimen individuele leden van het Europees Parlement of fracties vraagstukken te kunnen aanpakken die liggen op het vlak van het interne beleid van de afzonderlijke landen: dit lijkt geen goede zaak te zijn. In zo'n geval wordt er schijnbaar op aangestuurd dat het Europees Parlement zich in essentie negatief uitlaat over een Litouwse wet, waarvan de inhoud niet volledig bekend is, met als prijszwaardig doel de minderjarigen te beschermen, terwijl er stiekem een standpunt wordt opgedrongen hoewel het aan de afzonderlijke lidstaten is om dat naar eigen inzicht vast te stellen. Hier heeft het Europees Hof van Justitie mag ik wel zeggen al meermaals op gewezen. Het gelijkheidsbeginsel staat buiten kijf en niemand wil de waardigheid van personen met een bepaalde seksuele voorkeur in twijfel trekken. Mijn bedenking is van institutionele aard, omdat het gaat om de betrekkingen tussen de Europese Unie en de afzonderlijke lidstaten.

Joanna Senyszyn (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Het Europese en het internationale recht verbieden discriminatie. Hiertoe zijn bepalingen opgenomen in de Verdragen, het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten. Geen enkele lidstaat mag wetten maken die in strijd zijn met deze documenten.

Deze absurde en homofobe Litouwse wet is onaanvaardbaar. Homofobie is een ziekte. Mensen die lijden aan haat jegens homoseksuele personen verdienen geen enkele sympathie. Het zijn niet zozeer homofoben, maar chauvinisten wat betreft seksuele geaardheid. En net als alle andere chauvinisten moeten we de strijd met ze aangaan en moeten we passende wetten tegen ze aannemen.

(2) Zie notulen.

In 1990 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie homoseksualiteit geschrapt uit de Internationale Statistische Classificatie van Ziekten en met Gezondheid verband houdende Problemen. Ze bevestigde bovendien dat geen enkele seksuele geaardheid een stoornis is.

In elke samenleving, ook in de Litouwse, zijn er holebi's. Met 4 tot 7 procent van de bevolking vormen ze een minderheid, voor wie niettemin gelijke rechten dienen te gelden. De gelijkheidsmarsen, waar sommigen zo'n probleem mee hadden, werden onder andere georganiseerd om aan dit onderliggende, fundamentele beginsel van gelijkheid te herinneren.

Ik roep de Raad en het voorzitterschap dan ook op om passende stappen te nemen om de lidstaten te beletten discriminerende wetgeving aan te nemen. We moeten laten zien dat de Europese Unie krachtig "NEE" zegt tegen elke vorm van discriminatie en intolerantie.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

16. Vragenuur (vragen aan de Raad)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B7-0203/2009).

Wij behandelen een reeks vragen aan de Raad.

Vraag nr. 1 van **Marian Harkin** (H-0259/09):

Betreft: Dierenwelzijn

Overweegt het Zweedse voorzitterschap, daar dierenwelzijn een van zijn prioriteiten is en daar landen zoals Ierland reeds goed functionerende dierenwelzijnprogramma's hebben ingevoerd met betrekking tot het vervoer van levende dieren (o.m. het programma voor het welzijn van zoogkoeien dat ertoe bijdraagt dat onze voor de uitvoer bestemde pas gespeende dieren sterker en beter op de verplaatsing voorbereid zijn) met dergelijke programma's voor de uitvoer van levende dieren rekening te houden om in eventuele nieuwe wetgeving te zorgen voor evenwicht tussen de duurzame uitvoer van levende dieren en bescherming van het dierenwelzijn? Heeft het Zweedse voorzitterschap, gezien het feit dat Ierland een eiland is en in hoge mate afhankelijk van de uitvoer van pas gespeende dieren, voorts voorstellen waardoor deze handel die voor Ierland van levensbelang is, wordt belemmerd?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik heb de eer om op een vraag van mevrouw Harkin te antwoorden. De Raad deelt de ongerustheid van het Parlementslid met betrekking tot dierenwelzijn. Door de regelmaat waarmee de Commissie voorstellen doet, wordt er op dit gebied voortdurend veel communautaire wetgeving vastgesteld. Het gaande houden van het debat over dierenwelzijn en goede veehouderij is een doel van het Zweedse voorzitterschap. Voor het Zweedse voorzitterschap zijn dat prioritaire kwesties op het gebied van landbouw en op 8-9 oktober zal in de Zweedse stad Uppsala een speciale conferentie over dierenwelzijn worden gehouden.

De conferentie zal gebaseerd zijn op de resultaten van het door de EU gefinancierde project *Welfare Quality*. Sinds 2004 is in het kader van dat project een wetenschappelijk systeem ontwikkeld om te beoordelen hoe goed in de landbouw voor veestapels wordt gezorgd. In het project wordt ook nagegaan wat de beste manier is om landbouwers, consumenten en andere belanghebbenden feedback te geven. Meer dan veertig instellingen en universiteiten uit de EU en Latijns-Amerika hebben eraan deelgenomen. Een ander onderwerp dat tijdens de conferentie aan bod zal komen, is hoe dierenwelzijn wereldwijd kan worden verbeterd. Er zullen sprekers zijn van internationale organisaties zoals de Wereldhandelsorganisatie en de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties, mondiale ondernemingen en de internationale vleesindustrie, alsmede vertegenwoordigers van de VS en Namibië.

De resultaten van de conferentie kunnen relevant zijn voor de conclusies die de Raad voorbereidt als antwoord op de verwachte mededelingen van de Commissie over etikettering inzake dierenwelzijn. Wat eventuele wetgevingsinitiatieven betreft, ben ik ervan overtuigd dat het Parlementslid weet dat het de Commissie is die voorstellen doet. Het Zweedse voorzitterschap werkt momenteel aan een voorstel van de Commissie voor een nieuwe richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. In deze fase heeft de Commissie nog geen andere wetgevingsvoorstellen betreffende dierenwelzijn voorgelegd die we tijdens het Zweedse voorzitterschap zullen behandelen.

Marian Harkin (ALDE). – (EN) Het verheugt mij van u te horen dat u het debat wilt blijven voortzetten en dat er over deze kwestie een conferentie in Uppsala zal plaatsvinden. De wetgeving die er momenteel is, is feitelijk nog maar ongeveer twee jaar van kracht. Ik weet dat we er in Ierland beslist op alle fronten achter staan. We hebben gezorgd voor training van afhandelaars. We hebben de vervoerssystemen verbeterd, en als gevolg van dit alles werkt onze handel heel goed. Als we er echter mee stoppen, zal onze concurrentiepositie op onze binnenlandse markt enzovoort verdwijnen. Wat ik vraag is of het van belang is wetgeving te wijzigen die eigenlijk nog maar twee jaar van kracht is en effectief werkt. Mijn andere vraag was welke betrouwbare wetenschappelijke gegevens er zijn die op de noodzaak hiervan duiden.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Welnu, zoals u zei, is het belangrijk dit goed te evalueren en te kijken wat er wordt gedaan, tot welke resultaten het heeft geleid.

We zijn bezig met het verzamelen van wetenschappelijk bewijsmateriaal. Voor de conferentie in Uppsala hebben we zowel deskundigen als wetenschappers uitgenodigd die als klankbord fungeren bij de discussies tijdens die conferentie. Zoals ik zei, hopen we dat deze als basis kunnen dienen voor de reactie van de Raad op de mededeling waar de Commissie mee zal komen. Dit is wat ik op dit moment kan zeggen.

Maar de meningen vanuit het Europees Parlement zijn voor ons ook zeer welkom. We hopen dat dit een heel goede start voor de discussies kan zijn en verzamelen zo veel mogelijk informatie.

Mairead McGuinness (PPE). – (EN) Eén punt: ik hoop dat, voor wat betreft het veevervoer, de wetenschap het zal winnen van de emotie.

Ik zou u willen vragen de kwestie van het vervoer van paarden aan te pakken, wat volgens mij onvoldoende is gebeurd, en ik denk dat hierover momenteel enorm veel bezorgdheid heerst.

Ik zou willen stellen dat de zorgen over het dierenwelzijn op boerderijen zou kunnen toenemen vanwege de rampzalige prijzen die boeren in veel van onze lidstaten voor hun opbrengst krijgen. Ze doen hun uiterste best om de welzijnsnormen te handhaven, terwijl ze te maken hebben met zeer slechte prijzen voor hun producten en daardoor geen inkomen hebben. Ik vind dan ook dat we hiermee rekening moeten houden.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Dit is in Ierland een zeer controversieel onderwerp, en koren op de molen van degenen die een 'nee' tegen het Verdrag van Lissabon voorstaan. Kunt u ons, gezien dit punt en gezien het feit dat Ierland een eiland is, en dat er zonder export van levend vee een 'knus' kartel in werking zal treden, met name voor wat betreft de prijzen van rundvlees en schapenvlees, enige hoop geven dat dit zal worden aangepakt of dat er een regeling zal komen voordat het referendum over het Verdrag van Lissabon op 2 oktober zal plaatsvinden?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Ik begrijp de bezorgdheid van de leden van het Parlement en van de burgers heel goed. Helaas kan ik niet beloven dat dit vóór het referendum zal worden opgelost.

Op dit moment wachten we op het voorstel van de Commissie. Dat is om mij onbekende redenen vertraagd. Zodra het binnenkomt, zullen we ons erop storten en het gaan bespreken. Ik kan u niet meer vertellen omdat we eerst het voorstel van de Commissie moeten afwachten. Ik hoop dat we dit kunnen doen zonder de zaak te dramatiseren, maar het voorstel in plaats daarvan op zijn merites te beoordelen in wetenschappelijk opzicht en naar de mate waarin het bewijzen aandraagt.

Vraag nr. 2 van **Claude Moraes (H-0262/09)**:

Betreft: Kinderhandel in de EU

In een verslag dat in juli werd gepubliceerd door het "Fundamental Rights Agency" (FRA) wordt erop gewezen dat het vraagstuk van de kinderhandel in Europa ernstige vormen heeft aangenomen. Grote aantallen kinderen worden binnen onze grenzen misbruikt voor seksuele exploitatie en gedwongen arbeid, illegaal geadopteerd en gedwongen organen af te staan.

Ik ben ingenomen met het feit dat het werkprogramma van het Zweedse Voorzitterschap de bestrijding van mensenhandel als voorrangsterrein aanwijst. Zullen er echter ook voorstellen worden gedaan die speciaal gericht zijn op kinderhandel, volgens de aanbeveling van het FRA?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap deelt de ongerustheid van het lid met betrekking tot kinderhandel voor seksuele uitbuiting

of andere doeleinden. Die vorm van moderne slavernij is een van de lucratiefste vormen van internationale georganiseerde misdaad. Kinderhandel is natuurlijk walgelijk en een ernstig probleem in de EU en de rest van de wereld. Mensenhandel staat al lang hoog op de agenda van de EU en het is duidelijk dat we die walgelijke schending van de meest fundamentele rechten moeten blijven bestrijden met een combinatie van maatregelen.

Europa moet meer inspanningen leveren met betrekking tot preventieve maatregelen en de strijd tegen de georganiseerde misdaad, maar ook wat de bescherming van slachtoffers van misdrijven betreft. De verbintenissen van de EU in de strijd tegen mensenhandel blijken duidelijk uit de vaststelling en toepassing van zowel legislatieve als niet-bindende instrumenten op dit gebied. Om te beginnen werd in 1997 een gemeenschappelijk optreden vastgesteld ter bestrijding van mensenhandel. Het belangrijkste onderdeel van de wetgeving is het kaderbesluit van 2002 inzake bestrijding van mensenhandel.

In maart 2009 legde de Commissie een voorstel voor een nieuw kaderbesluit inzake voorkoming en bestrijding van mensenhandel en bescherming van slachtoffers ervan voor. Het was de bedoeling dat dit het kaderbesluit van 2002 zou vervangen. Een van de doelen van het voorstel bestaat erin kwetsbare slachtoffers – kinderen – bij gerechtelijke onderzoeken en strafprocedures een bijzondere behandeling te bieden ter voorkoming van de zogeheten secundaire victimisatie.

Dat voorstel is gekoppeld aan een ander voorstel dat in nog hogere mate gericht is op de specifieke behoeften van kinderen, namelijk het voorstel voor een kaderbesluit ter bestrijding van seksueel misbruik, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en tot intrekking van Kaderbesluit 2004/68, dat de Commissie bij dezelfde gelegenheid voorlegde. Het doel is een consequenter juridisch kader tot stand te brengen, de effectiviteit te verbeteren en de straffen voor de daders aan te scherpen.

Die beide voorstellen worden nu in de Raad besproken. Ze zijn gebaseerd op een belangrijke internationale consensus, met name in het Protocol van Palermo van de Verenigde Naties en de maatregelen tegen mensenhandel uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, en het Verdrag inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van de Raad van Europa.

In samenhang met een ministersconferentie over globale EU-maatregelen tegen mensenhandel die het voorzitterschap op 19-20 oktober in Brussel organiseert, zal het verslag van het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten worden voorgelegd en in detail worden besproken en zullen conclusies worden voorgelegd aan de Raad. Het Zweedse voorzitterschap is ook van plan mensenhandel en seksueel misbruik van kinderen als prioriteiten op te nemen in het zogeheten Programma van Stockholm, dat we op de top in december willen aannemen.

Anna Hedh (S&D), *ter vervanging van de auteur*. – (SV) Dank u wel, mevrouw de minister, ik weet dat deze kwestie ontzettend belangrijk is. Wij in Zweden zijn, net als de EU, de voorbije jaren de drijvende kracht achter deze kwestie geweest. Ik wil er alleen maar op wijzen dat ik het ontzettend jammer vind dat de Europese Parlementsleden de conferentie op 19-20 oktober niet bij zullen kunnen wonen, omdat we dan in Straatsburg zijn en niet tegelijkertijd in Brussel kunnen zijn om aan die belangrijke conferentie deel te nemen. Dat is jammer, maar zo is het nu eenmaal.

Ik ben mij er ook van bewust dat het Zweedse voorzitterschap gezegd heeft dat de kwestie van kinderausbeiting in verband met toerisme en reizen zou worden behandeld. Het was de bedoeling om dat tijdens een conferentie op 20 november te doen, de dag waarop de permanente intergouvernementele werkgroep *L'Europe de l'enfance* zal vergaderen, maar nu heb ik gehoord dat het voorzitterschap deze kwestie niet aan de orde zal stellen. Waarom? Zal u dat bij een andere gelegenheid doen?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, dank u, mevrouw Hedh. Ik weet dat mevrouw Hedh erg geëngageerd is op dit gebied.

Het is bijzonder jammer dat de conferentie in Brussel samenvalt met de zitting. De reden waarom de conferentie op die datum plaatsvindt, is dat ze moet samenvallen met de Europese dag tegen de mensenhandel, die net op die datum valt. Daarom valt de conferentie samen met de zitting. Dat is echt jammer.

Wat de andere vraag betreft die het Parlements lid stelde, naar de reden van het wegvallen: ik had daar geen weet van. Ik zal dat moeten navragen en erop terugkomen en mevrouw Hedh misschien een antwoord geven.

Elizabeth Lynne (ALDE). – (EN) Hartelijk dank voor dit antwoord. Ook ik vind het erg jammer dat de conferentie wordt gehouden op een moment dat wij in Straatsburg zijn. Maar kunt u ervoor zorgen dat het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van mensenhandel een prominente plek krijgt op de agenda van die conferentie? Want er zijn diverse lidstaten die dit verdrag nog steeds niet ondertekend hebben,

en er zijn ook een paar lidstaten – waaronder Zweden natuurlijk – die het niet hebben bekrachtigd. Daarom vind ik het erg belangrijk dat het bij die conferentie hoog op de agenda komt te staan, zodat we de bestrijding van mensenhandel tot een realiteit kunnen maken. We hebben daar de middelen voor, en daar moeten we echt op inspelen.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ja, mevrouw Lynne, dat zal ik onder de aandacht van de organisatoren brengen.

Vraag nr. 3 van **Mairead McGuinness** (H-0264/09):

Betreft: Boodschap voor de vergadering op hoog niveau van de FAO

Welke boodschap gaat de Raad namens de EU overbrengen op de komende conferentie van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO)?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, we behandelen veel verschillende kwesties.

De conferentie van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) gaat van start op 18 november. Een van de belangrijkste onderwerpen op de agenda is de hervorming van de FAO. Het hervormingsproces is gebaseerd op het actieplan dat in 2008 door alle leden van de FAO werd goedgekeurd. Dat actieplan houdt veel verschillende hervormingen in. Zo zullen de toekomstige werkzaamheden van de FAO bepaald worden door een op resultaten gebaseerd beheerssysteem dat grotere efficiëntie zal bevorderen wat de toewijzing en het gebruik van schaarse middelen betreft. We verwachten ook dat het hervormingsproces langetermijneffecten zal sorteren in verband met de manier waarop de FAO met personeelskwesties en gedecentraliseerde organen omgaat. Op de conferentie zullen ook kwesties aan bod komen die verband houden met wijzigingen van het handvest van de FAO en de hervormingen van het Comité voor Voedselzekerheid.

Die hervorming is belangrijk omdat ze gekoppeld is aan de oprichting van een mondiaal partnerschap voor landbouw, voedselzekerheid en -voorziening. Om die kwesties op politiek niveau te behandelen, belegt de FAO op 16-18 november in Rome een wereldtop over voedselzekerheid. Het voorzitterschap zal daar vertegenwoordigd zijn en we zullen een verklaring afleggen die ten dele gebaseerd is op de conclusies van de Raad inzake voedselzekerheid die op de FAO-conferentie zullen worden aangenomen.

In zijn conclusies betreffende de FAO van 11 november 2008 erkende de Raad dat de huidige voedselcrisis een gezamenlijk coherent en gecoördineerd antwoord vereist van de internationale gemeenschap, met steun van het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector. Daarom zou de EU een mondiaal partnerschap voor landbouw en voedsel moeten steunen, in overeenstemming met het EU-actieplan voor de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling dat in juni 2008 door de Europese Raad warm werd onthaald.

In zijn conclusies stelde de Raad verder ingenomen te zijn met het lopende hervormingsproces van de FAO dat door alle lidstaten van de organisatie in het kader van het conferentiecomité op constructieve wijze uitgevoerd wordt. Tegen die achtergrond is het voorzitterschap van mening dat de top een duidelijk politiek doel zou moeten hebben en een nieuw beheerssysteem voor voedselzekerheid in de wereld zou moeten lanceren, waarin een vernieuwd en versterkt Comité voor Voedselzekerheid een leidende rol zou moeten spelen.

Het voorzitterschap acht het noodzakelijk dat op de top een toekomstgericht en op het nemen van maatregelen gericht systeem wordt ingesteld dat de huidige voedselcrisis aan kan pakken en de inspanningen kan opdrijven om de eerste millenniumdoelstelling voor ontwikkeling – het uitbannen van extreme armoede en honger – te verwezenlijken. De hervorming van het Comité voor Voedselzekerheid en een breed engagement voor het mondiale partnerschap zullen daarvoor van het grootste belang zijn.

Het voorzitterschap is van mening dat de top dit duidelijke politieke doel zou moeten hebben, om een nieuw systeem in te voeren voor het beheren van de voedselvoorziening in de wereld waarin het vernieuwde en versterkte Comité voor Voedselzekerheid een leidende rol speelt. Op operationeel niveau is het voorzitterschap van mening dat de top een toekomstgericht en krachtadig systeem moet invoeren dat de huidige voedselcrisis aan kan pakken en de inspanningen kan versterken om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te halen.

Mairead McGuinness (PPE). – (EN) Ik waardeer de gedetailleerde respons heel erg. Graag zou ik even inzoomen op wat de houding van het Zweedse voorzitterschap zal zijn met betrekking tot de rol van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor zover dat kan bijdragen aan het concept van de wereldwijde

zekerheid van de voedselvoorziening en de wens dit te bereiken. Welke rol kan ons beleid daar volgens u in spelen? Vindt u het, gezien onze bezorgdheid over de wereldwijde zekerheid van de voedselvoorziening, belangrijk dat we in Europa een gemeenschappelijk beleid hebben?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Dat hebben we in het licht van deze specifieke conferentie niet in de Raad besproken, maar het is duidelijk dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid daar een rol in kan spelen. Bovendien kan het, wanneer we dat in de toekomst bespreken, ook een steeds grotere rol spelen in het faciliteren van de armere landen om deel uit te maken van de gemeenschappelijke markt, evenals in het – waar we maar kunnen – bijdragen tot het verlichten en waar mogelijk beëindigen van de huidige acute crisis.

Dat hebben we ook gedaan. Op dit moment ziet de situatie in de wereld er iets beter uit. Er komen positieve verhalen uit vrijwel alle verschillende markten. Dat is uitstekend, en ik zou het wat tijd willen geven om erover na te denken hoe we die conflicten in de toekomst kunnen aanpakken en hoe we een gemeenschappelijk landbouwbeleid met enkele hervormingen kunnen inzetten om die arme landen te helpen en een soortgelijke situatie te voorkomen.

Marian Harkin (ALDE). – (EN) We praten hier over de wereldwijde zekerheid van de voedselvoorziening, maar ik zou graag even op de zekerheid van de voedselvoorziening in de EU willen ingaan. Naar mijn mening is die zekerheid afhankelijk van de voedselproductie in de EU. Vandaag nog had de landbouwcommissie van de ALDE-Fractie een bijeenkomst met commissaris Fischer Boel, waarin we precies deze kwestie bespraken en, zoals al werd aangestipt, de toekomst van het GLB, met name na 2013, en het feit dat de begroting misschien zal worden beperkt enzovoort. Er zijn echt ernstige implicaties voor de voedselproductie in de EU.

Ik weet dat dit maar een deel is van de bredere discussie die we hier vanavond hebben, maar desalniettemin is het enorm belangrijk voor degenen die zich met landbouw bezighouden. U hebt al een antwoord gegeven, maar als u nog verdere ideeën daarover hebt voor wat het Zweedse voorzitterschap betreft, zou ik dat waarderen.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Dit is een gecompliceerde en zeer brede discussie. Er wordt terloops wel aandacht besteed aan de conferentie zelf, maar natuurlijk gaat het veel verder. We hebben niet echt de bedoeling die discussies te starten. We hebben op iets van de Commissie zitten wachten, een mededeling betreffende de toekomstige begroting. Zoals waar de Raad al in 2004 mee instemde, was er beloofd dat we een grondige herziening zouden krijgen van de inkomsten en de uitkomsten, ik bedoel de uitgaven van de begroting, waaronder uiteraard het GLB, dat zo'n groot onderdeel vormt van de begroting. Deze mededeling is vertraagd; deze zou nu wel aan het eind van dit jaar komen. Zo ja, dan is het Zweedse voorzitterschap voornemens er een eerste bespreking tussen de lidstaten over te houden, maar het zal aan het Spaanse voorzitterschap zijn om echt met deze kwesties aan de gang te gaan. Dus op dit moment kan ik u geen enkele andere informatie geven.

Vraag nr. 4 van **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0267/09):

Betreft: Pact voor stabiliteit en groei

De Europese Raad van juni heeft nogmaals zijn steun voor gezonde overheidsfinanciën en voor het Pact voor stabiliteit en groei bekrachtigd. Tegelijkertijd zien we dat tussen nu en het eind van het jaar misschien wel 20 lidstaten in de procedure voor een excessief tekort terecht gaan komen. Welke initiatieven mogen we van het voorzitterschap verwachten voor het verwezenlijken van zijn doelstelling van een juiste en verantwoorde toepassing van het Pact voor stabiliteit, en waar zitten volgens het voorzitterschap de problemen voor wat een juiste toepassing betreft? Is het voorzitterschap van mening dat het Pact naar aanleiding van de crisis opnieuw moet worden hervormd of dat de hervorming van 2005 volstaat voor een doeltreffende uitvoering onder de huidige omstandigheden? Welke strategie voor het bestrijden van de crisis en het verlagen van de overheidstekorten propageert het voorzitterschap, en wat is het tijdschema van die strategie? Is het voorzitterschap van oordeel dat 2010 het jaar van de sanering en het onder controle brengen van de overheidsfinanciën moet worden of dat wat de overheidsfinanciën juist flexibiliteit moet worden betracht, in het bijzonder tegen de achtergrond van de verwachtingen betreffende het oplopen van de werkloosheid?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Deze kwestie hebben we ook eerder vandaag al behandeld. In de huidige crisis hebben overheden buitengewone maatregelen getroffen, zowel in termen van monetair beleid als in termen van begrotingssteun. Die inspanningen waren noodzakelijk en aangewezen en hebben een belangrijke rol gespeeld in het voorkomen van een nog ergere crisis, het stabiliseren van de economie en het verhinderen van een dramatische recessie. De stabilisatie van de economische en financiële

situatie betekent echter niet dat de recessie achter de rug is. We moeten erg voorzichtig zijn en ervoor zorgen dat ons toekomstig beleid de noodzakelijke steun voor herstel – waarvan we hopen dat het zal komen – combineert met een verantwoorde houding ten aanzien van houdbare overheidsfinanciën op middellange en lange termijn.

Het is precies de noodzaak om die twee doelstellingen in evenwicht te brengen die de bij de herziening van het pact in 2005 ingevoerde flexibiliteit zo zinnig maakt. In moeilijke economische tijden moeten de overheden maatregelen nemen die noodzakelijk zijn om de economische activiteit te stimuleren. Wanneer het herstel op gang is gekomen en op eigen kracht verder kan, moeten we er echter voor zorgen dat onze overheidsfinanciën houdbaar zijn en moeten we geloofwaardige plannen vaststellen voor het consolideren van onze begrotingen.

Aangezien de omstandigheden erg verschillen van lidstaat tot lidstaat, zullen ook de plannen – de stappenplannen – voor de stopzetting van stimulansen voor het financieel beleid en aanpassingen van het monetair beleid, verschillen. Dat zal weerspiegeld worden in vele van de procedures voor een excessief tekort tegen de individuele lidstaten, maar ze moeten worden gecoördineerd en ze moeten stroken met het globale kader van het Stabiliteits- en groeipact. Daarom plant het voorzitterschap in het najaar besprekingen in Ecofin over geschikte exitstrategieën en de coördinatie ervan.

Ik verwacht dat die besprekingen zullen uitmonden in een duidelijk akkoord over ambitieuze consolidatie op het juiste ogenblik in elke lidstaat om de houdbaarheid op lange termijn te garanderen.

Marietta Gianakou, *plaatsvervangend auteur*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil u erg bedanken voor uw duidelijke antwoord. Ik zou graag zien dat u in het bijzonder aandacht schenkt aan de vraag of we moeten blijven vasthouden aan 2010 als het jaar van begrotingsconsolidatie, of dat er op de een of andere manier verlengingen mogelijk zijn of zelfs uitstel, iets wat de Unie, tot op heden weliswaar, weinig goeds heeft gebracht.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Dat is een vraag die erg moeilijk te beantwoorden is. Tijdens de vergadering van de G20 volgende week zullen we een eerste discussie over exitstrategieën starten. Maar het is duidelijk dat de situatie erg verschilt van lidstaat tot lidstaat, en daarom zullen er ietwat verschillende stappenplannen zijn. Ik hoop dat we heel snel met dit proces van start kunnen gaan, maar het hangt ook af van de ontwikkeling van de economische situatie. We zien het licht aan het eind van de tunnel; we geloven dat het ergste achter de rug is en daarom moeten we dit idee van een exitstrategie nader bekijken. Als we dat niet geleidelijk aan doen, zijn het immers de kwetsbaarsten in onze samenlevingen die getroffen zullen worden door stijgende werkloosheid, harde bezuinigingen door de overheid en het risico van inflatie. Het is echter nog wat te vroeg om vandaag al te zeggen wanneer dat ogenblik in de verschillende lidstaten precies zal aanbreken.

Vraag nr. 5 van **Seán Kelly** (H-0270/09):

Betreft: EU-maatregelen ter bestrijding van de werkloosheid

Uit een recente Eurobarometer-peiling blijkt dat 72% van de EU-burgers weliswaar van mening is dat de Europese Unie een positieve rol speelt in het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen en de strijd tegen de werkloosheid, maar dat slechts iets meer dan een derde van de betrokkenen ooit gehoord heeft van de EU-instrumenten om de werkloosheid te bestrijden, zoals het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering. Wordt er voldoende gedaan om de bekendheid van deze cruciale instrumenten te promoten?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, de Raad deelt de bezorgdheid van het Parlementslid over de resultaten van de recentste Eurobarometer-peiling wat betreft de bekendheid van belangrijke communautaire instrumenten ter bestrijding van de werkloosheid zoals het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering. Het is vanuit het oogpunt van zowel democratie als legitimiteit belangrijk om de burgers duidelijk te maken wat de EU doet.

De Raad hecht groot belang aan het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering en we willen dat ze effectief ingezet worden om de werkloosheid te bestrijden. Deze twee instrumenten zijn belangrijke financiële werktuigen om de huidige recessie en de stijgende werkloosheid aan te pakken doordat ze geïntegreerde flexizekerheidsstrategieën invoeren en verzekeren dat de vaardigheden toenemen en beter aansluiten op de bestaande behoeften. Daar gaf de Raad in december 2008 uitdrukking aan toen hij zich schaarde achter de snelle invoering van aanvullende maatregelen ter ondersteuning van de werkgelegenheid door het Sociaal Fonds. De Raad kondigde ook verbeteringen aan van de procedures van

het Europees Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering. Daarom werd de oorspronkelijke verordening herzien om het Fonds effectiever te kunnen laten reageren ter ondersteuning van werknemers die hun baan helemaal zijn kwijtgeraakt ten gevolge van de mondialisering, maar ook van degenen die tijdelijk geen werk meer hebben door de financiële en economische recessie. Er moet echter op worden gewezen dat de uitvoering van die fondsen, met inbegrip van de nodige informatieverstrekking en publiciteit, de bevoegdheid van de lidstaten en de Commissie is. Wat het Europees Sociaal Fonds betreft, moeten de lidstaten informatie verstrekken over initiatieven en medegefinancierde programma's om de rol van de Unie en de via de fondsen verstrekte steun in de verf te zetten. In dit verband kan het Europees transparantie-initiatief worden genoemd, dat de Commissie in 2005 lanceerde. Een van de belangrijkste doelen van dat initiatief bestaat erin de informatie voor het grote publiek met betrekking tot communautaire fondsen te verbeteren door de namen van de ontvangers van rechtstreekse betalingen in het kader van het Europees cohesiebeleid openbaar te maken.

Wat het Europees Fonds voor de aanpassing aan de mondialisering betreft, zouden de lidstaten informatie moeten verstrekken over de gefinancierde maatregelen. Ik wil er tezelfdertijd aan herinneren dat dit een relatief recent fonds is. De geringe bekendheid heeft er misschien mee te maken dat er relatief weinig gevallen zijn waarin steun uit dat fonds is toegewezen.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Hartelijk dank voor uw zeer beknopte reactie. Ik heb nog één andere vraag. Ik heb begrepen dat er binnen de Raad veel weerstand is tegen het voorstel het Europees Sociaal Fonds de komende twee jaar alvast tot 100 procent in te zetten. Als die weerstand blijft bestaan, kan de Raad dan aangeven of, en zo ja welke alternatieven naar voren zijn gebracht om de vaart in het Europees economisch herstelplan te houden?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Ja, dit hebben we inderdaad diverse keren in de Raad besproken. Daarbij waren we het er vrijwel unaniem over eens dat er, omwille van de kwaliteit van het project, ook een stuk nationale financiering aan te pas zou moeten komen. Daarom heeft het voorstel om dat uit te sluiten geen steun van de Raad.

We zijn ons echter bewust van de situatie en de problemen. We hebben de Commissie gevraagd om met een alternatief voorstel te komen. Ik heb dat nog maar twee dagen geleden aangekaart bij commissaris Samecki, die er verantwoordelijk voor is. Ze werken aan een dergelijk voorstel en zullen dat zo spoedig mogelijk presenteren.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ik vind het jammer dat de Raad de nodige steun – in de vorm van 100 procent financiering – niet geeft, op een moment dat we praten over de rol van het Europees Sociaal Fonds bij het terugdringen van werkloosheid, vooral tijdens de huidige crisis. Ik wil daarbij ook vermelden dat we tijdens de huidige economische crisis een toenemende werkloosheid zien die met name staalfabrieken en scheepswerven treft, of zelfs technische werkloosheid, naast het feit dat werknemers overtoollig worden verklaard. Ik wil u de volgende vraag stellen, in het licht van de noodzaak van investeringen en het veiligstellen van de concurrentiepositie van de Europese Unie in de toekomst: Welke maatregelen bent u van plan te nemen om middelen uit het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering eenvoudiger te kunnen inzetten, ter ondersteuning van de industriële sectoren die moeilijke tijden doormaken?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Zoals ik al zei, hebben we de Commissie gevraagd met alternatieve voorstellen te komen over hoe dit specifieke Sociaal Fonds kan worden ingezet in deze situatie waarin, zoals u zegt, veel mensen in heel Europa geen werk hebben, en we hopen dat de Commissie zonder al te veel vertraging een dergelijk voorstel zal presenteren.

We doen echter ook veel andere dingen om de werkloosheid te bestrijden. Dit is uiteraard de verantwoordelijkheid van de lidstaten, maar er is voor ons ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te proberen de voltooiing van de interne markt te coördineren, te faciliteren, hindernissen uit de weg te nemen, ervoor te zorgen dat de dienstenrichtlijn met ingang van 1 januari in werking treedt, de bureaucratie uit te bannen, en mensen te stimuleren inzetbaar te zijn, en hun de middelen aan te reiken om hun opleiding te voltooien of een herstart in een andere richting te maken.

De werkloosheid zal ook worden besproken op een speciale informele Ecofin-vergadering in oktober, waarbij werkloosheid een van de hoofdpunten op de agenda is. Bovendien zijn er in het licht van de discussie waarvan ik weet dat deze binnen het Europees Parlement plaatsvindt, maar ook in vrijwel alle Raadsformaties betreffende de toekomst van de doelstellingen van Lissabon, veel kwesties die besproken worden.

Het Sociaal Fonds is dus slechts een van de instrumenten om de werkloosheid te bestrijden. Het kan worden verbeterd, en het kan waarschijnlijk breder worden ingezet om aan het publiek te laten zien hoe er op een betere manier gebruik van gemaakt wordt. Maar het is slechts één element in de hele reeks instrumenten die we hebben en die we moeten inzetten om de werkloosheid te bestrijden.

Vraag nr. 6 van **Bernd Posselt** (H-0271/09):

Betreft: Informatie over Tsjetsjenië

Welke maatregelen denkt de Raad te nemen om het na de moord op de mensenrechten- en vredesactiviste Natalja Estemirova en de daaropvolgende sluiting van het bureau van de organisatie Memorial mogelijk te maken dat de mensenrechtensituatie in Tsjetsjenië ook in de toekomst in het oog wordt gehouden? Wat vindt de Raad van het idee om in Grozny of in de onmiddellijke nabijheid van Tsjetsjenië een bureau van de EU te openen om deze taak te vervullen of ten minste een tijdelijke missie naar dit land te sturen?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, zodra het voorzitterschap in kennis werd gesteld van de moord op Natalia Estemirova, hebben we onmiddellijk een verklaring gepubliceerd waarin we de moord veroordeelden en ons diep medeleven betuigden aan haar familie en collega's in de mensenrechtenorganisatie Memorial. We hebben de Russische autoriteiten ook opgeroepen om de moord snel en zorgvuldig te onderzoeken en de daders voor de rechter te brengen.

Ik kan de heer Posselt verzekeren dat de Raad de ontwikkelingen in Tsjetsjenië zal blijven volgen en dat we bijzondere aandacht zullen schenken aan en respect zullen hebben voor de mensenrechten en de situatie van mensenrechtenactivisten. De Raad heeft de Russische autoriteiten meermaals opgeroepen om alles te doen wat binnen hun macht ligt om die mensen in Rusland te beschermen in overeenstemming met de universeel aanvaarde verklaring betreffende mensenrechtenactivisten van de Verenigde Naties. Ik wil beklemtonen dat de EU via het steunproject van de Commissie, diplomaten van de ambassades van Moskou in de lidstaten van de EU en in de vorm van regelmatige bezoeken aan Tsjetsjenië al in Tsjetsjenië aanwezig is.

De Raad benadrukt het belang dat hij aan de vragen van de heer Posselt hecht en maakt zich zorgen over de toestand van de mensenrechten in Tsjetsjenië, maar wij zijn niet van mening dat er momenteel een specifieke behoefte bestaat aan een bureau of een missie zoals hij heeft voorgesteld. De Europese Unie is in de regio aanwezig; we zullen blijven waken over kwesties met betrekking tot de eerbiediging van mensenrechten, de rechtsstaat en de democratische beginselen in Tsjetsjenië en ze wanneer dat maar noodzakelijk is aan de orde stellen.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Hartelijk bedankt, mevrouw Malmström. Dat is het eerste goede antwoord dat ik van de Raad ontvangen heb over dit onderwerp. Ik dank u zeer!

Ik wil toch nog een korte aanvullende vraag stellen: acht de Raad het voorstelbaar dat hij zich onder het Zweedse voorzitterschap nog eens speciaal zal bezighouden met de kwestie Tsjetsjenië? Er zijn door de Russische regering namelijk diverse veranderingen aangekondigd. Nu moet de daad nog bij het woord worden gevoegd en daarvan zien wij niets terug. Ik wil u daarom verzoeken ons voorafgaand aan de onderhandelingen over het akkoord nog eens uitvoerig te informeren over dit onderwerp. Er zal hierover immers morgen ook een spoeddebat worden gehouden.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ja, in onze dialoog met Rusland stellen we constant kwesties met betrekking tot mensenrechten aan de orde en mensenrechten zullen op de agenda staan van de top tussen de Unie en Rusland die, naar we hopen, dit najaar plaats zal vinden.

Vraag nr. 7 van **Nikolaos Chountis** (H-0273/09):

Betreft: Toestemming van de Turkse regering voor koolwaterstofprospectie binnen de EEZ van EU-lidstaten

In een besluit van de Turkse regering wordt aan het oliebedrijf TPAO toestemming verleend om koolwaterstofprospectie te verrichten in gebieden die binnen de exclusieve economische zones (EEZ) van Griekenland en Cyprus vallen. Deze acties volgen op vroegere bedreigingen die Cyprus van de kant van Turkije kreeg om niet over te gaan tot de exploitatie van zijn EEZ, waardoor dit land verplicht werd zijn veto te stellen voor de opening van het hoofdstuk "Energie".

Kan de Raad, overwegende dat hoger genoemd besluit van de Turkse regering kan leiden tot een explosieve situatie in de betrekkingen van Turkije met EU-lidstaten, antwoorden op de volgende vragen: Welke directe

initiatieven zal hij ondernemen zodat de Turkse regering haar besluit inzake koolwaterstofprospectie in de EEZ van EU-lidstaten intrekt? Welke maatregelen zal hij nemen opdat Turkije ook met betrekking tot Cyprus het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van Ankara toepast en het recht van Cyprus op een EEZ erkent? Wanneer verwacht hij dat Turkije toetreedt tot het Verdrag inzake het recht van de zee, dat deel is van het communautair *acquis*?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, de Raad is zich bewust van de gebeurtenissen die het Parlements lid aan de orde stelt. Wat de betrekkingen van Turkije met de landen in de regio in kwestie betreft, dient Turkije zich net als alle andere landen in te zetten voor betrekkingen van goed nabuurschap en voor de vreedzame regeling van geschillen. Dat is de essentie van het VN-handvest.

Het is ook een belangrijke vereiste voor toetreding tot de EU. In het kader van de onderhandelingen van Turkije met de EU en de desbetreffende conclusies van de Raad heeft de EU Turkije aangespoord om elke bedreiging, aanleiding tot wrijving of maatregel die afbreuk kan doen aan de betrekkingen van goed nabuurschap of de vreedzame regeling van geschillen kan bemoeilijken, te vermijden. De EU heeft bovendien meermaals op het belang gewezen van vooruitgang in de normalisatie van de bilaterale betrekkingen tussen Turkije en alle lidstaten van de EU, met inbegrip van de Republiek Cyprus, en de soevereine rechten van alle lidstaten van de EU beklemtoond.

Wat het Aanvullend Protocol betreft, is het standpunt van de Unie zeer duidelijk. Turkije heeft de plicht om dat Protocol volledig en op niet-discriminerende wijze toe te passen. Al die kwesties worden door de EU systematisch aan de orde gesteld, meest recentelijk tijdens de vergadering van de politieke directeurs van de EU-trojka en Turkije in juli in Stockholm en in mei in de Associatieraad. Ik kan het Parlements lid verzekeren dat de Raad groot belang hecht aan deze kwesties en dat we de ontwikkeling op de voet zullen blijven volgen.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik waardeer uw bereidheid en vastberadenheid om heldere antwoorden te geven op de vragen die we stellen.

Ik wil u vertellen dat het Parlement morgen de kwestie van de Nabucco-pijpleiding zal bespreken, en herinner u eraan dat de Turkse premier in januari 2009 in Brussel bedreigd heeft dat zijn land de steun voor de aanleg van de aardgaspijpleiding zal heroverwegen wanneer de onderhandelingen over het hoofdstuk “energie” niet doorgaan.

Dit hoofdstuk is, zoals u weet, door het veto van Cyprus geblokkeerd, omdat het door Turkije is bedreigd over de exploitatie van de exclusieve economische zone.

Aangezien de kwestie van de exclusieve economische zone van cruciaal belang is en mogelijk ernstige problemen kan veroorzaken voor het beleid van de Europese Unie, vraag ik u nogmaals welke maatregelen de Raad neemt zodat Turkije het recht van Cyprus op een exclusieve economische zone erkent?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, zowel de Raad als de Commissie hebben hier nota van genomen en we volgen de kwestie op de voet. We blijven de kwestie en het belang van betrekkingen van goed nabuurschap aan de orde stellen in al onze contacten met Turkije. De volgende gelegenheid zal de trojka van ministers van Buitenlandse Zaken in november zijn. Ik hoop dat het soort incidenten dat de afgevaardigde beschrijft, kan worden vermeden.

Het hoofdstuk energie wordt momenteel in de verschillende Raadsformaties onder de loep genomen en er zijn discussies gaande. Het is nog een beetje te vroeg om het resultaat van die analyse bekend te maken en, zoals de afgevaardigde weet, is voor elke stap van dat proces eenparigheid in de Raad vereist.

Vraag nr. 8 van **Liam Aylward** (H-0278/09):

Betreft: EU-beleid ten aanzien van Birma

Kan de Europese Raad een verklaring afleggen over het beleid van de Europese Unie ten aanzien van Birma en uiteenzetten welke maatregelen de Europese Unie uitvoert om bij te dragen tot de vrijlating van Aung San Sui Kyi, die al sinds 1990 gevangen zit?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, we hebben de situatie van Aung San Suu Kyi sinds ze twintig jaar geleden gevangen werd gezet, op de voet gevolgd. De Raad heeft zich zeer actief en continu voor haar zaak ingezet. We hebben de autoriteiten in Birma herhaaldelijk opgeroepen haar vrij te laten.

In die periode heeft de Raad verder een aantal specifieke daden gesteld. Ik zal er een paar van noemen.

In augustus veroordeelde de EU onmiddellijk het vonnis tegen Aung San Suu Kyi en het proces tegen haar, dat een rechtsgrond ontbeerde. We riepen de autoriteiten in Birma op haar onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten. De Raad stelde dat het proces tegen Aung San Suu Kyi een schending van nationaal en internationaal recht was.

Verder kwam de Hoge Vertegenwoordiger van de EU, de heer Solana, namens Aung San Suu Kyi tussenbeide op de ASEAN-ministertop en de daaropvolgende ministersconferentie tussen ASEAN en de EU in juli, waar ook vertegenwoordigers van Birma aan deelnamen. Tijdens die vergadering eisten vele aanwezigen, onder andere vertegenwoordigers van de VS, China, Rusland en andere landen, in krachtige bewoordingen de onmiddellijke vrijlating van Aung San Suu Kyi en andere politieke gevangenen.

De EU is via haar speciale gezant voor Birma, de heer Fassino, erg actief geweest in het steunen van de maatregelen die de VN en de speciale VN-afgezant, de heer Gambari, hebben genomen en heeft ook overleg gepleegd met belangrijke partners van de EU in Azië.

De autoriteiten in Birma hebben ervoor gekozen om de protesten tegen de gevangenschap van Aung San Suu Kyi en de oproepen tot haar vrijlating van een groot aantal landen en organisaties, waaronder de secretaris-generaal van de VN, de voorzitter van de ASEAN en meerdere lidstaten van de ASEAN, een organisatie waarvan Birma toch lid is, te negeren.

Wegens het uitblijven van een respons van Birma heeft de EU bijkomende doelgerichte maatregelen genomen tegen voor het vonnis verantwoordelijke personen. We hebben de leden van de rechterlijke macht en andere bij de vervolging van Aung San Suu Kyi betrokken personen op de lijst gezet van personen voor wie een visumverbod geldt en van wie alle tegoeden bevroren zijn. We hebben de lijst uitgebreid van personen en entiteiten die onder restrictieve maatregelen vallen, zodat de bevriezing van tegoeden ook van toepassing is op ondernemingen die eigendom zijn van en gecontroleerd worden door leden van het regime in Birma of personen die er banden mee hebben.

Het antwoord waar de Raad het op 13 augustus over eens werd, ligt volledig in de lijn van de resolutie die het Europees Parlement in oktober 2008 aannam. Ik kan de afgevaardigde verzekeren dat de EU naast die specifieke maatregelen haar werkzaamheden in de internationale gemeenschap en in het bijzonder met gelijkgezinde partners in Azië zal intensifiëren om de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Aung San Suu Kyi en andere politieke gevangenen tot stand te kunnen brengen. Dat is een fundamentele eerste stap in het proces van nationale verzoening dat vereist is om de verkiezingen in 2010 als vrij, geloofwaardig en rechtvaardig te kunnen beschouwen.

Liam Aylward (ALDE). – (EN) Mevrouw de fungerend voorzitter, ik wil u graag bedanken voor uw uitgebreide antwoord. Mag ik u vragen welke actie de Europese Unie heeft ondernomen of bezig is te ondernemen om de duizenden vluchtelingen te helpen die vanuit de noordelijke Birmese staat Shan naar China zijn gevlucht ten gevolge van de gewelddadige conflicten tussen de junta en etnische minderheden in augustus?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Het spijt mij. Ik denk niet dat ik die vraag kan beantwoorden. Daar zal ik later op moeten terugkomen. Mijn excuus.

Vraag nr. 9 van **Brian Crowley** (H-0280/09):

Betreft: Nauwere betrekkingen tussen de EU en de VS

Kan de Europese Raad meedelen welke initiatieven hij ontplooit om ervoor te zorgen dat nauwere politieke en economische betrekkingen opgebouwd kunnen worden tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, de Raad hecht het grootste belang aan de betrekkingen tussen de EU en de VS. De trans-Atlantische betrekkingen vormen een hoeksteen van het buitenlands beleid van de EU en zijn gebaseerd op onze gemeenschappelijke waarden: democratie, mensenrechten en engagement voor open en geïntegreerde economieën. De nieuwe regering in de VS heeft de betrekkingen een nieuwe stimulans gegeven.

We zijn vastbesloten die samenwerking voort te zetten. Dit is een tijd waarin aan beide kanten van de Atlantische Oceaan concrete resultaten van de trans-Atlantische betrekkingen worden verwacht. Ik ben verheugd te kunnen zeggen dat er veel gebieden zijn waarop de EU nauw met de Verenigde Staten samenwerkt om ons strategisch partnerschap te verruimen en resultaten te boeken. We blijven vanzelfsprekend erg nauw samenwerken met betrekking tot een aantal regionale kwesties zoals Afghanistan, Pakistan, Iran, het

vredesproces in het Midden-Oosten, Rusland en de westelijke Balkan. We hebben een regelmatige samenwerking inzake crisisbeheersing en ik ben ontzettend blij dat de Verenigde Staten nu deelnemen aan een civiele EVDB-missie, namelijk EULEX in Kosovo.

In de aanloop naar Kopenhagen eind dit jaar zullen we nauw samenwerken met betrekking tot klimaatkwesties. Op dat gebied heeft de nieuwe regering de lat hoger gelegd voor de Verenigde Staten. Daar zijn we mee ingenomen en we hopen dat ze als onderdeel van de overeenkomst vergelijkbare doelstellingen zullen kunnen presenteren wat emissiereducties op middellange termijn betreft. We werken ook al lang samen op het vlak van energie. We zijn van mening dat we die samenwerking nu naar een hoger niveau moeten tillen en we hopen een bijzondere energieraad op te richten voor de EU en de Verenigde Staten. Dat zou een goed forum kunnen worden voor nauwere samenwerking tussen ons met betrekking tot energiezekerheid, markten, duurzaamheidsbeleid en onderzoek naar nieuwe energietechnologie.

Een andere zeer prioritaire kwestie is natuurlijk de financiële en economische crisis. Om het vertrouwen in de financiële markten te herstellen en ze naar behoren te laten werken, is erg nauwe samenwerking vereist. Op het gebied van handel moet de Doharonde in 2010 op een ambitieuze wijze worden afgerond. Dat is essentieel om economisch herstel te bevorderen en protectionisme te bestrijden. Op dat gebied hebben de VS een uiterst belangrijke rol te spelen.

We zullen die kwesties natuurlijk bespreken op de top van de G20 volgende week. We hebben aan beide kanten onze belangstelling kenbaar gemaakt om de samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken te verdiepen en het begrip van elkaars regelgevend en politieke kader te verbeteren. De verklaring over de sluiting van Guantánamo, waarin wordt verwezen naar verdieping van de samenwerking op het vlak van juridische en binnenlandse zaken, is een belangrijke stap in die richting.

Wat non-proliferatie en ontwapening betreft, heeft de samenwerking tussen de EU en de Verenigde Staten een nieuw elan gekregen en de regering Obama is hier veel aan gelegen geweest. Washington en Brussel werken samen om ervoor te zorgen dat aanzienlijke vooruitgang wordt geboekt op het gebied van bijvoorbeeld de conferentie ter toetsing van het Non-proliferatieverdrag, de inwerkingtreding van het Alomvattend Kernstopverdrag en het begin van een oplossing voor de impasse in de ontwapeningsconferentie, zodat we een verdrag krijgen over een verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens.

Aan beide kanten bestaat grote belangstelling voor het versterken van de trans-Atlantische politieke dialoog en samenwerking op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. De EU en de VS zijn de grootste donoren ter wereld en daarom is het in ons gemeenschappelijk belang om de inspanningen op het gebied van ontwikkeling te versterken. We voeren besprekingen over hoe dat ingevuld kan worden. De komende top tussen de EU en de Verenigde Staten is een uitstekende gelegenheid om die en andere kwesties op het hoogste niveau te bespreken. Ik ben ontzettend trots dat het Zweedse voorzitterschap de mogelijkheid heeft gekregen de EU te leiden tijdens de top. We zijn er vast van overtuigd dat de top de trans-Atlantische betrekkingen op een positieve en constructieve manier zal bevorderen.

Brian Crowley (ALDE). – (EN) Hartelijk dank, minister. Het is fantastisch u hier weer terug te zien, zij het dan in een andere hoedanigheid.

Specifiek over de twee kwesties waarin we volgens mij het meest kunnen samenwerken: ten eerste proliferatie, en ten tweede de financiële crisis.

Heeft het Zweedse voorzitterschap, dat uiteraard de Raad vertegenwoordigt, bepaalde ideeën die het wil meenemen naar de VS-EU-top die zeer binnenkort gaat plaatsvinden, vooral over de verschillen die er blijken te zijn tussen Frankrijk en Groot-Brittannië aan de ene kant en de rest van de Europese Unie voor wat betreft de financiële regelingen die van toepassing zouden zijn? De Verenigde Staten lijken misschien dichterbij de andere landen van de EU te staan dan bij de Franse en Britse ideeën die gisteren door Gordon Brown bekendgemaakt werden.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Vanochtend hebben we een debat gehad over de voorbereidingen voor de G20. Ik weet dat er in de media verschillende voorstellen worden besproken, maar ik moet zeggen dat de coördinatie in EU-verband bijzonder goed verloopt. We hebben besprekingen gehad met de ministers van Financiën, en morgenavond komt er een diner met de staatshoofden en premiers om de coördinatie in het kader van de bijeenkomst in Pittsburgh af te ronden.

De EU vormt één front. We weten wat we willen. We hebben een concreet voorstel, en daar zullen we morgen de laatste hand aan leggen. Dus daarover maak ik me eigenlijk geen zorgen, en ik ben ook heel blij dat we,

met de hulp van de Commissie en commissaris Almunia, dit zeer zeldzame stadium hebben bereikt van een sterke eenheid binnen de Europese Unie. Dit zijn onze prioriteiten en onze oplossingen die worden besproken, en we zullen natuurlijk proberen op zo veel mogelijk punten cohesie met de Amerikaanse regering en de andere partners op de G20-bijeenkomst te vinden.

Voor wat betreft non-proliferatie zijn we erg blij dat dit punt weer op de agenda staat. Het lag een tijd lang moeilijk om dit punt naar voren te brengen, en we zijn zeer verheugd met het feit dat president Obama zich hiervoor inzet. Maar er is tijd voor nodig. Er zijn gecompliceerde technische kwesties, en het zal tijd kosten om daar op in te gaan. We zijn erg procesgericht. We zullen proberen er schot in te brengen, maar ik kan u niet vertellen hoe lang dat zal duren en welke deadlines we hebben. Maar het staat op de agenda. We zijn er erg op gespitst vooruitgang te boeken, en volgens mij wordt deze wens door onze Amerikaanse wederpartij gedeeld.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (EN) Mevrouw de fungerend voorzitter, ik zou u graag iets willen vragen over de driehoek EU-VS-Rusland. Zoals we weten, zijn de VS en Rusland op initiatief van president Obama met zeer belangrijke onderhandelingen gestart over nucleaire ontwapening. Hoe kunnen de Raad en de Europese Unie naar uw mening deze onderhandelingen, die zo belangrijk zijn voor de toekomst van de mensheid, vergemakkelijken en daar een inbreng in hebben?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Ik ben erg blij met dit nieuws. Ik denk dat het een belangrijke stap is, dat die twee landen aan tafel gaan zitten en, zoals u zei, belangrijke kwesties voor de mensheid bespreken, en we kunnen alleen maar hopen dat zij op concrete wijze vooruitgang zullen boeken.

In maart 2010 zal er een wereldwijde nucleaire top plaatsvinden, waarbij de EU uiteraard ook aanwezig zal zijn. In dat kader is dit ook een goede gelegenheid om onze standpunten te coördineren en te bekijken hoe we eraan kunnen bijdragen dat deze besprekingen zo succesvol en productief mogelijk zullen zijn.

De Voorzitter. – De vragen die wegens tijdgebrek niet zijn beantwoord, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

Het vragenuur is gesloten.

17. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen

18. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

19. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 19.00 uur gesloten)